

העולם הזה

17.7.88: יוסי הדסי יורה בערבי בפתח-תיקווה

30.5.89: יוסי הדסי יורה בעצמו בבסיס צבאי

כולם ידעו

שהוא

עומד

להתאבד

גנב רימון * קיבל טיפול פסיכיאטרי *

נלחץ על-ידי מצ"ח * טופל בתרופות *

הזהיר את חברתו * העולם הזה חוקר

בירה מחבית זה גולדסטאר.

העולם הזה

ציור זה של שמואל בק הופיע ב„העולם הזה“ לפני 34 שנים. היה זה אחד האירוסים שליו סיפור בידיוני של אורי אבנרי, שבו

תיאר עליית של מיטטר פאשיסטי בישראל. בסיפור הוטל על כל הערבים בארץ לשאת טלאי ירוק, ובו האות ע'. השבוע התגשמה נבואה זו באריאל.

לבנון

הוי, איזה כישלון מוצלח

מישהו חושב שהיה כישלון בלבנון? תראו איך הגורלים קודמו (עמוד 8-9)

שטחים

הכנסת בחרה בכרי"ג

יומיים בכנסת הספיקו כדי להבין זאת: חברי הכנסת לא מכירים את מנהיגי הפלסטינים (עמוד 10-13)

מין

יש גם פעם ראשונה

(עמוד 28-29)

אהבה

אז יש או אין רומאן בין ביבי נחניהו לגליה אלבין? רחל המרחלת כבר אמש מבולבלת! (עמוד 38-39)

תוך הגליון:

25	זה וגם זה - שבוע לא פה	4	קורא יקר - בקבוק בעין
26	לילות ישראל - ימי רומא העליזים	4	מיכתבים - יש כישרון ויש כישלון
28	הפעם הראשונה	6	מתרחק והולך - שבע שנים מלבנון
30	דף חדש - ביקור במוסקווה	8	תשקיף - קאריקטורה עצרה עיתון
32	הורוסקופ - תאומים ביוני	8	הוי איזה כישלון מוצלח
33	עמוד אורח - אריה זקס	10	הח"כים רוצים את פרייג'
34	תיקשורת בע"מ - חייל ממושמע	13	במדינה - יריות באוויר
36	תשבצופן	15	הנדון - בומרנג
36	מיכתבים לרותי - גרוש רווק	16	אנשים - מרד בברכה
37	מישגל על הבימה	19	יומן אישי - הקוזאק הנגזל
38	רחל המרחלת - הביבי והבייבי		מה הם אומרים - אסא כשר,
40	דיעה אחרת - מעשה חמור		איציק לאור, עמי דורון, מיקי גרי,
44	האם הם יתקפלו?	20	עדי טלמור, אלון נתן
45	הרומאן שלי עם הפועל תל-אביב	22	קולנוע - דימיון אנרכיסטי
46	החקירה של מצ"ח הורגת אותי	22	אצלנו הקרע רק מתחיל

שירים הם גם כספומט

לא תמיד מודעים חובכי הזמר לכסף העודד מד מאחורי השירים ולדרך שבה עובדת תעשיית הפיומונים. שירים הם לא רק ירוך, שיריים הם גם כספומט. כותב ששיריו רצים ברדיו, יכול בנקל לשלם את תקציב הרלק והסיגריות.

אהוד מנור נמצא במעמד מוזר — מצד אחד הוא מחלק לזמרים ולשירים שעות פיר"ס והופעה מעל גלייהאחר, ומצד שני, הוא, כאדם פרטי, מוכר לאותם אנשים שירים ה"מכניסים לו הכנסה נאה ביותר. אהוד מנור למעשה הוא אולי האדם היחיד בישראל שהוא גם ספק הסחורה הגדול ביותר בתחום למיפעל הממלכתי, שבו הוא עובד

„לא כל אחד מסוגל להזמין את הבוס שלו להופעה בטלוויזיה!“

כעובד בכיר. שיריו של מנור הם השירים ה"מושמעים ביותר ברדיו, שבו הוא עובד. אלא שאהוד מנור אינו מסתפק בכך. הוא יודע היכן מרוחה החמאה. לא כל אחד מסוגל להזמין את משלמי משכורתו לחצי שעה של פירגון בטלוויזיה. אהוד מנור כן. מנור הוא גם מתרגם מחוזות. לתוכנית"ה" אירוה שלו בטלוויזיה הזמין מנור כמעט את

כיצד בכלל יכול לעלות בדעתו של הקורא פרלמן להשוות את דיעה אחרת לדיעותיו של אחר הקדמוני, אלישע בן אבויה? הלא אותו אחר היה ממש עוכר יישראל (כרכיבי המישנה). זמר יוני לא היה פוסק מ"פיו ובשעה שהיה עומד בבית המדרש היו ספירי מינים נושאים מחיקו". וזה בשעה ש"כל מה שכתוב בדעה אחרת מכוון, בעיקרו של דבר, למטרה אחת בלבד: זכותם של יהודים לחיות בשלום בארץ ישראל! אליהו לנגר, ירושלים

דבר טיבני ופשוט

על תחושותיו של לקוח המחל"קה האורולוגית (ב"בעייה ושמה ערמונית", העולם הזה 24.5.89). הכתבה של הר"ר גורלמן הוכירה לי את המיקרה של מכו, איש האקדמיה, שאושפו, לפני כמה שנים, בבית החולים לניתוח ה"ערמונית. את תקופת ההחלמה הוא ניצל לחי"בור שירהלל לרפואה שבאה לו משעבר את הניתוח. אותו מכו ביקש לשמור על עילום שמו וחתם על השיר „יוצא סכין המחלקה האורולוגית", מה שלא מנע ממנו להפיצו בין מכ"ריו.

להלן כמה שורות מן השיר המצוי עדיין תחת ידי: יש בנייארם שאוהבים חיות, / יש אחרים שמחפשים בעיות. / יש להוטים תמיד להת"ווכח, / ואחרים — לבכות ולהיאנח. / אני רוצה דבר אחד טיבני, פשוט, / בכל הגוף, הנשמה והישות: / להשתין בקשת של דוב, יפה, חמה, / ולהשקות הארמה. / להשתין ללא צנתר וללא עזרה של זר, / להשתין כמו חיה מחיית היבר...

להשתין בכל שעה שהדבר נחוץ, / בבית"כסא, בבית או תחת עץ בחוץ. / ניסן אורבך, רמת"ן העולם הזה 2701

מיכתבים

אין לחי שנייה

על אוירת הלניץ' בשטחים (ג"בול לפניך", „הנדון", העולם הזה 24.5.89).

קל מאוד לכתוב על „יהודים משתוללים, השואגים לניקמת"ם" כאשר לא חווים את החיים היומיומיים בשומרון.

אינני חושב את עצמי ליהודי משתולל ואינני שואג לניקמת"ם. אבל אני נוסע יום יום הלך ושוב מבית באריאל למקום עבודתי בפתחתיקוה וכל נסיעה כזאת כרוכה ב"סכנת נפשות.

אז מה אני אמור לעשות? הלא אינני נוצרי, ואינני חייב להגיש את הלחי השנייה למכים (ואם נקרא להם בשם המפורש — לרוצחים). ובכלל, מה הסחאי שאני יהודי, שהעדיף לגור בלב ארץ ישראל?

אז מה עליי לעשות? לארוז את הפעקעלך ולעלות על הספינה הראשונה מערבה? איתן מרדכי, אריאל

קטו. אבל גדול

על המתכונת החדשה של העולם הזה.

זה כמה שבועות שאני כוחן את עצמי, האם אני חי בהבדל שבמתכונת החדשה של העור"לם הזה. המסקנה שלי: הפורמאט של העיתון קטן אמנם במיקצת, אבל תוכנו גדל בהרבה, שלא לדבר על המדורים החדשים והמעניינים (חונ הטיכון, דיעה אחרת).

בקיצור: קטן, אבל גדול!

יצחק דרון, תל אביב

היסטוריה רטובה

על הצעתו של זאב ז'בוטינסקי למנחם בגין (ה"הנדון", העולם הזה 24.5.89).

בנוסף הכאסח המקובל על כליהתיקשור רת אני מרשה לעצמי להעלות שאלה: מה היה קורה, כיצד היו נראים פני ההיסטוריה, לוא היה מנחם בגין, בכיתרי נאמן, מקבל את הצע"תו של ראש בית"ר, זאב ז'בוטינסקי, וקופץ לתוך נהר הוויסטולה?

גם אם נניח שמנחם בגין היה, בצעירותו, שחיין מעולה, קשה להניח שהוא היה מצליח להתמודד עם הוויסטולה, והיה צף לו להנאתו בין הרי הקארפאטים לים הבאלטי.

האפשרות השנייה, המצערת, היא היותי סבירה. ואז, כיצד, באמת, היתה נראית ההיס"טוריה של מדינת ישראל?

יוסף מרקוביץ, ירושלים

משיעה יוצא אחד

על נוהל בחירת נשיא יוגוסל"ביה („תמרוכים", העולם הזה 24.5.89).

לרגל בחירתו של הר"ר יאנו דרנובסק לנשיא יוגוסלביה לתקופת כהונה של שנה אחת, מן הראוי להסביר ביתר הרחבה את שיטה שתוכל אולי לשמש דוגמה באירופה, או אם אייפעס תקום כאן פרציה ישראלית פלסטינית יירדנית, כהצעתם של כמה אני שים.

לפי החוקה היוגוסלבית עומדת בראש המ"דינה נשיאות שבה מיוצגות כל אחת משש הרפובליקות (סרביה, קרואטיה, סלובניה, מקדוניה, מונטנגרו ובוסניה) המרכיבות את הפרציה היוגוסלבית, ומרי שנה עובר תפ"קיד הנשיא, „ראש נשיאות המדינה", ברוטצי"ה, מחבר נשיאות למישהו.

מרקו זרסנו, פתחתיקוה

זמירות יווניות

על אישיות אחרת (מיכתבים", העולם הזה 9.5.89).

ליא יוני.

היוזן חוזר של הקוראים, קשה יהיה לנו לע"מוד על הצלחת השנויים והתאמתם לצרכיו, לרוחו ולטעמו של הציבור שאליו אנחנו פו"נים. לכן נשמח לקבל תגובות רבות ככל ה"אפשר — על השנויים בכלל, ועל כל אחד מהם בפרט.

אם יש לך דיעה חיובית או שלילית על מדור מסויים, אם עולה על דעתך הצעה לשי"פור ולתוספות, אם משהו אינו נראה לך — אנא, כתוב לנו. הדברים יעזרו לנו בהמשך הנהליך.

בקבוק

בעין

רחל אבנרי ליוותה כצלמת את מיצעד תנועות המהפאה בשבת האחרונה, בטיילת ש"לאורך שפת הים, בדרך ליפו. כמו צלמי העיר"תונים האחרים היא צילמה את המצעד ואת תגובת הקהל, שהיה מורכב בעיקר ממתרחצי שפתיחים בדרום תל אביב.

חלק מן הקהל היה התייחס אל ההפגנה באיבה בולטת וקולנית, והמסיר על הצועדים ביטויים כגון: „תשכבי עם ערבים, זונה שכמור תך" — מבורת זונות, צריכים להרוג אתכם אחר"אדרי" וכיוצא באלה.

הפירחחים והבידיונים לא הסתפקו בקר"אות נגד. הם המסירו על הצועדים מכל הבא

רחל אבנרי אחרי הפציעה בולבון וזמתו.

ליד — חול רטוב משפתיים, שבקבוקים וחפי"צים אחרים. הנכונת המאסיבית של המיטטי"רה לא הפריעה להם. הם גם לא הבחינו בין המפגינים עצמם ובין אנשי התיקשורת שליוז"אותם. נראה כי קלטו את המסר של המסיתים, האומרים כי כליהתיקשורת הם מוקדי הבגרי"דה במדינה.

בקבוקי ליטר של סוקודקוה, מלא בנזול, פגע בפניה של רחל אבנרי. הוא פגע את עינה הימנית וחבל במצלמה שביריה. היא לא נט"שה את תפקידה, צילמה את העצרת שנערכה ביפו בתום התהלוכה, ולאחר מכן את הפגנת"עלום עכשיו בצפון תל אביב. רק אז הרגישה כי מצבה הורע. היא הוחשה לבית החולים יש"ש בבכשה.

רחל אבנרי

לפני כמה חודשים, כאשר הודעתי ב"מרוך זה על הרחבת הבסיס הכלכלי של העור"לם הזה, סיפרתי לך על כוונתנו לחולל בעיר"תון שינויים יסודיים, בתוכן ובצורה, כדי לרענן את המתכונת ולהפוך את העולם הזה לשבועון החדשות של שנות ה"90.

המציאות התיקשורתית של ישראל השי"תנתה בשנים האחרונות במידה רבה. אמצעי התיקשורת האלקטרוניים שינו את תפקיד העיתונות הכתובה. בעיתונות הכתובה עצמה חלו שינויים רבים, לטובה ולרעה. זה מכבר התעורר הצורך להתאים את העולם הזה למ"ציאות החדשה זו, כדי שיוכל למלא בצורה הטובה ביותר את תפקידו כשבועון לותם, הרי"שף ומחיקו, המספק לקורא את מיטב המידע וממלא חלל שנותר בשטח זה, בהתאם לסי"ע מתנו הנושנה. „בלי מורא, כלי משוא פנים".

את השינויים הראשונים הכנסנו לפני כמה שבועות. שינינו את הפורמאט של השבועון, כדי שיהיה נוח יותר להחזיק בו ולקראו. ה"פורמאט החדש רומה לזר של מיטב שבועוני ה"חדשות בעולם. ביטלנו את השער האחורי, שהיה מעין „סמל מיסחרי" של העולם הזה במשך 30 שנה. ה"כנסו לשבועון מדור של "דיעה אחרת", בחלק מן העיסקה שאיפשרה את הרחבת הבסיס הכלכלי.

את השינויים העיקריים רחינו במשך כמה חודשים, מפני שהם היינו הכנות ממושכות — ריזנים לגבי השינויים הרצויים, הרחבת המערכת והתאמת שיטות העבודה.

בגליון הזה מתהילים שינויים אלה להתב"טא מעל עמודי השבועון. על מהותם וטיבם תעמוד בעצמך.

הכוונה היא לשנות את תרכ החומר המעי"רתי, לחוק בהרבה את סיקור המאורעות הרי"שוכים במדינה, לערוך תחקירים מעמיקים ו"לספק מידע הרבה יותר רחב. האיוון העריץ בין החומר הפוליטיציבורי ובין החומר החבי"רתיקהל, שהוא עמודהתוון של הגישה ה"מערכתית שלנו, הופר בשנים האחרונות לטור"בת החומר הקל. אנחנו רוצים להתוודע עתה על כנו, כפי שהיה מימים ימימה.

שינוי את תוכנם וצורתם של כמה מן המ"דורים הקבועים, הכנסנו מדורים חדשים. כל זה כדי לספק לך חומר חדש, רענן ומעניין. וזהו רק ההתחלה של תהליך, שיימשך בור"דאי כמה שבועות, ושבו נבדוק מחדש כל מדור בעיתון, נשנה, נוספי ונבטל.

גם בעבר רעכנו, מדי כמה שנים, בדיקבית יסודי בשבועון, כדי לשמור על רוחו המודרי"נית. הפעם מנור וגמור עימנו לחולל שינויים עמוקים אך יחד מאשר בעבר. אל מחברי המעי"רכת הוותיקים, שכל אחד מהם הוא בריסמא בתחומו, יצטרפו חברי מערכת חדשים, שיכ"ו או עימם, כך אנחנו מקווים, גישות חדשות. כך ישמור העולם הזה על ייחודו ועל יעדו, תוך התערכנות והרבה. תהליך ההתרחבות של המערכת עוד נמשך, ואנחנו נקלוט חברי"מערכת חדשים נוספים.

כדי שתהליך זה יהיה יעיל ומועיל, ררוש לנו שיתוף פעולה הדוק עם הקוראים. בלי

אהוד מנור בין אשתו עופרה ומתי כספי בלי טובות-הואה

לקהל-המאזינים. גם שר-הרדיו המשמיעים משיריו אינם חשודים במשוא פנים. השירים מושמעים אך ורק בגלל איכותם.

מנור הוא בין האנשים הבודדים כבראנדה האמנותית, שמעט כולם, ללא יוצא מן הכלל, מפרגנים ואהבים אותו. האנשים מדברים

„אך אחד לא ירצה לצאת בתקליט עם שירי מתי רגבי“

בשיבוcho לא מפני שהם מקווים לזכות ברקות שידור בסטן איש. יש גם אנשים נחמדים, מוכשרים ומצליחים, שאינם נזקקים לאמצעי שיכנוע נוספים, כדי לרכוש את אהדת הציבור.

הזמרים הבחורים לשיר את שירי אהוד מנור, אינם עושים זאת בגלל פרצופו החביב, אלא מפני שלשירים יש פוטנציאל הצלחה גדול. וכל זמר מעוניין להוציא להיט. אין פלא, איפוא, שלא רבים יבחרו לצאת בתקליט עם שיריו של מתי רגבי. סיכויי ההצלחה יהיו, כלשון המעטה, קלושים ביותר.

לא סתם הזליטו בפסטיבל ישראל להפיק את מופע שירי מנור כאחת התוספות הבולטות של אמני ישראל לפסטיבל. מיטב הזמרים שמתו להיחל שותפים בהפקה זו. למרות כל סוכנות-ההנאה-הכיכוב, אהוד מנור אינו מיליונר. אין אחד עוד לא הפך להיות עשיר מכתובת פיוזמונים, לפחות לא בישראל.

כדי שלא יחשדו כאילו יצאתי להגנתו של מנור, כדי לזכות בשעות-שידור ברדיו או בטלוויזיה אני מעדיפה הפעם להישאר בעיילום שם.

זמרת מרגוזת, חל אביב

דור. לאהוד מנור יש לרוב שני שירים ולעיתים תים אפילו שלושה מהשירים, כלומר רבע. וגם כאן וכייה באירוויזיון קשורה בכסף, לפעמים הרבה כסף. האיש, שתוכניותיו ברדיו ובטלוויזיה אסרו רות בצפייה ובשמיעה לחולי סכרת טוען ש בשבילו חשובים השירים. כסף אינו חשוב. זכותו של הציבור לדעת כמה „כסף-הלא-חשוב“ מרוויח אהוד מנור מיחסיו הרדיסטריים עם הטלוויזיה והרדיו.

באחרונה, כשהמחאה נעשתה לאופנה, מכריו על עצמו פתאום גם אהוד מנור כמסורר מתאה. אולי אף ידאג כאיש רשות-השידור, שיאסרו את שיריו להשמעה ברדיו ובטלוויזיה, יה, כדי שיוכל כפיוזמונאי להיכנס למוערו המוכר של המוחים.

התרבות בישראל מסתאבת. היא נעשית עסק הגנלט בידי מעטים. העובדה שמכל ה יצירה המקורית בחר פסטיבל ישראל ביצירה תו של אהוד מנור, מהווה סמל להסתאבות זו, שאהוד מנור הוא תוד-התנית שלה.

מתי רגבי ותל אביב

יש כישרון יש כישלון

מערכת העולם הזה עשתה את הדבר הנכון, כשביקשה ממני להגיב על מיכתבה שטענה של מתי רגבי על אהוד מנור. אין זו הפעם הראשונה שרגבי, פיוזמונאי ומחזאי מתוסכל, משתלח באהוד מנור, והסיבה לא יכולה להיות אלא קינאת הנכשלים במוכשרים.

אהוד מנור לא נזקק להגנה של זמר או שחקן. השירים שכתב לא הפכו ללהיטים בגלל טובות-ההנאה או שוחד שחילק ליוצרים או

זמן זה שווה הרבה מאוד כסף לתעשיית ה פיוזמונים. לאותה תעשייה עצמה מוכר אהוד מנור את סחורתו כאדם פרטי. איזה סוחר לא היה רוצה להיות במעמד כזה? אלא שעל כל הפשעים מכסה המילה אמנות.

שיאה של אומנות הפיוזמון של אהוד מנור היא ההופעה באירוויזיון. והביזיון אינו רק באיכות השירים. בעוד שכל מיפעל מיסחרי פרטי מקפיד שעובדיו ובני-מישפחותיהם לא ישתתפו בתחרות-פרטים פרטית-מיסחרית שהמיפעל מארגן, הרי שרשות-השידור הממלכתית ממש מכניסה כמעט ככוח את עובדיה לרשימת הזוכים.

כמעט תמיד מופיע שיר של אהוד מנור בין 12 שירי האירוויזיון. את השירים בוחרת וע-רתי-שיפוט שבה חברים גם עובדי רשות-השידור

כל מנהלי-היאתרון הממוסד בארץ. אפילו את זילכרטו טופאנו, מי שהיה מנהלי-היאתרון חיפה הצליח להזמין.

יתכן שאהוד מנור, מנחה תוכניות-האירוח, לא ידע שאהוד מנור המתרגם עובר על תרגום ההצגה קברט אצל עומרי ניצן, אבל מנהלי-הטלוויזיה כנראה לא שמעו על החיה המורה שקוראים לה אתיה.

תרגום מחוות אינו רק עשייה אמנותית, אלא עשייה מכניסה מאוד. מתרגם, שמחווה מוצג בתיאטרון, עלול לקבל אחוז מסויים, בין שלושה לשיבעה אחוזים מהכנסות התיאטרון. לגבי ההצגה מצליחה מדובר בסכומים שרוב אוהחי ישראל לא מרוויחים בשנה.

חשוב להבין, אהוד מנור מקבל ממדינת ישראל זמן שידור וצפייה ציבורי לחלוקה.

הימור אחד גדול

על המילחמה במהמרים „תש-קי“, העולם הזה 24.5.89.

קצת קשה לי להבין מה פתאום נחררו מישרדי-הממשלה מריבצם ויצאו למילחמה בספינות-המהמרים שעל חוף אילת. הלא כל חיינו בארץ הם הימור אחד גדול.

„אנגליה האחרת“, „יומן אישי“, העולם הזה 3.5.89.

גם אני אינני יודע מהו התרגום למונח האנגלי טיוויזיון. אבל אולי התרגום הנכון, שהכי מעביר את רוח המילה הזאת, מצוי בעת-ההתבררה, המשתמשים, בהתמכר על לשונם של עולי רוסיה, במושג קולטורני. אפי בהן, רחמנן

הקרנף מן הקרנפים

על מקורו של מונח שגור.

אני עולה חרש יחסית, אבל העברית שלי איננה כל כך חרשה. לכן אני מבקש לברך את העולם הזה על עמירתו על מישמר הלשון העברית ועל החדרנות שהוא מגלה. לכן אני גם מבקש להיעזר בהעולם הזה. פה ושם אני מוצא בהעולם הזה, וגם בעיתר נים אחרים, את המילים להתקרנף והתקרנף נפוח. אני מבין, בערך, למה הכוונה, אבל לא נתקלתי בשימוש כזה בשפת-אמי, האנגלית. האם תוכלו להסביר לי כיצד אומרים את זה באנגלית?

דייד מוריסון, ירושלים

קרנף (ריינוזרוס, באנגלית) הפך סמל של קונפורמיזם במישטר מרושע. מקור הביטוי במחזה של יוג'ין יונסקו, הקרנפים.

והם ממשיכים לשלוט

תזכורת למילחמת-הלבנון.

מדי שנה, כיום השנה למילחמת-הלבנון, נוהג היה דויד שרף מקיבוץ בית-זרע לשגר מיכתבי-תזכורת רוויי כאב וזעם למערכות העיתונים בישראל.

שלא ישכחו את המילחמה הארורה ההיא ושלא ירשו להשכיח אותה, נוהג היה לומר. בקיץ 1987 פטר.

שחקן גפן

למה לא עוצרים אותו?

ואני לא מתכוון רק לפיס, לחישגוד, ללר וטוטוטו.

גם נסיעה סתמית באחד הכבישים היא ה ימור; גם ארוחה מיקרית במסעדה מצוייה היא הימור; שלא לדבר על יציאה לשרות-מילוי אים פעיל.

קולטורני?

על התרגום הנאות למונח אנגלי

העולם הזה 2701

ערבית במיכלת בירדית, וכשהיה בשנת הלימודים האחרונה הוא נעצר שוב, וזאת, זמן קצר לפני קבלת התואר הראשון.

כאן התחיל שלב חדש של עינויים והסתת אשמות-שווא, בנוסף על גידופים וקללות. אולם למרות כל זה, הוא קיבל את התואר בהצטיינות.

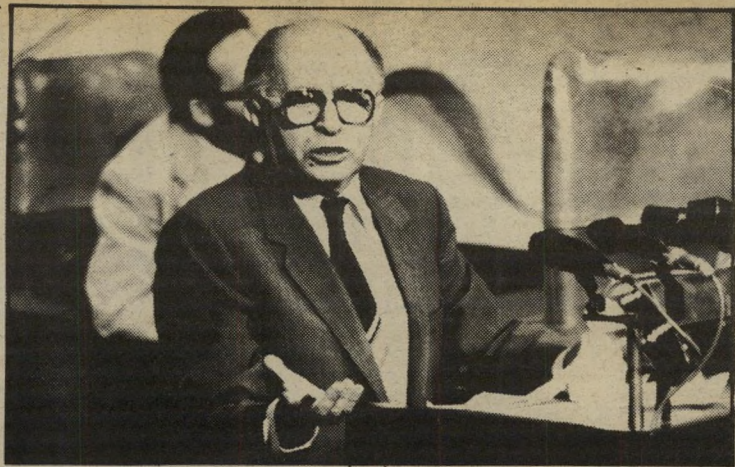
זמן קצר לפני ביצוע הפיגוע, המיוחס לבני נדאל, עצרו החיילים את בני השני, מופיד זלום, וכשפנית למישטרה בבקשה לברר את פשר הדבר, נאמר לי שבני מופיד יידה אכן. מעצרו של מופיד גרם עוגמת-נפש לבני נדאל.

מישפחתנו סבלה רבות בתקופת האינתי פאדה, ומשום כך אני שואל מי הגורם האמיתי שהביא לפיגוע המיוחס לבני, אם לא מעשי העוול של השלטנות?

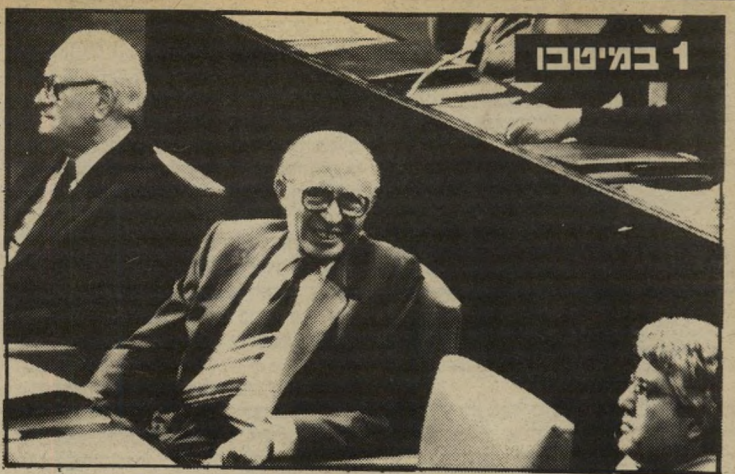
רזאק עזת זלום, אל בירה

השלם הזה
השבועון של ישראל
העורך הראשי: אורי אבנרי
מנהל: אברהם סימן
מנהלת מחלקת-מיועדות:
רינה מיטבני
המערכת והמינהלה:
תל אביב, רחוב גורדון 3
(ת.ד. 136, מיקוד 61001)
מלפון: 03-232262/3/4
פקס: 03-245130 (03)
המחיר: העולם הזה בעימ
התפוסה: תפוסה חדשה
הפקת צבע: ת.מ.א.
המצאה: גר
תל אביב, יד הירוצים 7
מלפון: 03-377056 (03)
המנהל הכללי: חיד גרשונובין

ענת סרגוטסי, תעולם הזה

ענת סרגוטסי, תעולם הזה

ענת סרגוטסי, תעולם הזה

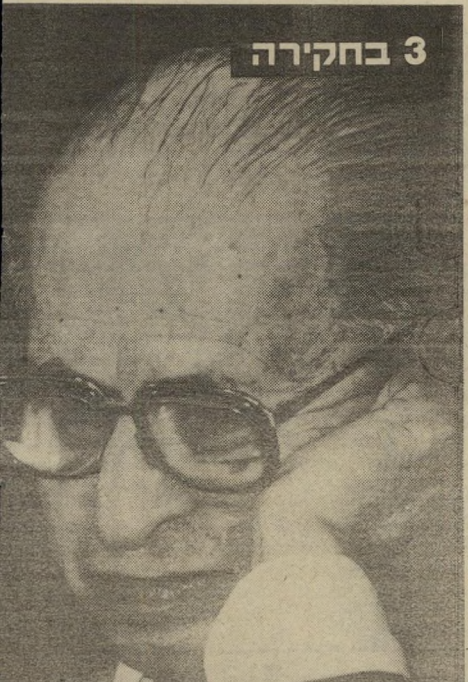
ענת סרגוטסי, תעולם הזה

הצעת אי-האמון הסתיימה בניצחון מלא. המערך הצטרף ללוחמים ובגין יכול היה לשלוח את הגייסות

3 בחקירה

דובר צה"ל

ציון צפירי, תעולם הזה

כשעדיין לא ידעו על צברה ושאתיל

2 מוצח בבופור

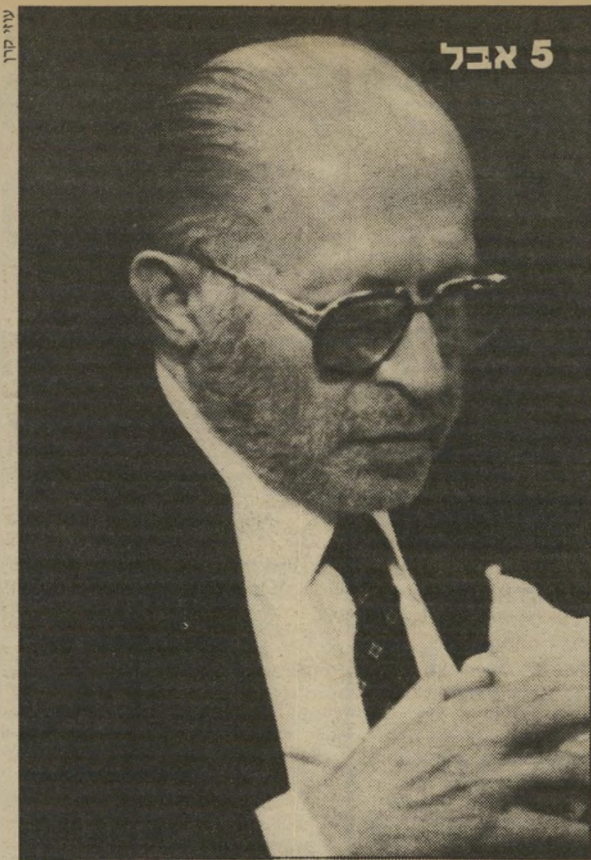

אז עוד אמרו שלא היו נפגעים, ובגין המאושר התחבק מול המצלמות

מכה. בהלוויית עליזה בגין

מתרחק והולך

אחרי האבל, שוב בכנסת

העיתונאים מנסים נואשות להשיג את התשובה. כל חג ומועד ותאריך היסטורי הם מצלצלים, שואלים, רוצים להבין. האיש משיב בנימוס. על לבנון אינו מוכן לדבר. עריין.

מודיע על ההתכפרות. אני לא יכול יותר

ומאז נעלמו עיקבותיו

7 מלבנון שנים

סגור ביפהינוף

תראה, אמר לי דורו, אני בן 30, ופתאום באים, מגייסים אותי, ותוך שעות אני רץ בין פגזים ליד צידון כשמסביב נהרגים חברים. הייתי המום. אחרי המלחמה הזו ידעתי שהעסק הקרבי נגמר בשבילי. שה צעירים יילכו להילחם.

במלחמת יום-הכיפורים לא דיברנו ככה. אז עדיין לא התעורר הוויכוח הישן על מילי-חמת-אינ-ברירה. כשהמיונים המצריים ירדו עלינו בתעלה, לא היה ספק שהברירה היחידה היא לקבור את עצמך עמוק בשוחה, ואחרי-כך, פשוט לעמוד מולם ולירות בכל הכוח.

הוויכוח אם בגין הסתגר בגלל מילחמת-הלבנון הוא ויכוח שולי. בגין הסתגר אחרי מילחמת-הלבנון, וההתחמקות העיקבית שלו, מלתת תשובות לשאלות הקשורות במילחמה, מחוקת את ההנחה שהשלט שגשא את מיספרי ההרוגים ושהנוף בוקר-בוקר מול עיניו עשה את פעולתו. בגין כפה על עצמו הסתגרות ביפהינוף שבירושלים. מהחלון, אגב, רואים היטב את צירו האחורי של בית-הקברות הצבאי שבהר-הרצל.

כשיש להם ברירה, רוב האנשים הנודר-מליים יבחרו שלא להילחם. כמעט כל חברי, יוצאי סירות בצה"ל, הפסיקו ללכת למילוי-אים אחרי מילחמת-הלבנון. לא, לא בגלל מניעים פוליטיים או סרבנות אידיאולוגית. סתם מפני שהמלחמה הזו הבהירה להם שכעצם יש צבא סדיר ומיקצועי שיכול לע"שות את העבודה השחורה בשכילם, ולהם כבר יש מה להפסיד. הפגיעה הקשה של לבנון לא היתה הכיסלון הצבאי או המריני, אלא במהפך הפסיכולוגי הזה, שעבר על שיכבתי גיל שלמה.

שנתיים נמשכה המלחמה בלבנון והיחידה שלי נשלחה תמיד למילואים בדרום. אף אחד לא התלונן.

בזמן הזה בגין כבר הלך ודעך. אני לא זוכר שמישהו צעק "בגין רוצח", אבל האיש זרק לכל עבר רמוים על לקיחת-אחריות ועל חוסר-יכולת להמשיך לשאת בעול. חלק גדול מהאנשים שהיו קרובים לבגין באותה התי-קופה ממשיכים עד היום ללחוש, כי האחריות האמיתית מוטלת על כתפיו של אריאל שרון. כאן מתחייבת מבחינתי הערת-ביניים אי-שית. אני אולי חייב לאריאל שרון את חיי. ב-1973, יומיים לפני הקרב על החווה הסינית, הייתי אמור, יחד עם שלושה מחבריי ליחידה, לצאת למשימת-תצפית בתוך החווה. משימה, שעל-פי כל הנתונים שנודעו מאוחר יותר, היתה מסתיימת במוות בטוח. שרון ביטל את הפעולה כרגע האחרון. הסיבה, כך אמרו לנו, היתה סיכון גבוה של חיי האנשים. בערך 650 אנשים נהרגו במילחמת-הלי-בנון. מילחמה, שבה סיכון גבוה של חיי-אדם לא היה השיקול העיקרי בהחלטות של שרון ובגין. שאלת האחריות חשובה היום רק להיסטוריונים ולמישפחות השכולות. ובארץ, שבה אף אחד לא משלם עבור כיסלון, ההסתגרות של בגין היא ככל ואת צורה של חרטה.

התצלומים בעמוד הזה הם מה שאתם רוצים לראות בהם. אולי מחלה שפגעה בי ראשה-ממשלה, ואולי רמות של מנהיג פולי-טי שהודקן ופרש. התאריכים לצד התמונות הם הסיפור האמיתי. שנתיים בלבנון. בגין לא יצא מהבוץ הזה.

שמזאל שרשוב

גונבים מכוניות אלפא רומיאו

באחרונה ניכר גידול בגניבת מכוניות מסוג „אלפא רומיאו“. מאז הפסיקו האחים איליו את עסקיהם, חסרים בשוק תלכי-חילוף של מכוניות אלפא רומיאו. לפני שבועיים התנה איש-עסקים תל-אביבי את מכונית האלפא רומיאו 1987 שלו במיגרש-גנייה. כאשר חזר, כעבור שעה, התברר לו כי מכונית-גנבה, שהגיעה למיגרש, גררה את ריכבו, בטענה כי בעל-הרכב ביקש זאת. נראה כי המכוניות נגנבות על-פי הזמנה מראש.

גנו חדש למדינה

במישרד ראש-הממשלה הוחלט למנות את הפרופסור ראובן ירון לתפקיד גנו המדינה, במקומו של ה"יור אברהם אלסברג, הפורש לגימלאות. את החלטה בעניין קיבל מנכ"ל מישרד ראש-הממשלה, יוסי בדיאחרון, על אף התנגדות העובדים למינוי פוליטי, ותביעתם כי התפקיד יינתן לאחר העובדים. הגנו הוא האחראי על גינון המדינה, שבו מאוכסנים כל מיסמכי המישרדים הממשלתיים ותעודות שונות. זוהי משרה עדינה, שכן יש בכוח העומד בראשה עוצמה רבה, המאפשרת לו להורות על פתיחת תעודות שונות או היסווגם לתקופות נוספות, מעל 30 שנות החיסיון. בעבר היו תלונות כי עיתונאים, חוקרים ומחברים, שהיו מקורבים לשלטון, זכו להערפות ואופשר להם לעיין במיסמכים הסוים.

קאריקטורה עצרה עיתון

הדפסת העיתון „ידיעות אחרונות“ הופסקה במוצאי-שבת באמצע, אחרי שכבר יצא המישלוח הראשון. גרמה לכך קאריקטורה של דודי רצילה מנוסי, שבה נראית יד המחזיקה באקדה, כשעל הזרוע רצועת-תפילין העשויה כהגורת-כדורים. הכותרת: כפליחארת! העורך החליט כנראה כי הקאריקטורה פוגעת ברגשות הדתיים. הוא הוציא אותה ושם במקומה צילום ממאורעות סקינג.

נספח לא חוזר

הנספח הבלבלי בלוס-אנג'לס, גתי הצבי, לא חזר איצה בתום שליחותו הדיפלומטית, אלא נשאר בעסקים פרטיים בקליפורניה. ככך הוא מצטרף לחבורה נכבדה של שליחי-מדינה, שהתאקלמו במקום שהותם ונשארו.

נמל-תעופה בחיפה

„הקמת נמל-תעופה בחיפה אפשרית, למרות כל הקשיים, וזולה מכל אלטרנטיבה אחרת.“ כך טוען הפרופסור ברוך קיפניס, ראש המכון לחקר חיפה והגליל.

במיקרה שיוחלט שדרוש נמל-תעופה נוסף על זה הקיים, מציע הפרופ' קיפניס להדחיק את שדה-התעופה הקיים בחיפה. גורמים שונים בחיפה טוענים שהארכובה המתוכננת לתחנת-הכוח החדשה, בגובה 400 מטר ו„הלבניות“ של בתי-החיקוק יהיו בעייה להקמת הנמל, אבל הפרופ' קיפניס שולל את הטענה וטוען כי בהשקעה קטנה במיפוי ובאמצעי ראראר לא תיווצר כל בעייה.

השקעות גדלות

בחיפה

210 מיליון דולר וישקעו בתעשייה בחיפה ובצפון בשנתיים הקרובות. כך עולה מרבריו של יו"ר התעשיינים בחיפה ובצפון, דני בן-נתן. ההשקעות יהיו בעיקר בענף הכימיה. למרות השקעה הגדולה-יחסית טוען בן-נתן שחיפה וסביבותיה טובלות מהיעדר השקעות בתעשיות המספקות מוצרי צריכה, מזון וטקסטיל. זאת בגלל מצבם המוחנן של איזורי התעשייה בחיפה. הוא קורא לממשלה להשקיע בתחומים אלה.

שאלה: למה לא בא מפקד חיל-האוויר דויד עברי לשיבת-הממשלה, שבה הוחלט על השמדת הטילים הסוריים? חשובה: כי עברי התנגד לפעולה. יונתן שם-אור חיפש את מפקדי צה"ל במילחמת-הלבנון. כולם, כמעט, כך עולה מהחקיקר, קודמו בדרגה ועברו לתפקידים בכירים יותר. כן, בהחלט מילחמה מוצלחת

יונתן שם-אור

ממחק שבע השנים, כטעות טראגית במיקרה הטוב, וכהונאה שנכשלה במיקרה הרע. רק חסידי-שרון מבכים את מותו של באשיר, שטיפד את החגיגה, וכמותו ציווה לנו את ועדת-החקירה של צברה ושאתילה, שהעיפה את שרון ממישרד-הביטחון, ושהכניסה לתור-דעה את ההנחה שכל מי שהיה קשור במלחמה היא שילם את המחיר.

שבע שנים עברו מאז אותה מילחמה שהתחילה בתרועה, שנמשכה בכקשות-שקט בטענה כי יורים, ושנגמרה בהאשמות הרי-דיות, שחלקן הגדול לא פורסם מעולם, למי-רות שזאת היתה באמת המילחמה המסוקלת והמתוערת ביותר. שבע שנים, שבסופן מוס-כס על הכל שהמהלך הוא נכשל, וגם החי-סידים התימהוניים ביותר של כל פעילות כותנית מקומית, המוצאים הצדקות גם לה, חושבים שהמחיר היה אולי גבוה מדי, ובזול. אבל הקונסנזוס של אי-הצלחה מתפרק בשאלת האשמה: אמיו ג'ומייל שלך, ותוכיח

”שאלתי אותך“, הוא מנסה לשחזר את המישפט המדויק, שבע שנים אחרי, „שאתי אותו מה הוא יגיד לנו מחר-תיים, שצריך לכבוש כפר נוסף שיגן על הכפר שנכבש מחר, על סמך ההחלטה שלנו היום? זהו. זה היה המישפט המדויק!“

ומה הוא ענה?
„הוא אמר של-שר-האנרגיה יש הומור.“
ואולי הוא גם הוסיף את ההרהר המפורסם הזה, שטוביה צפיר כל-יכך אוהב לעשות, וקיבל את ההחלטה שביקש.

אבל באבחנה הזאת קטווי-ההומור של יצחק ברמן, שרי-האנרגיה בממשלתו של מני-חם בגין, שיצאה לפני שבע שנים בדיוק למיבצע חיסול-התשתית, לא היתה לאראיל שרון שום טעות. היום, שבע שנים אחרי שעזב את הממשלה היא בגלל המילחמה, שהי-גלגלה כמעט ארבע שנים, במקום אותן 48 שעות שעליהן חשב מנחם בגין, במיבצע צבאי שיתוחם בקור-40-הקילומטרים שעליהם הסכימו האמריקאים, הוא יושב בנינוחות על

קודם

קודם

פלד

התמנה כאלוף-תפקוד

שכן היה לו אה? הממשלה שעיכבה את הצבא? הצבא שלא השלים את המשימות בזמן?

שרון איננו מאשים בפומבי את רפאל (רפול) איתן, וזה אולי מספר לעצמו ברי-חות כואבות, אבל לא מוציא אותן החוצה.

בדיעבר, אין בכלל ספק שהמהלך היה שגוי מתחילתו, והיה בנוי על תפישות-יסוד מוטעות. אבל, כל זה אינו נוגע לביצועים של צה"ל, שהתחיל את המילחמה בחשק רב. רק הכישלונות הפעילו את מערכת אי-שביעות-הרצון בעורף המדיני, שהגיבה בהיוון חוזר, שהפחית את המוטיבציה, שהיא הנשק החזק ביותר. בהתחלה המוטיבציה היתה גבוהה,

איפה כולם

מילחמת-הלבנון, שהוציאה 400 אלף איש (נגיח) לכיכר, ושהכניסה את בגין למצב תיקשורתי צימחי, מצטיירת היום,

הי, אידיה כיששנלון מוצלח!

לנוצרים, התפרסם בגלל צברה ושאתילה, הועלה לדרגת אלוף והיה ראש-אכ"א, והיום הוא נספח-צה"ל בושינגטון.

● תת-אלוף איציק מרדכי, מפקד עוצבה במילחמה, כובש צידון (גם אביגדור קהלני טוען שם לאיזוה קושן) מנסה היום לחסל את האינתיפאדה ברצועת-עזה, כשעל הכותפות מונחות דרגות אלוף-פיקוד-הדרום.

● ראש מחלקת המיבצעים של 1982, תת-אלוף אורי שגיא, הועלה לדרגת אלוף, והיום הוא מפקד כוחות-השדה.

● דויד עברי, שהיה מפקד חיל-האוויר, משמש היום כמנכ"ל מישר-הביטחון.

אלוף-מישנה יורם ("ייה") יאיר, שהיה אמנם רק מפקד חטיבה, אבל בכיר המח"טים, מתוקף היותו מפקד-הצנחנים, קיבל לפני חודשים אחדים את דרגת-האלוף.

● גם מפקד-פז"ם של אותן זמן, עמרם מיצנע, הפך לאלוף, ושני האחרונים מוכיחים שגם מי שיצאו בגלוי נגד המילחמה קודמו בדרגה, בתנאי שלא עזבו את הכוחות כמו אלי גבע, שלא הוחזר מאז לצה"ל, למרות הבטחות שומרון.

● ללבנון נכנס כוח צבאי יותר גדול מאשר היה לצה"ל בשתי החזיתות במלחמת יום-

מטכ"ל הבא. ברק, אגב, נחשב כבר שנים לאחד המבריקים שבמפקדי צה"ל, ילד-פלא כישרוני וחכם, שלעולם יממש בתפקיד הבא את ההבטחה הגדולה הטמונה בו. יש לו גם חברים בכל קצות הקשת הפוליטית, המשוכי נעים שברק הוא האיש שלהם במטכ"ל.

● כמה מפקדי-עוצבות. תת-אלוף יוסי פלד, שהפך לאלוף-פיקוד-הצפון; תת-אלוף עימי נואל סאקל שהפך, אחרי המילחמה, לאלוף, חיכה שנתיים למינוי חברו הטוב דן שומרון כרמטכ"ל, אבל אולץ להשתחרר על-ידו, ותת-אלוף גיורא לב, שמילא תפקידים שונים אחרי המילחמה, וגם הכשיר את עצמו למי שרת ראש-עיריית-המילואות, פתח-תיקווה,

● בניגודה המרכזית של לבנון לחם תת-אלוף מנתם עינן. הוא בפירושו לא כיצע את המשימה שהוטלה עליו, להגיע בזמן לכביש ביירות-דמשק מצפון לעין-חולתא, ונשאר תקוע. למה? היו לו הסברים, אבל זו עובדה,

שרה-ביטחון, שרון, נאלץ לפנות את הכסא למשה ארנס, אבל הוא נשאר מיניסטר-שרה-החוז' של 1982, יצחק שמיר, הפך ביני תיים לראש-הממשלה. לעומת זאת, יצחק ברמן, שהתפטר בגלל צברה ושאתילה, ממ' שיד להיות אחד ההפסדים הגדולים ביותר של המערכת המדינית הישראלית, ולא חזר מאז לזירה הממשית. מרדכי ציפורי, שר-התיקשורת של בגין, שפוצץ את פרשת צברה ושאתילה, לא נבחר מחדש על-ידי מרכזי התנועה שלו, וכיום הוא מנכ"ל הביטוח הלאומי, משרת את סגן-שרה-הרווחה האגודאי, משה זאב פלדמן.

● והצבא: רפול סיים את שנתו ההמישית כרמטכ"ל, היחיד בימי הרמטכ"לים שכינהו כלי כך הרבה זמן, ונבחר לכנסת.

● אלוף פיקוד הצפון של מלחמת-הל-בנון, האלוף אמיר דרורי, הפך אחרי המיל-

וכמעט כולם עטו עם אפור-הקרב את הרעיון שהולכים לדפוק את המתבלים, כי זה מה שצריך. בשלבים מאוחרים יותר טען הצבא, די בצדק, שהוא פועל בתוך מערכת של פקודות סותרות ואי-בהירות מוחלטת, ולכן אין לבוא אליו בטענות.

● זה נכון, אבל עובדה היא שצה"ל לא עמד במרבית הפקודות הראשוניות שניתנו לו, אם בהשגת היעדים, אם בלוח-הזמנים, אם במחיר ששילם, שזה דבר שאיננו נכתב לעולם בפי-קורות, אבל הוא רשום בתודעה.

● שבע שנים אחרי-כך, אחרי שהתודעה הקולקטיבית הפגימה את ההשוואה הוויאט-נאמית שהתיקשורת העולמית והמקומית עשו בהתלהבות, ניתן היה לחשוב שכל אנשי

קודם

מרדכי

התמונה כאלוף-פיקוד

הכיפורים, וכל מפקדי-הכוחות, מצביאי-הש-טח, קודמו בדרגה ובתפקיד. או, למצער, נש-ארו בתפקידם הקודם, או שסירבו לתפקיד בכיר יותר שלא ענה על רצונם המרויך. רק אביגדור קהלני נשאר בדרגת תת-האלוף, וצה"ל החמיץ את מימוש החלום הבניגוריוני על הרמטכ"ל התימני הראשון.

● הממשלה, שיצחק ברמן טוען, בצדק, שהיא אמורה להחליט אך ורק על יעדים איסטרט-גיים וכוננות מדיניות, שבויה במתכונת החו-קתית.

● לצבא-ההגנה לישראל, ככל שהדבר ייש-מע מזור, אין מפקד. ראש-המטה-הכללי הוא (המשך בעמוד 46)

קודם

עינן

התמונה כראש אגף-חינוך

שתוקנה בשלבים מאוחרים יותר של המיי-לחמה, כאשר הוא הגיע לאן שאמרו לו, לביירות. הוא קודם לדרגת-אלוף, והיה ראש אגף-החינוך הקטן, ואחרי-כך ראש-אגף-האפ-סנאות, שזה אחד מארבעת התפקידים החשו-בים בכל צה"ל. היום הוא מנהל המשכיר-לצרכן.

● תת-אלוף דני ורדי פיקד בלבנון על כוח עוצבתי מאולתר

● הוא השתחרר אחרי המילחמה מצה"ל, למרות שהוצע לו תפקיד של אלוף. היום הוא בשוק הפרטי.

● תת-אלוף עמוס ירון נחת מהים וחבר

קודם

ברק

התמונה כסגן-הרמטכ"ל

חמה למפקד המפת"ש, קודם אחרי-כך לתפקיד סגן-הרמטכ"ל, ונכשל במירוץ לרמטכ"לות עם דן שומרון.

● סגן הרמטכ"ל של המילחמה היה, משה לוי, הפך רמטכ"ל, כיהן בתפקיד במשך ארבע שנים, והיום הוא עובד בכותנה, כקיצוץ שלו, בית-אלפא.

● האלוף אביגדור ("אנוש") בנגל, שהיה מפקד הכוחות שפעלו בניגודה המיוחדת, עזב את הצבא זמך-מה אחרי המילחמה,

● הסגן שלו באותה מילחמה, אהוד ברק, הפך אחרי המילחמה לראש אמ"ן, ועכשיו הוא סגן הרמטכ"ל, המתמודד על תפקיד הר-

קודם

לוי

התמונה כרמטכ"ל

לבנון שילמו את המחיר, ונעלמו מהשטח. הבפור. סולטזיי-עקב. עין חולתא. צור. צברה ושאתילה. שמות שלא נכנסו לרשימה הלבנה של צה"ל, כמו שלא נכנסו לשום שיר, פרט לשירי-החיילים שהומצאו בשטח, כדי לשמש מיסתור-נעורים ציני לפחד-המוות. כך ניתן לחשוב, אבל צריך להציץ ברשימה.

איפה הגנרלים

● ילחמת הלבנון נוהלה על-ידי ממשלת-הליכוד. בגין הלך, הליכוד נש-אר.

קונסוליה חדשה בדטרויט?

מישרד החוץ שוקל פתיחת קונסוליה כללית בדטרויט שבמדינת מישן בארצות הברית. פתיחת הקונסוליה נשקלת בשל העובדה שיש באזור קהילה יהודית חשובה; דטרויט נחשבת כמרכז הלובי הערבי; יש הרבה תושבים מוסלמים העוברים בתעשיית המכוניות; ומרכז האיגורים המיקצועיים נמצא גם הוא שם. הקונסוליה תנגוס באזורי הקונסוליות בשיקגו ובפילדלפיה ותכסה חמש מדינות. במקביל שוקלים לסגור שתי נציגויות בפארגואי ובהאיטי. פתיחת קונסוליה נוספת בארצות הברית מאפיינת חשיבה חדשה במישרד החוץ. השר הנכבד, משה ארנס, וסגנו, ביבי נתניהו, מייחסים חשיבות לארצות הברית, ותנטייה היא לתגבר את הייצוג בארצות הברית על חשבון איזורים אחרים.

514

ביום השלישי, 30 במאי, דיווח שרי הביטחון, יצחק רבין, לוועדת החוקר הביטחון על 472 הרוגים פלסטיניים בשטחים הכבושים. ואילו ביום השני, ה-5 ביוני, דיווח דובר צה"ל על 395 הרוגים פלסטיניים.

- לפי ספירת "העולם הזה" עומד מיספר ההרוגים על 514.
- לעומת זאת, מוסרים מקורות פלסטיניים על 642, לפי הפירוט הבא:
- 441 הרוגים מירי חיילי צה"ל.
- 77 הרוגים כתוצאה משאיפת גז.
- 49 הרוגים ממכות ומתחשמולות.
- 74 הרוגים מסיבות אחרות.

הפרד ומשול בליכוד

יצחק שמיר פיתח טקטיקה של הפרד ומשול בקשר למשבר בליכוד. הוא לוחץ על דויד לוי ועל אנשי המנהל שלו בהיות ארץ ישראל, מיקי איתן ועוזי לנדא, להגיע להסכמה בקשר לתאריך, לתהליך ולסדרהיום של ישיבת הממשלה. שמיר פועל גם לקיום ריון ולביטול ההצבעה. על מלאכת הנישור והפישור בין לוי לשמיר אחראים בני בגין ודן מרדור. הסימן הראשון להתרככות היו דברים שאמר מיקי איתן, כאשר הצהיר כי מועד התכנסות נדחה משקולים ממלכתיים. צפוי שבשיבת שריד הליכוד תהיה הסכמה להצעה.

חבר מרכז חוקר

בעיקבות גילוי שהתפרסם ב"העולם הזה" משבוע שעבר, על פרשת החשבוניות הפיקטיביות שנמצאו במישרד הליכוד, מתברר כי בי ראש החקירה ביום עומד החוקר יוסף גולדשטיין. "העולם הזה" גילה כי לפני היה ממונה על החקירה עובד מסיכה נסה, שהוא עצמו חבר מרכזי-חירות. בחירתו של אדם זה לחקור במר"ז בזחרות נראית מוזרה.

שליחים מאבדים צ'ופר

כל היוצאים לשליחויות קגרות מטעם הסוכנות יאלצו מעתה להביא קבלות על לינה. עד כה היה נהוג ששליחים מקבלים אשל כסף של 80 דולר ליום. האשל התחלק ללינה ולכלכלה, וניתן ללא קבלות. רבים מהשליחים היו רואים בזה השלמת הכנסה. שליחים רבים, שנהגו ללון עד עכשיו בבתי שליחים מקומיים, יצטרכו עתה ללון בבתי מלון. יש מי שטוענים שהסוכנות תפסיד אם תצטרך לשלם לשליחים לפי קבלות. מדובר ב-5000 ימי שליחות בשנה לעובדי סוכנות בתפקיד. עובדי הסוכנות רואים בשינוי איבוד צ'ופר נוסף.

מישאל העולם הזה בכנס

יהרגו

אותנו

באהבה

עות סרוסטי

ה יום הגדול הגיע. יום שהוא מיפנה, יום שהגענו לוותה בחילוקידיעות קשים ומרים בתוך ישראל ומחוצה לה. יום שגרם לסערות פוליטיות, מיפלגתיות ומדיניות. יום שהבחירות בגדה המערבית וברצועת עזה. ברחבי הגדה המערבית והרצועה ניתן לראות בכיור תכונה רבה לקראת הבחירות. אם וכאשר יגיע היום הזה, מה יודעים מקבלי ההחלטות הישראלים על הפרטגרים שלהם למשאומתן?

יש להניח שאנשי מיפלגות השמאל יחככו כפייהם בהנאה לנוכח התהליך המתרחש לנגד עיניהם. יש להניח שאנשי הימין הקיצוני ימשיכו לצעוק חמס בכל הזדמנות.

נבחרים מיפלגת העבודה ונבחרים הליכוד, המחליטים בימים אלה על עתידו של השלום, מי שנחלקים בין תומכי היומה המדינית שמירידיין לבין מתנגדיה, מכירים אך מעט מן המנהיגים העומדים מולם, מן הצד הפלסטיני.

רבים מנבחרים ישראל מרברים השכם והערב על "הצורך בטיפות מנהיגות פלסטינית מקומית, שאיתה נוכל לנהל משא ומתן על עתיד השטחים". מה הם יודעים על מנהיגים אלה? את מי מהם הם מכירים? בכמה שמות הם מוסגלים לנקוב? את מי מהם פגשו, אם בכלל, באופן אישי?

האם יש למי שעומד להחליט לגבי עתיד הבחירות מושג מי יהיו המועמדים הפלסטיניים בבחירות אלה — אם וכאשר יוחלט ויוסכם על עריכתן?

לביורו שאלה זו פניתי לרבים מחברי הכנסת של הליכוד והמערך. המישאל הבלתי-תזמירי הזה יצא מתוך הנחה שאנשי הימין הקיצוני שוללים, וימשיכו לשלול, כל התקדמות לכיוון תוכנית שלום שאינה כוללת סיפות, החלת החוק הישראלי, גיי רוישים מאסיביים, מעצרים המוניים.

הוא גם יצא מתוך הנחה שאנשי מיפלגות השמאל מוכנים לנהל משאומתן גם עם הנהגת אש"ף היושבת בתוניס, וגם עם הנהגה מקומית שתיבחר ושאנשיה הם חברי אש"ף באופן פעיל או שהם עושים זאת בהזדהות ובתמיכה.

השאלה שהוצגה לפנייהם היתה אחידה: נניח שיושבו כל חילוקידיעות הפוליטיים, מיפלגתיים, מדיניים ובנילאומיים. נניח ש"ה" יוסכם על קיום בחירות בשטחים, מי היית לא ידעו לענות על השאלה, וטענו שאינם מכירים כלל את השמות ואת הרקע של המנהיגים הפלסטיניים. חלק מהשאלים — יוני מיפלגת העבודה כולם — ענו שיהיו מוכנים לדבר ולנהל משאומתן עם כל מי שייבחר. חלק גדול ענו שהיו מעדיפים את

בחירת אליאס פרייג, ראש עיריית בית לחם. פרייג הוא הרמות המוכרת ביותר, לפחות בשמו, לאנשי המערך ולאנשי הליכוד.

● **אורה נמיר (מערך)**: אין לי בעיות עם מי לנהל משאומתן. מהמצב שנוצר ברור שאש"ף טוב אלף מונים מחמא"ס.

● **אליאס פרייג**, חנא סניורה, סרי נוסייבה, פייצל אל-חוסייני הרבה יותר רציניים והרבה יותר נוחים לנו לניהול משאומתן. אני מאמינה שהם, יותר מאחרים, חיים בתחושה שאין ברירה אלא לחיות בשלום וברדיקום. הם בעיני הנציגים הטובים יותר, אבל אני לא משוכנעת שהם ייבחרו.

● **יעקב צור (מערך)**: "האמירה" כפי שהיא מתבטאת בהחלטת הממשלה, שנהל משאומתן עם מי שייבחר, מקובלת עלי.

● **חוסייני פרייג**, נוסייבה, סניורה? לא מכיר אותם אישית, חוץ מפגישה אחת עם נוסייבה ואבורחמאן לפני כמה שנים. מוכן לדבר איתם אם הם ייבחרו. אש"ף זה אירגון עויין, ואני שלם עם החלטת הממשלה שלא ננהל משאומתן עם ההנהגה שלו.

● **בנימין (פואדי) בן אליעזר (מערך)**: "לא חשוב מה אני רוצה. מי שייבחר הם אנשים שהרור הצעיר ביהודה ושומרון מאמין שהם הנהגה המסוגלת לייצג את האינטרסים שלו בכבוד. בעיני הם האש"ף האמיתי, ולא אש"ף שחונץ. אני יודע מי ייבחר בדיוק, השמות אינם חשובים."

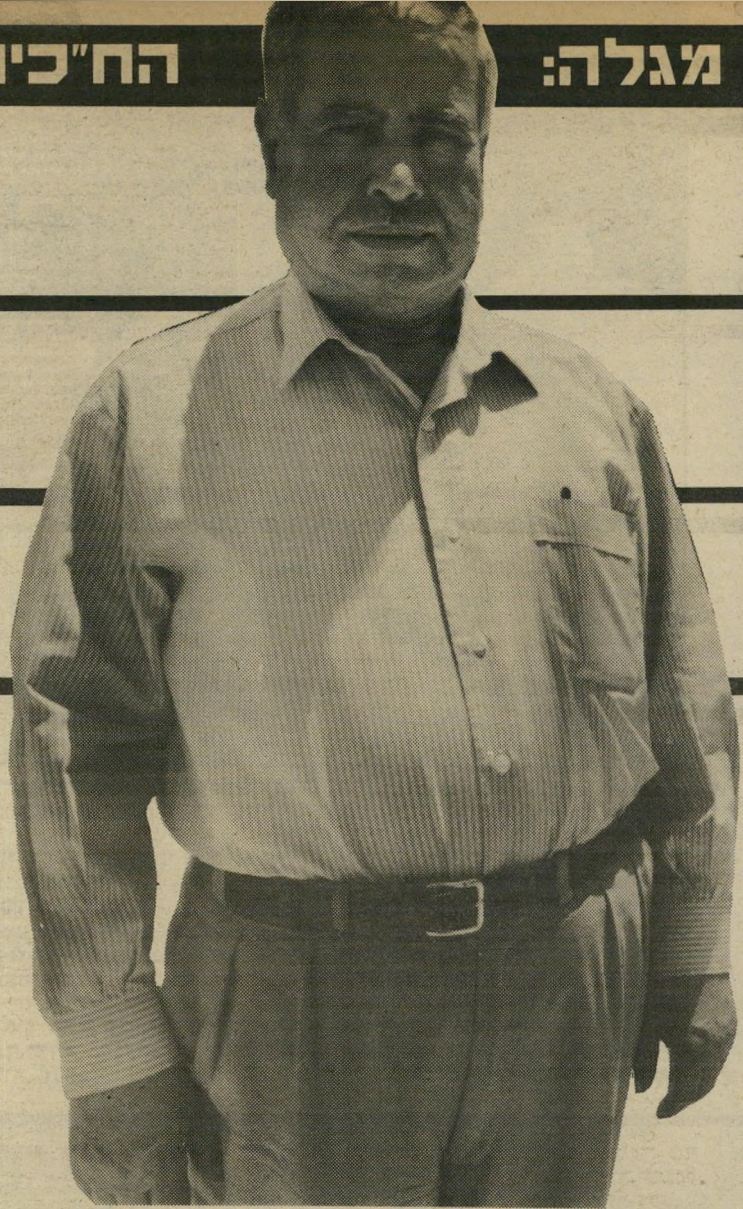
● **אברהם ("אברום") בורג (מע"ר)**: "לא מעניין אותי מי ייבחר. מה שחשוב זה תהליך הבחירות. לא רק זריקת הפתק לקלפי. אני מעדיף עכשיו את הטוב במיעוטו (אש"ף) מאשר את הרע במיטבו בסביבו הבא (חמא"ס)."

אני מכיר את חוסייני, את נוסייבה, אל-ח'טיב, חנן מיכאל. אבל אני לא מעדיף אף אחד באופן מיוחד. ככל מיקרה ייבחר מצע ולא האדם."

● **אלי דיין (מערך)**: כל מי שייבחר צריך לקבל אותו כנציג נבחר ולהתייחס אליו כמייצג ציבור. פרייג, נוסייבה, סניורה, חוסייני? אין לי בעייה איתם. לדעתי אלה ייבחרו, וצריך לעודד את זה שיהיה פרטנר למשאומתן. אין לי בעייה לדבר עם מי שייבחר."

● **אלי בן-מנחם (מערך)**: לא מכיר אף אחד מהם — פרייג, נוסייבה, סניורה, חוסייני — לא מעדיף אף אחד. שהם יחליטו. יש לי בעייה עם אש"ף כאירגון, וגם עם מי שמוזרה איתם באופן מוצהר. את חמא"ס צריך להוציא מחוץ לתוקן."

● **עדנה סולודר (מערך)**: "מעדיפה שייבחרו מתוניהם, אבל בין מה שאני מקווה למה שיהיה יכול להיות מרחק. בשלב כליכך

רוב חברי הכנסת לא מכירים יותר ממנהיג פלסטיני אחד ● אליאס פרייג' מבית לחם הוא היחיד ששמו מקובל על כולם ● גם בליכוד מבינים שלוויןגר לא יבחר

מוקדם אין טעם לזרוק שמות. אם נזרוק שמות הם יוציאו שמות אחרים. אש"ף אינו מיקשה אחת, השבט של ערפאת הוא עוד המתון. חמא"ס זה סיפור אחר. זה רת וזה קיצוניות וזה טרור.

● **שבח וייס (מעריך):** ההייתי מצפה לשמות חרשים. פרייג' נראה סביר. גם סני יורה, חוסייני ואחרים. עם סניורה נפגשתי כמה פעמים, אני יודע שהוא פלסטיני נאמן ומייצג את אש"ף. אבל אני לא מכיר אותם, אני לא ערביסט ומייצגים גם לא כל-כך חשובים.

● **חמא"ס,** בטווח הארוך, טומן בחובו פוטנציאל גדול של סכנה. זה לא כוסיחהה שלי ולא כוס התיאולוגיה שלי.

● **עמיר פרץ (מעריך):** לא מפריע לי שהנבחרים יהיו כאלה המזוהים עם אש"ף. הייתי מעדיף שייבחרו גורמים המקורבים לתנועות שמאל חילוניות, ופחות הייתי רוצה את התחזקות הגורמים הרתיים הלאומניים. אני מעדיף לפי סדר יורד את נוסייבה, סני

יורה, פרייג' וחוסייני. את סניורה פגשתי. אני מוטרד מזה שהם מתואמים עם תוניס.

● **מייבה גולדמן (מעריך):** כל שם שנקבע מראש יגרום נזק כפול גם לאיש וגם לתוכנית. לא אבדוק בעיציות. כל נציגות שתיבחר בשטחים היא הנציגות הנבחרת שאליה אני מתכוון. כרגע שהסכמתי לבחור רות, כל מי שייבחר מקובל עלי.

● **אפרים גר (מעריך):** לא הייתי רוצה להצביע על שמות, אני לא רוצה להתערב בתהליך אצלם, זה יכול להכשיל אותם. לא מכיר אותם אישית, לא קיימתי מגעים איתם. מוכן לרבר גם אם יהיו אנשים המייצגים את אש"ף בשטחים. כל מי שייבחר — גם חמא"ס, אם ייבחרו.

● **שימעון שיטריט (מעריך):** לא מכיר שמות של אנשים. פרייג' כמובן עדיף. חוסייני ונוסייבה עדיפים יחסית על הקריצונים, למשל הפונדמנטליסטים. אבל בבחירות יכולים להיבחר אנשים שאינם ידועים לנו. פרייג' שייך למתונים המאוונים. התמצנו

הזדמנות שאנשים כמותו ייצגו את התושבים בתקופות קודמות, ועכשיו נצטרך להתמודד עם חוסייני ונוסייבה.

● **חגי מרומ (מעריך):** ברור שאני מכיר את הגלריה, לא באופן אישי ואין רלוונטיות להעדרה אישית. אין לי בעייה לשבת עם אנשים המזוהים עם אש"ף. בשבילי התנאי ליכולת בחירה של נציגים בשטחים היא שאינם עוסקים בטרור באופן ישיר.

● **רענן בהן (מעריך):** צריך לאפשר לערכי השטחים לבחור את מי שהם רוצים. אל לנו להתערב. פרייג', נוסייבה, סניורה, חוסייני? כל מי שהם רוצו. אין לי בעייה לשבת עם כל מי שייבחר, גם אנשי אש"ף, גם חמא"ס. אבל לא יוכלו להיבחר אנשים בעלי עבר פלילי או ביטחוני, כמו בישראל.

● **עוזי ברעם (מעריך):** אני מעדיף את מי שהפלסטינים יבחרו, ומקווה שתהיה לו אוטוריטה. אני מכיר את ההנהגה הפורמלית — תנא סניורה, אבו רחמה, פייצל אל-חוסייני וסרי נוסייבה. אין לי בעייה עם אנשים המזוהים עם אש"ף. חמא"ס זו אפשרות רעה מאוד. אשכ עם כל מי שייבחר, לא אחי רים אף נציג.

● **מיכאל בריזוהר (מעריך):** שייכי

לא מכיר את הנציגים. ברור לי שכל מי שייבחר יהיה חייב לקבל את אישור אש"ף. אני בעיקרון נגד הבחירות, כי ברור לי שהם ירצו לדבר רק על דבר אחד.

● **יהושע מצא (ליכוד):** אני מעדיף שייבחרו פלסטינים מקומיים, שורשיים, מעברייאדמה, שלמדו לשבת תחת גפנם ותחת תאנתם, ושבישיתם זו סימלו את רצונם לחיות חיים משותפים איתנו. אליאס פרייג' היה טוב ואם הוא או רומי ייבחרו זה טוב. חוסייני ונוסייבה הם אש"פיסטים מקומיים, מסיתים. כאלה לא הייתי רוצה לראות, לא הייתי רוצה שיתמודדו. את פרייג' אני מכיר, ואני מניח שיש רבים שירצו לחיות איתנו בשלווה. עם חמא"ס לא נשכ.

● **פינחס גולדשטיין (ליכוד):** אני מקווה שיהיו אנשים בעלי מגמה של שיתוף פעולה. כל אדם המעיד על עצמו שהוא איש אש"ף, אין לו מקום במשאומתן שיתקיים עם מדינת ישראל. פרייג', חוסייני, נוסייבה, סניורה? אני לא מכיר אף אחד מהם, אני בקושי מסתדר עם חברי מיהודה ושומרון ועם ידידי בישראל.

● **גידעון גדות (ליכוד):** לא יהיו בחירות, והייתי מעדיף שייבחר בני קצובר. אש"ף או חמא"ס? זו נבלה וזו טריפה. אני מאמין שחובתם לבחור ראש-עירייה שיטפל בעניינים עירוניים, סוציאליים, קומוניים יומי יומיים שלהם. פרייג' מקובל עלי כמו כל אדם

כששומר מדבר על בחירות בשטחים מי הוא חושב שייבחר שם? אורחי ישראל? אנשי גוש אמונים?

חרו נציגים אותנטיים ככל האפשר. חוסייני, נוסייבה, סניורה, פרייג' מקובלים עלי, וכך גם מנהיגי האינתיפאדה. כל מי שייבחר מקובל עלי. מי שמסוכן לביטחון יושב כביתי הסודר. אם ייבחרו אנשי חמא"ס אשכ איתם גם.

● **חיים רמון (מעריך):** אני לא רוצה להיכנס לשמות, זה לא נכון. הייתי רוצה שייבחרו אנשים פרגמטיים המכירים במי דינת ישראל והמגנתגרים לטרור. במיקרה הטוב ייבחרו אנשי אש"ף, במיקרה הרע אנשי ג'יבריל וחמא"ס למיניהם. התיקווה הכי טובה של השילטון הישראלי כרגע היא שייבחרו מזוהי אש"ף, הפלג המרכזי. מי שמשלה את עצמו שייבחרו תוכביציון, יש לו טעות. אם ייבחרו מזוהי אש"ף, לי לא תהיה בעייה. כאשר חמא"ס — אם ייבחרו, נדבר איתם. אבל אם הם ירצו לדבר על חיסול מדינת ישראל, או אולי יהיה עם מי לדבר, אבל לא יהיה על מה לדבר.

● **עוזי לנדאו (ליכוד):** אני מתנגד לבחירות, מתנגד לתוכנית כפי שהיא, מוכן לבחירות מוניציפאליות. אם מדובר על אנשי אש"ף, אלה אנשים ששפכו דם. סרי נוסייבה מופיע בכתבי-אישום של אחרים בנוגע לאש"ף. פרייג' הוא בסדר. חוסייני לא טוב, הוא מבכירי אש"ף באזור. סניורה מקבל כספים מאש"ף. ההבדל בין חמא"ס לאש"ף הוא כמו ההבדל בין החונק מבוסטון לג'ק המרטס. שניהם רוצחים, לשניהם אותה המטרטה.

● **רובי ריבלין (ליכוד):** אני בטוח שאני לא אעדיף שייבחר משהו בעל תעודת זהות ירושלמית. אני כעד בחירות, מעדיף שייבחרו נציגים שהתושבים רוצים לראות בהם את המנהיגות. לא רוצה להיכנס לשמות. אם ייבחר אדם שהוא פעיל באחד מאירגוני הטרור, באותו היום הוא יועלה על מסוק ויילקח לנמל-התעופה הראשון שיביא אותו לתוניס, אלג'יר, או לבנגו. פרייג' הוא בהחלט דמות שאליה אני מתכוון, אבל לא אליה מתפללים מי שייכלו לבחור ולהיבחר. את פרייג' אני גם מכיר באופן אישי.

● **שאול עמור (ליכוד):** אני עדיין

אחר וכתנאי שאינו תומך או עוזר לטרור ולאלימות. אנחנו חיים עם הגוי הזה למעלה מ-20 שנה. אי-אפשר לומר עליו שהוא מחובבי ציון. אבל הוא בסדר, כל עוד הוא ממלא את תפקידו כראש-עירייה בצורה יעילה.

● **דן תיכון (ליכוד):** אני מתעסק בנושא קטן שנקרא כלכלה. בעניין הבחירות יש הצעה גולמית הטומנת בחובה סיכויים וסיכונים. אני לא יודע מי המועמדים. אני לא מאמין שיהיה מועמד אחד שלא מקובל על אש"ף. אני מניח שהמדינה תדבר עם מי שייבחר.

● **צחי הנגבי (ליכוד):** אני נגד בחירות בשטחים, כל עוד לא מוגהה האינתיפאדה ומחולליה לא גורשו מהארץ. אחר כך שייבחר כל מי שתומך בהסכם האר טונגמיה.

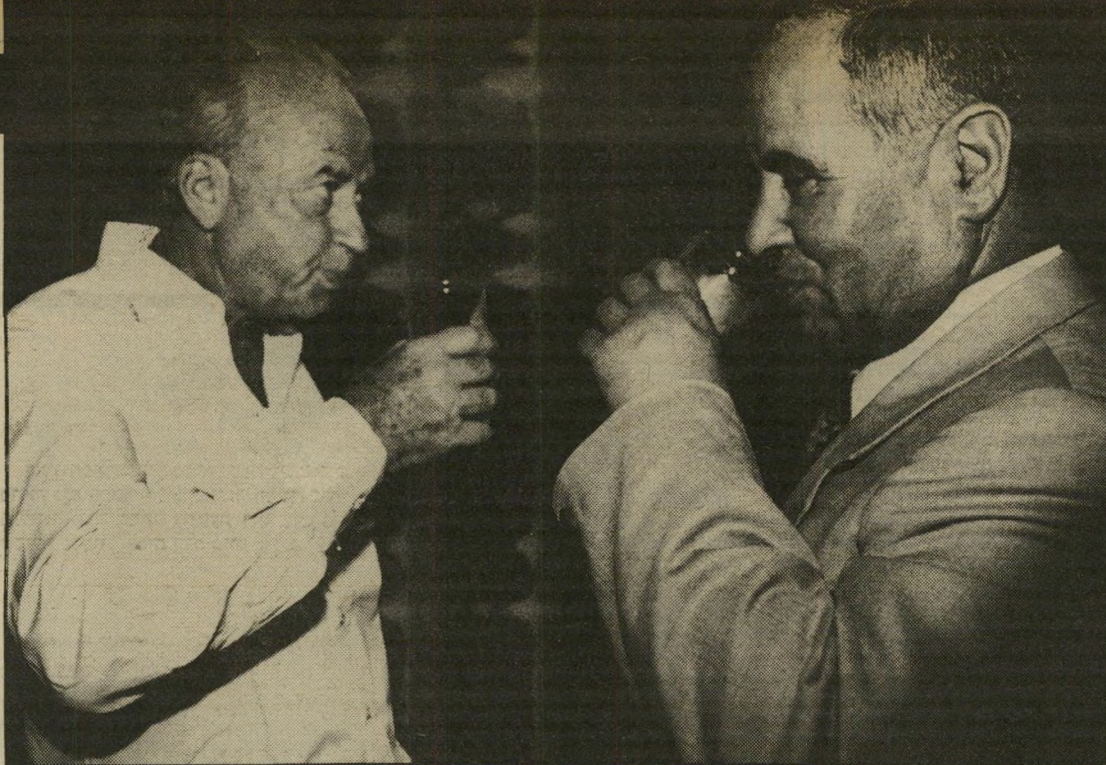
● **מיקי איתן (ליכוד):** ההייתי רוצה שלוויןגר ייבחר. אני לא מאמין בבחירות. פרייג' איזו משמעות יש לעובדה שהוא נבחר כראש-עירייה, וברגע שהודיע שאולי כדאי להפסיק את האינתיפאדה לתקופת המשא ומתן, הוא קיבל הבהרות מאש"ף, ושינה את עמדתו ב-180 מעלות?

● **פסח גרופר (ליכוד):** אני לא בקי בשמות, וזו אחת הבעיות. צריכים להיבחר מנהיגים היכולים להנהיג. פרייג', נוסייבה, סניורה, חוסייני? לדעתי הם לא יוכלו להנהיג.

● **רוני מילוא (ליכוד):** אני לא בקי בשמות. פרייג', נוסייבה, סניורה, חוסייני? לא מכיר אף אחד מהם. אין לי העדפות. אשכ עם מי שייבחרו ושאינם חברי אש"ף.

● **אליהו בן-אלישר (ליכוד):** אני לא יכול לענות, כי לא אני הבוחר. ● **אחור אולמרט (ליכוד):** אינני רוצה לתת שמות. אני רוצה שייבחרו אנשים שיהיו מעוניינים לעשות שלום עם ישראל.

ראיון מיוחד עם אליאס פרייג: „מעולם לא הפסדתי בבחירות!“

ראשיעירייה פרייג עם שריהביטחון יצחק רבין משתתף קבוע בשיחות בכירי צה"ל

זה לא מדויק, נשאר גם ראשיעיריית טול-כרם, וטבאם ובי"צחור. אבל אני היחיד שמעורב פוליטית יותר מהאחרים. אני מוזמן קבוע עליידי ממשלות בעולם לשיחות עם מנהיגים מערביים.

● מפחיד אותך לדעת שאתה הפ"סמיני המועדף על חבריהכנסת של הליכוד והמערך?

אילו הייתי פוחד, לא הייתי מדבר. ● והחילום, שאתה רואה מחוץ

לפני שלוש שנים. הייתי אורח של אורה נמיר וכמה מחבריה.

● מה עשית שם?

הלכתי לשם, נפגשתי איתם. פגשתי את שלמה הילל, אז יו"ר הכנסת. פגשתי הרבה חברייכנסת שם. הרי זה רק חמישה קילומטר מן המקום שאני יושב.

● איך אתה מסביר את העובדה שאתה היחיד שנשאר במקומו מאז בחירות 1976?

אורח קבוע בכינוסים ובפגישות עם אישים בינלאומיים. הוא מקובל, כפי שהתברר מן המישאל בין חבריהכנסת, אפילו על חלק מחברי הליכוד.

● מה דעתך על כך שרבים בע"ברייהכנסת אמרו שאתה נמצא בע"ריפות ראשונה מבחינתם כנבחר מבין הפלסטינים, אם וכאשר ייערכו הבחירות בשטחים?

זה טוב. השאלה היא אם הם מתכוונים לעריכת בחירות ממש, או שהם מתכוונים למנות. כרגע אין יודעים דבר על תוכנית הבחירות. קל לדבר על בחירות חופשיות ודמוקרטיות, אבל למה מתכוונים בזה? שיהיו מאות חיילים בעיר, על הגגות, ברחובות?

● אבל אתה רואה עצמך כמנהיג? מנהיג צריך להיבחר.

● אתה נבחרת. כראשיעירייה פעם ראשונה נבחרתי למר

עצתהעיר ב-1954, אחר-כך ב-1963. ב-1972 נבחרתי כראשיעירייה, וגם ב-1976. ברור השם לא הפסדתי אף מערכתבחירות.

● אתה מתכוון לרוץ שוב, כשי יהיו בחירות? לעירייה כן.

● ומעבר לזה? אני לא יודע. הם צריכים לאשר קודם כל תוכנית של בחירות, שיהיו בחירות חופשיות ודמוקרטיות, כפיקוח בינלאומי או משקיפים בינלאומיים. אנהו רוצים שממשלתישראל תפרט את התוכנית. האנשים פה לא יקנו תוכניתבחירות מעורפלת. שמיר אמר. אני חנו לא נחזיר אינץ' אחד. או בשביל מה הבחירות?

● נניח שכל זה מתברר ומתקבל על שני הצדדים, אתה מתכוון להיות מועמד?

אני לא אענה על השאלה הזאת, עד שאראה שהכל מסתדר. אני מדבר על ריזקים בשלום כבר 17 שנה, מאז שאני ראשיעירייה. אמרתי כל השנים, שחייבים להכיר בזכות ישראל להתקיים על כסיס החלטות האו"ם 242 ו-338. אני רוצה שלום בארץ הזאת, שגם יהודים וערבים יוכלו להיות כשכנים שווים.

● בעצם, אתה מכיר את מנהיגי ישראל טוב יותר מכל הפלסטינים.

פגשתי באופן אישי כל ראשיממשלה מאז 1967, כל נשיא ישראלי, גם את המנהיגות הישראלית, את כל שריהביטחון, ושרים אחרים.

● היית פעם בכנסת? ביקרתי שם פעם.

● מתי?

בתאם לבחירות ולהעדתם של רוב חבריהכנסת מהליכוד ומשמעוד שאיתם ריברתי, הלכתי אל אליאס פרייג, ראשיעיריית ביתלחם, כדי לשמוע את דעתו על כך. הנסיעה מירושלים לביתלחם אורכת דקות אחדות בלבד, אך היא מייצגת עולם ומלואו. בבווק יום השבת לא היה במקום סגר, לא היה עוצר ולא התנה שביתתמיסחר כללית. הכביש הבינעירוני הראשי היה פתוח, חוץ ממחסום צה"לי אחד ליד הכניסה לשכונת גילה. אבל תוך חצות העירייה וכנסייתהמולד לא ניתן להיכנס ברכב פרטי, כי—כך התברר לי אחר-כך— למקום היו אמורים להגיע באותו הזמן 50 אוטובוסים, המובילים את עובדי של משולם ריקליס המבקרים בארץ.

ברחבה הגדולה, שמיגורשהעירייה שלה היה פנוי ממכוניות, הסתובבו עשרות חיילים, גיפים צבאיים נסעו אנה ואנה, ומיסר מועט של תיירים התהלכו ביניהם, עושים כמהירות את הדרך מן האוטובוסים אל תוך כנסיית המולד המוגנת. העוצרת היו פתוחות בחלקן, בשעה שהגעתי, וסגורות, בשעה שיצאתי משם.

בני העירייה, בניין עשיר אבן ירושלמית גסה, ניצב בכיכר המרכזית, מול כנסיית המולד, ליד מטההמישטרה המקומי. מחלון חדרו של פרייג שבקומה השנייה נראית הכיכר עמוסת חיילים הצבא.

אליאס פרייג הוא בן למשפחה נוצרית, החיה בביתלחם כבר 500 שנה, לדבריו. הוא נולד ברובע העתיק, הצמוד לכנסייתהמולד. הוא אב לשישה ילדים — שלוש בנות ושלושה בנים. כולם, תוך מאות השנות הנשואה לאמריקאי חזיה בארצותהברית, נמצאים בביתלחם.

הוא מכהן כראשיעיריית ביתלחם מאז בחירות 1972. גם בשנים שקדם לבחירות אלה כיהן כחבר מועצתהעיר. הוא ראשי העירייה הידוע ביותר שנשאר ככהונתו מאז בחירות 1976. הוא הצליח במרצת השנים להלך כזהירות בין הסיפת. התנה לו החלקי את רצינית, לפני חודשים אחדים. הוא הציע שאולי כדאי לפלסטינים להפסיק את האינתיפאדה ולתקוף ניהול המאומות עם ישראל, וחסף על הראש מהצגת אסף שבתוניס. חוץ ממיקה זה מצליח פרייג לשמור על מקומו.

בגלל היותו הותיק שכן ראשיהערים שהצליחו לשרוד מגידוש, ממאסר, מקנה הרובה ומרם הארוכה של המתנחלים, הוא המוכר הידוע ביותר לשילטן הישראלי.

הוא משתתף קבוע בשיחות שמנהלים בכירי צה"ל עם מה שהם מכנים „המנהיגות המקומית“. הוא משתתף קבוע בשיחות שם נהלים נציגי ממשלות ומפלגות מחו"ל עם פלסטינים תושבי השטחים הכבושים. הוא

כך זה היה:

בחירות 1972

ייערכו באפריל 1976 ברחבי הגדה. הבחירות, כך הודיע אז המימשל הצבאי, יהיו חופשיות ודמוקרטיות וניתנה בהן זכותהצבעה לכל תושב פלסטיני מגיל 21 ומעלה. לפי ההוראה הורשו גם נשים להשתתף בבחירות. למרות שאלה נערכו על-פי החוק הישראלי, שאי"ת זכותהצבעה רק לגברים בוגרים. הבחירות היו מוניציפאליות, כאשר אחת המטרות של המימשל הצבאי הייתה לבדוק מתן אפשרות של מינהל עצמי בגדההמערבית.

לפי הנתונים שפירסם הפרופסור משה מעוז, היו ב-1976 88,462 בעלי זכות בחירה. אחוז ההצבעה היה 72%. הבחירות נערכו ב-22 מועצות-ערים ונבחרו 250 חברימועצות. מעוז מסביר בסיפור כי 40% מהנבחרים החדשים ו-35% מראשי הערים החדשים, „היו בעלי נטיות פוליטיות לאומיות, או שמאלניות קיצונית, או שתייהן כאחת“.

בין הנבחרים הבולטים היו בסאם אל-שכעה שכסם, מהד קוואסמה חב"ב רון, כרים חילף ברמאללה, איברהים אל-טוויל באליבירה, מוחמד מילחם בחל"חול ואליאס פרייג בביתלחם. למרות שהבחירות היו עירוניות, נת"פסו ראשיהערים הנבחרים כמנהיגים הפוליטיים של הגדההמערבית. ראשי הערים הנבחרים היו חברים בוועדה לכהונת לאומית. הוועדה נוסדה באוקטובר 1978. היא הייתה מורכבת מ-23 חברים וכללה,

גדההמערבית התקיימו שתי מערכותבחירות תחת הכיבוש הישראלי. שתייהן היו בחירות מוניציפאליות, שתייהן נערכו על-פי החוק הישראלי. מערכתהבחירות הראשונה נערכה ב-1972. היא נערכה בשני מחוזים — האחד לצפוןהגדה, איזור השומרון, והשנייה לדרוםהגדה, איזור יהודה. ב-1972 נערכו הבחירות ב-28 במאסר, וביהודה ב-2 במאי. במערכתבחירות זו לא השתתפו תושבי ירושליםהמיוזר-חית.

צשומרון נרשמו, לפי נתונים שפירסם המיזרחן, הפרופסור משה מעוז, בסיפורי המנהיגות הפלסטינית בגדההמערבית, 16,500 מצביעים, פחות מחמישה אחוזים מאוכלוסיית השומרון. באיזור יהודה היו 13,068 בעלי זכותבחירה. החוק הישראלי לא התיר לנשים ולנוער לקבל זכותבחירה.

הבחירות התנהלו ללא נוכחות צבאית של צה"ל ושיעוריהצבעה היה גבוה במיוחד: 84% באיזור שכס ו-88% באיזור יהודה. מערכתבחירות זו הייתה הראשונה שהתקיימה אחרי תשע שנים. הבחירות הקודמות בגדההמערבית נערכו ב-1963, תחת השליטון הישראלי.

רוב חברי המועצות שנבחרו ב-1972 ייצגו את העולית הכלכלית ואת החמור לות הגדולות של הגדה המערבית. בחודש דצמבר 1975 החליט שיעמוץ פרס, אז שריהביטחון, על בחירות ש-

העם ריות באוויר

הם ירו באוויר. הם פגעו בסירה שהיו בה ילדים. המחאה צודקת. אבל...

תקרית מכוערת העכירה השנוע על יחסי ישראל מצריים.

ספן אילתי, שהיה בספינה עם שני בניו הקטנים, חדר למים המצריים. ספינה של חילי הים המצרי פתחה עליו באש. האיש נפצע קשה, המצרים איפשרו לו להפליג לחוף הישראלי. אחרי ניסיונות ממושכים להציל את חייו, מת.

טענת המצרים: הם ירו רק באוויר, כאשר הסירה הישראלית ברחה מהם.

ישראל הגישה מחאה חריפה וצודקת. גם מי שחודר כמזימה למימי זולתו ובורח, אין דינו מוות. פתיחה באש לעבר סירה שבה נמצאים ילדים היא מעשה ברברי במיוחד.

אולם היכולת של ישראל להגן על אזרחיה מפני התנהגות כזאת פגומה כיום. קל היה למצרים להשיב כי עשרות רבות של ילדים פלסטיניים נהרגו עלידי חילי צה"ל, שי פתחו באש לעבר מפגנים בלתי-חמושים בשעת בריחתם - וכי ברוב המקרים האלה טענה ישראל שהחיליים ירו באוויר.

יתכן כי המצרים לא יקבלו את טענתו של

לקחת חלק בקביעה הזאת. מי מאיתנו יעשה את זה? כרגע אין מנהיגות מקומית.

למה אתה מתכוון? מי יבוא ויגיד לממשלת ישראל, אני הפרטנר שלכם למשאומת?

למה לא? אף אחד לא נבחר.

אין מנהיגות של האינתיפאדה? יש, אבל אם הם ייצאו ויגידו שזה הם, הם ייאסרו מייד. תראי מה הם עושים לסרי נוסייבה. זו אזהרה. מרוע הם עצרו את ע'סאן אלחטיב בדיוק לפני שעמד להיפגש עם דניס רוס? זו היתה אזהרה.

ממה? הם כאילו אמרו: "אנחנו השליטים, אנחנו קובעים את הגורל שלכם." זו אזהרה. אתה נעצרת פעם?

לא, כי אני היחיד ב-18 השנים האחרונות שאמר שצריך להגיע לדריקים.

אתה תומך באינתיפאדה? בוודאי, כי זו מחאה. אני לא תומך בהריגות או בשימוש בנשק. אני נגד שפיכות דמים משני הצדדים.

אתה עדיין מאמין שיכול להיות שלום בין שני העמים?

חיובי להיות. הם ימשיכו לחיות בארץ הזאת כל זמן שיש אנושות על פני כדור-הארץ.

אתה לא חושב שהיום יש יותר מדי שינאה?

כן, אבל השינאה מקורה בהמשך ההתעללות, היריות והמאסרים.

אתה חושב שהילד הפלסטיני, שראה את אביו מוכה עלידי חייל ילידי, יוכל להיות בשלום עם החיילים האלה?

כן. גם הגרמנים והצרפתים לא אהבו אלה את אלה. הערבים מוכנים לשלום עם ישראל, עם מדינת-ישראל, עם ממשלת-ישראל ועם עם ישראל. שלום פירושו חופש וחירות.

אתה זוכר את בחירות 1976? בוודאי. אני מוכרח לציין שהבחירות היו חופשיות ודמוקרטיות. הצבא לא התערב, המועמדים היו חופשיים לערוך מסעות בחירות ואסיפות. הישראלים לא התערבו. פה, בבית-לחם, היו 22 מועמדים למועצה. היו 11 קלפיות - חמש לנשים ושש לגברים. גם ב-1972 היו בחירות חופשיות, אבל לא היתה התלהבות ערבית ולא היתה תמיכה של אש"ף. ב-1976 זה היה שונה.

למה? כולם התעוררו.

הבחירות נתפסו אז כבחירות עירוניות או פוליטיות? עירוניות, אבל היה חלק של מנהיגות פוליטית, וראשי-הערים שנבחרו ניסו למלא את החלק הזה. וייצמן, שהיה אז שר-ביטחון, הרשה פעילות פוליטית רבה. הוא היה מאור אמץ וראה למרחוק.

את מי מהמנהיגים הישראלים אתה מעדיף למשאומת?

אדרב עם כל ישראלי נבחר. את מי מהמנהיגים חיבבת ביותר?

משה דיין, יגאל אלון. יש לי יחסים טובים עם שמעון פרס, יצחק רבין, עזר וייצמן, משה שחל. אני מכיר את רובם. כשמשה ארנס היה שר-ביטחון היו לי יחסי-עבודה טובים איתו.

אתה רואה מישהו מהם באופן קבוע?

זה לא לפירסום. מתי ראת את יצחק שמיר בפעם האחרונה?

בנובמבר 86 ובדצמבר 86.

מאז יוזמתו המדינית הוא לא דיבר איתך על הבחירות?

(המשך בעמוד 44)

לחלון, מפחדים אותך? האווירה עכשווית בגדה אינה מתאימה לבחירות. אם ממשלת-ישראל באמת רוצה להגיע לפיתרון של שלום, הם צריכים להפחית את כמותי הצבא, לפתוח את בתי הספר וגם לשחרר את כל אותם האלפים היושבים במעצר והם חפים מפשע. הגירוש, הריסות הבתים, עקירות העצים - הכל צריך להיפסק.

מה הם רוצים? שהערבים יניפו דגל לבן ויגידו: "בס"ר, שמיר, אנחנו מקבלים את ההצעה שלך?"

האינתיפאדה אינה מילחמה נגד ישראל, זו מחאה נגד המשך הכיבוש, נגד המשך ההתנחלויות, נגד המשך הפקעת האדמות, נגד שלילת זכויות האדם הבסיסיות שלנו.

מה היית מציע לפלסטינים לעשות?

לקבל את העיקרון של בחירות חופשיות ודמוקרטיות.

אתה חושב שזה אפשרי?

כשיש דרך, יש דרך. אני לא אופטימי, יש לי ספקות. הערבים ואש"ף אינם מתנגדים לבחירות, וגם אני לא מייעץ לאנשים להתנגד לבחירות חופשיות ודמוקרטיות. אבל לא יהיו בחירות ללא תמיכת אש"ף וללא השתתפותם של תושבי ירושלים-המזרחית וללא פיקוח בינלאומי.

ומה יקרה כשהיו בחירות?

יש לנו רק חוקי-עור אחד לעריכת בחירות, וזה חוק ירדני, והוא לא שייך. צריך הוראות חדשות לבחירות פוליטיות, לא עירוניות. אז מי יקבע את ההוראות האלה? אנחנו צריכים

בנוסף על ראשי-ערים, גם נציגים של אי-גוים מיקצועיים, אירגוני נשים וסטודנטים וגם נציגים מרצועת-עזה. לוועדה היתה זיקה ברורה לאש"ף על פלגיו השונים. הנהיגו אותה בעיקר שכעה וחלף.

סופם של חלק מנבחרי 1976 התגלגול בדרכים שונות. ב-1980 גורשו קוואסמה ומילחם. הם הורשו לחזור לבתיהם - בלחץ בינלאומי - כדי להשתתף באופן אישי בעתירה שהגישו לבג"ץ נגד גני רושם, וגורשו שוב אחרי הדיון בבית-המשפט העליון. קוואסמה נפטר בגלות. מילחם הוא חבר פעיל באש"ף.

בחוש יוני 1980 נרמז מתנחלים לני-כותם של שכעה וחלף ופגעו בביתו של חלף. שכעה עדיין נכה, חלף נפטר ממחלה לפני שנים אחדות.

המימשל הצבאי החל, במקביל, להטייל הגבלות חמורות על פעילותם הפוליטית של החברים בוועדה להכוננה לאומית ושל ראשי הערים הנבחרים. במרס 1982 הוצאה הוועדה להכוננה לאומית אל מחוץ לחוק. מתוך נימוק שהיא "זרוע של אש"ף". מדיניות היד-החזקה גרמה לסילוקם של כמה מראשי הערים ומחברי המועצות ולמינוי קצני-ניצבא במקומם, או פלסטינים ממונים מטעם המימשל הצבאי.

אליאס פרייג, ראש עיריית בית-לחם מאז 1972, הוא הנבחר הפלסטיני הבולט ביותר, שנשארא מאז שתי מערכות הבחירות בגדה-המערבית. (ראה ראיון).

1976

ימניים, שהמטירו עליהם עלבונות, בוז ובקבוקים מלאים. כמה מן המפגינים נפגעו באור פן קל, למרות הנוכחות המישטרית הרבה. כעבור כמה שעות נערכה הפגנה של שלום נכשוני, שנקבעה בלי תיאום עם ההפגנה הקודמת. מארגניה יצאו מגדרם כדי להקל על אנשים מן המרכז להצטרף. הקריאה להפגנה כוונה כולה נגד המתנחלים, תוך הת-ייצבות לצד צה"ל (בלי אבחנה), והימנעות מתקיפת הממשלה.

להפגנה זו באו קרוב ל-100 אלף איש. רוב כם לא התכוונו להודעה עם קו פוליטי זה או אחר, אלא להביע את מחאתם הכללית על המתרחש. איש לא פגע בהפגנה זו.

כל זה רחוק עדיין מן ההתקוממות ההמונית הספונטאנית, שהתבטאה בהפגנת מוצאי האלפים בשאי מילחמת-הלבנון, אחרי טבח צברה ושאתילה.

מיכלגות

עלי בריקדות

החיות העיקרית היא בתוך

הליכוד. שם נערכים

הכוחות במאמץ קרחותני.

גידעון סער

אנשי חיות ארץ-ישראל חשפו השבוע את הקו הטקטי למילחמה בתוכנית שמיר.

נכנס לכם לראש?

הם לא יקראו להצביע נגד התוכנית כמר-כזו הליכוד, אלא לשים לה "שסתומי-ביטחון", כהגדרתו של צחי הנגבי.

הם יבקשו להוסיף לקבלת התוכנית כמה התניות, שיהיה קשה מאוד ליצחק שמיר להתנגד להן, או להכריעה-מרכז שלא להצביע עבורן.

התנאים: חיסול האינתיפאדה, אי-שתתפותם בבחירות של תושבי מיתר-ירושלים, התנגדות לבחירת אנשי-אש"ף, ועוד.

בנקודה זו חולק השר דויד לוי על הקו שגיבשה "חיות ארץ-ישראל". לפי שעה, הוא קורא להצביע נגד התוכנית כולה.

להערכתו, בחירות בשטחים על רקע האינתיפאדה יביאו באופן בלתי-ימנע להקמת מדינה פלסטינית.

אם לא יגיעו מתנגדי התוכנית להסכמה ביניהם - ייקשה עליהם מאוד לנהל את המאבק בראש-המשלה ובתומכיו.

ללכת לנשיא? כנס ספר ח"כ מיכאל קליינר על שיחה שקיים איתו יועץ ראש-הממשלה לענייני חתייכות - מיכאל דקל, המרכז את המטה לשיכנוע חברי-המרכז לתמוך בתוכנית.

רקל אמר לקליינר ששמיר מוכן לכלול בנאומו את כל הנקודות המסייגות, שמציעים מתנגדי-התוכנית.

(המשך בעמוד 14)

הרכ גינזבורג מקברייסוף, כי דם יהודי אינו דומה לדם של גוי.

מחאה שתי הפגנות

שתי הפגנות המחאה היו

שונות מאוד זו מזו.

ולא במיקרה

כוחות-השלום הישראלים פועלים בשני מעגלים. במעגל הפנימי, המצומצם, פועלות עשרות תנועות קטנות וקטנטנות, הקוראות בפירוש להידברות עם אש"ף ולכינון מדינה פלסטינית לצד ישראל.

במעגל החיצוני פועלת שלום עכשוני. המטרה שחפת פועלה עם מיפלת-העבודה והמטרה חדלת לפעול במסגרת הקונסורסום הלאומי. השבוע בלטה כפילות זו ברחובות תל-אביב.

בין ועלבונות. ב-4 אחרי-הצהריים בשבת נערך מיצעד של כוחות-השלום הרדיקליים לאורך שפת-הים, לעצרת ביפו. במפ-תיע באו כ-10 אלפים איש - מיספר-שיא לחוגים אלה.

בדרך הותקפו הצועדים עלידי פירחחים

(המשך ממחוד 13)

שאלת קליינר, מרוע, אם כן, לא יחליט על כך המרכז, ענה דקל שמיר לא יסכים לכך, שכן החלטות כאלה יגבילו את יכולת התמרון שלו כנורה המדינית.

אנשי חזית ארץ-ישראל סבורים שהנקודות הללו, אם יובאו להצבעת המרכז, יזכו ברוב. ואם יקבל המרכז את הסעיף בעניין חיסול האינתיפאדה, למשל, יקשה על שמיר "ללכת לנשיא".

"שמיר וחבורתו". ככנס השתתף גם יועץ-התיקשרת סעיה סגל, שהסביר לנוכח חים "איך למכור" את עמדתם לחבריה-המרכז. כל אחד מהבאים קיבל תיק הכולל חומר-הסברה נגד התוכנית, ורשימה של 20 מיס-פרייטלפון של חברי-מרכז אחרים.

המגמה היא לעשות "סריקה" של כל חב-רייה-המרכז, לגייס תומכים לפעילות ובעיקר לאתר את המתלבטים ובהם להתמקד. במאמץ-השיכנוע הזה משתתפים גם חב-רייה-הכנסת והשרים.

באופן מפתיע צורף לתיק למסביר" גם מאמר של אליקים העזני, איש התחייה. הש"נאו על שמיר כמיוחה. הוא מסתיים במילים אלה: "המשך כהונתם של שמיר וחבורתו — ארנס, מרירוד, מילוא, אולמרט — נעשה

מוסכן לעם-ישראל, מזמין גם מדינה פלסטינית וגם מילחמה. עסישראל ישלם ביוקר על כל יום שקבוצה זו תמשיך לקבוע בו את גורלנו".

שריר ומודעי. נוסף על כנס חזית ארץ-ישראל נערכו עוד שני כנסים של מתנגדי תוכנית שמיר:

● **כיום השלישי התכנסו 70 מצעירי הליכוד במצורח-זאב.** בכנס, שיוס מיכאל פרינץ, יו"ר צעירי הליכוד בתל-אביב, השתתפו מ"כאל רצון — יושב-ראש צעירי-הליכוד וח"כ צחי הנגבי.

ככנס הוחלט על הקמת "ועד-פעולה לסייכול התוכנית המדינית". במהלך הכנס התקבל מיברק של ראש-הממשלה, שביקש להיפגש עם הצעירים מתנגדי-התוכנית. מובן שהם נענו להזמנה וייפגשו עימו בימים הקרובים.

● **כיום הרביעי כינס את אנשיו חברי-הכנסת אברהם שריר.** בבית המיפלגה-הליברלית בתל-אביב.

לשריר, הממומרת על שמיר, שהוציא אותו מהממשלה, יש עדיין קבוצת-תומכים בין חב-רייה-המרכז. יצחק מודעי ושריר עשויים לגייס ביחד את רוב חברי-המרכז הליברליים בהתנגדות לתוכנית.

פרשות המיגדל הלוהט

ראש מועצת מיגדל נאשם בבקשת-שחרור ועדיין מכהן בתפקידו

אילנה אלון

מאז פרשת מרים המגדלית, החסידה של ישוע הנוצרי, חורה העיירה מיגדל, שלידי כנרית, לתרומה נעימה. עד שהתעוררה באחד רונה לקולות שערוריית יוסף ג'ינו, המכונה בעיירה "ג'ינו המזמר".

מאז לא פסקו השערוריות במיגדל, מכורניות הוצתו, רימון נזרק אל ביתו של אחד התושבים, וראש-המועצה, חיים ברלס (לי-כור), הסתכר במיגדל של שערוריות — פליליות כלכליות ואחרות.

הראשונה שפרצה החוצה היתה הטענה שברלס רדש שוחד מהקבלן והיום יגאל ויינישטיין. על פי כתב-האישום, שהוגש בבית-הדין המיפוט המחוזי בנצרת, נפגש ברלס ב-1986 במסעדה בתל-אביב, עם ויינישטיין, בעבר מנכ"ל רסקו, שניהל פרויקט-בנייה במיגדל. ברלס סיפר לו על מצבו הכלכלי הקשה וביקש ממנו סיוע. בפגישות נוספות של ראשי

ראש-המועצה ברלס אמרתי שאני רוצה שוחד?

המועצה ושליחיו עם הקבלן, נאמר לויינישטיין שאם ישלם סכומים שבין 30 ל-35 אלף דולר, יופחתו החובות של חברת-הבנייה שלו למועצת-מיגדל.

תגובת ברלס: "אמרת שאני רוצה שוחד? אני בסך הכל ביקשתי הלוואה: מה, אייפאשר לבקש הלוואה מחברי?"

מכונניות בווערות. כינתיים הוצעו בו מיגדל כמה מכונניות, וכיניהן גם מכונניות של ראש-המועצה ושל פינחס ג'ינו, אביו המנוח של "ג'ינו המזמר". נעשה ניסיון להצית את מכונניות, ורימון הושלך על ביתו של אלי כרסנט, תושב מיגדל, שהיה שותפו של ויינישטיין בפרויקט-הבנייה במיגדל.

מצוקתו הכלכלית של ברלס מוסכרת על-ידו בכך שקודם לכן היה חקלאי, אבל הפסיק לעסוק בחקלאות מאז שעבר לנהל את המועצה. הוא מקבל משכורת של 2100 ש"ח לחודש. אשתו אינה עובדת. קודם לכן עבדה במועצת מיגדל, אבל פוטרה בעיקבות תלונות וביקורת של מבקר-המדינה על העסקת קרובים במועצה. הומלץ לשלם לגברת ברלס פיצויים מוגדלים, והיא קיבלה אותם כאשר עזבה את העבודה.

לזוג ברלס שלושה ילדים. הבת הגדולה, בילי, לומדת בפנימיית העולה 300 ש"ח בחור. דש. שני הבנים הקטנים, אלי ויובל, לומדים בבית-הספר העממי.

בראשית השנה הגיעה הסתבכות הכלכלית של ברלס לשיאה, והוא פנה למישרד ההוצאה-לפועל בטבריה, בבקשה לאחד את כל תיקי ההוצאה-לפועל שהוגשו נגדו, ולפרוס את תשלום חובותיו. סכום חובותיו הכולל של ראש-המועצה מסתכם ב-750 אלף ש"ח. ברלס ביקש לאפשר לו להחזיר את החובות בתשלומים של 200 ש"ח לחודש.

החוב הגדול ביותר שלו הוא לתנובה אבט-פורט, שלה חייב ברלס 353,709 ש"ח, ולה שיעבד את ביתו במיגדל. הבית ממושכן גם לבני-משפחה בשם יוסף ברלס, שהילוה לראש-המועצה 20 אלף ש"ח.

בנק אפור. שתי הלוואות גדולות נוספות קיבל ברלס מבנק לאומי ומבנק דיסקונט בטבריה, והן עומדות לפרעון מידי. החוב הכולל ביותר לעין הוא חובו של ראש-המורעצה למועצת-מיגדל עצמה. בראשית השנה, הסתכם ב-21,852.88 ש"ח. החוב הוא עבור מיסים ומים.

בעוד שראש-המועצה גותן דוגמה אישית בחובו הגדול, הוא חותם על התראות המ-אימות על תושב מיגדל, החייבים סכומים קטנים בהרבה ממנו, בנייתוק המים.

תושבים רבים במיגדל תוהים אם אדם ש-אינו מסוגל לכלכל נכונה את ענייניו הכספיים, והגיע עד למצב של כמעט-פשיטת רגל, הוא האיש המתאים לנהל את ענייניה של מועצה המגלגלת סכומים-גדולים ופ-רויקטים כלליים חשובים. האם יכול אדם, הכורע תחת חובות ונושים, לפעול ביישוב-הדעת לטובת הכלל האם נאלח כי אדם ש-אשם בבקשת-שוחד על רקע הסתבכותו ה-כלכלית יכהן בתפקיד ראש-המועצה?

יש החושדים כי נפילתו של ברלס קשורה באופן צורה עם הבנק האפור שניהל יוסף ג'ינו, שקבע תחתיו רבים וגדולים, כאשר התמוטט באחרונה.

מצאו אותו במשך 10 שעות, אז התחילו לרוץ שמועות. אבל האמת היא שלא מצאו אותו, כי הוא היה בבית-החולים.

● **כמה הוא סבל?** היתה לו חולשה. זה קרה לו גם לפני חצי שנה. והוא חזר למלון ביום השבת ב-1 בצהריים.

● **אם זו היתה רק חולשה, מדוע דובר על מטוס פרטי, שיקח אותו בחזרה לארץ?**

גורמים יהודיים טובים בז'נבה ניסו להחזיר אותו לארץ, כי לא היתה טיסה ישירה מז'נבה לישראל.

● **מתי היה אמור לחזור לארץ לפי התוכנית המ-קורית?**

הוא היה צריך לחזור ביום הראשון ולנאום בכנסת ביום השני.

● **אז לפי התיכנון המקורי לא ידעו שבימים הראשון אין טיסה ישירה לישראל?**

הוא היה מתוכנן לחזור ביום הראשון, אבל לא היתה טיסה ישירה, אז הוא חזר ביום השלישי בליה בטיסה ישירה.

● **הפגישה עם המצרים לא היתה מתוכננת מראש?**

הם במיקרה שהו באותו המלון. זה היה אקראי וכנראה שמישהו ראה אותם ביחד ולא זיהה טוב. וייצמן לא נפגש עם שום גורם פלסטיני.

מקורביו של עזר הם שהדליפו את הידיעה על פגישתו עם אישיות מאש"ף!

● **בתביהרדיו טילפן אליך כדי לזרוא את סיפור הפגישה לפני שהוא שידר אותו ברדיו?**

לא. **אתה שמעת את הידיעה ברדיו?**

לא שמעתי, אבל אנשים מהמישרד שמעו וטילפנו לומר לי, ואז התקשרתי לרדיו כדי להכחיש אותה.

עד כאן דבריו של שומר, והם מעלים כמה אפשרויות. יתכן שוייצמן אמור היה לפגוש איש אש"ף בכיר. איש ממיש-רדו ידע על כך וקיבל הוראה להעביר את הידיעה לקול-ישראל.

הוא העביר את הידיעה, אך הסתבר שהפגישה לא נערכה. יתכן שהפגישה נערכה, אך וייצמן החליט שלא לתת לה פומבי, כינתיים.

יתכן שהפגישה נערכה, אך לא בז'נבה. 10 שעות היעלמות הן זמן מספיק כדי לטוס מז'נבה במטוס פרטי ליעד אחר לקיום הפ-גישה.

יתכן מאוד שע'אלי הוא שאירגן את הפגישה בין וייצמן לבין יאסר ערפאת, או אחד מעוזריו הבכירים, ואף טס עימו למקום הפגישה.

הידיעה המיסותרית, כאילו נפגש השר עזר וייצמן עם בכיר אש"ף בז'נבה, שודרה בשלוש מהדורות-הרשות בקול-ישראל כצהרי היום השישי. מייד אחר-כך שודרה הכחשה, שמסר אריה שומר, מנכ"ל מישרדו של וייצמן.

הידיעה על הפגישה הודלפה לרדיו ממקור מהימן ביותר, ממקורביו וייצמן עצמו.

שומר ניסה להסביר את השתלשלות העניינים: "אנשים טובים, לא רק עיתונאים. האמת היא שוייצמן נסע לז'נבה מטעם אונברסיטת תל-אביב כדי לגייס תרומות. הוא נתן הרצאות ביום השלישי והרביעי. ביום החמישי בנזוקר הוא אכל ארוחת-בוקר עם השר המצרי בוטרוס-בוטרוס ע'אלי ועם נביל אל-עריבי, שגוריי מצריים למוסדות האו"ם."

● **נודע על הידיעה על הפגישה עם איש אש"ף הגיעה מפי אחד ממקורביו וייצמן במישרד.**

אף אחד מהמישרד לא מסר את הידיעה, כי אף אחד לא ידע. שאלו אם נכון שוייצמן נפגש עם איש אש"ף, אמרו ששמעו את הידיעה ברדיו מונטה-הרקל.

● **זמה היה סיפור האישפוז בבית-החולים, שהגיע מייד אחרי ההכחשה?**

הוא הרגיש לא טוב, ואז עיתונאים ואחרים חיפשו אותו ולא

והעיקר: לא לפחד כלל!

הם יודעים שאסור להם להיכנס לעימות עם צה"ל, שווה שטות ממדרגה ראשונה. הם יודעים שאסור להם לגלות לציבור בטרם עת את פרצופם האמיתי, פרצומו של הרב גינזבורג מקברייסוף. הם יודעים שכל אחר מן המעשים שהם עושים עכשיו — מעשי הרצח, הפוגרומים, הוצאת תגיו יהיו נאציים, ההשתוללות וההתעללות — מרחיק מהם את המוני ישראל, ומבודר אותם. הם יודעים שזה אסון מכחינתם. אבל אין להם ברירה.

אין להם ברירה, מפני שהם קוראים היטב את הכתובת של הקיר.

הם יודעים כי האינתיפאדה שינתה לחלוטין את המצב. נוצרה בעולם מציאות פוליטית חדשה, שכולה לרעתם. העם הפלסטיני מהווה עכשיו גורם בינלאומי חשוב, וכוחו המדיני עולה כהתמדה. הדיווחים היומיומיים על הוועות כשטחים הכבושים (וביניהם, במקום בולט, הוועות של המתנחלים עצמם) משנים את דעת הקהל, בצורה שתכריח את הממשלה לפעול למען פיתרון מדיני, וכל פיתרון מדיני יביא, במקרה ולא במאחור, להקמת מדינה פלסטינית. המתנחלים מרגישים ששום ממשלה ישראלית לא תוכל לעמוד, לאורך זמן, מול הלחץ העולמי, מפני שגם דעת הקהל בישראל עצמה משתנה בשקט ובהתמדה. הציבור מתחיל לתפוס שאין פיתרון אלא היסר דות מן השטחים האלה, ורבים מתחילים להתגעגע למצב כזה, בבחינת, "ברוך שפטרנו".

תומכי המתנחלים בישראל יכולים לברכר על "חיסול האינתיפאדה", כאילו היה זה מיבצע טכני שמישהו סחך לתת את הפקודה לעריכתו (כפי שליגלג הרמטכ"ל). המתנחלים עצמם, החיים יום־יום במציאות הזאת, יודעים שזו שטות. הם רואים מולם עם גדול ומאוחד, המוכן לסבול בלי גבול למען קיומו הלאומי. מלבד המטרופים ביותר, ששום קרן־אור של הגיון אינה חודרת אל תוך מוחם האטום, יודעים כל המתנחלים שגם טבח של אלפי ילדים פלסטיניים וגירוש רכבות לא יעזרו, אלא להיפך.

המתנחלים יודעים שהמאבק שלהם אבוד, ועל כן הם פועלים כפי שהם פועלים. נגזר עליהם להתנהג בטיפשות, והם עושים זאת. הם הפכו האויבים הגרועים ביותר של עצמם.

אשר הם רוצחים כדם קר ילד, הם מצטיירים לעיני הציבור הישראלי כעדת פושעים. כאשר הם יורים בחמור, הם נראים כמטרופים.

כאשר אומר הרב גינזבורג מקברייסוף ש"דם יהודי ודם של גוי זה לא אותו הדבר", זה נשמע באוזני רבים במדינה כתועבה. כשאותו רב, מרדיכס של הפוגרומצ'יקים מקברייסוף, זועק כי "חוקים שנודעו למילחמה כאייב" מפועלים נגד יהודים, הוא חושף עולם רוחני מעוות, שבו אין מקום למדינת חוק.

הם רחוקים מאוד מלהיות, "בחורים מצויינים". פאר החברה תלוצית. יצא המרצע מהשק. כוחם של המתנחלים תלוי כולו במימדי התמיכה הציבורית שהם זוכים בה. נגזר על המתנחלים להביא בעצמם לאובדן כל תמיכה, מלבד פלג זעיר בקצה של הקצה.

מוכן שאסור לזלזל במתנחלים. הם יכולים עוד לגרום לצרות צרות. בגבור ייאושם, הם עלולים להרוג גם את מתנגדיהם מבית. אבל אין הם מהווים סכנה לאומית. המוקשים האלה מתפרצים מוקדם מדי, כאשר אינם יכולים לגרום לנזק רב.

יש סכנה אחת שמפניה יש להזהיר. המתנחלים עלולים להפיח את הדעת מן הסכנה האמיתית.

נח להטיף נגד המתנחלים, ולהתמקק מן המאבק האמיתי. אפשר לתקוף במצפון שקט את מעשי־הוועה של המתנחלים, ולהתעלם מן "החריגים" המבוצעים עליידי לובשי־מדים, בתוקף פקודות בלתי־חוקיות בעליל. אל ישמשו המתנחלים אליבי להשתמטות. לא הם היריב העיקרי במאבק הגדול על דמות המדינה. היריב האמיתי נמצא בקריית־הממשלה בירושלים, לא בקריית־ארבע.

בזמן ריאג

כי "תנופת ההתנחלות" קידמה את האינתיפאדה בכמה וכמה שנים גורליות. עכשיו לכורים המתנחלים באינתיפאדה.

ללא המתנחלים, היו פני האינתיפאדה שונות מאוד, וכך גם תגובת צה"ל.

דווקא הימצאות המתנחלים בשטח, כאיים בירידים בים הפלסטיני, מאפשרת לאינתיפאדה לקר בוע את קצב המאורעות.

המתנחלים צריכים לנוע בכבישים. אין הם יכולים להסתגר בהתנחלויות, כי שם אין כלום: לא עבודה, לא מוסדות־חינוך מקומיים (אלא במרכזים הגדולים), לא מרכזי־קנייה. כל מכונית של מתנחל בכביש היא יעד לאבנים ולבקבוקי תבערה.

כך הפכו המתנחלים לשבויים. הפלסטינים

יכולים להפוך את חייהם לגיהנום, וכך לקרוע את רמת האירועים.

גם צה"ל סבוי. אין לו ברירה אלא להגן על ההתנחלויות, על המתנחלים ועל תנועתם בכבישים. זה מרתק כוחות גדולים, מתיש את המדינה ופוגע קשה ברמת הצבא. מי שאומר כי המתנחלים הם "מעמסה" ביט"ח חזנית, מקטין את ממדי העניין. ההתנחלויות הן אסון ביטחוני. הן מהוות את אחד הגורמים החשובים להצלחת האינתיפאדה, דלק למרורה.

צלחת האינתיפאדה מאיימת על עצם קיומו של ההתנחלויות. המתנחלים יודעים זאת היטב. מי שסבור כי ההתפרצות הנוכחית של המדינתחלים נובעת מהרגשה של כוח וביטחון עצמי, אינו יודע מה הוא שח. זוהי התפרצות גדולה של פחד, זעם, תיסכול ויאוש.

המתנחלים הם קנאים, ויש ביניהם לא מעט מטרופים. אבל הם לא טיפשים.

אינני חושש מפני המתנחלים. לא מפניהם ולא מפני תומכיהם, אנשי הימין הקיצוני. אני יודע: הפחד הזה הוא עכשיו IN. אינני מתכוון להצטרף לאוסנה זו.

מעשיהם מעוררים פלצות. בפיהם תורה נתעבת. הם יורשי התקופות השחורות ביותר בתולדות עמי־ישראל. ובכל זאת, אינני חושש מפניהם.

הסיקריקין לא ישתלטו הפעם על המדינה. לא תהיה כאן מצדה שנייה. לא תהיה מילחמת־אחים נוראה, כמו שהיתה בין החומות של ירושלים הנצורה.

המתנחלים הם אפיזודה חולפת. והם יודעים זאת.

אשר אך החלו ההתנחלויות, אחרי מילחמת ששת הימים, הוזהרתי את הכנסת שכל התנחלות כזאת היא מר־קש בדרך לשלום, וכבוא היום יהיה צורך לפרק אותה. וכל חייל קרבי יודע, חוספתי, שפירוק מוקשים הוא מלאכה בלתי־נעימה מאוד.

נא לזכור: ההתנחלויות קמו בימי שילטון המערך.

ראש־הממשלה לוי אשכול פתח בתנופת ההתנחלות בגדה המערבית. סגן־ראש־הממשלה יגאל אלון היה הפטרון של הרב משה לוויןגר בתברון, ויום את הקמת קריית־ארבע. ראש־הממשלה גולדה מאיר ויועציה, ישראל גלילי ומשה דיין, הרחיבו את מעגל ההתנחלות. שר־הביטחון שימיעון פרס הוא שהקים את ההתנחלות הראשונה כלב השומרון, וראש־הממשלה יצחק רבין נתן את אישורו לכך.

כולם שיחקו באש. באש הקנאות של עובדי־האלילים החדשים. הקנאים עצמם אכן ראו בהתנחלויות שלהם מוקשים. הרי לשם כך הוקמו. כדי למנוע בעד כל ממשלה בעתיד לסגת מן השטחים "המשוחררים". כדי לאיים בכוא העת במילחמת־אחים.

זאת היתה המטרה הראשונה. נוספה עליה מטרה שנייה: ליצור חיכוך מתמיד עם האוכלוסיה הפלסטינית, להחריף את הסיכסוך, כדי לגרור את המדינה כולה לעימות כולל, שיסתיים בגירוש העם הפלסטיני כולו מן הארץ. לשם כך התנחלו המתנחלים העיקביים ביותר בלב הערים הערביות, בתוך ריכוזי־האוכלוסיה הצפופים ביותר.

השלב של הנחת המוקשים התקדם בהצלחה. השטחים הכבושים התכסו בהתנחלויות אמיתיות ומרומות. הקנאים הצליחו לגרור אחריהם סתם עמך, תאבי־בצע שחיפשו יולות וזולת על ארמנו ערבית שרודה, מחפשי "איכות־חיים" בלב אוכלוסיה מדוכאת עויינת. הכל התקדם לפי התוכנית. עכשיו כל זה השתבש.

מוקשי יש תפקיד מסויים מאוד. הוא מונח במקומו כדי לעצור את התקדמות האויב ברגע המכריע. למען הרגע הזה הוא קיים.

רק חבלן טיפוש מאוד מניח את המוקשים שלו כך שהם יתפוצצו לפני הזמן, כשאין הם מביאים שום תועלת. זה מה שקורה עכשיו.

ורמת לכך האינתיפאדה. האינתיפאדה עצמה פרצה במידה רבה תוך דות למתנחלים. הם זירזו את התהליך בקרב הפלסטינים.

לפני כמה שנים ישבתי בבית־לחם על מירפסת ביתו של אליאס פרייג. סיפרתי לו שאני עומד לפגוש בעוד כמה ימים את יאסר ערפאת בתוניס. פרייג הצביע בתנועה גורפת על השכונות היהודיות, שכיסו את הגבעות שממול, וביקש: "אמור לאח אברעמאר שאין לנו זמן! קמות התנחלויות על כל גבעה בגדה המערבית! הזמן דוחק!"

ההרגשה הזאת קיבנה בליבו של כל פלסטיני בגדה ובצועה. כל התנחלות חדשה דחפה אותם להתקוממות. יתכן

רבין מציע „להתחתן עם מחבל או עם איש-צבא” * קודם כל חתונה, אחר-כך ברית

הוא מפסיק לעשן, וזרק לפח את חפיסת-הסיגריות שלו. כעבור 10 דקות ראה אותו אייבי מחטט כפת, שולף את החפסה ומרליק סיגריה.

■ עורכת דבר, חנה זמר, גם היא מעשנת כבדה, אושפזה בבית-חולים בגלל בעיות בלב.

והאחייני של שימועון, עוב זמ"נית, הוא מקווה) את עיסוקיו הקולנועיים, והוא מנהל בפאריס עסק מצליח של שיפוץ בתים ישנים ומכירתם ברווח יפה.

■ אייבי נתן, מעשן כבד (בין שלוש עד ארבע חפיסות ביום) נתקף באחרונה בכאבי ראש עזים. הוא אושפז בבית-חור

שתשמרו על הסדר הכרונולוגי — קודם חתונה, אחר-כך ברית!

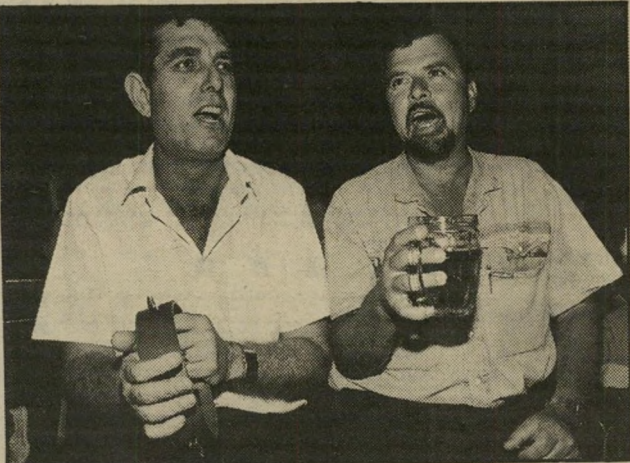
■ אילן שחורי, הכתב-הפר ליטי של הארץ, הוזמן לסיור בן חודש בארצות-הברית, שמטרתו להכיר את צורת-המימשל האמריקאית. יחד איתו, בקבוצה בת שמונה אנשים, נמצאים חברי פרלמנט הלבנוני טלאל אל-מרהאבי ועורכי-המישנה של עיתון יומי סובייטי, ניקולאי איבנוביץ. לסיור, שהחל השבוע, הוזמן גם חבר-הכנסת חגי מירום, אבל הוא החליט שהסיור אינו מעניין, ולמזמינים נתן נמקו: אין לי זמן לכך.

■ עוזי פרס, הבן של גיגי

גם בשישי-שבת, ובגללך אני לא מתחתנת. מי יתחתן עם אחת שרצה כל הזמן? השיב לה רבין: „אז תתחתני עם איש-צבא או עם מחד בל”

■ גידעון אברמוביץ, נשיא תנועת חרות-הצוהר הער למית, חגג את הולדת נכדו במסיבה במצודת זאב, עם רב שיי-לנסקי, מיכאל דקל, אברי-הם אפל, דובי ברגמן ואי-חיים. בין מרמייה-הכנסית היו שני צעירים — עדי הלפרין, המד כ"ל של חרות-הצוהר ושואל ביטרמן. יצחק (עץ הויז) מויטלמן איחל באותה הודמנות לשני הצעירים הרווקים: בקרוב אצלכם! ושילנסקי אמר: „אבל

■ לא-זמן היה פגוע בער-ההכתבים הצבאיים נסעו כל הלילה, הגיעו למקום כ-5 לפנות בוקר, נשארו בהמתנה מעצבנת עד 11. לא נתנו להם להיכנס לאזור התקרית ולא היה להם עם מי לדבר. בצהריים הגיעו למקום שריהביטחון, הרמטכ"ל ואלוף פיקוד-הדרום. לכתבת הצבאית של קול ישראל, ברמלה מני-שה, נמאס, והיא פנתה בתלונה ליצחק רבין. „תראה כמה שעות אנחנו מתייבשים פה בשמש!” היא אמרה לו. „אף אחד לא מדבר איתנו! אנחנו כמו מרינוטות! בכל החודש האחרון אנחנו רצים מפגוע לפגוע, מהצפון אל הדרום. אני עוברת

צילון צפירי, העולם הזה

צילון צפירי, העולם הזה

עדי הדר איש-המערק, יושב-ראש התאחדות-הסטודנטים הארצית, הושלך למי-הבריכה בוילה של עמית פלוסקי בסביון, שם נערכה מסיבת-הניצחון של הסטודנטים מהימין לרגל ניצחונם בבחירות להסתדרות הסטודנטים הירושלמית. למטה: נדב ליסובסקי, היושב-ראש היוצא של ההסתדרות הירושלמית (פה פתוח), הושלך גם הוא למים. מוציאו משם היושב-ראש הנכנס, יעקב „קוקי” אדרי. שניהם חברי תא-הסטודנטים של הימין.

צילון צפירי, העולם הזה

מיכה גולדמן

(משמאל) חבר-הכנסת הטרי ששמו עלה לכותרות במירסומים הטוענים שנהג ברכב בזמן שהיה שפוט לשלילת-רשיון, ושענד דרגות-קצונה עוד לפני שקיבל את המינוי באופן רישמי, מעודד מאוד מהתמיכה שהוא זוכה בה מחבריו הטובים, ביניהם יחזקאל חריט (מימין), קצין-החינוך של הנח"ל, שגולדמן היה אורחו האישי במסיבה פרטית של פיקוד-הנח"ל. גולדמן הצטרף לשירה. ■ פאבי-מועדון חדש נפתח ה-שבוע בחוף תל-ברוך. רצו לקרוא לו טן-טריפ, אבל כאשר דנו עם העירייה על הרישיון, אמר „שלי” מזה להט שהוא לא טובל שמות לוועידים. אז הבעלים החליפו את השם להחוף השקט.

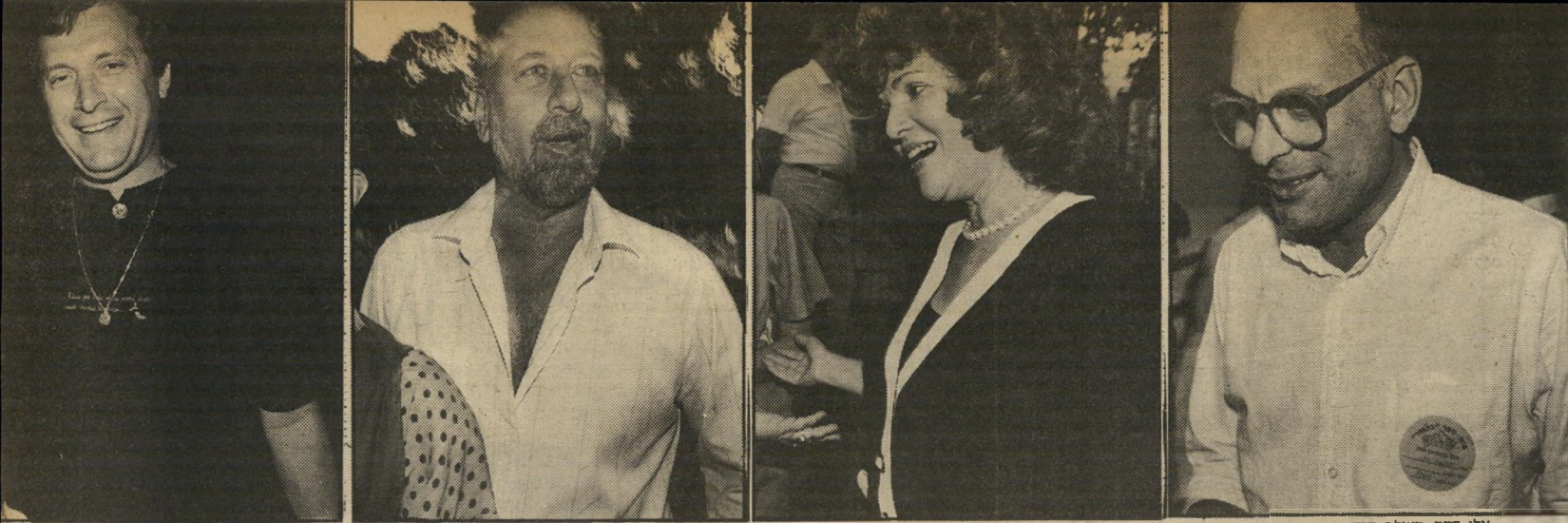
מרד בבריקה

עורכת-הדין הבלונדית, אילנה זינגל, קיבלה על עצמה עניין חשוב: המאבק של מתרחצי בריכת דן-אכד-יה במחירים החדשים במ"קום. כאשר גילתה שהגלידה עולה שם 11.5 ש"ח, טוסט-גבינה 14 ש"ח, פחית קוקה-קולה 4.5 ש"ח, החתימה את חבריה, בעלי-המנוי במקום — יהלומנים, עורכי-דין, רופאי-שיניים ועסקן-ספורט — על עצומה למנהל המלון, רפי וינר.

ההמשך, לדברי זינגל: „בא שליח של המנהל, שאמר לי להפסיק מייד את ההחתמה, או שאני אעוף מהבריקה, יחד עם המנוי שלי. אמרתי שזה איום בלתי-חוקי, שאני לא מתכוונת להפסיק ודורשת התנצלות. בסוף אמר לי השליח של וינר: לא תעזור לך ההיכרות עם בעלי המלון, מישפחת פדרמן. החברה אמרו: אם יעיפו אותך, נעוף אחר-יך!” רפי וינר מרוגז גם הוא. „מנהל-הבריקה אמר לי שאשה אחת מחתימה אנשים. אמרתי לו שיניד לה שאני מבקש שהיא תפסיק לעשות זאת בשטח הבריקה, ואם משהו לא מוצא חן בעיניך, היא יכולה לעשות מנוי בבריקה אחרת. לא אמרתי לו להגיד שקשריה עם מישפחת פדרמן לא יעזרו לה. „כבר שנה אין פיקוח על מחירי מיזון בבריקות-שחייה, ואני לא חושב שהמחירים אצלנו גבוהים מאלה שבהילטון ובשרתון. אולי בחצי שקל. אי-אפשר להשוות בריכה זאת לסתם קיוסק — הרי זה מקום איכותי! היא יכלה לבוא ולדבר איתי במישרד לפני שהיא התחילה להחתים אנשים!”

אילנה זינגל, נעוף אחר-יך

אלי דסה, העולם הזה

גלות שכמה מנשות התיקשורת שהיא בקשר עימן למדו אף הן בבית-סיפרה. עידו דיסנצ'יק, עורך "מעריב", היה הבוגר היחיד שייצג את עיתונו, בעוד של "ידיעות אחרונות" היו חמישה נציגים. את עולם-הספורט ייצג מאמן הכדורסל צביקה שרף.

דני אונגר איש העסקים והיבואן, הגיע לכנס בוגרי בית-הספר, בלפור". אונגר ענד מדבקה, שנשאה את שמו ואת השנה 1960, השנה שבה סיים את לימודיו ב"בלפור". גם אופירה נבון, היתה בין הבוגרות, והיא הופתעה

פסוקי השבוע

● **יהונתן גפן, על גי-בורי הפרשות שנחשפו ב"אחרונה":** "הסיכוי היחיד שלי להסתובב חופשי במדינה הזאת הוא להיות עדי-מדינה!"

● **הזמרת ג'וזי כץ, כי יום נשואה בשנית לאיש עסקים אמריקאי, על ימיה הקשים בארץ:** "יש לך הרבה חברים כשאתה על הסוס. כשאתה לא על הסוס, אין לך אף אחד!"

● **"חותם", מוסף ה"ימון, על המשמר":** "בצטטו את שחקנית-הקולנוע האמריקאית המנוח, חנה מני וסט: 'הנישואין זה מוסד נפלא, אבל אני עדיין לא מוכנה להיכנס למסד'!"

● **הסטודנט רון ק' רייטלר מאוניברסיטת תל-אביב:** "שמיר הוא ה"נקמה שלבגן במדינה".

גם הופעות בארצות-הברית, והי מיסעודו יענקלי'ה זל.

● **נשף הגאלה של המכביה ה-13, שנערך במלון דוילי, העלה חיובים בקרב כמה מוזיקאי עסקני-המכביה, שנאלצו לשמוע הפעם השלישית את נאומו של יצחק נבון, שרי-החינוך, שכלל בין השאר אנקדוטה על ביקורו בארגנטינה בתקופה שבה שרת כמוכירו של דויד בן-גוריון. שוקי פורר, מי שהיה מנכ"ל מישרד-העשייה והמיסחר, המכהן כיום, בין שאר עיסוקיו, כחבר ועדת-החסינות של המכביה, סיפר ליושבי שולחנו אנקדוטה מתקופת שרותו הצבאי, שהמחשישה את עניין הנאום של השר, שכמה מבא-ההנשף שמעו אותו כבר בעבר. פורר, שהיה מפקד להקת גייסות-השיריון, פנה לאיש-הפלמ"ה שאול ביבר וביקש את עצתו על הרפרטואר של הלהקה. הוא טען שבמשך שנתיים וחצי של שרותו הצבאי, וגם בשרות-המילואים שלו, הוא נאלץ לשיר את אותם השירים ולספר את אותם המערכונים. ביבר ענה לו שכלל שזה נוגע לצופי הלהקה ולמאזיניה אין לו מה לדאוג, מכיוון שהקהל משתנה כל הזמן.**

● **במהלך הנשף העלה הפנ"טו מימאי הנודד רוזן לבימה את דני גילרמן, נשיא איגוד ליש"כ ות-המיסחר, ושניהם ביחד הציינו לקהל קטע של רכיבה מרומה על אופנוע.**

● **בשרשרת מסיבות-הפרידה**

בין מעצבת-האופנה ליוזה בקר לבין המיליונר אנרי זימנר נגימרה אצל עורכי-דין. השניים התריינו באמצעות עורכי-דינם, ולבסוף פורקה השותפות, שהשיארה מיטענים מרים אצל שני הם. האופנאית, הנחשבת למעצבת המקורית והנוצעת ביותר בארץ, לקחה פסק-זמן, ובעוד שבועיים תציג את יצירותיה בגלריה ביפו. עורכנגדה בעבודה היתה פטריסיה אמלן, שהיתה חברת-ליחיים של הזמר "שמו" ליק קראוס.

● **המיליארדר משולם רייקליס הגיע ארצה בחברת קבוצה גדולה של עובדים בכירים מרשת חנויות הכליבו שבבעלותו. ביום השישי בערב התפרשו המנהלים על כמה מיסעדות ב"עיר ריקליס, האוהב אוכל יהודי מיזרחי בחר בקפה דן, בנייהולו של ירדו, המיסעוד אריק לביא. ריקליס וארחיו סעדו את לבם, כששפתע נכנסה למיסעדה מוכרת-פרחים צעירה והציעה פרחים לנשות המנהלים. ריקליס רכש כמעט את כל הפרחים שהיו בסלסלה, העניק אותם לנשים ושילם תמורתם. המוכרת, הרגיזה לה למכור כמות כזאת של פרחים בכמה ערבים, יצאה המומה מהמיסעדה.**

● **מסיבת הפרידה שערך דן בן-אמוץ לירידיו גרמה למהפך אצל אנשים רבים, והשפיעה גם על דרכי-החשיבה של גופים ציבוריים. המרכז ארצי לחולים טרמינליים" הנמצא בחסות האגודה למילחמה בסרטן, החליט לערוך ערבי-התרמה. אנשי המרכז פנו לציירים ואמנים רבים והופתעו מהיענות. תוך פחות מחודש נאספו 70 יצירות, ביניהן של הפסלת אילנה גור, ציורים של ראובן רובין ונחום גרטי מן ואחרים. רבים מהאמנים שתרמו ציינו שהאירוע של דן בן-אמוץ גרם להם לשינוי מהשבה ולהתייחסות שונה למושג המוות.**

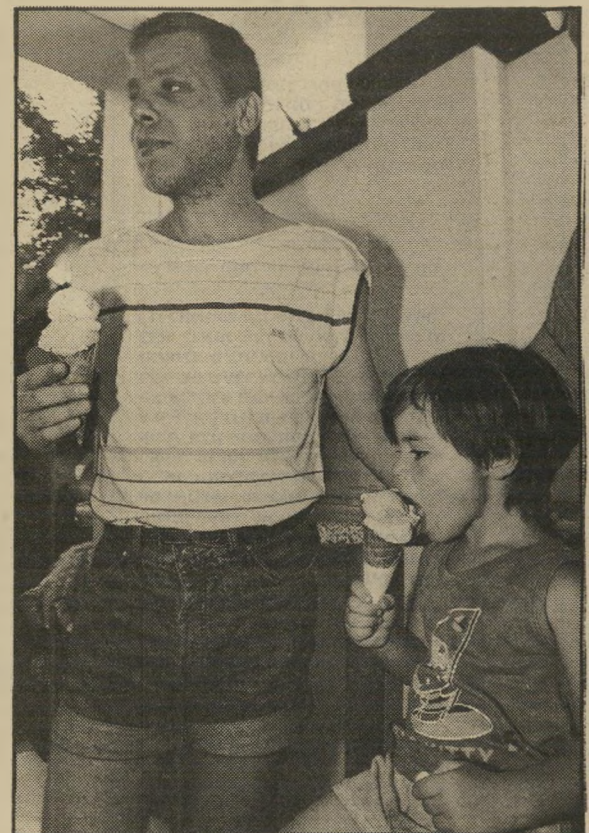
● **הזמר הוותיק בני ברמן נמצא זה חודשים אחרים בארצות-הברית, שם הוא עסוק בהכנות להפלגה שהוא מתכנן ביאכטה הפרטית שלו, מפלר רידה לאיים הקאריביים. יתלו אליו למסע הזמרים שימו תבורי ואבנר גרסי, שיתנו**

נערכים ימי-עיון על מעורבות ההגנה בהעלאת יהדות עיראק ארצה. בדיון האחרון התגלתה עובדה מדהימה: את הידיעות על הנעשה בצמרת הממשל העיראקי גילו אנשי ההגנה באמצעות יהודיה בשם סלימה פאשה שכונתה "אוס-ראוד", ושהיתה בעלת בית-בושת מפואר בשם קלאב ראסדיין. במקום זה ביקרו אנשי מיסטרסה ומימשל עיראקי, שנהגו משרותי המוסד הזה, וגם סיפקו לעיתים, ללא כוונה, ידיעות וטודות על הנעשה בצמרת השלטון. המאראם היהודיה הזאת מעולם לא עלתה ארצה, ונפטרה בעיראק לפני כמה שנים.

● **יגאל רביד, שדרן ברשת ג', הגיע לפתיחת מועדון-באר ליינג חרש בתל-אביב. במהלך הערב הוא לקח את המיקרופון, ונתן חיקוי של קולגה, יוסי סירי-אס. יום ראשון לאהבה, פתח רביד בקול נמוך, מתוק ומלא-רגשות, "אני קם בבוקר, מצחצח שיניים, יורד למטה, פוגש שבי לול. שבלול שבלול, אני אומר לך, ספר לי את הסיפור שלך, והוא מספר: קוראים לי בר'לה, יצאתי עם שבלולה, והיא לא רצתה בי. התברר שהיא לסבית..." אילו בסוף אמר הקריין-חיקוי: "אילו ג' היה שומע אותי, הוא היה הורג אותי."**

● **מערכת-היחסים העיסוקית**

● **במרכז מורשת יהדות-בבל**

רועי קלפטר בנו בן ה-4 של הזמר יצחק קלפטר מלקק גלידה בחברת אביו. רועי הוא בנו של הזמר מפרשת-יחסינו עם רווקה תל-אביבית בת 40, רומאן שהתנהל במקביל לנישואיו עם זמרת-הרוק ורד קלפטר.

רחל אבנר, העולם הזה

ארשום שוקן הפתיע רבים ממכרו כאשר נראה בין מפגיני "שלום עכשיו" בכיכר-מלכי-יש"כ ראל. שוקן, לא נראה מעולם בהפגנות. משמאל: לובה אליאב.

מאת ישראל הוכנר

אנשי עסקים רזים וחזקים

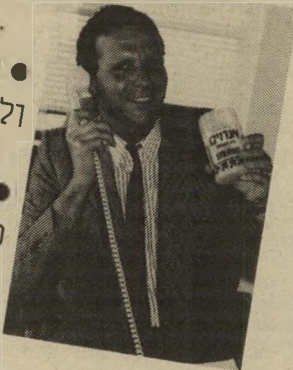
• זוהי אינה סיסמא, זהו צורך אמיתי עליך. נאבקים בהסתר אנשי עסקים בעולם כולו.

• התפקיד והאחריות מחייבים את אנשי העסקים להיות רזים וחזקים ולאורך זמן!

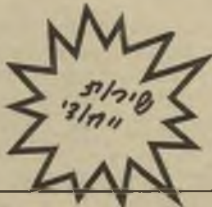
• אנרויט הינו המוצר היחיד בעולם שהופך שומנים לאנרגיה, פירוש הדבר: לרזות ולהתחזק.

• אנרויט, לרזות ולהתחזק בקלי קלות.

• אנרויט מומלץ גם כמשלים תזונתי וכתחליף ארוחה מושלם.

אני שומן רזה ואני רזה

רזה חזק אנרויט
אנו יודעים שומן דחוק יש המון דברים לעשות ולא תמיד חושבים על רזה וחזק. שירות מיוחד עד למשרדך: צלצל: 9327719 והזמן עוד היום אנרויט לחודש (146 ש"ח בלבד) ותקבל שייקר וקטלוג אנרויט במתנה.

ריינולד מסנר: כיבוש האזור עם אנרויט
כדי להמחיש את יעילותו של האנרויט, כדאי לראות כיצד גייס אותו לצרכיו אחד המופלאים במטפסי ההרים.
בפגישה שערך עם מדעני "אנרויט" הציע: "טרם כיבוש ההר, אעלה במשקל 8 ק"ג. הקילוגרמים הנוספים הינם שומן עודף, חלק ממני. אקח עמי כציוד מזון רק את האבקת "אנרויט" והשייקר. אער בב את האבקה במי השלגים ואשתה כל יום "אנרויט". "האנרויט" יתקוף את השומן העודף שבגופי (8 ק"ג) והם יהיו לי לאנרגיה. אני ארד משקל עודף זה במשך טיפוס ההר, אך לא לפני שהשומן ישרת אותי, ייתן לי את האנרגיה הדרושה במרוץ שבכיבוש ההר".
השיטה נבדקה ואושרה אחרי הרבה ניסיונות ומחקרים. העובדות: בעזרת "האנרויט" כבש מסנר את פסגת האוורסט והרים אחרים, מהגבוהים בעולם, בביקורו האחרון בישראל אמר: "אני חב את השיגוי העולמיים לאימי ולאנרויט".
מסנר מדבר על "אנרויט" בהערכה רזה וחזק אצל מסנר זו תפיסת עולם. אך הוא אוהב את החיים, לא רק את ההרים. בחיי יום מסנר מרבה לבלות ולבקר במסעדות. הוא חי חיים טובים. והוא לא מוותר על "אנרויט". אנרויט הוא חלק מחיינו בהרים ובערים.

באריזה של 7 ארוחות (המספיקה לשבוע ימים של דיאטה בכיף) + שייקר. כדאי, אגב, להקפיד ולרכוש את השייקר, שכן בעזרתו ניתן להגיע לתמהיל הנכון ולטעם האידיאלי. הפגיעות אותי גם מחירו הנמוך יחסית של המשקה: עלות דיאטה שבועית אינה עולה על 30 ש"ח!

על הסטנדים בנקודות המכירה מצאתי קטלוג צבעוני נאה, המסביר את אופן השימוש באנרויט. עינית בקפידה ולמדתי המון.

אני אישית מעדף טעם וניל, ואני חייב לציין שנהנית מהמשקה; הוספתי קוביות קרח בימים החמים שהיו לנו לאחרונה, וקוביות מילקשייק מרענן וטעים. זכרתי להקפיד לא לאכול שעתיים לפני שתיית המשקה האנרויט ושעתיים לאחר מכן, שכן רק כך פועל המכניזם הייחודי של המוצר: הוא "עובד על" השומן העודף והופך אותו לאנרגיה זמינה לגוף. בעצם, אין צורך להימנע על תירגול פיזי במהלך הדיאטה. ג'י'תי באנרויט כתחליף לארוחת ערב במשך שבועיים. המשכתי לנהל אורח חיים עיסוקי, רגיל, הכולל ארוחת צהרים עסיקית במסעדה האהובה עלי.

בערב, בשקט, לקחתי את שייקר אנרויט, הקפדתי לשים קוביות קרח ולהוהל במים ושתייתי כוס מילקשייק שייק אנרויט טעים ומרענן. ההרגשה בסך הכל היתה מצוינת - שום תחושה של חולשה או סחרחורת, לה אגחנו רגילים בדיאטות אחרות, לא נלוותה לעניין הפעם. והכי חשוב: עוד לפני שעליתי על המשקל, הרגשתי שינוי משמעותי בהיקפים. החליפות התחילו להיות רפוינות מה. אני חוצה להזכיר, בהקשר זה, למי שאינו מודע לעובדה שהמשקל לעתים מטעה, ששומן שוקל הרבה פחות משרירים. ואם אנחנו מדברים כאן על פירוק שומנים בלבד (ולא שרפת שרירים, כמו במקרים רבים של דיאטות מסוגים שונים), הרי שהסביבה תשים לב שחית הרבה לפני שהמשקל יראה זאת. זהו בעצם מה שחשוב: להיראות במיטבנו.

לצערנו, לחץ העבודה, הריצות הבלתי פוסות קיזת הארוחות העסיקות המגוננות, מקשים על אנשי העסקים במשימתו ההכרחית להיות רזה וחזק.

באירופה נארה"ב, מקפידים אנשי עסקים על תזונה נכונה ופעילות ספורטיבית מגוננת מתוך ידיעה שההופעה הייצוגית והבריאות אינם פינוק. זהו הכרח עסקי מובהק. בישראל המודעות לרזה וחזק במגמת עלייה מתמדת. לא עוד איש עסקים עב כרס. הקולגות לעבודה, העובדים במשרד, המשפחה בבית, מצפים מאיש העסקים להופעה ויכולת גופנית.

אנרויט: להפוך שומן לאנרגיה

לאחר שנים של מחקר ופיתוח הגיעו מדעני חברת ALSO באיטליה למוצר המוגמר, שייצורו מבוסס על חומרים טבעיים: אנרויט. חברת ALSO מתמחה במוצרי בריאות לספורטאים ואנשים המקפידים להיראות ולהרגיש במיטבם. התרכובת של האנרויט יוצרת מנגנון, המאפשר להיפטר משומן עודף ולהרויח אנרגיה על חשבוננו. במלים אחרות: ניתן לרזות ולהתחזק.

אנרויט נרשם כפטרנט עולמי. בעיתונים זרים, המגיעים לידינו בקביעות עקב עיסוקינו, נתקלנו בסיפורים חוזרים ונשנים על ספורטאים מהשורה הראשונה, אנשי עסקים וחברה, אומנים ורקדניות, שעבורם להיות רזה וחזק זו תפיסת עולם. הם שומרים על כושרם, בריאותם ומשקלם בעזרת אנרויט. וזאת, מבלי לצום ולהתענות.

ארוחת עסקים - בצהריים אנרויט - בערב

השתכנעתי לנסות. שמחתי לגלות, שהמוצר זמין - על סטנדים נאים בכל רחבות השיווק - בשופרסל, בקואופ, בהיפרשוק, בשק"ם, במשביר לצרכן, וכן בבתים מרקחת ובחמויות טבע. הוא מופיע בשלושה טעמים: וניל, שוקו ותפוחים,

הקוזאק הנגזל

רק להחזיר לישראל את היוזמה בזירה הבינלאומית, להפתיח את העולם, להעמיד את הערבים במצב מביך — ואילו היה נאלץ להתמקח עם עמיתיריביו, להביא את הדברים לפני פרום גידול ולנהל סביבם תימרונים פוליטיים מסוככים — הרי היה עיקר התועלת של התוכנית לאיתוכנית אובר מראש. זוהי דילמה פוליטית ידועה. קשה לקבוע איזו דרך נכונה יותר. זה תלוי, מן הסתם, בתוצאות. בפוליטיקה, כמו במלחמה, התוצאות הן הקובעות.

המערץ

אני מבין לנפשה של שולמית אלוני. ועוד אידך. בך שיפוחה, ח"כ רדי צוקר, הקים מוסד לאיסוף מידע על המתרחש בשטחים הכבושים. הוא עשה זאת מאחורי גבה של אלוני, תוך שיתוף אישים הממערך. לאלוני נודע על זה רק אחרי מעשה.

יתכן שצוקר נהג כך מפני שחשש שמא נוכחותה של אלוני לא זה בלבד שתאפיל עליו, אלא גם תמנע את הצטרפותם של אישים אחרים.

על כך כתבה נעמי לויצקי בחדשות: "היא נעלבה עד עמקי נישמתה. מה זה נעלבה? הנכון הוא, אומרת אלוני, שנדהמתי מפני ש-30 השנים האחרונות לא היה מפעל של זכויותיה אורח בארץ שלא שותפתי בו. ופתאום קם אצלי דבר כזה ואני לא יודעתו".

אלוני

הבנתי לנפשה, ועוד אידך. כי כך בדיוק עשתה לי השור למית עצמה. במשך 30 שנה, מאז קום הדי מדינה, הייתי שותף לכל יוזמה לקידום שיוויזכויות וזכויות האדם במדינה, לכל מאבק על השלום.

כ-10 השנים האחרונות לא שותפתי אף באחת מהתנועות האלה לה קשד כלשהו עם שולמית אלוני. היא הטילה וטו. בכל המוסדות האלה, החל במרכז הבינלאומי לשלום, שקם בעזרתי, וכלה בשלום עכשווי. כששאלתי, השיבו לי שוב ושוב: שולמית אלוני מתנגדת. יש לך שם רדיקלי, נפגשת עם יאסר ערפאת. שיתוף מפריע, לדעתה, לכוואם של אנשים מן המרכז, ובעיקר מן המערך. עכשיו זה קורה לה. על כך אמר הילל הזקן, בראותו את הגולגולת הצפה בנהר: "על דאטפת אטיפוך, וסוף מטיפידך יטופנך". יעני: עשיתם אחרים הטביעו אותך, וסוף מטיפידך שיבואו על עונשם ויטבועו גם הם.

אך אל נהיה קטנוניים. התופעה עצמה מעציבה מאוד. מה שקורה עכשיו במפלגת ר"ץ מוסיף אל התיסכול והדיכאון, השוררים בלאו הכי בקרב המחנה הטוב בארץ. המריבות בין ראשיה הן רק חלק מן התמונה. חשובה יותר העובדה שר"ץ הופכת למימלגה מימסרית וממוסדת לכל דבר, העוסקת במקדומימכר על מישרות וכספים בעיריות — ולא תמיד בצד הנכון. בכמה עיריות נמצאת ר"ץ בקואליציה עם הליכוד, נגד המערך. ברמתגן היא נמצאת חברית כואת עם ראש-עירייה שהוא מין כהנא עירוני, איש-מג"ב לשעבר בעל ריעות גועזניות, סמל המג"ב/כיציה של המדינה (אם להשתמש בכינוי של יאנוש ברגל).

הולך ונמוג הדימוי של ר"ץ כמיפלגה שונה, נקיה, איריא-ליסטית, רחוקה מתככים פנימיים וחיצוניים. הרס התרמית הזאת עלול להיות בעל תוצאות חמורות. גם את זה אני יודע מהניסיון. כאשר הקמנו את תנועת העולם הזה — כוח חרש, משכנו אלינו ציבור נהדר של איריאליסטים, אנשים שהתנבחו להירתם למאבק פוליטי, בלי שום חשבון אישי. במשך שנים לא היה שום מיסכוד אישי בתוך התנועה, איש לא קיבל ממנה הטבות כלשהן, שכן או כינויים. אך כאשר פרץ בה הסיכסוך המכוער הראשון על כסא, נהרסה התנועה היפה הזאת ואירבה את שני המנראטים שלה ככנסת. (כואתו רגע עצמו נולדה ר"ץ, שהיא היורשת שלה מכמה חביות).

אנשים אינם מלאכים. גם מי שמצטרף לתנועה בעלת מט"רות חיוביות מאוד, אינו אלא ברארם, אינדיבידואליסט, בעל יצרים רגילים, אגו רגיל (ואף מנופח), תאוות רגילות. הוא יכול להיות סימפאטי, הוא יכול להיות אנטיפאטי. מה שקובע הוא היעד הפוליטי. כל גישה אחרת היא ילדותית. אבל למרבה הצער, רווקא במחנה הטוב הרבה אנשים לוקים בגישה ילדרי תית זו.

כבחירות האחרונות לא נתן הקהל הזה לר"ץ את הניצחון שהיא ציפתה לו. מכאן האכזבה והתיסכול, הגורמים לתוצאות שליליות. הם עלולים להפוך את ר"ץ למיפלגה רגילה, במיש-בצת נתונה וקבועה. זה התקף קטן יותר של המערך.

נים, לא חלם יידרו רודר כנגוריון להעניק למדינה חוקה. כסרט נאמר כי רצה למנוע עימות עם הרתיים. זוהי רק מחצית האמת — ולא המחצית המכרעת. הסיבה העיקרית הייתה שכך גוריון לא חלם אפילו להעניק לאזרחים הערביים שיויוון זכויות אמיתיות, לבטל את חוקי-החירום ושאר חוקי הריכוז והאפלייה של הדיקטטורה הקולוניאלית הבריטית.

כך כיהן גרינבוים בממשלה של מדינה בלי חוקה. בנגוריון, יליד פלונסק שליך ורשה, נהג כלפי הערבים בדיוק כפי שנהגו האנטישמים הפולניים ביהודים. גרינבוים עצמו היה איש-עקרונות. בגלל רבקותו בעקרונות היה קשוח, עקשן, בלתי-מתפשר ועל כן לא אהוב על רבים. בגלל עקרונותיו סיוג, כשרהפנים הראשון, להיות ממונה על המיסטרה — ולכן קם במדינה משרד-מיסטרה נפרד. אולם בסוף חייו נוכח לדעת כי מדינת-ישראל הפרה את כל עקרונותיו, אחד לאחר: לא קמה בה חוקה, לא קמה בה הפרדה בין הרת והמדינה, לא ניתן לערבים שיויוון-זכויות אישי אמיתי, וכמובן לא מעמד של מיעוט לאומי. למזלו מת, בגיל 91, לפני שקרה מה שקורה כיום.

תיסמונת סאראת

חבריו של יצחק שמיר (אוי לחברים שכלאה) מטיחים בפניו שלא התייעץ עם ראשי-מפלגתו, לפני שהביא לממשלה את "תוכנית-השלום" שלו (אוי לתוכנית שכוואתו). אילו התייעץ תחילה עם רודר לוי ואריאל שרון וליסף את האגו שלהם, ואילו קיבל תחילה אישור של מרכז הליכוד, לא היה ניצב עכשיו לפני הבעיות המסכנות את שילטונו. זוהי בעייה ידועה בפוליטיקה. אפשר לקרוא לה "תיסמונת סאראת".

כאשר הגה אנור אל-סאראת את יוזמתו ההיסטורית, הוא לא התייעץ עם ראשי המדינות הערביות. הוא סיפר לי שהרי עיון כל לו בטיסה מבוקארטט לטהראן, מעל הראדרט. כשחזר זר לקאהיר, נאם את הנאום המפורסם שבו הזמין את עצמו לירושלים.

זהו תיאור פסטי. אך הוא נכון מבחינה אחת: הוא לא התייעץ עם עמיתיו, מלכי ערב ונשיאיה. ולא על כלבד של התייעץ עימם, אלא שגם נהג בהם בזלזול. הוא ביקר בדרך אצל חאפז אל-אסאד, ולא סיפר לו דבר. הוא לא אמר דבר למלך סעודיה. את הנאום המפורסם השמיע בפרלמנט המצרי בנוכחות יאסר ערפאת, שהיה מוזמן לאותה ישיבה כאורח-כבוד. סא-ראת לא אמר לערפאת מראש שהוא עומד לזרוק את הפצצה הזאת, וכך העמיד את ערפאת במצב שהחשיד אותו כשותף

אורי אבנרי

אורי יתנו אישי

ביוזמה שלא ידע עליה כלל. (ערפאת כמעט הודת, בחזרה לכיירות).

אחריכך חתם סאראת בקמפדייוויד על הסכמים שחיבבו את המלך חוסיין, מבלי שחוסיין נשאל כלל. עוד לפני כן אמר על מלך-סעודיה ונסיכיו שהם "גמדים". כך אין רוכשים ירדיים ליוזמה פוליטית, ואין מצליחים בתחירה הערבית, או בכל חברה אחרת. מדוע נהג כך סאראת? האם רצה להפיק לעצמו לכרו את כל הזכות על יוזמה שאין לה תקדים בהיסטוריה? האם ניטא את היהירות המצרית המסורתית כלפי האחים הערביים הנ-חותים? האם ראה את עצמו כרמות היסטורית בודדה, לכרו בפיסגה?

אולי גם זה. אבל בעיקר פעל כך, לדעתי, בגלל שיקול מעשי. הוא רצה באקט מהיר, רדאמתי, מוחץ. הוא האמין כי רק אקט כזה יכול לשנות את פני ההיסטוריה. אילו התייעץ עם עמיתיו ברחבי העולם הערבי, היה בו מחייב ועידות ארוכות, התרוצצויות, מקדומימכר, ומובן שלא היה יכול לשמור על יסודי-ההפתעה ועל המומנטום. (כמה אהב מילה זו!) יתכן כי שמיר רואה את עצמו עומד מול דילמה דומה. הוא שונא את שרון ולוי, והיה רוצה לקפוז מעל לראשיהם אל הדרה הבא. אבל לא זה העיקר. העיקר הוא שה-תוכנית נועדה

אחר הביטויים הציוריים בשפה העברית מנציח את רמותו של "הקוזאק הנגזל". תמיד תמהתי מה זה. ניסיתי לצייר לי את הרמות בעיני רחי.

קוזאק שיכור, החורר מפוגרום, שבו טבח יהודים ואנס יהודר יות, והטוען כי היהודים גזלו אותה? עכשיו אני יודע.

ראיתי את המתנחלים עומדים ומספרים כיצד הוכרחו להי-כנס לכפר כפלאחרת, כיצד נאלצו להרוג חמור כדי להגן על עצמם, כיצד נאלצו לרצוח ילדה בת 15 כדי להציל את חייהם, כיצד המון רצחני של בני 6 ו-8 תקף אותם הכריחים לרוקן לעברם את מחסניתו רובי-הטוער והתתי-מיקלעים. קוזאקים מיסכנים. רחמנות עליהם.

היכן אתה, רטוש?

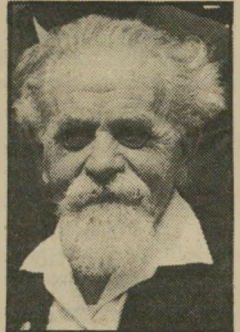
הרב אהרון לפידות, מנכ"ל משרד-הקליטה, סבור שהציר-נות "פשטה את הרגל".

"הציונות רצתה ליצור יהודי חרש", אמר. "אבל לא הצלר-חה בכך, ולא תצלחי לעולם. אילו נמשך התהליך, היינו מגי-עים לכך שתוך רור, שניים או שלושה, לא יהיו פה יהודים אלא כנענים, שאין להם שום יקה לדת." אם יונתן רטוש נמצא באישהו גנרדון חילוני והקשיב לרב לפידות, הוא בוודאי שמח. "אם יסכים הרב לפידות להחליף את התואר "כנענים" בתור-אר "ישראלים", אסכים איתו גם אני. נרמה לי שניתן ליצור קונסנזוס רי רחב סביב אימרות אלה. רק לגבי המסקנות תישאר אי-הסכמה.

איש טראגי

לגמרי במיקרה הגעתי לערוץ השני בטלוויזיה, וראיתי סרט על יצחק גרינבוים, שרהפנים הראשון של מדינת-ישר-אל.

תחילה התרגותי. זה מתחיל כסרט לילדים, ברמה אינפנט-לית-מינוס. יש שיבושים לרוב, המעדיים על בורות משוועת. למשל: נאמר כי הריי הראשון כבש את פולין במלחמת-העולם הראשונה. (כך אפשר לומר כי טיטוס החריב את הבית הראשון). מובן שזה היה הרייך השני. (הראשון היה קיים בימי הביניים והלאה). נאמר כי פר-לין הייתה החווית העיקרית ב-מלחמת-העולם הראשונה, ובו-כאן רואים על המירקע את ה-סניקים הכריטיים בחזית-המ-ערב (שהיתה, לכל הדיעות, ה-חזית העיקרית). נאמר כי הצאר ניקולאי השני, אותו טיפוס חל-שלוש וחסראופי, היה "עריץ-מצאדס". ועוד שטויות מסוג זה.

גרינבוים

לא חסרו שיבושי-השפה. אולי המפיקים בקיאים יותר בי-איריש.

כסרט הועלם כמעט לחלוטין היחס המיוחד שהיה לגרינ-בוים כלפי משה סנה. כאשר הופיע סנה בראשונה בארץ, היה שמו קליינבוים. קראנו לו כהלצה קליינגרינבוים. כלומר: גרינבוים הקטן. כסרט הוא מופיע רק כמספיד. אולם אני מוכן להתעלם מליקויים אלה מפני שהסרט הע-לה, ככוונה או שלא ככוונה, בעיות היכולות לספק מזון למח-שבה.

היו לו לגרינבוים חיים טראגיים. טראגדיה אישית: בנו האהוב היה באושוויץ ונעצר אחרי מלחמת-העולם השנייה באשמה שהיה קאפו (או ראש-צריך). אחרי שהבן שוחרר ועלה ארצה, נהרג במלחמת-העצמאות. טראגדיה לאומית: גרינבוים עמד בארץ בראש ועד-ההצלה בימי השואה. גוף זה לא עסק אלא במריבות מיפלגתיות אינ-סופיות על חלוקת הסרטיפיקאטים המעטים שניתנו על-ידי הבריטים. הוא סימל את אדישות הישוב העברי כולו כלפי גורל המיליונים, שהוסמדו באותה עת באירופה. זוהי תופעה שעוד יזכרו בה הרבה. העובדה שבראש ועד זה עמד רווקא גרינבוים, "מלך יהודי פולין", מחריפה את העובדה עוד יותר. אך יתכן כי הטראגדיה העיקרית של גרינבוים הייתה אחרת. ימי-הוזהר שלו היו עם קום פולין העצמאית, בתום מלחמת-העולם הראשונה. אז לחם כארי כדי להביא שם לחקיקת חוקה רמוקרטית, ואף עמד בראש הוועדה של הסיים (הפרלמנט) שניסחה את החוקה. במיוחד לחם למען מתן הענקת מעמד של מיעוט לאומי ליהודי פולין, נוסף על מתן שיויוון-זכויות ליהודים כפרטים. והנה, כאשר קמה מדינת-ישראל, והוא כיהן בה כשרה-פי

אלי ספר, תעלום החן

אסא כשר:

„חוץ ממחנות גאזים הכל בא בחשבון!“

רצח נערה בת 16, מיכלאות בפתח-תיקווה, תוויות „עובד זר“ באריאל, מנמה חדשה לירות גם בחמורים, הסתה לרצח של ח"כים, חיילי גיבעתי שיצאו מחור ייכים ממישפטם, מעצר חברי „השנה ה-21“ ושיחרור מתנחלים הנאשמים ברצח – ואלה רק חלק מהנושאים שעמדו השבוע על סדר-היום הציבורי.

שאלתי את אסא כשר, פרופסור לפילוסופיה באר-ניברסיטת תל-אביב, האם, לאחר כל אלה, עוד אפשר להסתכל במראה? האם לא איבדנו צלם אנושי?

יש כמה מראות: המראה הפרטית והמראה הקולקטיבית. במראה הפרטית צריך להסתכל רק מי שלא בטוח בצבע הלחיים שלו. הדברים, שאנחנו נלחמים בהם, הם כליכך גסים ומרושעים שלא צריך הרבה בחינות מדוקדקות. אנחנו, השמאל, אין לנו מקום לערוך בחינה עצמית.

● **בכנס בשבוע שעבר אמרת כי אתה לא מעוניין להינבא עוד, כי כל מה שניבאת התגשם בסוסו של דבר.**

עד כמה שזכור לי, הייתי הראשון שדרש להוציא את האירגון של מאיר כהנא מחוץ לחוק. אף אחד או לא הסכים אפילו לשמוע את הרעיון. גם היועץ המישפטי התנגד, ולימים היכה על חטא. אני מפקח להשמיע דוגמות אחרות, מפני שהדברים הגרועים ביותר הופכים לרעיונות אצל האנשים הממציאים מחדש את התגים והמיכלאות. חוץ ממתנות-גאזים אין דבר שאפשר להגיד בביטחון מלא שלא נעשה אותו. מלבד זה אין שום דבר שאני מוכן לומר עליו

דיעה

שאני בטוח שלא עשינו, אנחנו לא עושים או לא נעשה. לפני שבוע קראתי ציטוט מפיו של מארגני-הטילים בגדה מטעם מועצת יש"ע, הזרוע המוניציפלית של הטרוריוס היהודי בגדה. „טיילנו בכפר“, הוא אומר, „אף אחד מאיתנו לא נפגע — זה בסדר. אבל זה שאף אחד מהם לא נפגע — זה לא בסדר.“ הגענו לרמה של צימאון-ידם מאורגן. מישהו פעם חלם שנגיע לרמה כזאת?

הזוועות האלה, בשבילי, מוחקות דף אחרי דף מסיפרי האנטי-שמיות, כי אנחנו מסוגלים לעשות לעם אחר את כל מה שעשו לנו.

● איך אפשר לעצור את ההידרדרות?

אין תשובה אחת. כל אחד צריך לשאול את עצמו מהם הדברים שהוא יכול לעשות. בתכונה. בזוהרות. מתקבל על דעתי, למשל, שחייל יגיד שהוא לא מוכן לצוית לפקודות בלתי-חוקיות, אפילו שאין הן בלתי-חוקיות בעליל. (אורית זרובכב)

עזי זיב

איציק לאור:

„כחדתי שאני מפקיד חברים באיזור מסוכן!“

שתי הפגנות, שנערכו ביום השבת האחרון, גרמו לעשרות אלפי אנשים להצביע ברגליהם, ולמחות על המתרחש בימים אלה בארץ.

ההפגנה של מה שנקרא „קואליציית השלום“ מור-סמה בהבלטה בכלי-התיקשורת, ואילו להפגנת תנועות-השלום והמחאה לא היתה כל התייחסות. איך אתה מסביר את התעלמות התיקשורת, שאלתי את איציק לאור, שנכח בהפגנה.

יש מאמץ גדול של כל חלקי המימסד לגבש מחדש הסיכמה לאומית, תוך התעלמות מהעובדות בשטח. זה חלק מהמאמץ הגדול להראות שיש שני צדדים במפה הישראלי-לית: ימין ומרכז, אין שמאל. זה היה תמיד, וזה יהיה תמיד. השמאל צריך ללמוד לחיות עם זה, ולא צריך לצפות מהשיטה שתקבל אותו.

זו היתה הפעם הראשונה שלא הלכתי להפגנה של שלום עכשיו, בגלל הכותרת שלה. קיימת הירדות, החל בשומר הצעיר וכלה בגוש-אדמונים, לטייה את הסדקים בחומה של האידיאולוגיה השלטת.

● היית מגדיר את ההפגנה כמוציאת?

מומין אני כבר לא פעיל באירגון-שלום, אבל מאוד הופתעתי לטובה. באתי משום שפחדתי שאני מפקיד חברים, ההולכים ברגל באיזור מסוכן.

● היית עוד לאירועים חריגים?

הפגנות

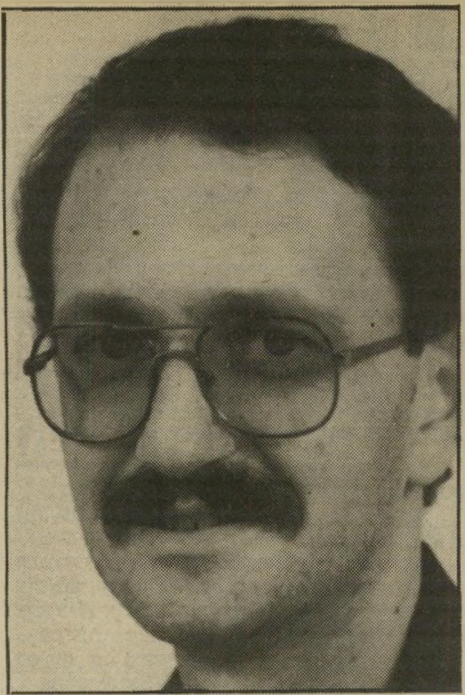
חברה שלי חטפה אבן בראש, והמישטרה בכלל לא הגיב. בה רק כאשר עורר-הדין רב חנינז חטף בקבוק בראש, נכנסו השוטרים לפעולה.

● איך אתה מסביר את ההתארגנות תחת גג אחד, שהרי השמאל בדרך-כלל מסולג מאוז?

זה בלוף תיקשורת. אנשים פשוט הבינו את גודל האחריות. רק חבל ששלום עכשיו לא עמדו בהתחייבות. הם לא רצו להשתתף בהפגנה כגוף, אבל התחייבו שלא להפגין במקביל. במשך כל השנים הם סירבו להפגין נגד ה-5 ביוני. הם לא ראו בזה יום להפגנה. מכיוון שהם שייכים למי שסטר ענים שקרה לנו משהו נהדר ב-5 ביוני.

ההפגנה שלהם ניסאה על גל האיבה למתנגחים, וגם נועדה לטשטש את הביקורת שיש לשמאל על מערכת הביטחון.

נסי לתרגם „למען כבוד צה"ל“ לכל שפה. זה נשמע נורא. (אורית זרובכב)

עמי דורון:

„גם כשהורגים בשוגג, הבן-אדם מת!“

תקריות בין מישמר-החופים המצרי במפרץ-אי-לת לבין שייטים ודייגים ישראלים אינם עניין חדש. היו התגריות מצידם והיו מצידנו, אבל עד השבוע הכל נגמר בטוב. השבוע מת מפצעיו האילתי שלמה ישראלי, אחרי שנורה על-ידי מישמר מצרי.

פניתי אל עמי דורון, אילתי הנוהג לצאת לדיג פעם בשבוע, ושאלתי אותו אם אחרי המיקרה השבוע הוא ימשיך לצאת לדיג.

כן, אבל מהיום והלאה אני לא עובר למים של המצרים. שוט עד טאבה, וגם משם ניקח מירווח-ביטחון.

● למה בכלל עברתם ושטתם במים של המצריים?

כי בעיקרון הם מרשים את זה. צריך לקבל אישור מה קונסול המצרי, והנייר הזה עושה אותך לאורח שלהם.

● אתה סיפרת לי, בזמנו, שגם החברה שלנו לא תמיד מתנהגים לגמרי בסדר, והפעם גם אומרים שה„תימסח“ המצרי ביקש מהסירה הישראלית לעצור, והסירה ניסתה לברוח.

ונניח שזה נכון, זו סיבה לפתוח באש על סירה שבה רואים ילדים? את יודעת איך נראית הספינה של ישראל, ואיך נראה התימסח המצרי? זה כמו להגיד שהגמלה עשתה שריר לפיל.

אילת

● אתה מאמין שזו מדיניות של המצרים לעי-שות צרות?

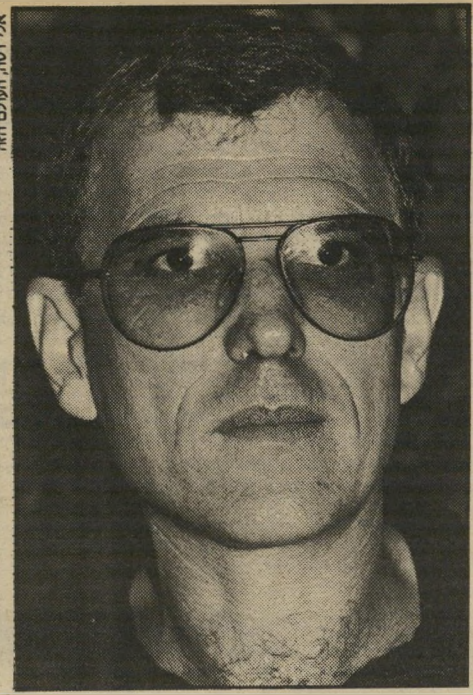
אני כמעט בטוח שלא. אני מאמין, מתוך הכרת הצוות של התימסח, שכל מה שקורה להם זה כמיקרה. לפני שבועיים הם כמעט עלו על הספינה שלו, כי הם לא הצליחו להשתלט על הכלי שלהם. היום אני מאמין שהם גם לא תמיד מצליחים להשתלט על הנשק שלהם.

● כלומר, אתה חושב שישראלי נהרג בשו-יג?

כן, בהחלט. אני מאמין, אלא שהבחור מת מזה.

● אז מהיום אתה לא נכנס עוד למים של המצריים? מה אתה מססיר מזה?

נופים נהדרים, דיג טוב והרגשה כאילו יש שלום באיזור. אבל מה אתה לא עושה בשביל להמשיך לחיות? (דניאלה שמי)

מיקי (מיכה) גרי:

**„אם נפנה הדרך
יכנסו גנדי וכהנאי!“**

בזמן הקרוב מתחיל מיקי גרי שלוש שנות-שליחות בתל-אביב. גרי, חבר קיבוץ יראון שבגליל העליון, יהיה המזכיר הארצי של תנועת הצופים בתל-אביב. פגשתי אותו השבוע, כשהוא עושה את צעדיו הראשונים בעיר הגדולה, וכבר מוטרד מבעיות חניה. ביקשתי לדעת ממנו מה קרה לתנועות-הנוער בארץ.

פחות או יותר מה שקרה לחברה בישראל. אם פעם אנשים ראו את עצמם כחלק אינטגרלי של החברה — כלומר, מה שאני עושה משפיע על רמות החברה — היום הנטייה היא יותר לחשוב — יש חברה ויש אני. קודם כל אני צריך לדאוג לעצמי, ואחרי-כך נראג לחברה.

● **ובכל זאת, יש המתעקשים להחזיק, כמעט בכוח, בתנועות-הנוער, וביניהן הצופים. מה זה בעצם היום „הצופים“, מלבד מקום-בילוי ליל-דים, פעמים בשבוע אחרי-הצהריים?**

נכון שזה מקום-בילוי לילדים, אבל זאת, כמובן, לא המטרה העיקרית. המטרה העיקרית היא לנסות לחנך לאזרחות טובה, למעורבות בחברה, לנתינה לחברה.

● **מה שברור הוא שהווי תנועות-הנוער, ש-היה כאן לפני 20 שנה, נעלם, האם לתהליך האמריקניזציה, שנובר עלינו, יש קשר לכך? טעם הנוער השתנה?**

קשה לדעת אם זאת סיבה או תוצאה. מה שברור הוא

נוער

שאנחנו קובעים את הפגישות שלנו כהתחשבות עם תוכניות-הטלוויזיה, וזה לא פשוט.

● **למה בעצם שלא תיכנעו? הנוער רוצה, בדיסקוטקים, מעט מאוד ילדים מצטרפים לתנועות-הנוער, והרבה פחות גומרים את הדרך בתנועה. למה לא להחליט: הנוער לא נוהר אלינו — לא צריך!**

יש לזה הרכה תשובות: אחת מהן היא שאם אנחנו נוזר ונפנה דרך, אז מאיר כהנא וגנדי ימלאו אותה, ובמדינה כמו שלנו, עם בעיות מילחמה ומוסר-מילחמה, אנחנו מאמינים שתנועות-נוער היא עדיין כורח-היתוך לצבא מוסרי יותר.

● **מה תפקודן כמזכיר ארצי של התנועה — מינהל או תנווית-הדרך?**

אני אתעסק כעיקר בחינוך, ביצירת מטרות מוגדרות ותוכן מוגדר. (דניאלה שמ')
 (דניאלה שמ')

עדי טלמור:

**„מאז הביקור אצל
המכשף הפסקתי לעשן!“**

במיבזק החדשות של „ערב חדש“ נראה עדי טלמור שלנו ונינוח ומחייך, אבל מי שמכיר אותו יותר מקרוב יודע שכדי לשמור על ארשת-השלווה הזאת מעשן עדי 60 סיגריות ביום.

כל זה, כעצם, היה נכון לפני שבועיים, כשמישהו מחבריו שיכנע אותו ללכת למעין „מכשף“, העשוי לגרום לו להפסיק לעשן. 15 יום אחרי הביקור אצל „המכשף“, עדי אינו מעשן.

● **למה בכלל עישנת בליכך הרבה שנים?**

כי נהנית מעישון, וכי אחרי 10 דקות בלי סיגריה הרגשתי שאני עומד לצאת מדעתי.

● **אז למה החלטת לנסות להפסיק לעשן?**

למעשה לא החלטתי להפסיק. החלטתי ללכת לאיש הזה כקוריוז. רציתי לבחון אם „הכישוף“ יעבוד עלי. יכול להיות, כמובן, שבת-המודע רציתי להפסיק, בגלל הלחץ החברתי, מפני שהפכו אותנו, המעשנים, למצורעים, והיה קשה לי לעמוד בזה. אבל כשהלכתי אליו ידעתי שאני הולך כדי לראות מה זה ההיפוקסיפיקוס הזה.

● **ומה קרה אצלך?**

לא ברור בדיוק. האיש, פולני נחמד, הביט בי ארוכות,

עישון

כמעט לא דיבר, נגע בי במקומות שונים, הורה לי לנשום עמוק, לירוק, לנסות להקיא, וזהו. הטיפול נגמר.

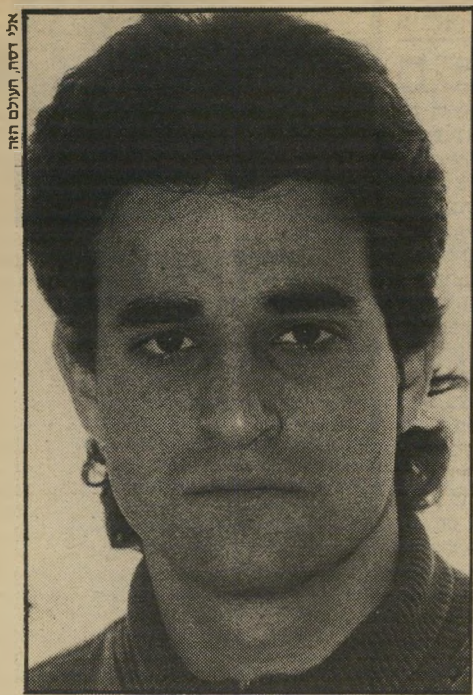
● **ובשיצאת ממנו, הרגשת שאתה רוצה לעשן?**

כן, אבל שילמתי 90 שקל עבור הטיפול, והרגשתי שזו ההזדמנות האחרונה שלי, או התאפקתי.

● **אם אתה יכול להתאפק, למה בכלל צריך עזרה של מכשפים?**

ניסיתי להתאפק בעבר, וזה לא עזר. הוא, כנראה, נתן לי חיזוקים המאפשרים לי שלא לעשן כבר שבועיים, ואני פשוט לא האמנתי שזה יקרה לי. אני לא יכול להאמין שאני כבר לא זקוק לסיגריה. עכשיו אני משכנע את כל חברי ללכת אליו לטיפול. את באזה.

● **אני אבוא כשאחיה גדולה. בינתיים תן לי בבקשה אש.**
 (דניאלה שמ')

אלון נתן:

**„אנו מועדון כדורגל,
וגם מועדון הומאני!“**

קבוצת הכדורגל מכבי תל-אביב תרמה 2500 שקל למישפחה נזקקת. כל שחקן תרם כסף, וכך כל אחד מחברי הנהלת-הקבוצה. בני-המישפחה, שהם אוהדי הקבוצה, שלחו מיכתב שבו גוללו את סיפור מצוקתם הקשה. המישפחה הוזמנה למועדון, ושם קיבלה את ההמחאה.

אלון נתן, שחקן קבוצת הכדורגל מכבי תל-אביב, מספר על הדרך שבה התקבלה ההחלטה:

קראתי את המיכתב כשאר חברי-הקבוצה, ולאחר מכן אישרנו יחד את הסכום של 2500 שקל, כפי שהמישפחה ביקשה. החלטתנו הובאה לידיעת ההנהלה, שגם כל חבריה תרמו מכספם לבקשה.

● **היכרת את המישפחה?**

אישית, לא היכרתי. חלק משחקני הקבוצה מכירים אותם כמישפחה שאוהדת את הקבוצה שנים רבות, גם בזמנים קשים שהיו לנו.

● **זה תקדים במכבי תל-אביב?**

אמת ויציבו: עד כמה שידוע לי זה תקדים בכדורגל הישראלי בסוג זה של מערכת-יחסים בין קבוצת כדורגל לבין אוהדיה.

● **המיקרה הזו עלול לגרום לפניות נוספות אליכם.**

חשוב להרגיש שמדובר במישפחה עובדת ומתפקדת, ש-

כדורגל

נקלעה למצב בלתי-צפוי, שבו נדרשה לשלם רמי-שכירות בסכום שהוא גבוה עבורה, וכאופן חרי-פעמי. אלמלא היו משלמים, היו מוצאים עצמם ברחוב. הם פנו אלינו אחרי שמיצו את כל האפשרויות. מדובר במיקרה יחיד.

● **כיצד תגיבו אם אוהדים יפנו אליכם בבקשות דומות?**

כל מיקרה ייבדק לגופו, למרות שאני מתייחס לבקשה של המישפחה כאל אירוע יחיד.

● **האם מכבי תל-אביב היא לישיבה סוציאלית או מועדון כדורגל?**

מכבי תל-אביב היא לא רק מועדון-כדורגל, אלא גם מועדון הומאני וחינוכי, הבנוי על ערכים מוסריים. כילד שגדל עם מכבי תל-אביב אני חייב להודות שמאז ומתמיד הורגשו כאימונים עיצוב אישיותו ודרכי-ההתנהגותו של השחקן, כחלק בלתי-נפרד מהישגיו המקצועיים במיגרש. (עווד רכסמן)

צבי נרי

סינופסיס

אמריקה יקרה, מיכתבים הביתה

בימאי: ביל קוטוריה

ס ירטו של ביל קוטוריה הוא הערות ראשונה המלאה להתפייסותה של הארץ מה האמריקאית עם בניה, שיצאו להילחם בוויאטנאם. הבקע העמוק, שחצה את העם האמריקאי במהלך מלחמת ויאטנאם ולי אחריה, מצוי, סוף־סוף, בשלבי איחוי האחי רונים. כתום שורה ארוכה של סרטים שעסקו במראותיה של אותה מלחמה ארוורה — מי בנטורלים בוטה (פלאטון, צייד הצבאים, אפוד המחכת, ועוד) ומי כשפה מטאפורית עוממה (אפוקליפסה עכשווית) — מציגים המיכתבים הפשוטים והאותנטיים של אמריקה יקרה את הלוחמים בחזית בצעירים רגילים, הקרוצים מאותו החומר עצמו של בני גילם בעורף, שהפנינו בלהט את תיעובם העמוק מהמלחמה בוויאטנאם.

המיכתבים והציולומים, שקוטוריה נחר בהם לסירטו, מעידים על בעליהם, שהם אינם שונים מהוריהם, שיצאו 25 שנה קודם להם, להילחם בשדות־הקרב העקובים מדם של אירופה: מיקצתם תמימים, מיקצתם אידיאליסטים, מיקצתם הרפתקנים ורובם שבויים במיתוס הגבורה והתהילה, שנוצר באולפני ההסרטה של הוליווד. הרגל הוא אותו הרגל: אמריקה יקרה, חרות ודמוקרטיה. רק האויב אחר. אני מעדיף להגן על המולדת מפני הקומוניזם בשדות־האורז של ויאטנאם מאשר שר בצפון־קרוליינה, כתוב אחר החיילים לי הוריו.

האומה האמריקאית אספת חזרה לחיקה את בניה האוכבים. אבל אמריקה לא ביררה לעצמה עדיין את הסיבה, מדוע התייחסה אליהם במשך שנים כה רבות כאל בנים אויב רים, ולכן הסרט הזה איננו מבשר את כשורת הקתארוזים, אלא את עידן הפיוס בלבד. רבים מאיתנו, החיים בתקופת הפרסט' רויקה והגלאטנסוט' של גורבצ'וב, והצופים בגילויי הדמוקרטיה בארצות הגוש הקומוניסטי ומעל לכל בתמונות המדהימות של מחאות הסטודנטים הסינים, מתקשים להעיץ ריך את תחושת החרדה והמצור שארצות־הברית תאוצות מערב אחרות היו נתונות בה בשנות ה־50 וה־60. הקומוניזם הבינלאומי היה אז בשיא

„מישכט גיבעתי הוא דוגמה מאלפת: התעללות סאדיסטית לא גרמה להם אפילו להשפיל עיניהם בבושה!“

נאשמי גיבעתי: רון בקהל, אריה לוצאטו, יצחק קיבושי, יצחק ארל הסרט על האינתיפאדה עוד יצולם

תנופתו: כיבוש צפון־קוריאה בידי הרוסים ב־1945; נפילת סין לידי מאו טסה טונג ב־1949; פלישת צפון־קוריאה לדרום ב־1950; נפילת צפון־בירמה בידי הו צ'י מיין ב־1953. רבים חשו שהקומוניזם פתח כמסע־השתל־טות על גוש מדינות העולם השלישי במאמץ

מתואם פנימי וחיצוני, ואיש לא ידע לנבא היכן ייעצר השיטפון. בין שתחושה זו היתה מדומה ופרנואידיה בעיקרה, ובין שהיה לה בסיס אמיתי, החרדה היתה אמיתית, והיא החריפה ככל שהמערב נוכח כאוולת־יורה של הדמוקרטיה להילחם ברודנות אידיאלוגית, שאינה יודעת מעצור רים ואינה בוחלת באמצעים כדי לתפוס את השילטון.

לא מאו טסה טונג ולא הו צ'י מיין טרחו לקיים מישאליעם לפני שגזרו על עמיהם את הקולקטיביזציה בחקלאות, שתבעה מחיר של מיליוני קורבנות חפים מפשע. שהרי זהו טיב עם של מישטרס רודניים, מהימין ומהשמאל כאחד, לעולם הם מיטיבים לדעת מה טוב לעמיהם מאשר בני עמם.

לעזור רק לאירופאים?

אם בן, כאשר סירבה ארצות־הברית לקיים את מישאליעם על איחוד שני חלקי ויאטנאם לא עמדה לפניו שאלה של התמודדות חופשית בין מישטר צפוני נאור לבין שילטון רודני מושחת. היא ראתה בכך,

דמם של בני אירופה סמך יותר מדמם של בני אסיה?

לא מבינים מילחמה

כ בכל מלחמה גם בוויאטנאם לא כל החיילים היו עשויים מיקשה אחת. לא כולם באו אליה מתוך מניעים אידיאלוגיים טהורים, כשם שלא כל חיילי צה"ל, המשרי תים בשיטחי עזה, יהודה ושומרון, יצאו מתוך דפי שיח לוחמים או נווילי אע. ובכל זאת כולם היו, במידה זאת או אחרת, קורבנות של אשליה והטעיה. אנחנו רואים בסרט את גנרל וסטמורלנד פוגש מישלוח חרש של חיילים, או משוחח עם יחידות שסבלו אנידות קשות, בחיתוך ריבור מאצ'ואיסטי, שכמו הועתק מפייהם של שחקנים הוליוודיים בסירטי התהילה והגבורה של מלחמת־העולם השנייה. אנחנו שומעים גם קצינים המבקשים שלא יקלקלו להם את המלחמה, כי זוהי המלחמה היחידה שיש להם. אבל בעוד המנהיגים בעורף והמפקדים

איצלו הקרע רק מתחיל

הבכירים בשטח פוסקים בביתחון נחרץ, שאמד ריקה תנצה את המלחמה הזאת, החיילים חשים שהם לא עומדים לנצח בה. „זה לא זה שאני לא מבין את המלחמה הזאת“, כותב אחר החיילים הביתה, „אני לא מבין מלחמה. נקודה.“

דרך צרור־מיכתבים, שאף אחד מהם לא נכתב למען ההיסטוריה וסיפרי הנצחה, מגוי לל ביל קוטוריה את גילגוליה השונים של המלחמה, משדות־האורז הקסומים בראשית המלחמה עד לגוויות הנפוחות הצפות בי תעלות־המים; מעירות־הגשם המוריקים ועד לסכך העלים החותכים בנשרם של הנחתים; ממישורים שלווים לשבילים צרים הממולד כדים ברימונים ובמיטעני־נפץ; מארמה כבושה מאירת־פנים לבוך טובעני המשחרר מתוכו שרצים ונחילי־יתושים טורדניים. הכפריים החייכנים והאדיבים של ימי ויאטנאם הראשונים הופכים במרוצת הזמן עוינים ומנוכרים. ההבדל בין אויב לאוהד מיטשטש עד ללא היכר.

כל חייל ביחידה יכול לראות את הפחד שלו משתקף בפנים של חברו, כותב אחד החיילים הביתה. ההסלמה הבלתי־נמנעת בכמות ההרג, השואה, הזעם והברוטליות נהגת על פי חקיות צפויה מראש של פסיכולוגיה ניסויית. והמצלמה והמיקרופון מתעדים את התהליך הנורא הזה, שלא פסח על אף כובש אחד בהיסטוריה. הפצוע הראש שון של היחידה מספר לרופאים העומדים לקטוע את רגלו, שהוא נמנע מלבקש סיוע אווירי, כי הוא שונא לראות איך מטילים נפלים על נשים וילדים.

ואולי במידה לא מעטה של צדק, ניסיון נוסף מצד הקומוניזם להשתלט ברכי־עורמה על דרום־ויאטנאם, בניגוד מפורש לרצונו של העם הדרום־ויאטנאמי. עדויות לכך נמצאו לה בהמשך למכביר. הוויאט־קונג לא הרחיב את השפעתו בקרב תושבי דרום־ויאטנאם אך ורק ככוח האידיאלוגיה שלו והבטחותיו לפרורמות חקלאיות. הוצאות־להרוג של מתנגדים ופעולות־עונשין אכזריות שעשה בכפרים, פעולות שהגיעו לשיאן בטבח הנורא בחואה, היו מעשים שכיהים.

אני מרחיב בתיאור הרקע, כיוון שרקע זה — או נכון יותר לומר, הפשר שנתנו האמריקאים לרקע זה — היה אחד הנידבכים המרכזיים של מה שהתפתח אחר כך לטראוי מה הוויאטנאמית ולקרקע שנוצר בתוך הארץ מה האמריקאית. הפשר הזה הציג שאלה קצרה וחדה לפני מי שראו עצמם כמגיני העולם החופשי: האם מחויבותה של אמריקה לשלומה ולחרותה של העולם החופשי הסתיימה במלחמת־העורף? לה השנוייה?

הלוחמים הצעירים שיצאו לוויאטנאם יכיו בצדק לשאול את עצמם, במה שונה התי־גייסות מהיענותם של הוריהוריהם לקריי אתו של הנשיא וילסון להגן על חרותה של מדינות אירופה במלחמת־העולם הראשונה? הם גם יכלו בנקל לשאול את עצמם במה קריאתו של רווולט להוריהם, למגר את העריצות היפאנטי־גרמנית, שונה מקריאתם של ג'ון קנדי ולינרון ג'ונסון להגן על חרותה ועצמאותו של העם הדרום ויאטנאמי. האם

יותר לא נשמע עדויות כאלו. תותחים ארוכי-קנה, מטוסי-הפצצה ומסוקי-קרב יקרעו בשיטתיות את קרביה של מדינה אומללה זו. קשה להאמין שאותם כוכבים זורחים גם מעל לראשיכם," כותב חייל להוריו.

התחושה המקורית שנוכחותם בוויאטנאם נועדה להבטיח את שלומם ואת עתידם של ילדי ויאטנאם משמרת באופן אירוני רק בקרב השכויים האמריקאים, שנפלו בידי הקומוניסטים כשלבנים הראשונים של המיל-חמה. ראשון המשוחררים יוצא מכבשה-מטוס כנאום פטרויטי קצר אל המיקרופונים. נאום שכמו הופשר מתוך בועת-זמן, שהיתה קפואה במשך שמונה שנים.

החיילים בשטח שכחו זמן נימת-דיבור כזאת. האידיאליזם הראשוני מפנה מקומו לשיגאה, לתיעוב, למיאוס ולתיסכול. מה שהתחיל כפעולת-עונשין של שריפת בכתות בכפר שנתן מחסה לאנשי ויאט-קונג מסתיים

שות אופי סוער ואלים יותר.

כראשונה בהיסטוריה המודרנית של ארץ-צות-הברית העם חצוי בתמיכתו במלחמה. באוניברסיטת קאנט פותחת המישרה באש על מפגינים והורגת ארבעה סטודנטים. כר חות-הכיסתון בעורף לומדים מחבריהם בחזית כמה קל להרוג בני-אדם.

הסופר נורמן מאיילר ביטא בשעתו את השטע שנפער באומה האמריקאית בסיפרו צבאות הלילה: "ראה ארץ רחבת-ידיים זו המבטיחה את רצוננו. זאת אמריקה. לפנים יפה ללא משל, כיום מכוסה חטטים. גופה כבר מהתינוק שבכרסה. איש אינו יודע אם חוקי הוא. הצירים הראשונים החלו... מה תלד?"

בימאי אמריקה יקרה, ביל קוטוריה, עשה עבודה טובה. הוא לא ניסה להשתלט על החיילים האלמוניים כאמצעות עריכה מתוחכמת מדי, אפקטים סנסציוניים או דראמטיזציה יתירה. הוא שמר לכל אורך הסרט על איפוק וריסון עצמי, כשהוא נותן למיכתבים ולי-

ועוד שאלה, מהי הנקודה שבה גם מטרה צורקת שוב אינה יכולה להצדיק את האמי-צעים שנקטים להגשמתה? ומה דינם של סרכני-הגיוס, האם היו פטרויטים או עריקים עלובים?

סרט לחיילי גיבעתי

כ עבור הצופה הישראלי, אמריקה יקרה הוא יותר מעוד סרט-מלחמה על ויאטנאם. יותר מדי קווים אדומים שנפרצו שם מוצאים את מקביליהם במלחמת-הלבנון ובאינתיפאדה: אוכרן הקונסנזוס, טישטוש הקו המפריד בין אויב לאזרח, התפוררות נורמות מוסריות, שחיקה וחלת בערך של חיי-אדם. כוונות טהורות ותפיסות נאורות הן הקורבן הראשון של העימות השוחק בין כובש לנכבש. קריהתפר הגס שבין כיבוש למוסר

חיילים אמריקאים בוויאטנאם

אחר-כך לא הבינו מדוע בבית מסחכלים בהם בענשו"

טבח המחריד של 100 נשים, ילדים וקנים במאיילא.

כמו עכברים מבוהלים

ה פרק הלא-ימאור הזה של אמריקה נחתם בתמונת המצור, שמטיל הוויאט-קונג על בסיס הצבא האמריקאי בקהיסאן, המהדורה האמריקאית של ריין בין פו. מי תוס רבי-שנים של החייל האמריקאי הבלתי-מנוצח נכתש עם כל פגז של מרגמה, שממטיר האויב ממיטור הגבעות המיוערות שמסביב לבסיס.

חיילי המארינס, שהתחנכו על הסערות ומירדף, מוצאים עצמם מסתתרים במחילות הבוציות כעכברים מבוהלים. מה פלא שסיסמות-הקרב של הנשיא ג'ונסון והגנרל וסטמורלנד נשמעות באוזני החיילים כזכות, כמו המיתוס שעל ברכיו גדלו ולאורו יצאו לוויאטנאם. עתה שוב הם אינם יודעים לשם מה כאו ומה מעשיהם שם. דבר אחד הם יודעים לבטח: נמאס, נמאס להם, גם סבלנותו של העורף פוקעת. מאחות הסטודנטים לוב-

הוא מקום מועד לכינים הפושטות עד מהרה על כל הגוף.

מישפטם של ארבעת חיילי גיבעתי הוא דוגמה מאלפת לתהליך נורא זה. התעלותם הסאריסטית בהאני א-שאמי, תושב מחנה ג'בי ליה, לא גורמת להם אפילו להשפיל עיניהם מבושה וחרטה. להיפך, קולתו של פסק-הדין משחררת מהם מצהלות-צחוק וחיוביקיי-שימי חה, משל התבשרו על זיכויים המוחלט. חמורה מפרץ-שימחה זה היא עצימת-העיניים של כל מי שנוכחו בהכאתו של א-שאמי ולא אמרו דבר ולא עשו דבר. ובכל זאת, למרות שפסק-הדין מדהים בקולתו, בית-הדין רשם כתובת על הקיר, אולי החמורה ביותר כי תולדות מלחמות ישראל: "הנאשמים אינם חריגים. כישלונם הוא פריביאזים של איי הקפרה על נורמות, שמן הסתם קיבלה לגיטימציה ואף עידוד של מפקדים, ולדאבון-הלב גם של מפקדים בכירים."

אמריקה יקרה מעיד שהקרע בעם האמריקאי עומד לפני איחוי סופי ומלא. עתה הגיע תור הקתארוזים. ואילו אצלנו הקרע האמיתי והמלא עוד לפנינו. איש לא יוכל למנוע אותו.

„הלוחמים האמריקאים בוויאטנאם לא הבינו למה דם אירופי סמיך מדם אסיאתי!"

קולנוע

חדרן

חובה לראות:

כחצי פיז'מה וייגמר כנראה בלי. דיאלוגים שנונים (בילי ויילדר עבר כאן) ומגעי-הקסם של ארנסט לוביטש.

*** **עבריינית צעירה** (דר' זנון. צרפת) — תסריט של פרנץ סואה טריפו, שהובא לכר על-ידי מי שהיה פעם עוזרו, קלוד מילר. גירסה נשית ל-400 המלקוח, על נערה סרבנית ועקשנית, המבקשת לקבוע את גורלה בחיים. שארלוט גנסבורג נולדה לתפקיד הראשי.

*** **יומן** (מוס'יאון תל-אביב, ישראל) — מסע קולנועי אישי וחשיפה מתועדת סלקטיבית ומהפך נטת לצופה המוכן להתמסר לריד פרלוב, יוצר שאינו מתייחס לחזר אחרי הקולנוע, עד שזה התרצה לו בשש שעות אלה, תמצית של 15 שנות מסירות.

*** **חדש בקאנטרי** (גור' דון, אנגליה) — למרות השם המ' טופש, סרט רגיש ונבון על חייל משוחרר מצילחמת העולם הראשון, המשחזר ציור-קיד בכנסיה ע' תיקה שבכפר אנגלי. בימאי: פט א'וקונור. שחקנים: קוליץ פירת ר קווין בראנאג.

*** **איש הגשם** (שחף, מוצ'נס בירושלים ובחיפה, ארצות הברית) — אלוף האוסקרים של

תל-אביב: מיתב מאשה אלמונית, בגול המילחמה ההיא, קפה בגד, מי הפליל את רונד רביץ? אשה תחת השפעה. **חיפה:** הדיקטטור הנדול, מי הפליל את רונד רביץ? **ירושלים:** מי הפליל את רונד רביץ? הדיקטטור הנדול.

תל-אביב:

*** **מיתב מאשה אל-מונית** (תכלח, ארצות-הברית) — סרט שחור-לבן של מאכס אר פולס, שיכול להביס בקלות את הסרטים שנעשו 50 שנה אחריה. סיפור-אהבה טוטאלי על נערה ש' התאהבה בפסנתרן פוחח, ולמרות שבילתה עימו לילה אחד של אה' בה, וילדה את ילדו בכוחות עצמה, שמרה לו אמונים במסירות, והק' ריבה את חייה למענו. לואי ז'ורדן וג'ון פונטיין נהנים משרביטו של אופולס.

*** **מי הפליל את רונד רביץ?** (חן, מוצ'נס ובחיפה, בירושלים) — כל יצורי הגוליווד

יאן הולם וסנדי דניס: יחסי דורות

שונים לשם כך, ועל אהבה גדולה שעד היום לא נרפאה ממנה. דרך דמות זו בוחן אלן את בני הדור והמעמד שלו, את מערכת-היחסים בינם לבין עצמם, את יחסייהם עם הדור הקודם ועם הדור הבא, והוא עושה זאת בעדינות ובתבונה. ג'ינה רולנדס מאוסקת ומרגשת בתפקיד ה' ראשי, טובים לא פחות הם כל שחקני-המישנה. נכון, אלן עוסק עדיין בעבודה ברגמנית זרה, אך אין מי שיעודע לעשות זאת טוב ממנו.

אלן בסולם ברגמן

אשה אחרת (טיילת, תל-אביב, ארצות-הברית) — על טעם וריח אסור להתווכח. יש מי שסבור כי ודי אלן הוא מעמיד-פנים בסרטיו הרציניים, כמו בסרט ה' זה, למשל, כשכל מטרתו היא להראות כמה הוא משיכל וכמה הוא אוהב את ברגמן. זה נכון, הדימיון לתנאי בר הוא בוטה.

ואף על פי כן, זהו סרט מרגש, נוגע ללב ואינ' טילגנטי. סרט על אשה העורכת לעצמה חשבון-נפש עם הגיעה לגיל 50. היא מרצה מכוונת באוניברסיטה, שנטלה שנת-שבתון כדי לכתוב ספר. על מנת שלא יפריעו לה, שכרה דירה במנהטן, אך מעברו השני של הקיר מסתננים אליה קולותיהם של פסיכיאטר ולקוחותיו. היא נלכדת במיוחד בווידוייה של אשה צעיר' רה בהריון, ולבטייה של זו מזכירים לה את עצ' מה. מכאן, סידרה ארוכה של "פלבסקס", שמ' הם משתקפת דמותה של אשה, אשר רצתה להצליח בכל מחיר, ויתרה על נישואיה הראי'

ראי טוטו (מלך הירח): העברת רעיונות

להעביר דרכה. כמו העובדה שהעולם המתמסד רוצה בשיטותיה את הדימיון ואת החלום; שה' הגיון הוא עלוב ומשמעם וחסר-מעוף; שהמאה ה'18 הנאורה היא בעצם תחילת כל הצרות, כי מאז הפך האדם עבד של העובדות היבשות. לפי מיטב המסורת של חבורת מונטי-פיטון מופגז הצופה ללא הרף בציטטות אמנותיות בראי עקום. מי שיצליח לזהות את כל הרמזים ינהנה הנאה רבה. השאר ישתעשעו על האנרכיה.

דימיון אנרכיסטי

עלילות הברון מינכי (האוזן רב'חן, תל-אביב, ארצות-הברית / גרמניה) — טרי גיליאם, האמריקאי של חבורת מונטי-פיטון, זה ששיגע כבר את העשיית הקולנוע עם בראזיל עושה זאת שוב. סרט שעלה הו'ת-ת' עמות ולא יכסה הנאותיו לעולם, יצירה מטור' רפת ואישית, שהיא חוויה למי שניחן בראש מייסטני, וחידה — לאחרים.

גיליאם מתחיל את עלילות הבדאי הנדול בהיסטוריה בין הריסותיו של תיאטרון, בעיר עשנה וחרבה, שהתורכים צרים עליה. על הבני' מה מעלים מחזה על מעשיות מיכה-אוזן, כאשר הברון עצמו קוטע אותה, כדי להעמיד פרטים על דיוקם. מכאן ממליג הסרט אחרת, אל עברו, וקדימה, אל המסעות שהוא עורך יחד עם בתו הקטנה של מנהל-התיאטרון, כדי להביא לעיר את בני-בריתו, ולהציל אותה מידי התורכים. העלילה חשובה כערך כקליפת-השום. מה שחשוב יותר, אלה הם רעיונות שגיליאם מנסה

סרטי קולנוע בטלוויזיה

*** **מסע העסקים של אבא** (יום חמישי, 8 ביוני, בשעה 22.05) — פרס ראשון בפסטיבל קאן 1984. סימורה של מישפחה יוגוסלבית בתקופת ניתוק ארץ זו מכבליה למוסקווא. אהובתו של האב מלשינה עליו שלעו לרשויות, הוא נשלח לעבודת-כפייה והמישפחה נמקה בבית. הכל — כפי שזה משתקף בעיניו של ילד קטן. אמיר קוסטוריצה, הבימאי הצעיר, יליד סאראייבו, מכניס כלי-כך הרבה אהבה, הומור וחדוות-חיים לתוך המעשייה הזאת, שלמרות המסר הקודר, אי-אפשר שלא להאמין בעתיד המין האנושי.

*** **שיבעת המופלאים** (יום שישי, 9 ביוני, בשעה 22.30) — שיבעת הסמוראים של אקירה קורוסאוה, בדמות מערבון מלא וגודש הומור פעולה. אחת ההצלחות הגדולות של הבימאי ג'ון סטרג'ס עם יול ברינו הורסט בכולץ בתפקידים הראשיים.

*** **מאכס ומוכרי הגרוטאות** (שבת, 10 ביוני, בשעה 16.00) — בלש מעמיד פנים שהוא מחזר אחרי יצאנית קטנה, כדי להתקרב לכנופיות-הגנבים שהיא קשורה בהם וללכוד אותם. מסרטיו המוצלחים ביותר של קלוד סוטה, הן בתיאור אווירת האשפתות בפאריס והן בטיפול בדמויות של מישל פיקולי, רומי שניידר וברנאר פרסון. פעם קראו לזה הפרוצה והבלש. שלא נדע מצרות.

*** **בהלה ברחובות** (יום רביעי, 14 ביוני, בשעה 22.05) — מסרטיו המוקדמים של איליה קאזאן, מותחן בעל מסרים חברתיים. ריצ'ארד וידמארק ופול דאגלס במעשה על חקירת-רצח שיגרתית בעיר-שדה כלשהי, שמקבלת לפתע ציביון שונה, כאשר מסתבר שהקורבן היה נגוע במח' לה מדבקת, ואם לא יתחקו במהירות על מעשיו ועל רצוחו, שנושא ודאי גם הוא את הנגיפים, תתפשט בעיר מגיפה קטלנית. מוצר אופייני של הקולנוע האפל.

השנה. דאסטין הופמן הוא אוטיסט היורש שלושה מיליון דולר, וטום קרוז הוא אחיו, המבקש לגזול ממנו את הירושה. בארי לוונסון כיים במיומנות רבה.

*** **יחסים מסוכנים** (נת, מוצ'נס בירושלים ובחיפה, אר צות-הברית) — שתיחות וגייון של האצולה הצרפתית המשתעשעת במישחקי-כוח על חשבון החלשים שביניהם. גלן קלוז, שכמעט וזתה באוסקר, ג'ון מלקוביץ ומישל פיפר הם כולם בסדר, אבל הדקורציה משכנעת יותר מהם. והיא אכן קיבלה אוסקר.

המצוייריים הותרו משלוותם, כדי לשרת את המותחן המרגים את החלום האמריקאי הקולנועי בש' למותו. אין חיץ בין אמת לדימוי, ויצור מצוייר אינו ממשי פחות מ' יצור חי. בוב הוסקינס אריה, בהת' חשב בעבודה שהצטלם דיאלוגים עם 'מסר כחול'. בוב זקיס נהנה מגיבוי מלא של שפילברג וממיק' צוענות עילאית של צוות-מאיריים מופלא, שזכאי גם זכאי לאוסקר שקיבל.

*** **אשתו השמינית של כחול הזקן** (דינון, ארצות-הברית) — נישואין לצורך גירושין (רית) — נישואין לצורך גירושין לצורך נישואין — הכל התחיל

אלון אוליאריציק: סיר-לחץ סגור הרמטי

ככל הנראה, את הצבר החיובי, כשבסביבתו קנאי לאומני צמא-דם, בחור דתי, איש-בוהמה ועוד כאלה בחורים מתוסכלים ומייסרים. השחקנים מתמודדים עם הדיאלוגים בהצל' חת, ורק חבל על החורים בתסריט. קשה להבין ממנו מהו הטיפול, מהם שלבו ההחלמה, ורוב הדמויות הן סמלים מדקלמים. אין טעם שמדובה בסרט המוקיע את ה' מילחמה, אבל הוא נזהר שלא לנקוב בשמה.

קו לקוקיה על הכרמל

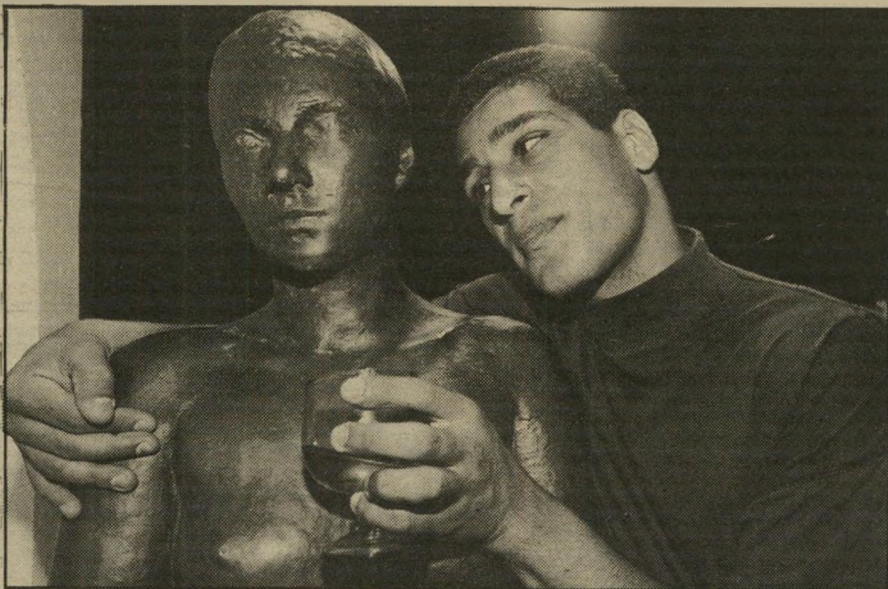
רסיסים (הקולנוע, תל-אביב, ישראל) — עסי זו' מר, חובש קרבי לשעבר, עשה סרט על נושא מוכר לו היטב: טיפול ב' הלס-קרב. התוצאה, סרט שנראה כמו מחזה מצולם, המנסה לחשוף את פרצופה של החברה הישראלית. ההלם מועז את הדמויות המייצ' גות ומקלף טוח את שכבות-הטנן שבעזרתן העמידו, בימים כתיקונם, פני נורמלים.

לעומת הגישה התעודית-לכאורה של יואל שרון (ובצילו של הלס-קרב), המניח לגיבוריו להתמודד עם המציאות בעולם החישובי, בוחר זומר בגישה סימולית קולטעית שונה. הוא מכ' נס קבוצה של חיילים הסובלים מאותה הטרור' מה, אבל בגלל סיבות שונות, לתוך סיר-לחץ סגור הרמטי, בצורת מסד לטיפול, הממוקם בהרי-הכרמל ליד חיפה, ומקפיד על אש נבוהה. הם מתנגשים זה בזה, והעיונותים הוהתחים ביניהם משקפים את הנעשה ברחוב הישראלי. העלילה מוגשת דרך עיניו של ג'וי, המסמל,

שלוש גראציות
הז (מימין) ועטרה בן-מאיר (משמאל) היו

ימי רומא העליזים במסיבה של „הקאמרי” * יהודית נגר מארגנת לעצמה מסיבות * גלי עטרי מתחתנת

את העדפתו האמיתית והתחבק עם בובת אשה. אחת האורחות אמרה לו שעדיף שיצטלם עם אחת השחקניות, כדי שזה יראה אמין.

מאהבת קש השחקן עופר שיקר* כאחד המאהבים של המדען, ניסה להמחיש

עצוב

וגם שמח

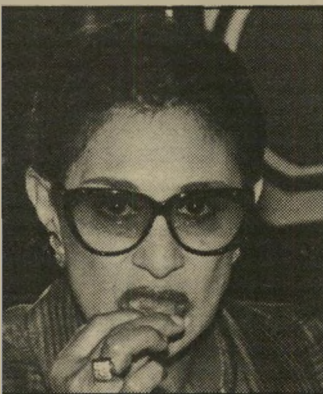
שימחה מהולה בעצב היו כתפי ריט העיקרי במסיבת תיאטרון הקאמרי, שנערכה על גג ביתו של איש הגלריות הורס ריכטר, שימחה מפני שכולם באו לשמוח וציהול ולאכול ולתפוס ראש כמי צופה, אך במקביל לא יכלו שלא להתעצב. ההצגה, לשבור את הצד פן, הגיעה לסיומה. המחזה הבריטי, שעובד לגרסה ישראלית, וכה בהי צלחה, אך לגבי השחקנית אבי בה מרקס הוא הותיר טעם רע. היא פוטרָה עם סיומו, מכיוון שלא נמצא לה תפקיד הולם בתיאטרון. צירוף-המיקרים שלה ושל היחצן אלכס קוטאי היו במרכז השיחות.

קוטאי ומרקס הופיעו יחד במחזה זה חלום ליל קיץ, שהועלה על-ידי התיאטרון הקאמרי לפני 20 שנה ושניהם פוטרָו לאחר סיום ההצגה.

מיצעד לפני החתונה

זאת באמת השנה של הומרת גלי עטרי. היא הגיעה לשיא במכירת תקליטים. 77 אלף עותקים של תקליטה צעד לפני הוור, כבר נמכרו, והיא גם הכירה את החוקר הפרטי ארדי הרשקוביץ, האמור להיות בעלה בעוד כמה חודשים. את הכל היא עשתה ללא צבא של יחצנים ואנשי פירסומה. החברים שלה אירגנו לה מסיבה מישפחתית במיסערת מקאו של מאנפרד קץ, ושם, על רקע של נגינת פסנתר, הצטופפו בכנימישפחה, ידידים וכל מי שנטלו חלק בהצלחתה.

בין החברים הטובים הרוגמנית-שחקנית חלי גולדנברג, שהחברות ביניהן התחילה עוד מימי הצבא: עמוס כהן אישה-החברה מנתניה, ידיד

כל עטר ועטר
מימין מלא האחות הבכירה, יונה עטרי, שו

פק הקטן
טוני פק, בנו של כוכב-הקולנוע האמריקאי ג'ורג' גורי פק, נמצא בארץ לצורכי צילום סרט חדש. פק ג'וניור התאכזב מהמסיבה, מאחר ולא ראה בה בחורות יפות.

אישי וריסקרטי של הומרת, ועוד. וכמוכן, נכחו כל בני-המשפחה, האחות שוש עטרי והאח יוסי והאם והאחיין אבי עטרי, בעל הדיסקוסק סקיי, וגם הביאו למסיבה את השחקן טוני פק, שיריח קצת אנק כוכבים מקומי ושיכיר כמה יפות מקומיות.

פק ישב בחברתם של המפיק דורון ערן והשחקן ארנון צדוק והמלצרות חילקו ספריבס וכנפיעוף ברוטב סיני, ואז גם נתגלה שסקאו עושה קאמבק מחודש, זכר לימי התהילה הנשכחים. גם המפיק האישי, סולו יורמן, ושותפו ישראל אדם היו בין החוגגים. סולו המזוקן התלחש מדי פעם עם גלי, שהתלחשה מפעם לפעם עם החבר אורי, שהתלחש עם חלי, ואף אחד לא ידע על מה כל הליחשושים האלה, ורק כעבור כמה ימים נודע שזה היה פשוט צעד לפני החתונה.

האותיקים השחקן יוסי ידין כשצילמו השחקנית אביבה מרקס, שעם סיום ההצגה קיבלה מיכתב פיסטורין מהקאמרי, מפני שלא נמצא לה תפקיד מתאים בהצגות שיועלו בזמן הקרוב. מרקס היתה על סף דמעות בחלק מהערב.

כמעט אורגיה השחקנים עודד תאומי (משמאל) ויואל דרורי (מימין) המופיעים כעל לזים בהצגה משתעשעים בחברת השחקנית ענת מנדלסון.

והפעם, בגדול

הפעם היא עשתה זאת בגדול. יהודית נגר, אקס-מלכת-המיים אקס-רוגמנית-יוחצנית-בהווה, ער-כה לעצמה מסיבת יוס-הולדת גרנדיוזית בברכת הסחבן ברמת-גן. למסיבה קדמה הזמנה בומבס-טית של כל נותני החסות למסיבה החל כמעצב הבגד וכלה כמעצבי השיער ובעלי המקום. ההזמנה, שהרשימה את חוג הבי-ליינים הלוקאלי, גרמה לכך שכבר בשעות הלילה המוקדמות-החסית המה המקום מאוסף של רוגמניות, אנשי-עסקים, וסתם יפים ויפות.

חזה מודרני נאווה פינס, מנהלת עסקיו של המיסעדרן מאנפרד כץ, בבגד שהוא הצעקה האחרונה בארצות-הברית. לצידה האופנאי יובל כספין (במרכז) וכלת השימחה יהודית נגר, שלבשה בגד בעיצובו של כספין.

עוד קלרה רון אתי דן (במ-שורות החתי-כות שמילאו את המקום. השלוש לבשו בגדים שהבי-ליטו את חיטוביהן, וגרמו לשוחררי-החתיכות הרבים לכרכר סביבן בתיקווה שהן ירעיפו עליהם מחסדיהן.

עטרי בהרכב חזה במסיבה. שזמרת וכיום נשואה לקברניט אל-על אברהם יפה, האח יוסי עטרי (בצילום במרכז), האם (משמאל) והזמרת גלי עטרי (בצילום למטה) שמתלחשת עם אמרגנה סולו יורמן.

בדיקת בטן רקדנית-הבטן ברי סי-מון בריקוד דיסקו סור-ער עם הרקדן ג'וקי ארקין, שנצמד אליה במה-

לך הריקוד. סימון קפצה עם בגדיה לבריכה וזכתה לכיסוי יסודי של מצלמות-הווידיאו במ-קום. ארקין היה מלווה בידידתו לידיה אופיר.

הפעם הראשונה

שונה שבה מזמינים בת לרקוד. הפעמים הראשונות טעונות גבורה וגדולה הרבה מעבר למציאות.

„תמיד יש פעם ראשונה“ היא אמירה נפוצה. עצם האתגר ומימושו נותנים לה, להתנסות הראשונה, את עוצמתה ואת קיסמה.

הם לא נהנים!

לא כך היא הפעם הראשונה המינית! בפעם הראשונה הזו לא נהנים! לא הנותנות, ולמרבית הפליאה, גם לא הנהנים הבנים. „התחלתי מוקדם“, מוסיף ומספר אבי, „בגיל 14 שכבתי בפעם הראשונה. לא ידעתי כלום. זה היה עם הנותנת“ של הכיתה המקי. למרות שנחשבה כנותנת, הרי שגם היא לא ידעה דבר. אני זוכר שפשוט לא נהניתי. כנראה גמרתי. יותר מהכל אני זוכר שהייתי מפוחד מאוד והרגשתי רע גופנית. שאלתי את עצמי: מה, זה הכל? זה כל הסיפור?“

מה, זה הכל — מילים אלה חזרו אצל כל מי שנשאלו על הפעם הראשונה שלהם. יש אף שזכרוה כהתנסות טראומטית במיוחד. טובה פירון, זמרת בשנות ה-70 לחייה: „בגיל 18 הופעתי בתיאטרון המסאטא. הגיע אלינו בימאי בולגרי ידוע, דניאל. הוא חיזר אחריי נמרצות. כשנענית לחיזוריו, ועשיתי את זה, חשתי כבועל. הוא היה אלים, וולגרי. התמלאתי רגשות־אשם והחלטתי להתנזר ממין. עד כרייך הרגשתי רע מכל העניין,

הראשונה יש הרבה מעבר לאקט עצמו, הרבה מעבר למימוש התיאורטי של „חומר־הלימור דים המיני“, שאותו הואילו לספק לנו בכתיב הספר, והאומר כי אמנם לא החסירה היא המביאה את הילדים. אך יחסי־מין נועדו בראש וראשונה לשם־כך, וזה, כמובן, מתבצע כשהפין של הגבר חודר לפות של האשה“ — כך אחות בית־הספר. ליהנות ממין? מי מדבר על זה? רי להביך את האחות, גם ככה כל העניין קשה לה.

הפעם הראשונה מכניסה אותנו לעולם־המין. אנחנו מיניים מאז ילדותנו, משחקים ב„רופא וחולה“, מראים את הפיפי. מסתקף רגלים לגבי האיברים המיניים ואוהבים להגיד גסויות. כסוף התהליך, בקצה הפירמידה, נמצא האקט עצמו. אל הפעם הראשונה מגיעים טעונים במיתוסים וביציפיות, וכמובן, כגורל הצפיפות, כך גדולה של האכזבה.

הפעם ששכבתי בפעם הראשונה, התנפץ לוי המיתוס הסכסואלי שעליו חונכתי וגדלתי כל ילדותי. זה היה מתורבן ודוטה, הרגשתי מלוכלך ומאוכזב, כועס על עצמי וכועס על הוריי שעושים דברים כאלה, — כך יוסי (39), דוקטורנט לפסיכולוגיה. „הפעם הראשונה היא הכי טובה — כך שכבתי, וציפיתי לאורגומה ארירה ולקרניים שיצמחו לי. זה היה כמו בלון שהתפוצץ, ריק מתוכו.“

„הפעם הראשונה היא הכי טובה“ — כך מצפים, לפני שניגשים לעניין. כילדים, כך נתפוס את עולמ־ההתנסויות הכללי שלנו בכל התחומים. אין כמו הפעם הראשונה כטייפוס על צמרת עץ גבוה, אין כמו הפעם הראשונה

הנותן ביטוי בפועל לעולם האירוטי רב הפנים טויות והאוננות. עולם, שאותו חילקו בני־אדם עם עצמם כבושה לא־קטנה ובחריני־חדרים. „עד עכשיו אוננתי, הגיע הזמן להתחלק בעניין עם מישו נוסף.“ משנסיס מות־ניים, ובצער קל יוצאים אלי טרף, לעשות „את זה“ בפעם הראשונה.

תמיד יש פעם ראשונה

הפעם הראשונה זכורה לכולנו. יכור לות להיות אחריה עשרות רבות של פעמים — הפעם הראשונה תיזכר גם בשלב שבו נתחיל לגלות נטיות של הסתיידות־עורקים.

מה יש בה באותה פעם, הגורמת למי־שנוכרים בה להעלות חיוכים מתוקים ואנחות־געגועים? האם אלה געגועים לנעורים שחל־פו, לתקופה נטולת־דאגות שלא תשוב עוד, או געגועים לאקט עצמו, שהיה יוצא־דופן באיכותו?

לא ולא. ברוב המיקרים לא תיזכר הפעם הראשונה כחוויה נעימה או מרגשת מבחינה מינית. ברך כלל, זוהי חוויה טראומטית, הן לגבר, הן לאשה.

במחשבה הראשונה ניתן היה לחשוב, שזו הפעם המסמלת עבורנו את המעבר מ„מסתם“ ילד או ילדה לאדם בוגר, אדם בעניינים — עשיתי זאת, כעת אני כבר בוגר, הצטרפתי למעגל המבוגרים.“

במחשבה מעמיקה יותר, נמצא כי בפעם

כחיים שלי לא שכבתי עם בתולה. „לא יודע מה זה ובטח לא אדע, כי בגילי זה כבר ייחשב למעשה מגונה“, כך מספר אבי (35), כעל פאב תל־אביבי ידוע, בתשובה לשאלה על הפעם הראשונה שלו. מדוע חשב מיד כי הפעם הראשונה שלו

צריכה היתה להיות עם בתולה? הוא קצת מתפתל, נבוך ומסמיק — „נכון, באמת מעניין למה קישרתי בין הפעם הראשונה שלי לבין בתולה. אולי אני שמרן כיום, ואולי הפעם הראשונה אצלי מתקשרת אוטו־מיתית עם בתולים.“

בתולים — מהו אותו קרום דקיק וצנוע, הגורם לאנשות להתייחס אליו במשמעות רחבה הרבה יותר ממידותיו? מה מסמלים הבתולים? מהו המיתוס של בחורה־בתולה, המשפיע עליך גם על הפריקים?

לקרוע אותה, אני מעליה, החוק, השולט, אני כובש אותה, לא רק חודר, ממש קורע, — אלה היו הלומותיו האירוטיים של אביב (35), זרוק תל־אביבי ידוע, המוכר כבליין וכזיין לא קטן. „בחורה־בתולה היא כחומר ביד היוצר“, היא מסמלת טוהר ותמימות. אני משוכנע שלא רק אצלי. משיחות עם חברים אני יודע שכולנו מרגישים כך, מבלי להיות חזומיניסטים.“

לקרוע אותה“ אינו מתייחס רק למגע עם בתולה. הרצון „לקרוע“ מתייחס לאקט המיני בכללותו, ונובע, כנראה, מן התחושות הייצריות הטבועות באדם.

מתוך תחושות אלה מצטיירת הפעם הראשונה כאחד הטכסים המשמעותיים בחיים, שווה

המיתוס קיים בכל העולם. גם בארץ. בחיים האמיתיים זה שונה מעטים רוצים להיזכר בזה. שרית רום בדקה

שומן קצר לאחר מכן עברתי ללונדון ללימודי מדי-מישחק. רציתי להתרחק מהזיכרון ומי האדם.

בתחילת הגישושים המיניים מסתמכים רבים על ספרות. בנות נוטות יותר לספרות המאגנטית, שם הן מפליגות לעולמותיהן של גיבורות הנכששות בסערה, תוך כדי בריקים דרמטיים והיסטוריות חושיות מוחלטת. "חשבת שיעלי להתאהב כמו בספרים", ורק אז לשכב. חשבת שהגבר יכבוש אותי בסערה, יקרע מעלי את הבגדים, שהנשיקה תארוך לנצח..."

— מספרת ציפי במבוכה. בניס פונים יותר ל"ספרות מיקצועית" כמו פמפיקים וחוברות פורנוגרפיות — הוחרבות עוררו אותי. הן עשו לי חשק לחוש גופנית את מה שראיתי בתמונות, — ליאור, (28).

בנות מגבשות לעצמן תפיסה ברורה של אידן הן רוצות לעשות את זה בפעם הראשונה. אורית (17), עדיין בתולה: "עלי להיות מסוכנה נפשית. הפעם הראשונה שלי תהיה

גם במיקרה שבו אוהבת האשה הצעירה את הגבר, אסור לה לעשות את הצעד הראשון. עליה לעודד את הגבר להתקרב אליה, ולקבל את איתותי-אהב-תו כאילו אינה מבחינה בתשוקותו אליה" (קאמה סוטר).

בנות נותנות, בנים לוקחים

ערים לא מתארים את הפעם הראשונה במישור ריגשי. הם גם לא מצפים לרקע ייצוני מתאים. את הבנים מעניין האקט עצמו, החזירה והגמירה (שלהם, כמובן). לא היה איכפת לי איפה אעשה את זה ועם מי. אותי עניין רק לעשות את זה, מילים אלה חוזרות על עצמן שוב ושוב.

בנות נותנות? ובנים לוקחים? — כך מתחילים לתודעה כבר בגיל הילדות. הבנות יכולות לעשות הכל חוץ מאשר את זה, וגם את זה. רצוי לעשות מאוחר. בנים יכולים לעשות הכל, גם את זה, ורצוי מוקדם ככל האפשר.

מסיפורי-התרבות של גבראים בגיל ההתבגרות, ניתן היה לחשוב כי הם ייעו כבר ברחם. בנות לא מודינות סתם. ישנה נורמה חברתית מורשת, האומרת שעל הבנות לשתכב מתוך רגש, ולא סתם כי מתחשק, אחרת תחשכנה ל"נותנות" ולמפקדות. רוצה אבל פחדת? — זוהי סטיגמה שהדביקה לנשים ביחס למין.

כשהוא מנסה לנשקה תחילה עליה לסרב. כשהוא רוצה במישול, עליה למי (קאמה סוטר). וגברים, האם הם רוצים, ולעולם אינם פחדים? — לא כך הדבר, לפחות לגבי הפעם הראשונה.

גברים מפחדים. מאוד מפחדים הם מפחדים מהאל-ידוע. יותר מכל הם מפחדים שלא יצליחו לחזור, ושלא יעמוד להם. הדבה פחות מפחיד אותם לגמור מהר. זאת, למרות שכבר למדו תיאוריות שזיין טוב הוא אחד הגומר אחרי שעתים.

משה (27). הפעם הראשונה שלי היתה בצבא. שירתתי באילת, וירדתי עם אחת הפי קידות לחוף-הים. היא לא היתה בתולה והתחילה למזמזא אותי. היא זו שהובילה אותי לביתוק בתוליי. התרגשתי נורא. הכל הלך כליכך מהר, לה לא עשיתי כלום, רק חדרתי לתוכה וחשבת שפעם החזירה שלי מהנה אותה ומספקת. לא ידעתי שאני צריך לגעת בה ולעשות לה דברים נוספים. לא נהנית. לא גופנית ולא נפשית. די פחדתי. כשאני גמרתי — אנתנו גמרנו.

כדי להיות בן

סיבות האמיתיות המביאות בני אדם לממש את הפעם הראשונה הן שונות ומגוונות. (המשך בעמוד 49)

מבוגר. היו לו עיניים רעבות כאלה. על מין לא ידעתי דבר, רק מקריאת רומנים קלאסיים, שדיברו הרבה על תשוקה ועל שום דבר ממשי.

הזיון לא בא כתוצאה מהחלטה. פשוט נסחפת. ציפיתי שהשמיים יפתחו שעריהם, ושאר גודל יתגלה. קחת. זה פשוט כאב נורא. הייתי מבולבלת ומאוכזבת, היה לי פחד מהזיון ופחד מנטישה. ונכון, הבחור לא פגש אותי יותר. הרגשתי מנוצלת.

רומאנטית, עם מוסיקה שקטה וצבע ורדרד. אעשה זאת בפעם הראשונה רק עם מישהו שאוהב באמת ושיאהב אותי. אני לא רוצה שיהיו לי אחר-כך נקיפות-מצפון.

מיקי (30) שככה בפעם הראשונה בגיל 17 עם בחור שהיה מבוגר ממנה בשמונה שנים: "ניסיתי להתאהב, כמו בספרים. כעולה חדשה, בכפר של עליית-הנוער, באתי במגע בעיקר עם בני-גילי. ידעתי שמהם לא תבוא הישועה. באחת החופשות היכרתי בחור

הפעם הראשונה? עיזבי אותי!"

בגיל איום, הילדים שלי כבר מתקרבים לגיל של גילוי המין בעצמם, הם לא יאמינו, כי אני תמיד אומר להם שאני לא יודע מה זה מין בכלל, רגע, תני לנשום, אני מוכרח לשאול את אשתי."

● עלי מוהר, משורר ותמלילן: "לא! זה דבר אינטימי, חוץ מזה אני באמצע תוכנית-ספורט, וזה דבר חשוב וגם אינטימי. אני בטוח שרבים אחרים ישמחו... בכל אופן, תודה שהתקשרת."

● פוצ'ו, סופר, "חבורה שכזאת": "התפרצת לדלת פתוחה. אני תמיד כותב על כך בספריי. אני צריך לחשוב הרבה אם מותר לי לספר, כי הצד השני עוד בחיים. בדע לא מתאים לי, בעצם אף פעם לא מתאים לי, אני קצת מתבייש." סקורה היסטורית ארוכה על דור הפלמ"ח ובסופה: "ואז היתה הפעם הראשונה." יופי.

רוב האנשים המפורסמים ששאלתי לא הסכימו לספר על "הפעם הראשונה". כל השיחות החלו בציחקוק עצבני וכיחוך גרון. מי שניי אותו לבסוף לספר, אחרי שירדתי על ברכיי והתחננתי, דיברו על הכל חוץ מאשר על זה! הרי לקט תשובות מפורסמות:

● מאיר רמז, בדרן, "קינו בידור": "לא, אני לא מוכן לעטף. אני לא מתעסק בנושא הזה, לא זוכר מתי דפקתי בפעם הראשונה. אשתי תהרוג אותי. אני לא רוצה דימוי של אחד שמתעסק רק עם מין."

● ג'וקי ארקין, מנטומימאי: "הפעם הראשונה? אני לא זוכר אותה. התעסקי שאני תמיד זוכר רק את הפעם האחרונה, ותשימי תמונה יפה."

● קארין דונסקי, דוגמנית: "לא, אני לא מעוניינת לעטף. אני לא אוהבת לדבר על עצמי בעיתונים. מין הוא

אסי דיין, רוני פרס, עלי מוהר, תעשה גלזר, סרביץ, גידי ארקין

● כוכב פרי, רקדנית-בטן: "איך אמרת שקוראים לך? רגע, אני בודקת אם את מופיעה בהעולם הזה. מה מיספר-הטלפון שלך? טוב, אז אספר לך על הפעם הראשונה. הייתי צעירה מאוד, זה היה עם בעל. לא ידעתי כלום, וזו היתה פעם מבולבלת."

● אסי דיין, מעולמות אחרים: "הייתי בן 13, אני מנסה להיזכר, עבר המון זמן, זה היה עם זונה. נסעתי לקפריסין בתור נער-סיפון. ערעב הלכנו כולנו לזונה. החברה אמרו לי שאני קטן, ושאסור לי להיכנס. חיכיתי שכולם יילכו, ונכנסתי אליה. היא היתה זקנה ואכלה מלקע. היא אמרה לי להתפשט, היא בטח התכוונה שאפתח את החנות, אני הורדתי את כל הבגדים, גם את השעון והגרביים. מרוב התרגשות השארתי אצלה את הארנק עם כל הכסף. לא, לא התכתבנו אחר-כך, אם את שואלת."

● לא החזירו תשובה טלפונית, אחרי ששמעו מה הנושא: מרים תעשה-גלזר (ערוזה מתדלדלת).
● חנוך רוזן (פיטר פן).
● עופר אקרלינג (לא רוצה לזמבנה).

עניין כללי וחשוב לכולנו, אבל אני לא רוצה להכניס את הציבור לחדר-המיטות שלי. אני מוכנה להתראיין על בישר, על טיפוח."

● דויד אבידן, "המאה השלושים": "מצחיקה אותי! גם עיתון עלוב כמו העולם הזה וגם נושא חבוט כמו הפעם הראשונה! אני מצעע שהעולם הזה יחפש לקוחות יותר דלים ממני. ממני, העולם הזה" לא יקבל שום דבר. טריקה.

● נחום שליט, שחקן: "איזו פעם ראשונה! של סכס? לא, לא! לא מעוניין, שלום!" טריקה.

● שלמה (גינ'גי) גולדברג, בדרן: "אז דימיינתי לי שאני קורע אותה, כך כשאוננתי... מתי אפשר לפגוש אותך, אני אספר לך הכל ביחידות. לעיתון אני לא מוכן להתראיין."

● רוני פרס, בימאית, "אחותו של הנריק": "על כל מה שלא קשור לקולנוע אני לא מתראיינת. אני רואה את עצמי אדם ציבורי רק בקשר לקולנוע. מעבר לזה אני אדם פרטי."

● ז'ודו דותן, בדרן: "הגומת! תהיה סנסציה! מה, אני

ותן זך

מוסקווה-אשחאבאר-מוסקווה

מסע אל לב הפרסטרויקה

א

מה שצריך להיאמר צריך להיאמר. הם יודעים לקבל פני אורחים שם בברית-המועצות. החל בערים הגדולות ועד לאוהלה-קש שבהם אתה חולץ את נעליך, מתרווח על השטיח ושותה כמיות ענקיות של לבן עשוי חלב גמלים. אפילו במוסקווה הזעופה כביכול. בני מלחמת-העופה מכניסים אותנו בכניסה המיועדת לדיפלומטים. אין ביקורת-מכס. קצין כי דרגת קפיטן מתלווה רק כדי לפנות את הדרך. ואני מעביר קשה את המילה הרוסית היחידה שבפני: ספאסיבה, ספאסיבה, ספאסיבה. ספאסיבה. בחוף סגרירי. הטמפרטורה נוחה, בסביבות 20 מעלות צלסיוס, אבל השמיים מעוננים. נהג הלימוזינה המסיע אותנו מנמל התעופה מורה על המסר הפתאומי, אומר שבעת היום היה החום מעיק, בלתי-נסבל כמעט. עכשיו קרירות נעימה באוויר. ספאסיבה. בדרך מנמל-התעופה הבינלאומי (יש גם

כל חושבים כאן שהבעייה הישראלית-פליט-טינית היא חלק מהותי של תורת הגלאסנוסט הסובייטי; שאם רק יצליחו להתגבר על מה שהפרנקפורטר אלנסייה המערב-גרמני מתאר היום כ...אופוזיציה הימנית-הקיצונית לש"מיר הימני" (רק הגרמנים מבינים כמה דרגות של "ימין" מסוגלות להתקיים זו בצד זו) — תיפתרנה כל בעיותיה של ברית-המועצות.

רובל גבוה, רובל נמוך

ובעיות כמובן שלא חסרות כאן. בצד ה"אופטימיות הזוהרה שאתה חש בה בכל, בעיקר אצל הצעירים, אצל אמנים ואצל אלה הרבקים עדיין באדיקות באידאולוגיה הקומוניסטית, מקננים חששות כבדים הנחבאים לשעה באפלת. הנשמה הרוסית" שפעם עסקו הכל בנתיחתה. אחת הבעיות הראשונות, אולי הקשה מכולן, מתגלה לנו כבר בנמל-התעופה. פה. שערה-החליפין הרישמי של הרובל הוא 65

מדרחוב במוסקווה

רש. לא אני אתרגם את הסכום לדולרים לבנים ושחורים. שהרי אני — רק לשפה בא"ת לכו. מה לעשות: אורח לרגע — רואה כל פגע.

אבל מידת ההגינות מחייבת להוסיף כי שכר-היריה כאן אפסי או כמעט אפסי, במו"שגים מערביים; כי אין משלמים בעד חשמל והסקה; כי מחירה של ארוחת-שחיתות במלון לורים הוא בין 20 ל-40 רובל (תלוי אם יש או אין "פרוגרמה", כלומר, תזמורת וזמרים וכו'); וכי הנסיעה ברכבת התחתית המפורסמת (זו עם היכלות השיש) מחירה אחיד: חמש קופיות, סכום שהוא משהו כמו 20 אנורות אצלנו (אל תתפסו אותי במילה), לפי השער הרישמי.

למשבר הכלכלי שהארץ נתונה בו בשעה זו, וכן למחסור החמור במוצרי-יסוד (במוסק"ו זה אין כרגע לא סבון-רחצה ולא קפה, לא סוכר ולא קצף-גילוח או מישחת-שיניים, ש"לא לדבר על מחסור חמור הרבה יותר: אין תרופות), לכל זה אחראיים אויבי הגלאס"נוסט, יסביר לי אחר-כך פעיל בכיר במפלגה. והוא אינו מנסה להטעות או לטייח. נכון, שקיימות גם בעיות כלכליות שמידה הטבע, והן לא מבטלות, אבל רבות מהן הן אלה שמיד ארם. בצד האנארכיה הטיבעית והבל-גאן הצפוי בארץ העוברת תמורות יסודיות כל כך, קיימת גם הבעיה של חבלה שיטתית במאמצי המישטר החדש מצד הביורוקרטיה של הדרג הבינוני, אלה שנפגעו קשה ביותר מביטול הנהוגים המקובלים של טובות-הנאה אישיות, חוקות וחכיות-יתר למיניהן, וכו'.

מתופפות צועדות לפני תיאטרון רחוב: מחזה נדיר בעבר

ביטול חלקי ובהחלט לא יעיל בכל המיקרים (נברגים הגבוהים נפגעו הרבה פחות), אבל כואב ומכאיב לכל מי שסבר כי המישטר ה"נ"י זנסרני יתקיים לעד. (שבועיים לאחר מכן יעמוד עורך פראב

קופיות דולר. למעשה, ניתן לקבל בשוק השחור בין 1,000 ל-1,300 רובלים 100 דולר! להקלת ההתמצאות: משכורת ממוצעת של פועל כאן היא בסביבות ה-250 רובל לחר

נתמזל מזלה של מישלחת הסופרים הישראלית לכנס השלום הבינלאומי וביקורה בברית-המועצות חל בימים שאולי ייאמר גם עליהם בעתיד כי שינו את פני העולם (כשם סיפרו של האמריקאי ג'ון ריד על עשרת ימיה הראשונים של מהפיכת אוקטובר). ממוס-קווה ועד אשחאבאד, בירת טורקמניה הרחוקה שבגבול איראן ולא הרחק מגבולות אפגניסטאן וסין העממית, נפגשו אמיל חביבי ונתן זך, ביחד ולחוד, עם עשרות אנשים — סופרים, עורכים, אמנים ואנשי-ציבור, דיפלומטים ומנהיגי מדינות, עיתונאים, מחזאים ובימאי-קולנוע ותיאטרון הודיים ומצריים, גולים וסטודנטים פלסטיניים, יהודים, שוחרי התחיה הקאתולית, הפראבוסלאבית, מוסלמים, בני הרפובליקה הרוסית ובני תריסר עממים שונים. דגל ישראל הונף בראשונה בהיסטוריה ברפובליקה מרכז-אסיאתית; בראשונה — בכנס שלום שנערך על-ידי ברית-המועצות על אדמתה; בראשונה — לא הרחק מדגל אש"ף. ואז בא הפיצוץ הבלתי-נמנע.

דה. אפאנאסייב, באולם קונגרס הצעירים שב-מוסקווה ויכרוזו בלהט: אתם חושבים שבה"תם ברפורמיסטים, בליברלים, בחסידים ה"ש"ני, כאנשי ניקייה-הכפיים? אדרבה, הסתכלו במי חברתם: באתם אפאנאסייב ופונק"ציונרים מושחתים" אותם "בוסים" מ"פילג" תיים איזורים, שנכנסו כמעט אוטומטית לסובייט העליון החדש, בגין מה שנראה כיום כשיקול מוטעה של גורבאצ'וב. אבל אל נקד רים מאוחר למוקדם.

"הרבה ממעשי החבלה של נפגעי הפרס"טרויקה באים לידי ביטוי אפילו במישור הסי"כסוכים האתניים" בין הלאומים הרבים המה"וים יחדיו מדינת-ענק זו, מסביר לנו אותו פעיל. הללו מתנקמים, בין השאר, גם בכך שהם מערימים קשיים אתניים בדרכו של המישטר החדש, באמצעות החייאת רגשות לאומיים ולאומניים ומחלוקות טריטוריא"ליות, שדוכאו בעבר ביד חזקה וברזק של השמדתן או הגלייתן של קבוצות-מיעוטים לאומיות. יש כאן יותר חשבונות אישיים, מאבק-יכוח וניסיונות-חבלה מכוונים מאשר רגשות ספונטאניים, ממשך פעיל-המפלג"גה. מאידך גיסא, ברור שה"הפשרה" הפשירה — מדרך הטבע — גם הרבה טינות וסיכ"סוכים ותיבעות טריטוריאליות שבימי המיש"טר הישן לא ניתן להם לעלות לפני השטח.

הקצינים והקירקס

המצב הכלכלי הוא טוב יותר מאשר בע"שור הקודם — מסביר לי סטודנט ישראלי ערבי הנלווה אלי לטיול בוקר. הצדה היא שרמת-החיים של הפרט ירדה באורח ניכר, והשאלה היא כמה זמן יוכל המישטר החדש להחזיק מעמד בשוך ההתלהבות הראשונית. גורבאצ'וב עצמו מדע היטב לבעייה. לצי"רי קונגרס הנבחר של ארצו יאמר: אתם חוש"בים שאינני יודע את הבריחות המהלכות עלי"מאחורי גבי. הרי אני יודע שאנשים אומרים כי ברז'נייב יופיע בספיר-ההיסטוריה כשהוא עטור באתון עשורת מדאליות שהעניק לעצ"מו, ואילו אני אופיע בהם בלבוש העשוי מ"תלושי-מוזון (רמז לקיצוב המוזנות שכבר הר"חל בו באיזורים שונים)...

אם תרצו, מעיד הסיפור הבא על תושיה, על כך שבני-ארם תמיד ימצאו דרך. להסת"דר" בכל מצב. אבל אם לא תרצו בפירוש המקל, הרי לכם דוגמה למצבו הכלכלי של הפרט בתנאים החדשים: נהגי-המוניות שמיק"צועם בכך מסרכים, כמו אצלנו, לנסוע למר"קחים קצרים (מחירי הנסיעה במונית זולים באמת עד כדי גיתוך, אבל המוסקוואים מתלוננים כי הוכפלו מאז השנה שעברה...). לעומת זאת, ניתן לעצור מכוניות פרטיות רבות — בהן "ולגות" שחורות אלגנטיות — ואלה תיקחנה אותך לכל מקום. תמורת תשלום מוסכם מראש, כמובן. היום בצהריים היה לי אפילו הכבוד לנסוע ברכב של פקיד ממשלתי — הוסבר לי כי ניתן לזהות את מישלח-הידו לפי האותיות שעל לוחית-הרישוי

של המכונת — שהמתין לנוסעים בפתח הכניסה למלח (דבר האסור עליו כאיסור תמור). מה לעשות, המשכורת לא מספיקה, הוא מצטדק.

לזכותו של המתורגמן העברי שלנו, יורי, עלי לומר כי הוא התנגד לכך בכל תוקף. אתם הורים וגם האזרחים שלנו, המשלימים עם מצבו, נתנים את ידם להשתתפות הפוג' עת בשמה הטוב של ארצנו. הבנתי לרוחו, אבל הסברתי לו שאין לי שום כוונה לפגוע בשמה הטוב של ארצו. אבל יש לי כוונה מלי-אה להגיע לפגישה שהיתה מזומנת לי בזמן. אם פקיד ממסלה הפכו לנהגרימניות בעל כורחם, בעלי מיקצוע אחר — משכורתם כנראה שלא נפגעה ואולי גם אינה זקוקה להשלמה, אבל הליברליזציה שלא-מכבד-באה הותירה כמה מהם עם תעסוקה פחותה בהרבה...

ואכן, רומה שהפרטרוקיה נישלה חלק הגון מן הצבא האדיר של שוטר מוסקויה מכמה מעיסוקיהם הקודמים. וכך אתה יכול לראות כאן 2010 שוטרים במדיהם האפורים מתגודדים באפס מעשה בקרב רחוב. בחיל החלוץ שצעד לפני תהלוכת קירקס ססגונית בחיבור ארכאט ספרתי: שני מאיורים, חמישה קפיטנים, שלושה לויטנטים ועוד שניים או שלושה שוטרים לא מדורגים. בכלל, ככל

אזניים לטתל

וכך אתה זוכה לחוות כאן במחזה נדיר של קולונל (פולקובניק) עומד שעון אל מעקה שבו מוצגים ציורים ומוזרות למכירה, כשהוא מלקק בהנאה עצומה גלידה הניגרת על סנט רז. מולו — חי נפשו! — יושב בתנוחה קפדן אה קצין מקריח אשר צייר רחוב מצייר את דמות רוקנו בגוף ספי (חום אדמדם כבצילר מים יונים) שבמערב עבר מהעולם לפני שני דורות.

בקיצור: המיטרה והצבא הסובייטיים שי אתה נתקל בהם מאימים הרבה פחות מאשר כרטי הריגול האמריקאי המצוי החיילים — רובם צעירים, מהם נערים ממש, רבים מהם בלונדיים או בהירים מאוד, כלומר, בני מוסק ויה או רוסיה האירופית.

ועף על פי כן, רוסי כן 32 ממוצא ליטאי המבקר בחרי שבמלון, מסרב לומר לי בקול רם את מיספרהטלפון שלו ומעדיף, תחת זאת, לכתוב אותו בעצמו בפנינקסהכתובות שלי. תחילה אינני מבין ואז הוא מצביע בידו על הקירות, כלומר: אזניים לכותל. כשאני מעיר לו, בחוסר-טקט, שאולי יש כאן גילוי של פאראנויה יותר מאשר חששות שיש להם על מה שישתמכו, הוא משיב לי בהתחלה של כעס, הפעם מבלי לחשוש מפני אוזני הכרויה

בשרותים החשאיים — מיני חיילים צדיקים הדורסים כרגליהם ובידיהם עצור ככול וחסר-אונים, וכי אצלנו... נו, מספיק, ספאסיבה. גם לנו יש החוליות שלנו. למכירה:

פרטרוקיה למכירה

כשאני חושש מפני האוזן שככותל, מבלה המוסקוואי הממוצע — זאת רק מניסיוני שלי, כמוכן — את מרבית זמנו בתחזיות לעתיד. מול אסכולת "מה שהיה הוא שיהיה" אתה נתקל במיספר לא מבוטל של אופטימיסטים ובמיספר גדול עוד יותר של אופטימיסטים, כשם סיפררמחוזו של אמיל חביבי (צירוף) של אופטימיסט ופסימיסט. במרכז השיחות והוויכוחים: גורבאצ'וב, ראיסה (אש) תו) וכל הקשור בהם. כמעט הכל מסכימים כי המגמות המאפיינות את ה"אכספרימנט" (ריברי הפסימיסטים) החדש — כוונתן לטר בה, ואין ספק שהמנהיג בעל הצלחת היה זוכה בכל מישאל פופולריות באחוז סטאטיסטי שהיה מעיב על זה של ברגוריון בימי הזוהר שלו.

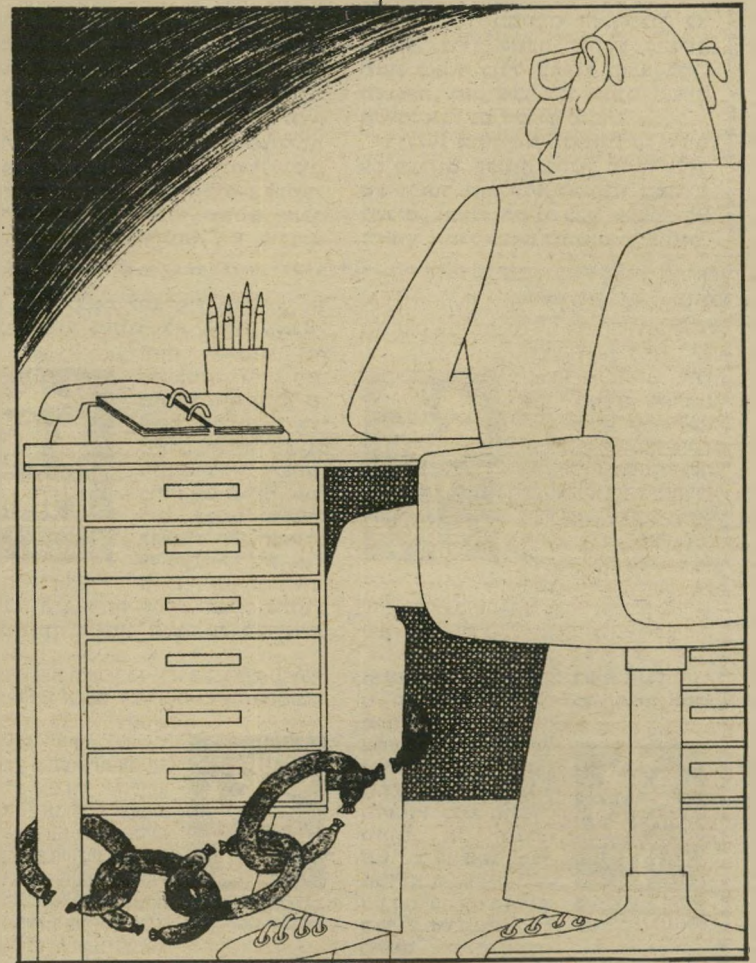
בחיבור ארכאט הירוע — עליו עוד בהמ' שך — אני רואה שלושה ציורים דומים מאוד, בסיגנון נאיבי אילדרוסו (הצרפתי, בראשית המאה), מוצעים למכירה. אני שואל למחרים ומתברר כי מעיר שניים מהם 150 ו-200 רובלים, ואילו השלישי, שאינו שונה מחבריו לא בגודל ולא באיכות, מחירו 400 רובל. אני שואל את המוכרת (הציריית?) לסיבת ההבדל הגדול במחיר, והיא משיבה לי בחיך: הפרט טרויקה טובה יותר והיא גם עולה הרבה יותר. נכון, מעיר אחר העובדים יושבים במר"י רות. "בעיקר מה שאמרת על המחיר".

כדי שהחיידוד שבדברים יובן כהלכה עלי להסביר כי בצירוף היקר יותר נראה גורבאצ'וב, הפעם בלא צלכת על המצב וככמות גרושה של ליפטיק על השפתיים, מושיט ידו ל"אמא רוסייה": אשה רוסייה בעלת ממדים ושריים אדירים שעליהם — על השריים — כתוב באותיות קיריליות: פרטרויקה. שכחתי להוסיף שאותה כפריה רוסית עבה מחויקה בידה מה שאמור היה כנראה להיות קילשון או מגרפה אבל יצא מתחת ידי האמנית כמי טאטא לכל דבר.

ואכן, גורבאצ'וב באמת זקוק לכל האהרה שהוא מסוגל לגייס, אם רצונו להמשיך כי מלאכת הגריפה או הטיאטא שלו. ביום בוואנו למוסקבה נורע לנו כי ייכשושנקו נמצא באוקראינה וליתר דיוק — בחארקוב, שבה הוא עושה נפשות למדיניותו של המנהיג הנערץ עליו. מתברר כי ייכשושנקו גם נבחר בחארקוב כציר לקונגרסהצירים שבו נבחר הסובייט העליון. וזאת, לאחר שנכשל פעמיים בניסיונותיו להיבחר כציר מטעם איווריי הבחירה של מוסקויה או לנינגראד.

קפה תורכי

מצד אחד אני נפגש כאן עם אתה מציירות התיאטרון הנודעות ביותר בברית-המועצות (היא מציירת בעיקר תילבושות, כמו ליאון פאקסט ואלכסנדר בנזא בשעתם, ואף קיבלה בימים אלה הזמנה לכמה חודשי עבודה בקנ (דה) ושומוע ממנה כי היא משתכרת 300 רובל לחודש (ראה החשבון דלעיל) ומן הצד השני — המיסעדות מלאות. אין קפה, אבל בכל קרדרחוב או בצומת-דרכים מוכרים קבס (ראה שלום עליכם), מיץ מנגו או אננס (לא טיבעי, כמוכן) ונוול המכונה כאן בשם קק טייל (להבדיל מקוקטייל): מין תערובת של מילקשייק בלי חלב עם מיץ פירות בלי פירות. המחיר וול (50 קופיקות לכוס. בבית-קפה תל-אביבי לא תקבלו במחיר כזה אפילו כוסים עם חלב, ושתים בדרך-כלל בעמ"י דה. קפה לא ניתן, כאמור, להשיג מחוץ למלך-נות הגדולים, אבל תמיד יש הפתעות: אתה נכנס למיזנון המזכיר סניף של קופת-חולים, והנה, פילאי פלאים: קפה! וגם הוא בזול. אבל למען האמת יש לומר שמלבד הצבע לא היה

הפונקציונר וקשר הנקניקים (מתוך "קרוקודיל")

של "האח הגדול" — אם אמנם זה מצוי עדיין בחיים — כן, אבל אתה גם לא ישת במיש-רדיחירות של הקג"ב כשתון כדי הקירה מוציא החוקר מן הכספת כפפת ברזל שחורה, חובש אותה והולם בך בעמודהשירה. אילו קיבלת מכה אחת כזאת בחיך, היית גם אתה חושש מן הקיר. אתם נמערב..."

אינני רוצה להזכיר לו כי אינני בא מן המערב, וכי אצלנו מכהו כקורש שריביתחון שנתן הוראות לחיילים לשבור גפיים. וגם זאת, שאצלנו משרתים בצבא — בצבא, לא

רחבי מוסקויה כמעט שאינך רואה שוטר בלי דרגה או טוראי. הרושם הוא שהכל כאן קצינים. ואכן, מבר מוסקוואי הסביר לי כי באחרונה העלו אלפי שוטרים לדרגות-קצונה, כדי לקדם פני כל תיככול אפשרי נוכח הפי' חות במעמדם ובמוראם... ויש גם הסבר אחר לריכוז זה של קצינים במדים מפוארים: במוס' קווה שוכנים גם המטה הכללי וגם מיניסטר-יודעהגנה, גם האקדמיה הצבאית וגם מאות ואלי משרדים המעסיקים קצינים בדרגות בכירות.

תסריט אחר

עורך פלד

הכניסיני

ה־5 ביוני הוא יום העצמאות המורד-חבת שלנו, חג השחיים התופחים של ארץ הקודש השמנמנה והמעוב-רת (באמת שאני אוהב ארצות-קודש שמנמנות ומעוברות, אבל מה עם ההמלטה? הגיע הזמן, אחרי 22 שנות חריון, כדי שנוכל לנחם סוף-סוף חל-קות-אלוהים קטנות נוספות); אבל לאות הימנון החרות הזה לא יכניסו לשום שרה-השירון ולשום מיבצע שירוטרו, מכסימום יזמזמו אותו ב־איזו מיכלאת גיבעונים הומאנית ב־תחיתיקויה בתום יום עמל משחרר —

הכניסיני תחת אנצארך והיי לי סודר וצינוק ור אבנים עוטף צווארך וזמר צמיגים בגרון עמוק

פיזמון: גבעת הכנסת לעולם לא תצעדי לכרך את החירות ואני עברך ראש בקיר, ראש בקיר פיצוח אשכים בחיזו ישיר

הכניסיני תחת קסדתך והיי לי זנדרם ומג"ב בשעות העוצר בחסות סליתך אני נרלק, אני נגנב

פיזמון: גבעת הכנסת

הכניסיני תחת מגפך והיי לי נבוט של תפילה, וגם אם פיתי באוויר מתהפך מערת גומי לי את, פלסטיק מכפלה

פיזמון: גבעת הכנסת

הכניסיני תחת הצציתך והיי לי טרנספר מרצון ליטוף אהבה מחטיפה אלתך עיניים עפות לחלל החיצון

פיזמון: גבעת הכנסת

בו באותו נוול פושר שום דבר שיוכיר את בראויל או תימן. ואם לשפוט על פי טעמי הלכוי שלי, עשוי הקפה המוסקוואי ובעצם גם זה שבערים אחרות שבהן ביקרנו, תערובת של חומס, פלג, אידיאלוגיה ומים. אגב, נטיה המסתמנת באחרונה גם כמה שמכונה בישראל בשם "נס קפה", ושעליו אמרים הליצנים כי יהיה זה נס אם ייצא בו אייפעס קפה.

הוי פוליהקפה הריחניים של ילדותי. היכן נעלמתם כתמיסות החומות של זמננו אבל הרי על כל הדברים הסובים שבעולם נאמר שרינם להיעלם. והיכן — למען האמת — שנותינו שלנו היפות ביותר?

רבים מאיתנו — סובייטולוגים בני בניהם של סובייטולוגים — הצטיידו מראש, בארצות מוצאם, בחבילות שי של קפה ריחני, והכוונה לקפה תורכי טחון. את הבעת פניהם של המקומיים לאחר שכוסית מן המשקה המשוכח הזה ירדה לחדרי ביטנם יוכל רק עטו של גוגול לתאר: מין מויגה של תענוג עילאי, איאמון וחשדנות (אין משקאות כאלה),

(המשך בעמוד 48)

מרים
בימיני

מזל החודש:

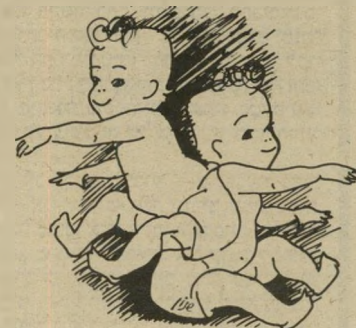
תאומים השפעת חודש יוני על המדינה

חודש יוני הוא מאוד משמעותי בתולדות המדינה. בחודש זה פרצו שתי מלחמות. מלחמת ששת-הימים ומלחמת-הלבנון. בחודש זה גם נולד צה"ל. בכל שנה, כאשר מגיע חודש יוני, מורגש אי-שקט באוויר. זה לא משום שנדמה למישהו שמשוה לא שקט, אלא שהעובדות בשטח מראות שאכן בחודש זה האלימות מתגברת. נעשים מעשים שלא נעשו קודם לכן או שנעשו רק לעיתים רחוקות. מזל תאומים מסמל אחים ואחיות, את הסביבה הקרובה, תיקשורת ולמי עשה, היחסים שבין אדם לרעהו, יחסים

בין שכנים, חברים וכו'. היחסים שבינינו לבין שכניהם הערבים קשים יותר מאז האינתיפאדה. אך לא מדובר רק ביחסי סים בין יהודים לערבים, אלא במאבק בין יהודים ליהודים. מיום ליום מחריף פים היחסים וכאילו אינם ניתנים לגי-שור.

אם בודקים את מפת המדינה אפשר להבין איך זה קורה. בבית השלישי של המדינה נמצאים שלושה כוכבים: נפטון, סטורן ואוראנוס. בימים אלה נכנס כוכב מרס למזל אריה. מהלך זה משמעותי למדינה.

במפת המדינה נמצא כוכב מרס במזל

אריה. גם הירח, המסמל את העם במפה מדינית, נמצא באריה, אבל בתחתיתו של המזל. כשמרס ייכנס לאריה הוא יימצא סמוך לירח של המדינה, ואז תיווצר זווית של 150 מעלות בין הכוכב מרס ואוראנוס. אוראנוס נמצא בבית השלישי של

המדינה בזווית של 150 מעלות, שהיא בעלת השפעה חזקה, ומתייחסת למחלות, עבודה, מוות, ירושות, משאבים פנימיים ואתגרים. זווית כזו תמיד מייצגת קונפליקט, משום ששני המזלות המעורבים בזווית כזאת מאוד מנוגדים. אין זה דבר היפוכו, שהרי ההיפוך דומה לעיתים לדבר עצמו, אלא שוני מוחלט. בין שני מזלות, שביניהם זווית של 150 מעלות, אין דבר משותף. הם זרים זה לזה וכאן נושא קונפליקט חסר-פיתרון. הזווית הזו נוצרת תמיד בין שני מזלות שהיסוד שלהם מנוגד. אם ואדמה, אוויר ואדמה, אם ומים הם יסודות שקשה לחבר ביניהם. הזווית שתיווצר בין ה-21 ל-23 ביוני היא בין אריה לגדי, כלומר, בין אש

בעלי אופי דומה, תוקפנים, מילחמתיים, חותכים דברים ומגיבים בקיצוניות נוראית. ה-21 עד ה-23 ביוני, התאריכים שב-הם תיווצר זווית של 150 מעלות בין אוראנוס למרס, הם מסוכנים למדינה, ויכולים ללמד על הקצנה בתגובות ועל היסחפות למעשים אלימים, שלא יתחשו מתוך מחשבה, אלא מתוך היסחפות אחר האירועים. זה עלול לגרום אותנו למצב קשה בינינו לבין עצמנו. העם והממשלה מסומלים כמזל אריה, ונראה שבמצבים כאלה יכול האריה לאבד שליטה וקשה לדעת לאן ידרדר המצב. כדאי להתחשב בתאריכים אלה, ולנסות למנוע מעשים שיכולים להביא

חודש יוני הוא חודש קשה למדינה. ולראייה, שתי המלחמות שפרצו בו.

לתחילתה של תקופה מסוכנת. גם לאחר מרס יעבור מביקום זה הסכנה לא תחלוף. צריך לשבת ולחפש פיתרון, וזאת כאשר כוכב יופיטר נמצא במזל תאומים, מזל שבו קרו אמנם דברים קשים, אבל גם דברים טובים. ב-1977 התחילות השיחות על שלום עם מצרים, עכשיו, בחלוף מחזור אחד של יופיטר, טוב יהיה למצוא בעצמנו ולא לשלום, אפילו בינינו לבין עצמנו ולא להיגרר אחרי ביונים לוהטים וקיצוניים.

לאדמה. האריה צמא לשילטון, מלכות ומנהיגות. הגדי צמא לקאריירה, הוכחה עצמית, טיפוס לפיסגה. שני המזלות רוצים לשלוט ולהוכיח את עצמם באמצעות סמכות. הגדי מגיע לזה בדרך הירי-סון וההתאפקות. האריה שואף לזכות ולשילטון ונחוש בדעתו להגיע לשילטון. שניהם רוצים לרכוש לבבות ולהוכיח את עצמם בצורה מעשית. רוצים לעשות דברים מרשימים, כדי ששםם יוזכר לדורות. מרס ואוראנוס הם כוכבים

בעבודה קצת קשה לכם. אחם לחוצים והיחסים עם הסביבה מאוד מתוחים. כדאי לכם להיות קצת יותר מאופקים. מרוב לחץ אחם פוגעים באנשים הלא נכונים אלה אינם אומרים דבר, אבל בסוד פו של חשבון זה עלול לפגוע בכם בעתיד. הבריאות שלכם אינה טובה, וצריך לטפל בכל תופעה שאינה שגוררת. בינכם לבין בניהוזה יהיה שבוע סתום. מצד אחד אוהבים אתכם. מצד שני מבלבלים אתכם ביחס חפכפך.

נדי
21 בדצמבר -
19 בינואר

יש רצון לצאת לנסיעות רחוקות, אך בבית קצת מתוח ולא בטוח שאפשר יהיה להגשים את התוכניות. גורם המ-תיחות הוא הזמן ש-אתם מקדישים לע-ניינים אחרים, שאינם נוגעים בבית ולמיש-מחה. גם ענייני מגו-רים עצמם גורמים לבעיות. חלק חושבים על מעבר לדירה, אבל זה לא הזמן המתאים. ה-11 וה-12 יהיו קשים, וצריך להיזהר מתאונות ולשמור היטב על הבריאות.

האזניים
22 בספטמבר -
22 באוקטובר

אתם מאוד מוצאים תן בעיני המין הש-ני. ההופעה שלכם מושכת, ושוב אתם מפתיעים את הסבי-בה בבגדים מוזרים ומיוחדים. אין ספק שתזכו להרבה הצעות ותעמדו לפני התלב-טויות. אל תסכנו קשרים קיימים למען קשרים מיקריים, ש-בין כה וכה לא נותנים דבר. אתם מאוד יצי-רתיים בימים אלה. במקום העבודה תוכלו לקדם פרויק-טים. הרעיונות שלכם יזכו להתעניינות.

ענייני מגורים עומדים עכשיו בראש הסולם. אינכם בטוחים מה אתם רוצים. אם כך כדאי שבינתיים לא תעשו דבר. אורחים יישו כמעט מבלי להודיע על בואם. כדאי שיהיה משהו ב-בית ידירים מאבזים אתכם ולא כדאי להסי-חך עניינים. שמתחילים רומנטיים, מתוך ידיות לא יתייך ממסד. לקראת סוף הש-בוע יש סיכוי להיכרות מיוחדת עם בן מזל טקור או סרפן. זה יכול לתת הרבה ולהוסיף לכם יותר בשמון.

דני
20 בינואר -
18 בפברואר

מצב-רוח מאוד כבד. לא טוב לכם. מבחינה בריאותית אינכם מצליחים לצאת מהבעיות, ואפילו בבית היחסים שלכם אינם מובים. חשוב שתשקיעו את כל המרץ בעבודה ובחיפוש אחרי עבודה. חשוב לדאוג לעתידכם המיק-צועי. מבחינה זו מצבכם אינו רע. תוכלו להשיג הרבה יותר ממה שאתם מחארים לעצמכם. לפ-תע ייעו אלכם מיספר הצעות ולא תרשו בדיוק באיזה לבחור. אור-חים ממרחקים ייעו לפתע וישמחו אתכם.

קשרים מן העבר חוזרים לפתע, אך גם אם תנסו להחיות את הקשר, יתברר תוך זמן קצר שזה לא מה שהייה. מבחינה כספית קשה מאוד. זהו אחד מהשבועות המחות-נוחים. חשוב שלא תקחו שום סי-כון, ותנסו לעבוד את השבוע מבלי להפסיד את או להתחייב למה שלא תוכלו לעמוד בו. בין ה-12 ל-14 תהנו ממיסבות, מפיגות ומבילוי עם חברים. צפויה מגישה עם אדם מאוד חשוב.

קשת
23 בנובמבר -
20 בדצמבר

אינכם חשים טוב. חולשה, מצב-רוח כבד. הסון אכילה עצמית ודאגה לבטיחות. מרוב דאגה להיות בסדר אחם פוגעים באנשים בלי שהתכוונתם. חצי-טרבו להסביר את עצי-מכם. לא מתאים לכם לנהום לאנשים לאבד את הביטחון העצמי שלכם. חשוב לשמור תוכנית בעבודה או בחתום אחר בסוד. מסוכן לחלק עם אדם נוסף כל מידע הקשור לעתידכם. סכוח בסף שיגיע יעזור לכם לצאת מבעיה רצינית.

ידידים יעזרו לכם בהגשמת תוכנית חשובה הקשורה לעבודה. אך עליכם להיות די זהירים. לא חסרים אנשים המג-ים לפגוע בשמכם הטוב. בתחום הרומנ-טי מתחילה פרשה מיוחדת במינה. במ-קום העבודה תגשו טיפוס יוצא-דופן וכ-אותו מקורב. בענייני כספים אתם עלולים להיכנס לקשיים. זה קורה בין ה-9 ל-11 בחודש. אין זה הזמן לבצע עסקאות.

ענייני עבודה וקאריירה עומדים עכשיו במרכז ההתעניינות שלכם. חשוב שתפעלו ללחץ. לנות ולא תפסו ללחץ. אפילו אם זה לא נראה בשטח, דעו שהדיעה עליכם מובה מאוד. תוכלו לקדם את עצמכם לכל חפיק שתמצאו בו. גם אם לא תעשו הרבה נראה שיקדמו אתכם לחפיק מעין יזקרתית יותר היל ער הי מעיי-פים וקשים. אך הרבה יותר נוח מה-8. בענייני כספים קצת לחוץ. 12 בחודש, אך למחרת כל זה יסתדר.

ההרגשה הרבה יותר טובה. בין ה-7 ל-9 בחודש תוכלו ליהנות מהרפתקות רומנ-טיות, מפגישות מיק-ריות ומהצלחות בדי-ברים שכלל לא תי-כננתם. ענייני כספים ידרשו טיפול זהיר ועיוני. במקום העבו-דה צריך להיות זהיר רים ביחס עם המי-מונים. מצפה לכם שבוע די לחוץ. הם מרשים לעצמם לבוא בדרישות כמעט מעליבות. כדאי להבי-גי. אין זה הזמן להיכנס למאבקי-כוח.

בתחום הכספי זהו שבוע מפתיע. תקבלו כסף מסקור לא צפוי. דומה יהיה שיש כסף בשפע, אבל אין זה נכון. שימרו על כספכם, למי-רות הנטיה לצאת ולכד-בו. בל-8 יפול עניינם מצב-רוח כבד. פגישה מיקרית או שיחת-טלפון יכולת להפוך את מ-צב-רוחם לנלהב. שמח ולא-סציאותי. בתחום הר-רומנטי זהו זמן מחר-לפנויים שביניכם כדאי שיידרשו שקשר. שיחת-טלפון העבוע. יהיה רצוף בקשיים, וצריך לייס סבלנות ועצבים חזקים.

אתם מוטרדים ממה שקורה בעבודה, אולם מצבכם טוב בהרבה ממה שאתם חושבים. מי שנתנה לגרום לכם צרות ייכ-נס בעצמו לצרות תוך זמן קצר ביותר. נסי-עה המתוכננת ל-7 או ל-8 בחודש תביא ל-עידוד רב. בתחום הכספי אתם דואגים ובצדק. אתם חייבים כספים, אולם לא נראה שתיכנסו למצב קשה או חסר-מוצא. מבחינת חדישה, ש-אתם רוכשים, זקוקה לבדיקה קפדנית.

טלה
21 במרס -
20 באפריל

בחתום הכספי זהו שבוע מפתיע. תקבלו כסף מסקור לא צפוי. דומה יהיה שיש כסף בשפע, אבל אין זה נכון. שימרו על כספכם, למי-רות הנטיה לצאת ולכד-בו. בל-8 יפול עניינם מצב-רוח כבד. פגישה מיקרית או שיחת-טלפון יכולת להפוך את מ-צב-רוחם לנלהב. שמח ולא-סציאותי. בתחום הר-רומנטי זהו זמן מחר-לפנויים שביניכם כדאי שיידרשו שקשר. שיחת-טלפון העבוע. יהיה רצוף בקשיים, וצריך לייס סבלנות ועצבים חזקים.

אתם מוטרדים ממה שקורה בעבודה, אולם מצבכם טוב בהרבה ממה שאתם חושבים. מי שנתנה לגרום לכם צרות ייכ-נס בעצמו לצרות תוך זמן קצר ביותר. נסי-עה המתוכננת ל-7 או ל-8 בחודש תביא ל-עידוד רב. בתחום הכספי אתם דואגים ובצדק. אתם חייבים כספים, אולם לא נראה שתיכנסו למצב קשה או חסר-מוצא. מבחינת חדישה, ש-אתם רוכשים, זקוקה לבדיקה קפדנית.

תאומים
21 במאי -
20 ביוני

עמוד אורח

אני חי בירושלים בבית האחרון לפני הקו הירוק. הקו הזה היה פעם מסומן בגרר גבוהה. בימי היה אז בשטח ההפקר. אולי גם עכשיו הוא בשטח ההפקר, למרות שבמשך השנים טיפחתי סביבו גן ירוק ויפה, במקום שהיה אז שדה מוקשים. הקו הירוק הוא עכשיו קו דימינוני, אך עדיין ממשי מאוד. הוא נמצא 50 מטר מביתי, ביני לבין שכניי הערבים, מפריד ולא מפריד. יש לי בעלי־ברית ואויבים משני צידי הקו. מה שמשותף לאויבי ידוע לי. אני שואל את עצמי מהו המשותף עכשיו משני עברי הקו לבעלי־בריתי.

★ ★ ★

נראה שהתשובה היא דתית, כמובן הלא־מקובל אבל הטוב והנכון של המילה. בעלי בריתי ממזרח הם ירקן, נגר ואינטלקטואל, המאמינים שמקום הימצאם בעולם נקבע לא על־ידם, אלא על־ידי מה שקרוי בפייהם אללה. אללה הוא אכבר, כלומר כל־יכול. אני מאמין באללה. אני מאמין בגורל, כפי שנתפס על־ידי הקדמונים באגן הים־התיכון.

★ ★ ★

בעלי־בריתי ממערב הם אותם האנשים היודעים שירושלים איננה כלל רכושו הבלעדי של מה שמכונה בפי עסקנים „העם היהודי“. בעלי־בריתי יודעים שהם נמצאים פה עכשיו לא בגלל היותם בעלי חזון לאומי של סיסמות שחוקות, אלא מתוקף היותם רוכרי שפת־מולדתם. זוהי שפת התנ"ך, שנולדה מחדש כדי שירקן, נגר ואינטלקטואל יוכלו לדבר בה, ואוכל להבין מה הם אומרים. זוהי השפה שלא רק נולדתי לתוכה, אלא גם בחרתי לחיות ולכתוב בה. היו לי תמיד אפשרויות אחרות, אולי קלות יותר. פה, על הקו הירוק בירושלים, ב־1989, אני רוצה להמשיך לכתוב עברית, לתרגם לעברית, לשמוע עברית, לדבר עם ידידי וילדי בעברית. השפה העברית היא אהבת־חיי.

★ ★ ★

איך כל זה מתחבר? ידידי, המשורר דניס סילק, כתב: „יותר מדי זמן נשפך על פחות מדי מקום בירושלים.“ ולמרות זאת, הדברים חייבים להתחבר איכשהו. מבחינתי, מאחר שאני חי ממערב לקו הירוק, הם מתחברים רק בעברית. אבל המילה אללה אינה מילה עברית. האם ניתן לתפוש את מהותה בעברית? אני רוצה להאמין שכן. אני רוצה להאמין שאללה יאיר את שיכלם האפל ודרכם החשוכה של הפוליטיקאים והעסקנים. רס־ילדים נשפך עכשיו יום־יום ללא צורך: הוא מאדים את הסלעים לא רחוק מביתי. אני מתפלל בשפה העברית לאללה שהקו הירוק יוריק שוב עוד בימי חיי, או לפחות בימי בני הקטן, חנן. שמו העברי אינו מיקרי, והוא יחיה פה אחרי.

אריה זקס

ירושלים 5/6/89

22 שנה אחרי האיחוד

מדי שבוע מציע „העולם הזה“ עמוד לאורח. המילה, הת־מונה, הכותרת, הגרפיקה – כולם על אחריותו. ביטוי למה שהוא רוצה להעביר לקורא. השבוע נתון העמוד בידי של הפרופסור אריה זקס. חי בירושלים על גבול הקו הירוק, ובאחרונה החל משפך את ביתו. זקס פירסם השנה ארבעה ספרים.

חי בירושלים

על הקו

הירוק

דוח

חייל מיושמע

עורך בן-עמי (35), כתבו המדיני של קול ישראל, קטף בסוף השבוע שעבר את הדוברון היחיד שנותר בפיסת עוגת הרדיו הפחוטה: אריה מקל, המנכ"ל החדש של רשות השידור, ביכר את בן-עמי על פני המי שמתחריו ושלח אותו לשנתיים בווינג'טון, עם אופציה להארכה.

בן-עמי ישתכר בווינג'טון כ-3000 דולר רים בחודש — פי שלושה וחצי ממשכורתם של עמיתיו הבכירים, שימשיכו לשרד ולרטון מאולפני המיוחדת-התכונ. הוא יקבל הלוואה לרכב, סיוע בכרטידיה, חשבון-הוצאות פתוח, ארוחת-ערב מעונבות עם שועי גיב' עת-הקפיטול, קוקטיילים וסנדוויצ'ים קטנים עם שגרירים, שרים ומנהיגי-עולם. מחצית מכל המיכמנים האלה מספיקה כדי לשבש את דעתו של עיתונאי ישראלי מן השורה.

בין המיוזרות והצורות האישיים ישא עימו בן-עמי לווינג'טון גם את הצרור חת שירו בו מי שהיו, עד סוף השבוע שעבר, חברי-לצרה. עיתונאים, שאכלו איתו מאתון מסטינג במיוזן-הרדיו בירושלים ושכיכו ב' צוותא את חרפת משכורות הקבצנים של עובי די רשות-השידור, התירו בסוף השבוע שעבר את כל מוסרות הלשון (לא לציטוט, לא לייחוס ואף פעם לא ריכרנו), כאשר התבקשו לחוות דיעה על כישוריו המיקצועיים של ה"אולסטאר" הנבחר.

עיקר זעמו של חוגי-היריב-בן-עמי (מיל') יצא על הרך שבה השיג לעצמו את המינוי. התפקיד הנוכחי שלו, לטענתם, נוצל בחודי שים האחרונים כמיקרופון-להפריכו. הוא הפסיק לתפקד ככתב מדיני (ויש טוענים: אף פעם לא התחיל), וכיוון את מימרו המיקצועיים הצנועים-כמילא למידותיו של רדיו-טייפ נייד, שחילק בנדיבות שעות של מוגר

לוגים מוקלטים לראשי-הממשלה, לשר-החוזק ולבעלי-שררה אחרים.

בקיצור: לכל מי שניחן בכשרי-הכרעה או כושר-בחישה בצלחת המינויים. הוא לא הביך את המרואיינים בשאלות נוקבות, ולא טיפל בסוגיות מדיניות בעלות-מישקל. כאשר נאלץ לקטוע, לפעמים, את רצף תעמולת-הליי כוד, ולהגניב לתוכו שאלה או מילות-קישור, נשמע בן-עמי כאילו הוא מהלך על שיכררי זכוכית.

אחרי שביסס את מעמדו ככתב מדיני מאוזן, טוענים עמיתיו, פתח בשלב ב' של הקמפיון המתוכנן לפרטים. ארוא הוטלה לזירת המערכה גם אשתו נעימת-הסבר, שזימנה את שמנת-הליכוד לסלון ביתה הצי-שם, על כוסיקפה ועוגה, נתפרו סעיפי העיסקה ששיגרה את בן-עמי אל מיסדרונות הבית הלבן, ושחותרה כתבים ועורכים מוכי שרים, כמו חיים ויסוביץ, אריה גולן, אהרון ברנע, גדי סוקלניק ויואל גיר במחוזות-לירלו-תם.

גם אם יש אמת בחיזים ששילחו בכירי הרדיו בזוכה המאושר ובמנכ"ל אריה יצחקי-מקל-שמיר, נדמה שהם אינם יורים במ' טרה הנכונה. עורך בן-עמי אינו מיקרה פרטי חזיג. הוא יציר שיטה. שיטה מתוחכמת, מעוותת, עקמומית ומתחסרת, שאינה מותי-רה מקום למינויים של כישרונות יוצרים כי רדיו לתפקידי-מפתח: בווראי שלא לתפי-קידים, שרגישותם עשויה לחרוץ גוללות פוליטיים. שיטה השוללת מכתבי-הרדיו כל סיכוי לעשות מלאכה נאמנה: להתמודד עם אתגרים של ממש: לחשוף עוללות: למתוח ביקורת: לפעול לפי אמונתם ורוחם.

וגרוע מכל אלה: "שיטת הרדיו" ממלכת את עבריה במעגל ללא מוצא. הזכות הבי-סיסית להחליף מקום-עבודה, השמורה לכל עיתונאי חופשי בזירת העיתונות הכתובה, אינה קיימת כשבילים מסודרה.

עיתונאים ב, קולי-ישראל" אינם יכו-לים להחליף תחנה. כל תדר שיגיעו אליו

עוזר בן-עמי

פונים, תלה אותם על צווארו במחרוזת אינדי-אנית ויצא במחולות.

בעלי-הבית החדש של הרדיו מתפרע, זה נכון — אבל אביה-מולידה של השיטה המי-אפשרת לו להשתולל היום הוא רווקא המעי-רך. קולי-ישראל לא היה אף-פעם תחנת-שי-רור חופשית — אבל סרסוריה-רדיו של המערך השכילו ליצור ליצאני-התיקשות שלהם מירעה-מחיייה מלאכותי, שהספיק להם כדי לחיות בשלום עם נפתולי מצפונם העיי-תונאי. גדרות המירעה הזה נתחמו ביסודיות, אבל לא נראו לעין. הידיעה שהן קיימות הסי-פיקה למי שרצה לפלס דרך לתפקיד-מפתח — "כתבנו בווינג'טון", נניה — כדי לקבוע לעצמו מינון מתון של בעיטות ונשיכות, תוך הקדה סלקטיבית על בחירת הקרבנות.

עוזר בן-עמי
בשבילי. פקודה היא פקודה

מה שהשתנה הוא רק הסיגנון. הליכוד אינו רוצה ואינו מסוגל לטול חלק בשעשועי-התיקשות המזויזפים של המערך. במיסגרת חלוקת-השלל הוא קיבל רדיו חדש עם חוברת הוראות-שימוש, שאסרה עליו לחוץ בכת-אתה על כל הכפתורים. הליכוד ניסה לשמור על ההוראות, נוכח לדעת שרימו אותו. הוא לייף את המכשיר, מירק אותו, שיחק עם הש-טקר והמשיך לשמוע בדיוק אותם הצלילים. המסקנה שלו הייתה שצריך לזרוק את החוברת לפח, לקחת פלייר, לפרק את המכשיר ולכי-נות אותו מחדש.

ומי שסבור שהליכוד אינו טכנאי מוכשר, יהיה צריך לשמוע בשבוע שעבר את עורך בן-עמי, כתבנו בווינג'טון, אומר לי בטלפון את המישפט הבא: "אני לא מגיב ולא מת-ראיין, כי זאת ההוראה. אני חייל ממושמע. בשבילי, פקודה היא פקודה."

גיים וסוג שימני המעיים. "חופש העיתונות" והזכות הציבור לדעת" יכלו לעמוד לזכותו אילו נבר בפחיה-האשפה של בית ראשי-המשלה בירושלים, וגילה שם מזרק עם שאריות הירואין — אבל החיים קשים, העיר הוא עיתון תלי-אביבי, ולצרוך יש רק זבל של צ'יץ.

כדי לצאת מן הסכך הוא עושה מניפולציה נוספת, פחות מתוחכמת, יותר שקופה, ומנסה להפוך את נקודת-התורפה של כל הסיפור לכוח מניע. בפתח ל"רשימת הזבל" כותב העיר, בארשת של רהגה כנה לזכויות-האזרה של: ".... אין כמו שקית-אשפה פתוחה ומתנגלת ברחוב להסגיר את מיסתרי הבית, ואין כמו חוסר-אונים של אורח קטן, שלושה חודשים בלבד אחרי שבחר בראשי-העיר. לפיכך, החורנו לו..." לשון אחרת: צ'יץ' לא מרוקן את הזבל שלך, הזבל שלך מתגולל ברחובות, מישוה (כמו העיר, למשל) יכול לנבור בתוכו — ואם כל התהליך המורכב הזה יתרחש, האחריות של צ'יץ' לא מכאן קדימה, עליהם, הוא לנקום איתנו, כי אולי בשבוע הבא כבר יהיה מאוחר.

לא עובר, מר צרוך. בעיקר לא עובר כשאני מנסה לשער איך העיר היה מגיב, אילו נודע לו שראשי-העיריה שלח מישוה לחטט בפחיה-האשפה של עיתונאי בכיר.

יחזיר אותם לנקודת-המוצא. מכאן נגורת גם יכולתם של פוליטיקאים מגומרים לקצוב להם שכר רעב של 1200 ש"ח בחורש, להציב אותם כחיילי-פלסטיק על מפת הנאמנות הפוליטית, לחסל במתכוון את המוטיבציה שלהם לעבודה עיתונאית, ולברור מתוכם עיתונאיקס, שסיכמו להמיר את שאריות אמונתם המיקצועית במינוי או תפקיד חדש.

הליכוד לא המציא את השיטה. הוא רק עיקר מתוכה את מרכיביה היותר-מתוח-כמים, וחשף את ערוותה. הוא ביקש לקצר תהליכים ועט על השלל הפוליטי, כאילו הבטריות ברדיו שקיבל במתנה עומדות להת-רוקן. אחרי שנכשל בניסיון לכבוש את מסך-הטלוויזיה בשיטת "זובג וגמרנו", זיהה את קולי-ישראל כיער פחות-חשוב, אבל גם פחות-מבוצר.

במהלך השנים האחרונות שילמו עיתונאי-הרדיו את מחירו המלא של תיסכול-לתי-ק שורת בן 40 שנה. הליכוד הסתער בשצף-קצף על חררי הכתבים והעורכים, תלש מיקרי

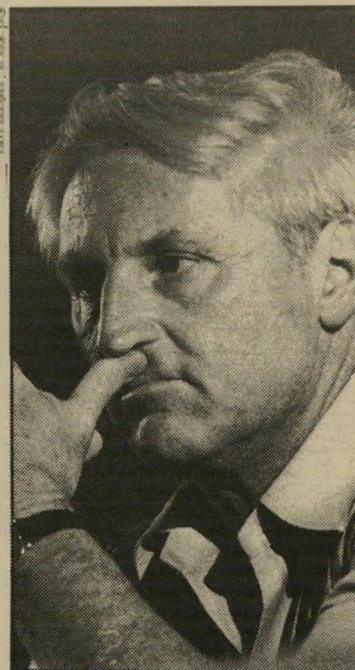
אתיקה

עמוד הזבל

העיר, 26 במאי, גנב לשלמה "צ'יץ") להט את שקיות-האשפה מחצר ביתו הפרטי באפקה. רינו צרוך, העורך, יצק את תכולת-הזבל של ראשי-העירייה לכותרת העמוד הראשון.

הוא נבר באשפה, מייז והפריד שקיות, פתח מיכתבים אישיים, ופירסם את רשימת הפריטים שמצא במיסגרת הבירה ומסודרת, שקית אחרי שקית, פריט אחרי פריט. רעיון גאוני בלי מרכאות. ביצוע מבריק לא פחות. 10 ראינות עם כבוד ראש

העירייה, 20 רפורטאז'ות ר 30 דיוקנאות לא יוכלו להעלות על הנייר מחצית מן האיני-פורמציה שמספקת רשימת פריטי הזבל הי-זאת. כוחה בפשטות: במינימליות המזוקקת שלה; בממזרויות השטנית של דרך הגשתה. אינך יכול לקרוא את רשימת הזבל של העיר בלי להיות שותף פעיל לדבר עבירה והצצה, ומעצם קריאתה מטיל העור על שכמך גם את מלאכת הפרשנות שלה.

עוזר בן-עמי

צ'יץ
מה מסריח בעירך

רגלו של מגי ב, 'יעקב'
נימיק במקום תוכן

יכול להעלות חיוך, זה כמעט הכל חוץ משער של עיתון.

● אני מבין שכמעט אף אחד מ-150 העיתונאים הקבועים של מעריב (פלוס מינוס) לא יכול לסייע לאברהמי במוסף החדש, מפני שהם עטוקים בדברים הרבה יותר חשובים ו/או זקוקים למתרגם כדי להבין את יעקב.

אפשר גם לשמוח על העובדה ששיתוף-הפעולה המופלא הזה לא ריפה את ידיו של העורך, שכתב ואייר כמו ידיו 80 אחוזים מן המוסף שלו. מה שפחות מובן הוא הסיבה לקרדיטומניה שתקפה את אברהמי. ב-32 עמודי המוסף, כולל מע"מ ומדעות, הוא חותם בשמו חמש פעמים בגלוי (עמ' 3, 6, 11-10, 21-20, 30), ופעמיים נוספות תחת פסברונים שקוף ומכוון. קצת צניעות, יענקלה.

שטופם להעביר את יקוב בשיבה טובה מן העולם ולשלוח את נכדיו וניניו לידענות אחרונות.

מאחורי יעקב (ובעצם גם מלפניו ומצדדיו) עומד אבנר אברהמי, עיתונאי, עורך, קריקטוריסט, מאייר, סטיריקון וכנראה גם קופירייטר לגמרי לא רע. ברב-גונית הזאת טמונים יתרונות בלתי-מבוטלים, אבל עיון ביעקב-אברהמי חושף גם שתי בעיות בולטות לעין.

● גורש הגימיקים, בחלקים רבים של המוסף, מאפיל על התכנים, ובמיקרים רבים מדי בא במקומם. עמוד השער — תמונת ראש של קווין מגי, הנושאת את הכותרת "מגי בנעלי-בית" — מכוון את הקורא אל עמודי-האמצע. שם פרושה לרוחב שני עמודי-הצבע כפי-רגלו של הכוכב, מס' 49, נתונה בנעלי-בית. זה נחמד, זה קריאטיבי, זה

הזה מלפנים ומאחור כדי לברר למה, לעזאזל, שכחו להרפס לו פננים גם את העיתון. הנכונות של מעריב להתעלם מיקוב פעם כשבו, מעידה על עורכי-שגם הם הבינו, באיחוריקל של 15 שנה את פילאייהטבע,

חדש

"מעריב" לנוער

בשורה: ל"מעריב" יש מוסף צעיר. לא כמעט צעיר, לא כאילו צעיר, לא צעיר כזה, לא מתחזה.

גליונו הראשון של המוסף החדש, יעקב שמו וגם יקוב במלעיל, אם ירדתי לכוונת המשורר) יצא לאור כיום ב', בשבוע שעבר. יתרונו הראשון של יעקב — ובשלב זה גם העיקרי — כרוך בעובדה שהוא פוטר את קוראי מעריב מן המיפגע הקרוי נבר לעניין, מוסף-זימה מיוזע, שזיקפתו ביישה את נער ריו.

יעקב נראה כפרי תיכנון, מחשבה ומאמץ לייצר מוסף שייקרא וידופף בנשימה אחת חפוזה, בלי מעצורים, כמעט כלאחרייה. עיצובו הגראפי הקולח שאול מחדשות (כמעט כמו כל מוסף חדש, שיצא לאור אחרי מהפיכת 1983) — אבל טוב חיקוי טוב משיעומם מקורי. בחירת הנושאים הקלילה והמחוייכת, הכותרות המלוטשות והפתוחים הקורצניים מעידים על יעקב שאין לו שום כוונה להתמודד עם רובו המכריע של קהל קוראי מעריב.

יקוב הממוצע, הקורא את מעריב במיפסת, על כוס תה-זילמון, יהפוך במוסף

"פנטהאוז",
לעולם לא תהיה ב, מעריב"

עונש

"מעריב" חוקר

לציין: 66.6 אחוזים מדוגמות הכישלון, שהוא מזנה, שייכים לעיתון שבו הוא כותב.

נבר לעניין, שהיה מוסף מעריב בימי שני, כבר נזכר בפרק הקודם, וחבל להוסיף. אחה היה מוסף-היגום שצורף לאת, ירחון-הנשים של מעריב. בניגוד לנבר לעניין הוא היה מוצר מלוטש וקריא, פרי יוזמתו של יחיאל לימור, מייקצוען, עורך את — אבל מעריב, כנראה בגלל יקוב, העניק לו חופש-פעולה אירוטי מהברכיים ומטה.

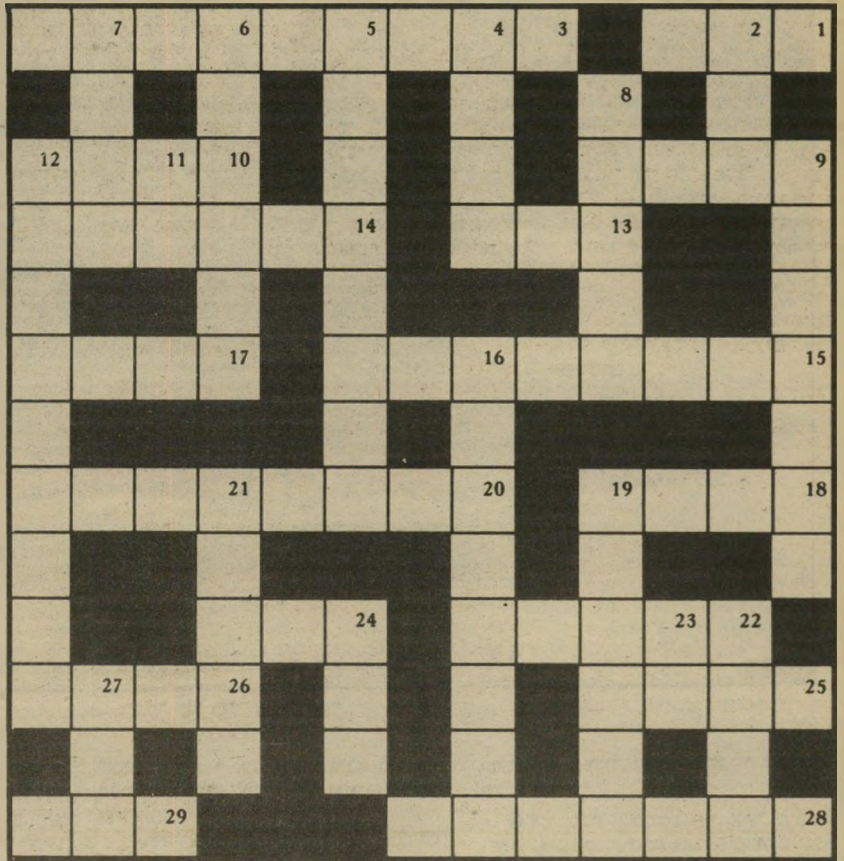
אדם הכישלון השלישי ברשימה של פטרסבורג, היה קישקוש כרומו פסברד רפואי, שניסה למכור זיונים במסווה של מאמרים גינקולוגיים ומדריכי-ביוץ המוריי סבר, מצולמים בוותית של קופת-החולים הכללית. דווקא מתאים למעריב — אבל לעסק הזה, נדמה לי, במיקרה לא היה לו קשר. סיכום: תחקיר משכנע, אבל לא מספיק. מה שחסר למעריב, להשלמת טיעונו, הוא רשימת עיתוני-הזימה שנכשלו באיראן.

ף אי-פרופו מוספי מעריב: מעריב חר' אביב (יש רבר כזה), נדבך ארכיאולוגי בדברי ימי העיתונות המקומיים, הקדיש לפני 10 ימים את עמודי השער והאמצע שלו לתחקיר, שביקש לבחון את סיכויי הצלחה של גליה אלבין ומוניטין-פנטהאוז החרש שלה.

עופר פטרסבורג, אחד מיחידיה-הסגולה, המוכנים לכתוב בדבר הזה (חל-א-ב), לא מוויטין, חרוץ שם את גורלו של עולל-הזימה שטרם נולד.

וכך כותב פטרסבורג בראש טיעונו: "...מולי, עורכים ופירסומאים בישראל, שניסו כבר להוציא עיתוני גברים בישראל — נאלצו להתאכזב. עיתונים כמו נבר לעניין, אתה, אדם ואחרים פסקו מלהופיע." טיעון מדעי, בלי ספק. עם עובדות מוצקות קשה להתמודד. אבל רק למען הסדר הטוב, מן הראוי להוסיף פרט קטן שסופר מעריב שכח

מאת אביגיל ינאי

מאת:

- 1) בקבוץ השמים הגבול (3);
- 3) מונה ובורק כוכבים נטיסה (5,4);
- 9) עיר שלום (4);
- 10) ררשו מחיר אסטרונומי עבור הציור (4);

פתרון תשבצות 2699

- 13) פוביה מאיש צבא (3);
- 14) בראש פרשת המצולבות (4,4);
- 6) ילמד את מוטקה גנב להשתמש במקלע (2,4);
- 7) משורר במרכז העניינים (4);
- 8) במטרה הראה כוחו בכס שלו (5);
- 9) אין לו שום עמדה ובכל זאת שמח בתוך תוכו (3,4);
- 11) מציעים כשררה (2);
- 12) חזיה (5,4) (ע"פ יעקב פרוינד);
- 16) מורה יסודי למוסיקה (2,2,4) (ע"פ יעקב פרוינד);
- 19) בגדי רחצה לאופוזיציונרים (6);
- 21) מתפעלים ממחיר הפטריות במזרח (5);
- 22) דומה לשמו (4);
- 23) אני חצי שר (2) (ע"פ א.ד.);
- 24) עולים ויורדים כחלל (3);
- 27) נחל אכזבה מיהודי התפר צות (3);
- 15) סחבו מעשר בעת שעמוס (3,5);
- 17) נושה מוזר (4) (ע"פ א.ד.);
- 18) נחמו את אבי הגבור (4);
- 20) שם שבריה כפולה בפה (4,4) (ע"פ א.ד.);
- 22) פרשה מערוך שנים (5);
- 24) שמענו שנמכרה בשנוי מה לצרפתים (3);
- 25) החיים קשים במעגל (4);
- 26) הקבוץ יתעורר לנקמה (4);
- 28) המלקקים שהגיעו אל הקו באמת שלשו את הפרס (4,3);
- 29) גם חיה בועדה (3).

מאת:

- 2) פת נחש את המצב (3);
- 4) רפול כסופר (4);
- 5) יוצאים וחוזרים בין כוש

איכותיים

לרותי

נעמי רון

כרטיסיטיסה ללונדון

הוא ישראלי החי בלונדון, איש עסקים ובעל חברות, גרוש בן 39, בהיר-שיער, כחול-עיניים, נאה, 1.85 מטר, לא מעשן ולא אוהב בחורות מעשנות, אוהב לרכוב על סוסים, להטיס את המטוס הקטן שלו (טסנה), להשיט את הסירה שלו ולשחות.

"האנגליות כאן הן כמו מלפפון חמוץ!" הוא אמר לי בטלפון, וביקש ממני לעזור לו למצוא ישראלית יפה, רצוי בלונדנית כחולת-עיניים, אשר תהיה מוכנה לחיות בלונדון, בגיל 25 עד 30. כל ההכרים שלו צעירים ממנו, וכך, ברוך-ככלל, גם החברות שהיו לו.

הוא אומר שהוא אוהב ליהנות מהכסף שהוא מרוויח, כי חיים רק פעם אחת, והוא לא שייך לקמצנים. במיקרה של קליק טלפוני, הוא אומר, הוא שולח כרטיסיטיסה, או שהוא עולה מייד על מטוס (גדול, לא שלוו) ובא לכאן. שאלי אותי על (1/2701). אני מתה לדעת אם הוא יצליח למצוא את המלפפון הירוק, הטרי והרענן, שהוא מחפש.

כאשר ניקול ייצגה אותנו בחו"ל, אמר רוני (מזון מלכות) מאנה: אני מאוד מתגעגע אליה. הטוסט עם הגבינה וכוס מיץ התמוזים שהיא סוחטת לי כל בוקר מאוד חסרים לי.

גרוש, רווק ושני נשואים

הוא איש-צבא בן 39, לשעבר גולני, צלי-שניק (אני מתגאה בוה"ל), גרוש מזה שנה, אב לשלושה, צבר, דור חמישי בארץ, 1.85 מטר, חמוד, סימפטי, אוהב את החיים, לחיידך ולצחוק, מחפש אחת שאוהבת להיות כמוהו, חמודה וגי כוונה. מיספרו אצלי הוא (2/2701).

● חפאי, רווק בן 31, רואד חשבון, 1.87 מטר, אוהב צילום ושחייה, מחפש לקשר רציני בחורה נאה, סימפטית, אינטליגנטית, חיינית. מיספרו הוא (3/2701).

● הוא מסכיבות חיפה, מנהל מיפעל, בן 41, נשוי, 1.95 מטר, נאה, ספורטיבי, מגיע הרבה לתל-אביב, מעוניין בידידה. ת"ד 33812, חיפה.

● איש-ביטחון נשוי, בן 33, מ עוניין ליצור קשר עם בחורה. ת"ד 183, גדרה.

אשה חמה

מחפשת אהבה

פגשתי את אבי יפה (23), סטר דנט שנה שנייה בבית-הספר ל-מישחק בית-צבאי. בבית-מלון שב-רייני, לשם הוא הגיע על תקן של ליצן-ברון. בכל פעם הוא הולך דמות, אבל הכי מצחיק ומשגע הוא היה בתפקיד אשה. כולם שם היו הרוסים מצחוק.

יפה, ילד חיפה, המגדיר את עצמו כשחקן-זמר, מתאר את הדמות שאותה בנה:

"היא אשה קשת"יות, שמדברת המון ומהר, בלי פסיקים ונקודות, קצת ינטה, רכלנית, צעקנית, שתלטנית, תמיד במרכז העניינים."

אבי יפה

אני קורא לה שולה.

כפייתית, אשה חמה, מחפשת אהבה.

היא לא זזה בלי התיק הישן שלה, אומרת שחלק מהלב שלה נמצא בתוך התיק הזה, ותמיד יש לה רכבות בגרביים. אני קורא לה שולה. שולה נולדה בהופעה. משך תפת עם ידיד שחקן, שהביא איתו הרבה בגדים ואביזרים. שמתי כמה מהם על עצמי, הוספתי חזה מלאכותי וזה מה שיצא. ראיתי שהקהל מת מצחוק, ומאו אני לא נפרד משולה."

סיפרתי למארגנת תצוגת האופנה הכינה פלטאו על אבי שולה. היא הזמינה אותו לתצוגה, והוא כמעט גנב את ההצגה מהדגמניות. הבחור, אגב, פנוי להצעת.

השומר התגנב בלילה לחדר

יצא לי לבקר השבוע בבית-ספר חקלאי במרכז הארץ. השרמר, שפתח לי את השער, היה ממש מבוגר. אחד כזה שהולך בקושי. התעניינתי אם יש לכך סיבה מיוחדת, והופתעתי לשמוע מהמנהל את הסיפור הבא:

היו לנו פעם שומרים צעירים, בחורים גבוהים, שרידיים, חתיכים. השמירה שיעממה אותם, הם עזבו את השער, וניסו לבלות עם החבר'ה ולחזר אחרי הבנות, בנות 16-17. שומר אחד, שידע לעשות קסמים, עשה הופעה, וניסה להקסים כמה את הבנות.

החברה אצלנו היא די מגובשת וסגורה, ולא כל-כך קיבלו אותם. היו להם מריבות עם הבנים, שלא התלהבו מזה שאחד רים מחזרים אחרי הבנות שלהם.

איבדנו את הסבלנות באופן סופי, כאשר אחד השומרים התגנב לילה אחד לחדר של בנות, וניסה להתעסק עם אחת. העפנו את הצעירים, ודרשנו מחברת-השמירה לשלוח אלינו רק בני 50-60 מלוס, או 60-פלוס. עכשיו יש לנו שקט.

„כפרים“: תירון מצטיין בכיר

וקנייה — ביקור כמוסאון, במיפעל, במופע אוריקולי ובאולדת-צוגות. את הגרלת מחזור עסקיה ביצעה כפרים עלי-ידי פתיחת שערי מופעליה לציבור הישראלי ועלי-ידי אי תור שוקים חדשים לייצוא: מלחי הצי השישי, עוברי הא"ם וצליינים ממזרח אירופה. מנכ"ל כפרים, פיליפ גרינהולץ, צופה עלייה משמ" עותית נוספת במחזור המכירות לשנה הקרובה, לא תתר צאה מגדיל מיספר הקונים אלא מהיערכות שונה בדרך המכירה לקבוצות מאורגנות ושימת-דגש על מוצרים בהם לכפרים ולתעשיית היהלומים בארץ יתרון תחרותי.

היערכות נכונה והתארגנות עיסקית מתאימה הביאה לחברת כפרים, המובילה בתחום היהלומים, והתכטיים בארץ, את התואר תירון מצטיין בכיר וזאת למרות הירי רה בתירות הנכנסת עקב המצב הביטחוני והכלכלי. כפרים, שהתואר תירון מצטיין בכיר הוענק לה הש' בוע עלי-ידי נשיא-המדינה, מייצרת ומשווקת יהלומים ותכטיים לישראלים ולתיריים בארץ ומייצאת לכל העולם. החברה מעסיקה כ-200 עובדים בשלושה מרכזים — חיפה, טבריה ובורסת-היהלומים ברמת-גן — ומחזור עסקיה הגיע ל-18 מיליון דולר. את עיקר עיסקותיה מבצעת כפרים באולמות בסברר יה ובחיפה, בהם זוכה המבקר בחווייה מיוחדת של כילוי

חוויה מיוחדת לגמרי במינה של ישראל בטוקיו

מ צטער — אבל רק יפאנים, אומר השוער כננר סה למועדון, וחוסם בפנינו את הרף לת.

„אבל...“ אנתנו מנסים לתרץ. „רק יפאנים“, חוזר השוער באנר גלית עילגת, ומגלה סימני קוצר רוח למראה פתחו הלוקיה.

תופעה זו של איי-הכנסת זרים למועדון יפאני חזרה ונשנתה ממ קום למקום. מסתבר שהיפאנים פשוט אינם אוהבים זרים. הם מנומרים, סיים, אדיבים ותייכנים עד לשלב, שבו אתה אמור לארח להם לחברה, וזה השלב שבו הם אומרים את הלא, ועושים זאת בתקיפות נמרצות.

היפאני הוא גזעני מעין כמוהו. במיוחד הוא חש רגשי-עליונות כלפי הגזע הלבן (ראה שונון). אם כבר יש מועדון, שישכים לארח אותך, הרי זה רק אם תגיע כאורח האיש של אחר מחבריו, או לחליפין תידרש לשלם לפעמים עד פי 10 ממר חיר הכניסה הרישמי, מה שעושה את הבילוי ללא אטרקטיבי במיוחד.

רוב הדלתות נסגרו בפנינו, ועל כן מה רבה היתה הפתעתנו, כאשר לפתע הגיח לעברנו יפאני, והזמין אותנו להיכנס למועדון, וזאת כשתלום סכר לחלוטין. 3000 יין, שהם בערך 20 דולר.

ברגע הראשון חשבנו שאכלנו אותה בגדול. הכנסנו לאולם רחום, אפוף ענני-עש וולא גברים. אף לא אשה אחת. רגע. אני לא מדייק. היתה אשה אחת בלבד, ו היא היתה על הבימה.

הבימה, בצורת האות האנגלית טי (T), או האות העברית זין (ז), (אחרי גיהוק), תפסה את רובו של האולם. משני צידי חלקה הארוך היו פזורים מושבים, שבהם ישבו הצופים.

האשה, להלן היפאנית, או הס טריפטיוזאית, רקדה בקצב לצלילי מוסיקת הריסקו, ולא עברו מיספר דקות, והיא כבר היתה ערומה כבי יום תמישי.

עד כאן הכל רגיל. ראינו את זה בכל מקום בעולם. אך מכאן ואילך התחיל השואו האמיתי.

ערומה כחווה אמה מסתובבת היפאנית על הבימה. היא רוקדת, מפוזת ומעכסת בין הצופים — ל הזוכים, אלה יושבים צמוד לבי מה — ומציגה לפני כל אחד, ללא חוזה לאדם. ולא רק זאת, אלא שה קהל נוטל חלק פעיל במאורע, וכל מי שהוא קטן-אמונה ומראה עיניים אינו משכנעו רשאי ויכול להשתמש באצבעו, ולברוק שאכן אינו חולם.

אינו אגדה רעי ולא חלום ער בר. הנה מול הבימה היפאנים בורקים, מסתכלים, ולכל אחד מהם ארשת-פנים של סטאג'ר כגינקר לוגיה. הנה הממושקף, המנקה טוב את זוגיותו כטרם ינעץ מבט בוהה בישבן הפעור, והנה אחר הי מחירי שתי אצבעות, כנראה רוצה לקבל דיעה נוספת, עד שישתכנע שאינו זקוק לאופטומטריסט.

היפאנית עצמה משועשעת ופר לטת מיני הערות כלתי-מובנות לאוזני, אבל הקהל גואה בצחוק, ואין ספק שיש פה גם עניין אינ טלקטואלי.

צריך לבחור מישהו מהקהל, שיע לה לבימה לצורכי קיום יחסי-מין, לא עלינו. אלא עליה — ככל הנראה.

★★★
ב שלב הזה אני מרגיש כי בוך כולי. מה יהיה אם היא תבחר בי? אני לא רגיל לקיים את יחסי-המין שלי בפומבי. מה לעשות, הורגלתי לעשות אותם בצניע, באינטימיות וברוב המיקרים ביחידות. אני מרגיש חיוור לגמרי. כל הרם שהיה לי בראש זרם זה מכבר לעבר שיפולי בטני. מניסיון קודם אני יודע שורימה נוספת לא תהיה בגדר הפתעה.

מתרחש. היפאנים עומדים זה מול זה, דרוכים כתרנגולי-קרב. כפי דים הימנית נקמצת לאגרופ ברזל ומור מת אל מאחורי העורף. אלוהים, פה הולך להיות כאסה לא נורמלי. אני מנסה להירחף לכיוון היציאה לפני שהמכות ירצו סביבי.

היפאנים נושאים תפילת-קרב מזורה.

אני יודע שאת הניגון הזה שמ עתי כבר. איפה אני לא מצליח להיזכר. אולי הייתי יפאני בגילגול הקודם?

ובבת אחת מוטים האגרופים מ חלקם קמוצים כשהיו. חלקם נפרשים לכדי יד שלמה, וחלקם

נייר-חיטוי ספוג כאלכוהול, ובתנר עות זריזות ונמרצות מתחילה לני קוח ולחטא את איזור-חלציו של הברנש.

זה לא נראה נבוך כלל ועיקר באותו הליך של הכשרתו לשימוש. לי העסק מזכיר הכנה לקראת זרי קת טטנוס, או לחליפין הכשרת תרנגול לכפרות (באנגלית זה נש מע יותר טוב), אבל אני הרי לא משם.

תהליך הניקוי תם, אולם לרוע המזל תוצאותיו הפסיכולוגיות על היפאני הקטן ניכרות בעליל. גם הסטריפטיוזאית מודעת לעובדה ש כמצב הנוכחי לא תהיה הצגה, והיא

מדיינשגל על הבימה

אבל מסתבר שאני חריג. יוצא דופן. זר. לא בעניין היחידות, אלא בעניין הבושה, שהרי היפאנים לא זרק שאינם מתביישים, אלא שמשני צידי הבימה קמים אנשים וכולם רוצים לטפס ולעלות.

הכנתי. היפאנית אינה בוחרת. הסצינה, שבה היא מצביעה לעברי ואומרת: „הי, אתה, גש לכאן!“, שאובה רק מדימיני. איזה מול. מה שקורה פה דומה יותר ל-„כל דיכפין יטה ויכוא, כל דיצריך יכוא ויכ ניס...“ והם באים וקמים ומתגוררים.

האם צפויה לנו כאן אורגיה רבי תני? — לא!!
הם מתאגדים בשלשות.

מציגים שתי אצבעות בלבד. הכל נגמר בשנייה. הם קבעו את המנצח על פי „אבן — נייר — ומיספר“ יים.“ המישחק שהיינו משחקים בי לידותנו, כאשר היינו צריכים לה טיל גורל:

„אבן, נייר ומיספרים / המנצח בין השניים / אן דה טרואה.“ בי פאנית זה נשמע אחרת, והזכיייה... כבר מניעים אליה.

הזוכה המאושר ממרה לטפס על

מאת אלכס פז

למעלה ולמטה, קדימה ואחורה, ומי שלא הולך קדימה הולך הצידה בתנועות סיבוביות. עוד כמה עליות וירידות והי פאני נאנח קלות, והקהל מריע קשות, והוה. היא יורדת מעליו,

הבימה. נעליו מושלות, ובזריזות רבה הוא פושט מעליו את בגדיו ונותר רק בגופיה לגופו. הסטריפ טיוזאית מקפלת את תחתונו ומניח אותם בזריזות על שאר בגדיו. מתוך תיקה היא מוציאה חפיסת

מה הולך לקרות פה? האם זו הכנה למיסדר-המפקר? האם יהיה פה חראקירי? האם תהיה מילחמה לחיים או למין? טובי ואני צופים פעורי-פה כי

מסירה את הגומי ומחטאת שוב. מה שטטוח הוא שאינפקציה הוא לא יחטוף פה. גם לא פוליו. הקהל מר אחא כפיים והיפאני יורד.

הסטריפטיוזאית חוזרת לשואו שלה. היא חוזרת לבימה, ושוב ער ברת מאחד לאחר ומציגה את חלון הראווה שלה לפני כל. יש והיא מבקשת מהבחור שיבצע בדיקה כי אצבעו, ויש שהיא מעניקה לו אבי זרים לאותה מטרה. הסיבוב נגמר והיא מוכנה לקבל אמן אורח חדש.

היפאנים קמים לבחור מועמד וטרי בי ואני מחליטים שראינו די וקמים לצאת. היפאנים מבחינים בקימתנו, ומפרשים אותה כדרכם שלהם. הם קרים לעברנו ומסמנים לעבר הכימה.

אני לא מאמין, אבל הם מוות רים! לאט לאט אני מעכל שהם מעניקים לנו, לטובי ולי, את הכי בוד הגדול לעלות לבימה. פעם אחרונה שהייתי וקוף על כימה הי תה נכיתה ג' ראשונה בתפקיד נר ב'. העסק מביך, ולך תרע אם הם לא יעלבו. אסור לשכוח שחיי אדם, ובמיוחד לבן, אינם נחשבים אצלם במיוחד.

★★★

אני מביט בטובי. הוא מביט בי ושנינו מבינים היטב זה את זה.

„אני חושב שאבן, נייר ומיספרים“ זה ממש ילדותי, מנסה טר כי לצאת מהמבוך ולי לא נותר אלא להסכים איתו, הלא רק ילדי הגנון משחקים כך, ואנו הרי אני שים בוגרים.

„אתה צודק“, אני אומר, „זוג או פרט?“

„זוג“, אומר טובי. „פרט, אחת שתיים שלוש.“ ההתערבות הסתיימה. זכיתי.

אני זוכר בערך כיצד עליתי ל-כימה בכריכים פקות. אני זוכר במי טושטש איך ירדתי ממנה מלווה בי מחיאות-כפיים סוערות של הקהל. אני זוכר במעורפל יפאני חביב, שהציע לי סאקי, כשחזרתי והתי יישבתי במקומי.

אולם את מה שאירע בזמן היותי על הבימה, מהרגע שבו פשטתי את בגדי ועד הרגע שבו חזרתי ולבשי תי אותם, את זה אני פשוט... זוכר נפלא!

נשארנו עד תום המופע. הוא הסתיים כסביבות השעה 11:30, כדי לאפשר לכולם להגיע הביתה ברכבת התחתית האחרונה. כל חצי שעה התחלפה בחורה, ולכל אחת היה את המופע שלה ואת שני הגבי רים שקפצו לבימה לקבל טיפול נגד זיהום.

היו גם רגעים די מביכים של המשתתפים. היה ברנש, שלא הצליח להיות ענק האלקטרוניקה, וכל המאמצים לא עזרו והוא נותר יפאני זעיר. אחר אחר היה כה נרגש ששלב ההכנה ורגע הסיום נתמוגו אצלו לאחד. אחר אחר פשוט לא הגיע לקו המטרה, ואחרי 10 דקות עבר זמנו (אם כי לא זממו). ובכל המיקרים הקהל עודד את האמן גם ברגעים הקשים שלו (או ליתר דיוק ברגעים הרכים שלו).

חזרתי עייף אך מרוצה. למי שמעוניין זהו מועדון OS ברובע SHINJOKU, טוקיו, ליד הגשר של הרכבת התחתית מול גורדיה-השחקים.

רחל מרחלת על כל העולם

של כל המדינה

שניים לטאנו

אבי יודמן, העולם הזה

אני רוצה להגיד לכם שרוני מאנה, מכעלי הסינרמה, המכונה מוויז'מלכות, בגלל התאוה הגדולה שלו לנשים בעלות תוארייפוי מוכרים, הוא פשוט טיפוס מיוחד. אמנם, הוא קצת נוטה לפנטז, אבל לא ידעתי כמה.

אז לפני שבועיים סיפרתי לכם, אמנם בהיסוס, שהוא ו חברתו ניקול הלפרין, מלכת-היופי של ישראל לשנה זו, עומדים להינשא בעוד כמה חודשים. ולמה סיפרתי לכם זאת? כי רוני מאנה מהסינרמה טען שהמלכה שלו התקשרה איתו ממכסיקו, שם נערכה תחרות מיס-עולם, ואמרה לו שהיא רוצה להתחתן.

מובן שנורא שמחתי בשביל השניים, וכבר התייעצתי עם חברות מה להביא לזוג הצעיר כמתנת-נישואין, וגם נורא סיקרן מה תלבש הכלה. אבל אלוהים גדול, ובאחד הערבים פגשתי בניקול, המלכה שהיתה מאוד לא פורמלית, שוחחה לה במרץ עם ידיד קרוב, שעמד לצירי, והיאאלוג ביניהם גרם לי לאבד את שיווי-המישקל לכמה שניות. ידידי איחל לה מזל טוב לחתונה, או מה אתם חושבים ענתה הכלה המיועדת?

"איזה חתונה ואיזה בטיח? אני לא מתכוננת להתחתן בשש השנים הקרובות, יש לי-הרבה תוכניות!"

"אז אין חתונה עם רוני מאנה?"

"אין. חוץ מזה, אני אתחתן כשאמצא את אהבתי-חיי!"

והידיד שלי היה כליכר המום מהמילים האלה, שהוא כמעט נפל וטוב שעמרת ליידו.

ולך, רוני מאנה מהסינרמה, אני רוצה להזכיר את האימרה הישנה שדרושים שניים כדי לרקוד טאנו.

אני פשוט ידעתי את זה: מהרגע שתהיה פנויה, כל הגברים בעיר יתחילו לחזור אחריה, כי היא באמת משהו.

אז לאחר רומאן בן שנה-יוחצי עם אישה-ע"סקים אילן שורבס היא פנויה. אוראל זרביב, נערת-יוזרה מהסוג החדש, הסוג שלא עושה רעש, הפועל ללא יחצנים וללא קשר עם התיקשורת, הסוג שלמענו גבר מוכן להקריב הרבה. אז האוראל הזאת, שהיא בת 21 וחצי, בלונדינית חטובה, היתה במשך ארבע שנים חברה של הרוגמן אבי חזן. אחרי הפרידה שלהם היא הכירה את שובס בן ה-40, ועברה להתגורר עימו במלון-הדירות י'ח. במהלך הרומאן הזה היא כיכבה בעיתונים כפרשת-הקוקאין המגוחכת, שכונתה "קוקאין כחברה הגבוהה".

לפני חודש וחצי הם נפרדו, והיא נראתה בחברתו של שון ארז, ילד-שמנת בן 19, שהיה קודם לכן החבר של גלית אהרונאי.

אוראל זרביב עם אבי חזן מבט לעתיד

בוני גינזבורג מבט אובה

יפהיה מיקצועית שזכתה באחד התארים בתחרות מלכת-היופי של השנה שעברה. אבל נראה שהקשר הזה לא היה בריוק מה שהיא חיפשה, ולפני שבועיים היא הכירה גבר כל-בנה, חלוס של שנים רבות, הכרווגלן בוני גינזבורג, שוער במחלקת-הישראל. השניים פשוט נדלקו זה על זה, וכבר רוי אים אותם כיהוד באירועים השונים. מי שירצה לראות אותם מקרוב, שיגש לבית-הקפה שבי מידרחוב שברחוב נחלת-בנימין בתל-אביב. שם הם יושבים כמה לילות בשבוע, שותים בירה או קולה, ומסתכלים זה לזה בעיניים כמבט אובה. זה אולי נשמע קבטש, אבל זה מה שקורה ביניהם. אני מקווה רק שזה לא יפגע בכישרויו הנספוטביים, כי אוראל צריכה להבין שבוני גינזבורג הוא לא רק שלה, הוא של כל המדינה.

שוך כמה גברים, המחפשים אשה שלמה, ולא אשה המחפשת את החצי השני, כדי להשלים את עצמה.

עכשיו היא כבר מתכננת ספר חדש, לת-יירים עשירים, ולצורך צבירת מידע ורשמים היא עמלה בפרך, כאורחת במלונות-פאר וסוערת כמיסעדות-יוקרה.

תוך כדי עבודה קשה במלון המלך דויד החליטו מארחיה לערוך לה היכרות עם חתן — מזרי אלני (40), מיליונר ממוצא סר דאני, החי באנגליה. היא היתה פנויה לפגיי שות איתו, מכיוון שהחבר שלה, רולף, נמצא רוב הזמן די רחוק, בקאהיר.

אבל מורי הגיע לפגישות עם אבא שלו, ועם חברתו הצעירה של האבא, וזה גרם לנאוה לחשוב שאולי לחתן המיועד יש בעייה כלשהי.

זה החזיר אותה למחשבות על רולף, ויש לה עכשיו רעיון חדש: לבקר אותו ולכתוב ספר חדש — מצריים און א באדנ'ט.

לגברת בלוך היתה אהבה גדולה עם ערד רדידן מפורסם, או רווק וכיום נשוי, והיא עדיין קצת אוהבת אותו, והוא אותה.

אחריכך היה לה רומאן רציני, שנמשך ארבע שנים, עם מזהנרס, שהוא גם מנהל חכ-רת-מחשבים. הם נפרדו, מכיוון שהוא מבוגר ממנה כ-20 שנה, יש לו כבר ילדים, והוא לא רוצה להתחיל כסיבוב שני של חיתולים וקי מות בלילה.

אחריכך היה לה קשר עם עשיר אחד מש' ווייץ, סיל גורדון, שעל-שמו נקרא המכון לאנרגיה באוניברסיטת תל-אביב. נאוה החי לטיה שאין לה, לטעמה, די אנרגיה, והיא עבדה ישר לרולף שליג, הולנדי בן ארבעים פלוס, מנהל דן תל-אביב לשעבר, וכיום המ-נהל האיזורי של רשת מלונות סוטסה במצ-ריים.

את רולף היא הכירה ככנסת-יירות, כי זה עכשיו הג'וב שלה — איסוף שקדני של הנחיות, עצות וכתובות לתיירים, הרוצים לתור את הארץ ולא להוציא יותר מדי כסף. אחרי שהיא גמרה לסייר בנתי-מלון, לנסוע כמהו אוטובוסים ולאכול באיי-ספור מיסע-רות, היא קיבצה את כל החומר והוציאה ספר, הנקרא, בלעז, ישראל און א באדנ'ט.

אהבותיה של רווקה מאושרת

יש נשים הרצות אחרי גברים-עם-כסף, יש נשים שגברים-עם-כסף רצים אחריהן, ויש שאף אחד לא רץ אחריהן, עם כסף או בלי. אני שומעת שאשה צעירה אחת, נאוה בלוך (34), שהיתה פעם עיתונאית ועכשיו היא כותבת-ספרים, נמנית בזמן האחרון על הסוג השני: כל מיני מיליונרים מסתובבים סביבה ורוצים להיות חברים שלה. למה? אני לא יודעת. יש יפות ממנה וחתיכות ממנה, אבל הרי כבר אמרו וכתבו בכל מיני מקומות, איזה פעם או פעמיים, שיופי זה לא הכל. יש עוד כמה תכונות טובות המושכות גברים. כדי שלא תבינו אותי לא נכון — לא אמרתי שנאוה לא יפה, אמרתי שהיא לא הכי יפה.

או אחרי שהבהרנו את הנקודה העדינה הזאת, אפשר להתחיל לרכל. בלוך, שהוציאה כבר כמה ספרים של שירה, וקובץ סיפורים תחת הכותרת המבטיחה נברים מעדיפים פריכות, אוהבת להגיד את עצמה כ-רווקה מאושרת, ולי נראה שדי בהגדרה זו כדי למי

נאוה בלוך המועטת בא עם אבא

על הספסל

עיתונאי אחד ישב בבית-קפה בירושלים בחברת כמה ידידים, ביניהם אביו של שחקן-כדורסל ידוע. האב התלונן שמאמן-כדורסל ידוע מתנכל לבנו על רקע רומנטי.

מייד נבהלתי, כי חשבתי שהמאמן מנסה להתעסק עם הכדורסלן, אך העיתונאי הבהיר לי מייד שהכדורסלן התעסק עם אשתו של המאמן, וכשזה נודע לו הוא החליט להתנקס בו, והפך את הכדורסלן לשחקן-ספסל.

מאחר והשחקן הזה כבר נודע כרוזן-שמלות כרוני, נראה לי שיש משהו בדברי האבא.

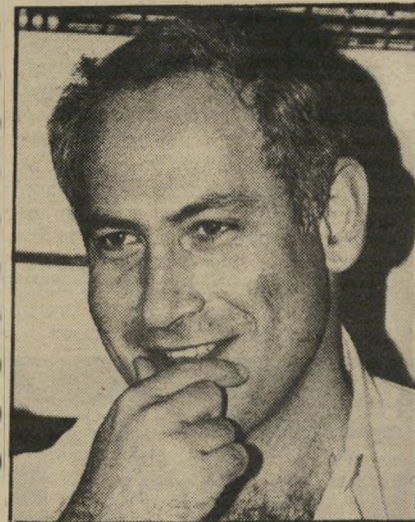
יומיים לאחר שנודע לי הסיפור הזה, פגשתי, ממש במיקרה, במאמן ושאלתי לתגובתו. הוא פשוט נבהל ואמר לי: "אני מציע לך לרדת מהעניין הזה, אל תתעסקי בזה!"

אז אתם רואים, החלטתי לרדת מהעניין, ואני משתמת אתכם בידידה הזאת. יש לי הערה קטנה: אולי הסיבה לכך שישיראל אינה זוכה בגביע-אירופה זה בגלל כל מיני התחשבויות כאלה?

הביבי והבייבי

השבוע סיפרו לי שלסגן שריהוץ ביבי נתניהו יש רומאן עם האלמנה המפורסמת והעשירה גליה אלבין. אמרתי לעצמי שאולי זה נכון, ואולי זה לא, כי למעשה גליה פנויה, וביבי נמצא בתהליכי גירושין מאשתו האמריקאית סלר, ופשוט אפשר לעשות אחד ועוד אחד.

החברים הקרובים שלהם טוענים שהם כי קישרי עבודה וידידות. אומרים שביבי מנסה לגייס את אלבין לפעילות פוליטית. לי באמת לא איכפת אם זה פוליטיקה או ענייני-כספים. מה שאולי מעסיק זה: האם יש משהו מעבר לכך. אז אני אספר לכם משהו נוסף: בהרצליה פיתוח יש בית-קפה ענק, המשקיף על הים,

ביבי נתניהו
דילח בלונדית

שקוראים לו הצוק, ושם, בשעות אחר-הצהריים והערב המוקדמות, נפגשים כל מי שלא רוצים שיראו אותם כל הרצלנים מונני, למי של אבל מה לעשות שיש לי ידיים קרובים, שראו את נתניהו יושב שם בחברת דיילת אל-על בת 30 בערך, עם תספורת קארה מגוון בלונדי, וישבו איתם עוד כמה אנשים, והביבי הזה והבייבי הבלונדית שלו החליפו מבטים אזהבים. כך, לפחות, זה נראה ליושבים מסיבי, וזה נראה כאילו כל העולם שייך להם בלבד.

אז אני מבקשת מביבי להפסיק בלבבל אותי, כי הוא עושה זאת די ויותר במישור הפוליטי. אז לפחות שבמישור הרומנטי נהיה מעורכים ומסודרים.

שימחה בני-ברק

היא כליכך רצתה בו, בתינוק הזה, ור הוא בא. לא בקלות, אחרי כמה ניסיונות עצובים ולא-מוצלחים. עיריית בולקא, פעם זמרת, כיום בעלת-תשובה בבני ברק וזמרת לפני קהל של נשים בלבד, ילדה בשבוע שעבר שבמזל-טוב את ברוך, שקיבל את שמו מהסבא שלו מצד האבא, המהנדס ישראל מוש-קוביץ.

כדי שברוך יעצא לאוויר-העולם בריא ושלם, נאלצה עיריית לשכב בשמירת-הריון במשך תשעה חודשים, מהם שלושה בבית-החולים. בעצת הרב היא שמרה את ההריון בסוד, והפתיעה את כל השכנים והחברים, כאשר חזרה הבית תה עם התינוק, עם עודף של קילוגרמים רבים על גופה, הדק בדרך-כלל. ובני ברק צהלה ושמחה.

מזכירה הכי חרוצה

נו, מה אגיד לכם, הייתי פשוט המו-מה! נכנסתי למסיבה תל-אביבית טיפו-סית, אתם יודעים למה אני מתכוונת. הרבה חתיכות, דוגמניות, אנשי בורסה וספורט, וכולם מחייכים לכולם, ופית-אוס זה בא לו!

איש-העסקים שמואל פלאטו-ש"ר, רון, בעלה של הזמרת ואשת-החברה אנט פלאטו-שרון, עשה כניסה מרשי-מה בחברתה של המזכירה הצמודה שלו, קלרה חורי. אז חשבתי שאולי הם באו בענייני-עבודה, אבל כשהסתכלתי בש-עון וראיתי שהשעה כבר כמעט 2 לפנות בוקר, אמרתי לעצמי שגם המזכירה הכי חרוצה בעולם לא עובדת בשעות כאלה, וחוף מזה - מי אמר שלמזכירה אסור לבוא למסיבה בחברת הבוס שלה? טוב, זה לא הכל. לידי עמדו כמה חברות, ששאלו אותי מדוע אנט נראית כליכך משונה הערב. התיסרוקת, הבדי, דים, המבט, זו לא אותה אנט. אז הסי-ברתי לחברותי שלמרות הדימיון הרב בין אנט לקלרה, הבחורה העומדת בי-כזאת נחישות ליד פלאטו-שרון היא המזכירה, ולא הרעיה הנאמנה. ובעודי המומה, עברה לידי אחת ו-אמרה לי שזה לא חידוש, כי כמה ימים קודם לכן הם נראו ביחד בסושי בר.

השלישי בחבורה

שלושה חברים היו בגטו ורשה - שימי-חה הולצברג, מנדל גרינבאום ויעקב אייזנר. שלושתם ניצלו, ושמו על קשר ביניהם במשך כל השנים. שלושתם גם זכו לתהילה חלקית: שימחה הולצברג כאביר הפצועים, מנדל גרינבאום, ששינה את שמו למרטינ גרין, הוא סופר מצליח שחיבר את

יעקב (ה'קיי') אייזנר
חתונה לאחר רומאן לוחט

רביהמכר בשם כל בני ביתו, ויעקב אייזנר הוא המפיק ההוליוודי ג'ק אייזנר. הולצברג מתגורר בארץ, גרין מתגורר בצרפת ואיזנר הוא המפיק, מתגורר בארצות

שמואל פלאטו-שרון וקלרה חורי
האשה פסה לפארט

בזד התקליט שלה ואירוע-התרמה גדול לויצ'ו סביון. אני כבר בטוחה שהמזכירה החרוזה תמצא לעצמה עיסוקים מעניינים באו-תם מועדים, שבהם תקיימנה המסי-בות האלה. אך אותי מעניין לדעת היכן יבלה בעל-הבית באותם ימים חשובים.

אז חקרתי, כמובן, בין החברות שלי אימה הגברת פלאטו-שרון. אחת מהן, שהיא השפיונית לענייני סביון-והסביו-בה, גילתה לי שאנט טסה למאריס, כדי להגדיל את מלתחתה לכבוד שלושה אירועים שהיא עורכת בביתה - מסיבות-יוס-הולדת לבנה, מסיבה לכ-

עתיד של שובר-לבבות

תכשיטי-זהב כשווי 100 אלף דולר. בהתחלה הוא ניסה להתנגר, אבל במהרה הבין שזה ממש לא כדאי לו. למולו, הוא היה מבוסס. לפני שבועיים הוא פתח, יחד עם חבר, פאב ברחוב הירקון, הנקרא אשנו, על מישקל

הרן שגיא
אתה דומה ל...

„לאך-שהוא“. עד להודעה חדשה הוא ציפור-לילה - עובר-מבלה בלילה, ישן עד הצצה ריים, ואחר-כך מנסה את מולו בעיסקי גדל'ן. הבחור, שלפי דעתי יש לו עתיד גדול בתור שובר-לבבות, כבר רגיל לשמוע מכל מי שפוגש אותו: אתה דומה ל... אני החלטתי שהוא תערוכת של זיק גולמי וז'ראר דסאררריה, אבל שמעתי שהרביקו לו כבר דימיון לדון ג'ונסון, ואחת אפילו אמרה שיש לו חיוך כמו לרוברט דה-נירו, כולל גממות-החן בלחיים.

כבר מהערב הראשון לפעילותו של הפאב יצא להרן רומאן עם לבנה, שאף אחר אינו יודע מה שם-מישפתחה, יפהפיה חטובת בת 23, אמריקאית ממוצא רוסי, בעלת תואר בשיווק ובפיסוס, העובדת כיתצנית של רפי שאול.

לנה הגיעה לפתיחה עם ידידים, בעלי פאב אחר, ראתה את החתך הבלונדי, ומייד הח' ליטה להיות בעניינים: היא ניגשה לבאר, מה צד של הבאר-מן והתחילה למוזג משקאות, כדי להקל על הלחץ. ומה כבר יותר צריך הכנארם? גם יפה, גם חכמה, גם אוהבת לעזור, גם אוהבת.

הכרית אך מגיע ארצה פעמים רבות בשנה, ורואה בישראל את ביתו השני. כיום השלישי בערב הוא יישא לאשה את אהובתו, שרה שרייר, בחתונה רבת-מש-תתפים שתיערך במלון דניאל בהרצליה. שרייר היא פולניה, כבת 32, בת לאב יהודי ואם קתולית, שהתגיירה למענו. אייזנר בן ה-60 פלוס הוא גרוש ואב לשלושה ילדים בוגרים.

השניים הכירו זה את זה במיסגרת עבודתו של אייזנר, ואחרי רומאן לוחט החליטו למסד את מערכת-היחסים ביניהם. למרות היותו ציוני, הוא רצה להינשא בטכס צנוע בארצות-הברית, אך היתה זאת אשתו הצעירה שלחצה עליו לערוך את החי-תונה בארצות-הברית, אולי כדי לסגור מעגל בתהליך-הגיור שלה.

סיפור חייה של שרה שרייר, שנולדה בשם הקאטולי יונה, מרתק ביותר, ואני לא אתפלא אם עוד יעשו סרט מהחיים שלה. למרות שהכל נראה ורוד ויפה, יש גם קטעים לא כליכך נעימים. הילדים של המפיק לא כליכך מתלהבים מהקשר הזה, מסיבות שונות. אבל עם הזמן הכל יסתדר, מכיוון שהאבא שלהם הוא כבר די מבוגר כדי להחליט מה טוב לו, גם אם זה לא נראה לילדים.

מעשה חמור

איך זה שחמור אחד מצליח לשגע את כל המדינה? מסתבר כי אפילו חמור גמור, מטומטם ובור, יכול למות בצורה כזאת שתעורר גלים, תעשה כותרות ותתפרסם ברבים. לא לחינם הלך השמאל אצל החמור. ההיסטוריה מלאה בחמורים עמוסים במעשים טובים. אך אף יצור מהגזע החמורי לא זכה למעמד של כוכב-תיקשורת בינלאומי בזכות פועלו העצמי. תמיד, תמיד, קיבלה את הקרדיט האישיות האנושית שרכבה על גבו. בא חמור יחיד ומיוחד מכפר כפל-חארט, והראה לכולם איך אפשר לעשות הון ציבורי מפגר מוליטי.

המנוח מכפל-חארטי

מותר להניח שאיזה תלמיד-ישיבה בהמי ירה והרג את הבהמה, אפשר לחשוך שהיו שם עוד 10 מופרעים שונאי-חינם ותאבי-נקם. ב-עבר נרצחו חמורים אלמונים רבים, כדי למ-כור בעורמה את בשר-הפיגולים, והתמונות לא יצאו לעיתונים. ידוע גם כי מדי יום מוב-לים אלפי בני בקר וצאן לגיא ההריגה, ללא כל רקע מוליטי, סתם, לסיפוק יצר האכילה. אפי-ולן המדומקרתיה הגדולה ביותר בעולם מגיעים דיווחים מדאינים על טופן המר של חיות תמימות, בצורת סטיי-קיס, שישליק, קבב וצלעות.

וכלל לא ברור אם דיוקא החמור הספציפי הזה היה כיבשה תמימה. חובה לשים לב לעובדה התמוהה, כי בני-גוד לשיטה הקבועה, לא נחטפה גופתו באישון לילה ונק-ברה בחוג המישפחה. בסטייה לנוהל המקובל לגבי הטיפול בחללי האינתיפאדה, פתאום נחשפת גווייתו ומוצגת לראווה.

אולי בכלל היה החמור המנוח שטינקר של שרותי-הבי-טחון והוצא להורג לפי הוראת אש"ף-טוניס. צריך לבדוק לעומק את עברו הפלילי וקשריו האישיים כנושא-הכלים של כנופיות מבריח-סימס קשים. כמו במיקרים קודמים, שבהם נרצחו מתנחלים יהודיים, אסור לקפוץ ולהסיק מסקנות מוקדמות, רק על פי העובדות. כדאי להתני-

מאיד ליפטיץ

בסבלנות ולא למחר ולהכריז כי הרקע למעשה נובע ממ-ניעים לאומניים. יש למצות את החקירה עד תום ולבדוק כל קצה חוט מהחבל שעל צווארו, וכל שיערה חשודה מזנבו. כל חמור בא יומו, והנפטר מכפל-חארט עשה זאת בגי-דול. עבור השמאל בישראל הוא כמעט שווה-ערך לחמורו

של המשיח. על גופתו המתה הם ימרו ל-מתנחלים את החיים. הסוס המת - התמיכה במטרות אש"ף בקרב היהודים - קם לתחייה בעזרת הבר-מינן האומלל. את החייל הנעדר אילן סעדון מאשקלון עדיין מחפשים, אך ל-שמאלנו המתלהמל כבר ברור שבכפל-ח-רט קבור החמור של השטחים.

והוא לבטח יושב עכשיו, שם בעולם-האמת של החיות, ונוער כמו משוגע בצחוק חמורי. בחיים הוא לא האמין שיהפוך את עורו מח-מור פשוט לאייטס תיקשורת. בחלומותיו ה-וורודים אותנו חסידי המדינה הפלסטינית השניה לעבר נים. כואב לו הלב על כל הכסף שהיה יכול לעשות מהרצאות, נאומים, ראיונות והוצאת ספר-זיכרונות. ראש של חמור שכמוני, הוא אומר לעצמו, "למה לא לקחתי אף פעם חיות באנגלית?"

אבל פה, על פני האדמה הטובה, מחמור לחמור כוחנו אוזל. רק חמור לא רואה איך משתלחים כתבני ופוליטיקאי השמאל במתיישבים היהודיים. כמו חמור אחרי בן-אדם מצעידים אותנו חסידי המדינה הפלסטינית השניה לעבר הים. חזית הסיורב לארץ-ישראל היהודית השלמה תפסה טרמפ נלעע על גב החיה הארבע-רגלית הקטולה. ובארצות-הברית כבר מחברים את התסריט לפרק הבא שיקרא "ושבו חמורים לגבולם".

חמור אחד מת עושה רעש נורא אצלנו ובעולם. המון חמורים חיים בינינו, ואינם שומעים באוזני החמור שלהם את מה שמתכננים עבורם הזאבים, הנמרים והצבועים. מסתבר כי האדם הוא תבנית חמור הכפר, ויש סכנה ממשית שנובל כולנו כחמורים לטבח ולקבורת חמור.

משמאל לשמאל

טיטי, טיטי, יאמר הפלאח הערבי מנחאלין על הטיפשה של הכפר. מתל מרוח'תי. מיתל מג'יתי. "כמו שלא הלכת כך לא חזרת." רוצה לומר, נשארה הטיפשה על מקומה ולא השתנתה. טוחנת-מים, גזורת-אוויר.

ה"טיטי" — עכשיו היא שלנו. נסעו האנשים הנחמדים בשירה של מכוניות אל נחאלין, יום שבת — יום קיץ לכאורה. חנו במעלה ההר צופים אל הפלסטינים, שיעלו אליהם, מברכם לשלום. "אהלן וסאהלן, ומרחבה, ומרחבתין, ותעישי, ותחיו," ומה עוד? כלום.

מעשה יפה כשלעצמו. אין לולול. אבל, קשה להתאפק ולא לגחך כשכאן מתחיל ונגמר כמעט כל העניין. הנה העכשוניקים היפים בתרפיה קבוצתית ערבית — יהודית. מי המטפל, מי המטופל? היישירו עיניים זה אל זה, ואמרו: "מצטערים מאוד שיש אצלכם ג'אש (צבא) ובלאגן (אינתיפאדה)". השיבו להם: "גם אנתנו מצטערים מאוד, תעשו משהו." עשו פיקניק בטבע וכתבו בעיתונים. העכשוניקים רוצים שלום. מה, זה לא

הפגנת "שלום עכשיו" עם הפלסטינים במסיבות-שישי

מספיק? מה פתאום שהם גם יפטרו כל בטחנים כמו אנשי גוש אמונים ואנשי כהנאי מרוע שיגיבו על כל אירוע? נזרקה אבן בכביש, המתנחלים מגיעים עור לפני הצבא. בקבוק תבערה? המתנחלים נכנסים מיד לכפר — ופוגעים לא רק בדודייה-שמש.

העכשוניקים מבולבלים, אובדי-עצות, חסרי-דרך, לא תופשים שזו מילחמה. הפלסטינים, אני חוששת, מתעבים את המתנחלים. אבל כהחלט מכבדים אותם. כי הם ברורים, אנשי-מעשה, הנלחמים על דע-תם ללא כחל וסרק.

חסרי-הזהות, העכשוניקים, באים אצל הפלסטינים עם הונב בין הרגליים והלשון בחוץ. תסתלו לנו הערבים, אנחנו אתכם כבתים בשיכון כבלי, באפקה, בתוכנית ל', בהרצליה הירוקה, בחיפה האדומה, בכורסאות מול הטלוויזיה עם אלקסים ומישקה-השבו. אפילו במסיבות שלנו בימי שישי. הנה גם עכשיו בשבת בפיקניק. ידוע מאיפה באו, לא ברור לאן הם הולכים.

כבר אמר הפרופסור גרשום שלום ב-1974 בקובץ "אין שאננים בציון". האתגר הוא לעמוד נוכח העובדות. וזה בריוק מה שהשמאל החדש אינו אוהב לעשות. גם הם, כמו הכנענים, חיים בעולם פיקטיבי... אינם יודעים את מקומם, הם פועלים כחלל הריק, וזה עתיד להתנקם בהם." סליחה מראש על הצניזות, גם אני רוצה שלום. אז סלאם, באי, צ'או.

ענת גטניו

בייקר

גשות גלובאלית, או לפחות לרחותה לזמן בלתי-מוגבל. מאכן תורת-השליבים המשות-פת לכל הצדדים בסיכסוך, שהיא מעין חוקת-מילחמה שהכל מודים בה. תורת-השליבים אומרת שבמיוחד התיכון שורר מצב טעון חומרי-נפץ. לכן כל צד בסיכסוך מתקרב או מתנגב למטרותו הסופית כזהירות ובשליבים, כדי למנוע פיצוץ.

למשל — אש"ף רוצה "להשליך את היהו-דים החוצה" בשליבים, לפי דברי פארוק קא-דומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, בראיון לעיתון הרני פול'טיקן מ-1979 במאי. הליכוד רוצה לספח את יש"ע בשליבים. מיפלגת-העבודה רוצה לחזור בשליבים לגבר-לות '67, למען "מדינת ישראל יהודית ודמוקרטית".

לתוך המצב העדין הזה התפרץ ג'יימס בייקר כמו פר לתוך חנות חרס'ינה. הוא הת-נהג כמו עורך-הדין הצעיר מהבריחה. הוא התייחס בדבריו למטרות הסופיות של הצד-דים, תוך כדי דילוג על השליבים ותוך התי-עלמות מעצותיהם הנבונות של יצחק שמיר ומשה ארנס, שיעצו לו לעשות את ההיפך: להתרכז בשלב הנוכחי ובאשר לעתיד — לעבור כל גשר, כאשר נגיע אליו. אבל בייקר פשוט סגר את התיק. בדבריו הוא הביא לאקטואליזאציה של סיכסוכים, שהיו צריכים להיות אקטואליים רק בעוד 10 שנים, אם בכלל.

מרכזי הורוביץ מטפל שבוע שני ברציפות, במוכיר-המדינה האמריקאי.

המצב שנוצר בעיקבות נאום ג'יימס בייקר ככנס פעילי איפא"ק מוכיר את הבריתה המי-שפטית, שכל מתמחה זוכה לשמוע מהמאמן שלו לפחות פעם אחת בתקופת ההתמחות: עורך-דין צעיר, שהחל לעבוד במישרד של אביו, חוזר מבית-המישפט ובפיו כשורה: "זכינו במישפט. התיק סגור!" האב תופס את ראשו בידיו: "מה זכינו? מי סגור? אנחנו חיים מהתיק הזה כבר 20 שנה".

כבר 20 שנה כל הצדדים בסיכסוך המיז-רחתיכוני מהלכים על קצות האצבעות זה כסיב זה, כשהם עושים הכל, כדי למנוע התני-

מזכיר-מדינה בייקר הלבוש O.K. מה עם הראש?

בין הגטו לירושלים

המחזה „גטו“ של יהושע סובול נחל כישלון מבזה בני-יורק. אבל הגטו בלי מרכאות זהו כנראה ההצגה המצליחה ביותר מדור לדור בצמרת העסקנים היהודים בכל מקום. לראות את השלט המתאדה בחום הנייריורי של הצגת הנפל נפו בתיאטרון בקירבת כרדוווי, זהו חיזיון מעורר. אמנם מתרצי כישלון המחזה של אכיר השינאה והביזוי

שרון בני יורק: „הכל יקום או יפול על

ירושלים. איננו מאמינים בשלום

עם רוצחים

העצמי-יהודי — יהושע סובול — תולים זאת בני-יורק טי"ס, בכיורת הקטלנית שבה זיכה העיתון את נטו. אבל יכול בהחלט להיות שהיהודים הגאים של ניריורק, שנמאסה עליהם ההלקאה העצמית החולנית-פסיכופאטית, הם שהצביעו ברגליהם למען הכישלון הבימתי — בעיר היהודית הגדולה ביותר בעולם. ומכאן מקור העידור.

לחזות במיפגש של „מועדון הנשיאים“ האמריקאי, אותו גוף יהודי שהתמסר בפארק-אבניו, כמי שמייצג כביכול את הקהילה היהודית האדירה ביותר בתפוצות — זהו חיזיון די מרדא. כי כאן אתה חש ברוח הגטו האמיתית. בקרב העסקנים היהודים. לא כולם. חלקם הקולני. אצל המיעוט הזה יזכו סובול וחבריו להצלחה קבועה.

אבל רובם אינם אשמים בכך. הם מבטאים במידה רבה את משבריהם הגטו מירושלים. כי יש ירושלים המחפשת אחרי „תרמית“ והסכרה, על בסיס של כניעה וויתורים, כנוסח התוכנית המדינית המסוכנת ביותר שהציגה איזה שהיא ממשלה בישראל מאז הקמתה: בחירות למועמדי אש"ף.

יש המציאות החוקה מכל, שבה נלחמים כיום יהודים בירי שלים וברחבי ארץ-ישראל על הפקת הלקחים הקשים ממנה. מוחלט למסורת הגטואית ותוך הפקת הלקחים הקשים ממנה. כשם שיש יהודים רבים בני-יורק וברחבי ארצות-הברית, ולא רק שם, המוכנים לתמוך במאבק הגורלי הזה. בניגוד מוחלט לקומץ עסקני הגטו, הטסים בכל הודמנות בין ניריורק לירושלים.

ביטוי לרוח היהודית הזאת ניתן למצוא גם בהופעתם של אלף מיהודי ניריורק בארוחת-הערב החגיגית שנערכה ב-1 בינוי למען ירושלים. איש לא הכריח את היהודים הללו לבוא בשעה 6 בערב לאולם-הסמיכות הענק של הוילטון בשדרה השישית, ולצאת משם סמוך לחצות, מרוקנים מכמה מאות אלפי דולארים. איש לא פקד עליהם להשתתף ולסייע במיטב כספם למען איכלוס מזווד וחיוני של העיר העתיקה בירושלים ביהודים.

אבל אלה, כמו יהודים רבים אחרים בארצות-הברית, חשים ובצדק שישראל מתקרבת לרגע של אמת במאבקה. שהבעייה איננה כבר „הסבר רה“ אלא קיום. ולכן בניגוד לגטואים של סובול, קמים יהודים רבים להשתתף בדרכם במאבק העליון. במיוחד כשהם שומעים לא רק שירושלים, בשנה ה-22 לאחר שחרורה, מחולקת שוב למעשה, אלא שעור קמים צניגי מסורת-הגטו בירושלים ומבטיחים לתושביה הערביים וכותה-הצבעה בכחי רות למדינת אש"ף.

כמוכן הוא שונה עתה תגובת יהודי ארצות-הברית מתגובת הקהילה שם בשנות ה-40 הנוראות. כאשר יהודי אירופה הוסי' מדו בגטאות חברו גבאי הסוכנות היהודית בירושלים עם גבאי ניריורק להשתיק ולטשטש. נרתעו וחששו מלהפעיל לחץ על נשיא ארצות-הברית פרנקלין רוזוולט ועל הממשלה הבריטית להפציץ את מחנות-ההשמדה.

הציבור היהודי האמריקאי הענק תוזה עתה בי אותה שתיקה והשתקה טראגית בארצות-הברית. לכן יכול היה לא מכבר לצאת האינטלקטואל האמריקאי החשוב נרמן פורדגרין במאמר אזהר

גם כנרג'בלזן. לא פחות ולא יותר. כלומר, בדומה לאיור השלט, המתארה של הצגתו הכושלת של סובול בני-יורק. השואל המיוסר הזה לא היה אחר מאשר מנתח רונופוט, שאכיו, יוס'ה, הותיר לו רכוש גדול שאותו צבר ברומנית עם היותו שואן מיקצועי מאז ימי שחרור ברג'בלזן. וזהו אותו מנתח, אשר אף רץ במישלחת חמשת היהודים האמריקאים שהשתטחו לרגלי יאסר ערפאת כשטוקהולם בחורף שעבר, כדי לסלול הדרך לדיאלוג ההרסני בין ארצות-הברית לאש"ף. השיב לו שחר-התעשייה-ההומיסחר, אריאל שרון, שהופיע שם באותו בוקר לפני אולם מלא, כדי להעמידם על הסכנות המיריות לישראל שיש המתעלמים מהן: אנחנו מאמינים בשלום עם אויביים. לחצנו את ידי המצרפים. אבל אנחנו לא מאמינים בשלום עם רוצחים. לא לחצנו ולא נלחץ את ידיהם."

מחיאות-הכפיים שנשמעו כאולם הכיחו שיש עדיין, גם במועדון הנשיאים, כאלה, בניגוד למנתח רונופוט, המכריזים בין אויבי לרוצח.

אך היו אחרים באותו בוקר שדיברו כאילו היו תיזמרת מאורגנת היטב — אם מותכם עצמם או מירושלים: הם שיבחו את יוזמת-השלום הישראלית, כלומר, תוכנית-הבחירות לפלסטינים. בראש ובראשונה, אמרו, משום שהיא הקלה על המצוקה של ההסכרה, אחרי 18 חודשים של ההתקפות על ישראל בתיקשות, עקב כישלונה בהתמודדות עם האלימות הפלסטינית.

מה שעלה מהצרות הדוכרים הללו, כי לא היו אלה ממש שאלות, הוא שאותם צניגים יהודים אמריקאים רוצים שקט. שגובר חששם כי במאבק על קיומה של ישראל עלולים בקרוב להתנגש האינטרסים של ארצות-הברית ושל ישראל, ואז יעמדו יהודים אלה למיבחן, שממנו הם כה ראים. אישית, כשהקשבתי ליהודים אלה באותו בוקר ה-2 ביוני,

אד סק' התכנה מערכת הבחירות כדי

לפתוח את ערבי-ההתרמה לירושלים

חשתי מין זעזוע. כאילו המחזה של סובול, שנכשל אולי בברודווי, מצליח כאן בקומת-הגג בפארק אבניו. כאילו יושב אני בוועד הקהילה בגטו ורשה או בוועדת-ההצלה כבודפשט. בישראל לא העליתי מעולם בדעתי שאהיה עד ליישיבת גטו, נוסח התיאורים שקראנו הלכה למעשה 41 שנה אחרי קום המדינה.

כנראה שגטואיזציה היא לא עניין של גיאוגרפיה. והגטו יכול להיות חבוי בליבם של שרים וחבריי-כנסת בירושלים, ולהתפשט עד ניריורק ולכל מקום. כי אין ספק שרוח-הנכאים בירושלים מסכיב לתוכנית, שהוכתבה על-ידי וושינגטון, היא שהרביקה חלק מהעסקנים היהודים במועדון הנשיאים, ולא להיפך.

מול שכינת רוח ההתנגדות הנוכחית בקרב העסקנים היהודיים, ציג בהרחבה האיתגור של אותה בראשית שנות ה-70. הסכרה זה נבטח חשוב — שרן להם. יש תועלת בהקלת המצוקה בעניין זה לישראל ולאומם היהודים החשים בכך בארצות-הברית.

אבל זהו רווח לטווח קצר בלבד — זההיר שרון. לטווח הארוך ביטחונם וקיומם של היהודים בישראל וברחבי העולם — הוא הנושא המכריע. שום הסכרה מוצלחת ריגועית, לא תוכל לבוא במקום צעדים ממשניים, שיבטיחו את ביטחונם וקיומם של ישראל והיהודים.

שרון ריבר אליהם ברורות, כפי שהוא מאמין שיש לדבר אל אנשים בני-עיקר מכריעים. ובאותה לשון ישירה ואישית שבה נקט ערב קודם בהילטון, כשדיבר אל כנס תומכי ישוב ירושלים העתיקה: „בקיץ 1987, כשטיילתי באחד הלילות בסימטות הנפלאות של ירושלים העתיקה בחברת רעייתי לילי, בעיקבות מעשיר-רצח ופציעת יהודים שביצעו שם החלטנו כיהודים, כישראלים, לעשות צעד אישי בעניין זה, להתגורר בכל הודמנות בדירה משלנו בעיר העתיקה..."

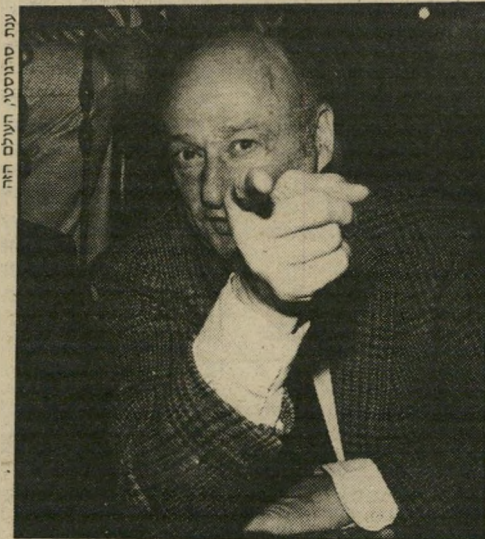
היה זאת ראשה-ממשלה ושרה-הביטחון הראשון דויד כך גוריון שכבר קבע, המשיך שרון, „שבעבור ירושלים יש לע" שות הכל. לכן היתה לי הזכות להשתתף ב-1948 בקרב עקוב הדמים לשכירת המצור על ירושלים, בלטרון, שם נפצעתי בעצמי עם אחרים מלוחמי מחלקתי, אשר 15 מהם נהרגו באותו קרב..."

סיים אריאל שרון: „גם היום הכל יפול או יקום על ירשלים!"

רה ב„קומאנטרי“ על החורבן הצפוי לישראל כי תוצאה מהפקרתה בידי האינטלקטואלים והשי מאל היהודים בישראל ובארצות-הברית, באם לא ישנו את דרכם.

לכן יכול היה ראש העיר אד סק', המנהל עתה מאבק חורמה להיבחרו מחדש, להתפנות ולפתוח בהילטון את ערכי-ההתניסות למען איכלוס ירושלים העתיקה, שחזיתו ניצבים אנשי „עטרת כהנים“ יוצאי ישיבות-ההסדר.

לכן היו שם התובע הכל-יכול של ניריורק, רוברט („רוב“) מורגנטאו, מלקולם הנליין עם קשריו המסועפים לממשלה, אנדריו סטיון, מבי כירי עיריית ניריורק, סם דומב, המגיים את היהודי

ענת טייטלבום, העולם הזה

ראשי-עירייה אד סק'י

יש מי שיוכירו ליהודים — שהם יהודים"

דיים ברחבי ארצות-הברית, מרכוס בין, שטרך לבוא ממכסיקו, סטנלי שטרך, המסייע בכל ררך, ויהודים חשובים רבים אחרים, הערים לצורך הרחוף לשבור את המצור החדש על ירושלים — מצור 1989.

את ההבדל, את הפער בין המצב בשנות ה-40 להיום בקהיר לה היהודית האמריקאית, בין הגטו או וכשיו בנוסח יהושוע סובול ופרנסיו — לבין רוחם האמיתית של רוב היהודים, הטיב לבטא ככשרונו הגאומי המיוחד ראש עיריית ניריורק, אד סק'.

„אם היהודים שוכחים שהם יהודים,“ אמר סק'י, „אם חבושי-כיספה במרכז הבימה, המועטרת בצילומי העיר העתיקה,“ אחרים יסבירו להם מיד מי הם.“ והוסיף: „יש האומרים לי שמוטב לא לדבר על הנושאים המכ איכים לנו. מוטב שנשב בשקט. שנשתוק...“ את תוצאות השתיקה כבר הכרנו. מעולם לא הסכמתי לכך ולא אסכים... כי זוהי המנטאליות של השטטעאטל...“ רוצה לאמר של הגטו. „אל תשכחו שישראל נולדה, לא משום שהעולם רצה בכך אלא בגלל האמונה, שיש לעם היהודי עם ארצו ובעיקר עם ביתו — ירושלים.“

במועדון הנשיאים של יהודי אמריקה

חשים ברוח הגטו האמיתית

מול הרוח היהודית — לאומית הזאת באותו ערב האפנינג ירושלים בהילטון ניריורק, בלטה רוח-הנכאים משאלותיהם — הצהרותיהם של כמה מחברי מועדון הנשיאים היהודי אמריקאי למחרת בבוקר.

אחד מעסקני מפלגת-העבודה אמר שהוא, כבן לניצוליי שואה, רואה בתג-היהודי הביטחוני, שהחליטו להנהיג לעוכ-דים הערביים באריאל, מן טלאי צהוב, נוסח זה שנשאו יהודים

מעניין, אך הסתה להמררה, כאשר היא באה מהשמאל, כרוגמת הפעילות הבלתי-חוקית של השונה ה'21 בקלקיליה, וזכה לגלאהרה בתיקשות ובכראונה, כאילו היתה זו פעילות למען שיחרור אסירי ציון, בעוד פעילויות דומות מהצד הימני של המיתרס, של מתנחלים או סתם פעילי-ימין זוכות לדרישה חריגה שמעית למיצוי-הדין בשם שילטון-החוק וההגנה על הדמוקרטיה.

לא יעורו לפעילי השמאל הפגנות-הס' תה כנגד המתנחלים, בתירוץ השחוק שהם הפוגעים בחיילי צה"ל. כל קצין וחייל בצ"ח יודע מי הם אלה הפוגעים בפעולות צה"ל בשטחים, ומי הצד שעוול להם, מאמ' צם ומארח אותם בבתיהם — פעילויות שמשום מה לא זוכות לסיקור תיקשורתי לתקן כלהו. הרצון העז מצד שמאלנינו לתקן במיקצת את דימוים השלילי בקרב חיילי צה"ל, ולהסיט את הוויכוח הציבורי לעבר המתנחלים הוא ניסיון תיקשורתי בווי, השם ללעג את המציאות האמיתית שבשטח.

היינו צריכים לחכות שכתב-הטלוויזיה בני לים יעקוב אחר אוטובוס, הנוסע מירושלים לבאר-שבע דרך חברון, כדי לחוות, טוויסוף, כיצד מתמודדת אוכלוסייה של 80 אלף נפש באלפי ניסיונות לרצח הנעשים בכבישי יהודה ושומרון מדי יום ולילה. האבנים שסיקר לים, ושכנסו לכל סלון בליל-שבת האחרון, היו צריכות להכות 17 חודש עד שהטלוויזיה הממל' כתיבת שלנו תתפנה מוטרות מרעישות, שהעסיקו אותה במשך כל אותה תקופה, כמו מיפגשי שמאלנים-עריבים, צרותיהם של תושבי ביתא ושאר ירקות, כדי להבין, ולוא במיקצת, את הטראגדיה העיקרית של האינתיפאדה: אובדן השליטה של צה"ל בשטח ואיתו אובדן הביטחון.

ועם הפגנה שכזו, ערב הפגנת שלום נוכשו כנגד המתנחלים, עוד עלולים לע' רוף ראשים בטלוויזיה הממלכתית שלנו. מישהו שם מסכן את כסאו... ●●● הטענה הנדושה בכל ויכוח פוליטי, שהעריבים לא משלמים מיסים, נכללת תמיד תחת ההגדרה "גועזות" ומוצגת כ" חסרת-בייסוס.

עתה מסר מנכ"ל הביטוח הלאומי נתונים מרדיוקים, שמשום מה מאמתיים, טענה זו: חובם של בנייה-מיעוטים השכירים, המהווים 12% מכלל האוכלוסייה, עומד על 31% מכלל הגבייה במוסד. קצת קשה יהיה עתה לזעוק גועזות אל מול הנתונים הסטטי-טיסטיים. נכון, צריך לשים קץ לאפ" ליה... של היהודים. ●●●

החברים של אופירה

למועדון האקסקלוסיבי שהוא עומד בראשו, יקימו להן מועדון-חברים אחר, עממי יותר? האם חושש שטסל מהתחרות האם אין חשש זה מוכיח את הטענה שהבורסה היא למעשה מנופול, וכי מעמדה הוא אחד הגורמים לניוונה?

לפיכך אנו מצרפים את קולנו לטוענים שאין הבורסה יכולה לדרוש להיות גם הבורסה היחידה וגם הבורסה האקסקלוסיבית.

ארה חיקים

המתרוקן כמסלקה הלאומית לשאריות חברת-השפע במרכזה-ארץ. כמויות רשנות של זבל אורגני ואשפה אורגנית ייאספו ממידרכות תלאכיב ויועברו על-ידי רכבת ישראל ישר לדרום הארץ. קדימה הפועל! כמו דינו נסריח את השממה.

מן העיר אל הכפר, בלי להייד עפק

מול חקלאות תוססת, אך גוססת, ליבי יר' צא אל אנשי התיישבות, שכצורה נואשת מחפשים פרנסה חלופית מתחת לארמה. אפשר להבין שרותים כגון ג'ילדים קיבוצי או חתונה ליד הכריכה, אבל קיבוץ נתיב ה"ה החליט להרחיב את המסורת הקיבוצית של הכנסת אורחים בבתי-מרמגוע עד הסוף. המשק ניסה למכור חלקות-קבר בקיבוץ לכל דורש: תאר לעצמך מיבצע-פירסום עתידית תחת הכותרת, "מנחת עולמים כעירוניים עם מניה ניצחית בתנועה הקיבוצית!" או "לא לה שמתים — למות אחרת!" למה לבנות עולם טוב יותר? עבור חופץ ירוקים תקבל מקום טוב טבול הירק בעולם שכולו טוב. העסק נפל: הירושלמים לא רצו להתגלגל בשירה מירושלים עד מקום שכח-אל כנתיב ה"ה, ולהתגלגל בחזרה אליה באחרית הימים.

פוחים חיק

מזהירים את הציבור שעל איזור המרכז — תלאכיב יפו וחולון — עובר גל חטיפת תיקים. כנוכחם אשתקד עברה מגפה דומה על בנייה-האומה במרכז-ירושלים: בקריית-הממשלה חטפו תיקים על ימין ועל שמאל, בכנסת ישראל אירע לא פעם שוד לאור היום, מלווה בפקודה "כולם להרים ידיים". בעיק' בות המיתון, חוטפי תיקים ומשאבים בכירת ישראל עברו הסבה מיקצועית, ועתה הם מתמחים בגניבת-דעת והיסול-חשבונות לע"י ני כל.

בורסה תחת כיבוש

את האפשרות שהעובדות קיימות: מדיניות הבורסה, מאז ומתמיד, היא לעודד חברות ותיקות וחדשות לגייס כספים... במטרה ליצור שוק-הון רינמי, שיתרום לצימחה ושימש תמריץ להתייעלות המשק. וזמ עם עלייה וביטחון מר שטסל? דינמי? צמיחה? התייעלות? לך תספר לפרס, הוא מחפש צמיחה כבר שנתיים.

שלישית, מסלף שטסל את המשתמע מן העובדות: "במיסגרת מדיניות זו, הגמישה הבורסה את הנחיות הרישום ויצרה את קרטימה המקבילה", המיועדת לחברות קטנות בעלות עסקי ריקוד ויסקי קצר". האם "שכח" מר שטסל שהדרישה העיקרית לגבי חברות ברשימה המקבילה היא הון עצמי מתואם של מיליון דולר? כמה חברות קטנות וצעירות בישראל מכיר שטסל, שיש להן הון עצמי מתואם של מיליון דולר?

לא, שטסל לא שכח דבר, באפיינו את ה' חברות שהבורסה נכונה לאפשר להן "חברות כמועדון האקסקלוסיבי ששמו הבורסה", מג' לה שטסל את צפונותיו: "הבורסה מעוניינת מאוד בהגדלת מיספר החברות הבורסאיות, ובעיקר גדולות ומבוססות, לרבות חברות ממשלתיות". טוב ויפה, אך מדוע אין שטסל מוכן שחברות שאינן יכולות להתקבל

דיאלה אשכוזי

איזון חוזר

מילחמה

המילחמה במיתון

הם חוזים משבר במערכת הפיננסית ה' עולמית. אומרים שפרס מחפש צעדים לדיר' נון הכלכלה. טוענים שישראל אינה ערוכה לקלוט עלייה, בגין המיתון המתמשך, ומז' כירים שאת מיתון אמצע שנות ה-60 פתרו דיין ובינו, לא ספיר ואשכול. מה המכנה המ' שותף? לא חשוב מה יאמרו הכלכלנים מבית, חשוב מה שיעשו היהודים מחו"ל: מלבד הבי' ראת המשק בשיטת הלס-הקרב, יש מכשיר אחר לצמיחה כלכלית: עלייה המונית. שוכ' חים את גליה-עלייה שבא בעיקבות מילחמת ששת-הימים. מחקריו של הר"ר דן גלעדיו מר' אים שלאורך כל תקופת המנט, תקופות גאות, משבר והתאוששות במשק של המדי' נהיבדרך היו קשורות באופן ישיר לשיעור העלייה ולתנודות ביבוא הון. ב-1933, עם תחילת העלייה החמישית, עברה על הארץ תקופת שיגשוג, בשעה שהמערב היה שרוי בעיצומו של "המשבר הגדול", ההיסטוריה אומנם לא חוזרת על עצמה, אבל יש פתח לתיקוה.

שאריות מסיר הבשר

יש להפריד מחדש את רכבת ישראל מרשות-הנמלים, ולהקים לאלתר את תבורת הובל הלאומית. בהיעדר תעסוקה, נוטשים חיילים משוחררים מירוחם, שדרות ונתיבות את הגב לסוכת נתיבי נמלית-עופה כן-גוריון. אין ואקום: ברוח הזמן, הוצע לנצל את הגנב

עבודה עברית

למני שנים כמה, בלא מעט ריגשה, נעקדה ונשחטה פרה קדושה. "מי יבנה בית בתלאכיבו" — שאל ניוקא את אביו, והמצלמה שייטה בין ערבים "מבואסים", מבוססים, עומסים, באבן כוססים, במעלה פיגום, על ראש הגג, ליד עמוד, יוסוף, אחמד, מנסור ומחמוד. "אנחנו החלוצים" — שוררה המקהלה, והעם נתקף לחלה,

בכל יומן, בכל דיון רב-משתתפים או בטנדו, נטען כי הידרדרנו מוסרית, כי הכיבוש משחית, מכיוון שאין עוד עבודה עברית, שנהיינו כגזע אדונים, ובלי עבדינו חיינו משותקים. (אגב, כל הצולמים לא נראו חורשי מענית כל המתדיינים לא נראו כמקני אשפתם,

גם המומחים לדבר לא מחו ויעתם כאבותיהם המייסדים אנשי העבודה העברית. עבודתם נעשתה באצבע מורה: "כך תעשו", וזה לא בסדר" ובשיתותיו ירדו עלינו מכל עבר.) ביום הלווית אבי סספורטס, עת נקהלו שכנים, ידידים וסתם אנשים שבכו ואבלו, וקראו לאסור כניסת ערבים לישראל, להסתדר בלעדיהם ויעזור האל, נבהלה התיקשורת וזעקה: — "ומה על פרנסתם, והמצוקה?!" "מי ילבב לנו לבנים, מי יעמוד על הפיגומים? מי יבנה את תלאכיב ואת סביון, הרצליה-פיתוח ורמת השרון?" ויצאו מהשק המרעעים כולם, המחווייבות הפוליטית ומידת תלותם. והכי חמור —

קל להיות יפיוף בנפש ובגוף כשאחר משלם את החשבון, אך הגש השטר למרעון והכיעור יחשף ויצחן — כמו כל ריקבון.

אילנה אדם

מחשבים קטנים הם פטפטנים גדולים

זה גם המצב אצל מחשבי-העל. מי שנהנה מכל העניין הוא זהר זיסאפל - מייסד ומוהל חברת "רד" לייצור רכיבי אלקטרוניקה לחיקשורת מחשבים. ב־1989 גיעו המכירות (90% ליצוא) ל־30 מיליון דולר. סיפור הצלחה.

מעבר למערכת-שיווק חזקה בארצות-הברית, יעד חובבן דראוג, כי האנשים העוסקים בפיתוח ובייצור יהיו מרוצים ממה שהם עושים. כמוכן שקיים התמריץ הכספי, ההנאה וההגשמה העצמית בעצם היצירה של דבר חדש ומשוכלל. נכון שהתנאים החומריים ב־חברה כשלונו הם נוחים יותר מאשר במיגורים אחרים. אבל מה שבאמת עושה את עיקר ההבדל הוא רוח הצוות, וגאוות היחידה. הרצון להוציא מוצר טוב יותר מאשר המתחרים בחו"ל, כאילו כדי להראות לעולם כולו שגם המוח היהודי-ישראלי יכול.

מנהלים ומנהגים בכירים, הבאים אלינו לביקור, מלאים התפעלות מרמת כוח-האדם בישראל וממוסר העבודה. כנראה שמערכת-החינוך שלנו עדיין מצליחה להוציא אנשים מיומנים וחכמים יותר מאשר במערכות המקבילות בארצות-הברית ובארופה. לגבי היפאנים — הם כל הזמן לומדים, אך הסרה שם הנכונות לפרוץ מעבר למיסגרת הקבועה. התחום היחיד שבו אני מאוכזב מן המהגרים הישראלים הוא תחום היוזמת העסקית. אין מרב המהגרים מודעות לאפשרויות הגלוי בקרב כיווץ עולמות עצמאית. יתכן שכאשר יתרבו סיפורי-הצלחה תגדל הנטייה בקרב מהגרים ומנהלים להסתכן ולהקריב כדי להיות שותפים. שכירים ברמות גבוהות נעולים ככלובי-זהב של שכר ותנאים נלווים. לעיתים קרובות הצעה לקבלת מניות ולהפוך שותף ליוזמה ולפירותיה מתקבלת בתגובה: "תודה רבה, ומה יהיה נפח הרכב שאקבל?" אין כל ייחור בניהול תעשייה עתירת-ידע. ההתנהגות העסקית הנכונה צריכה להיות דומה גם כשמייצרים טילים כיוזבת-שיתוף וגם כשמייצרים מוצרי-טקסטיל פשוטים. חובה להדגיש פעם אחר פעם את נושא השיווק ולהתמקד בו. יש לנו חברת-שיווק נפרדת ב־ארצות-הברית שבה פועלים אנשים מקומיים. אסור לישראלים לחשוב כי הם מסוגלים לשווק טוב יותר מאחרים. כל שוק מתאפיין במרכיבים מסוימים, המברילים אותו מאחרי רים. אנחנו, בישראל, צריכים לעסוק במה שאנחנו יודעים לעשות הכי טוב, כל אחד בתחומו, ולהשאיר את אלמנט השיווק למומחים. כמו שנלך לעורר-דין ולרואה-חשב בוו, כך צריך לפנות לגורם המיקצועי היודע לשווק.

הממשלה מבחינתה צריכה לדאוג לשני תחומים מרכזיים. כל היתר כבר מטופל כה־לכה על-ידי משרד-המיסור-התעשייה באמצעות המרען הראשי ומרכז ההשקעות. התחום הראשון זו ההשקעה בתשתית האנושית — בחינוך. אם נשתפר ונשפר את המערכת, נקטוף פירות עסיסיים מאוד בעוד 20 שנה. התחום השני מיידי, ומחייב טיפול מהיר בתשתית לעסקים. הכוונה לשרותי טלפון, תחבורה, חשמל ומיבנים לתעשייה. במילא אנו סובלים מבעיית הריחוק הגי אוגרפי ממרכזים מערביים. צריך לפחות לדר-אוג לכך כי בנושא התשתית העסקית נהנה מתנאים סבירים, כמקובל בעולם המפותח. חברת רד מצליחה להתמודד מול המתחרים בזכות הקונספציה הנכונה, הנאמנות והמסירות של העובדים. המחשבה שלנו לגבי העתיד אינה בונה על מחשבה של פריצות דרך מהממות, אלא צעד אחר צעד בצמידות ללחצי-הרוח בשווקים, ותוך מיצוי היכולת האנושית של הצוות הקיים, ההולך ומתרחב יחד עם הגידול בעולמות.

זוהר זיסאפל

פונטציאליים ולדווח בחזרה על הצרכים ב־שוק המקומי שלו. מחלקת-השיווק של רד בישראל היא קיבוץ גלויות: עולים חדשים מצרפת, אנגליה, ארגנטינה וארצות-הברית משמשים כמנהלי-מכירות אחראים כל אחד על תולדתו, והארצות הקרובות אליה מבחינה חברתית. דריו אחראי על ספרד, פורטוגל ודרום-אמריקה. אלברט אחראי על צרפת ובלגיה. פיליפ אחראי על אנגליה, אן על

יום זיסאפל
מימוש החלום הישראלי

קנדה, אוסטרליה ונירזילנד וכן הלאה. על מיגדל בכל זה של מנהלי-מכירות, ביניהם גם כמה ישראלים, אחראי אפי וקטל מנהל-המכירות הבינלאומי של רד, שהקים גם חברה-בת בארצות-הברית. עדיף לנו לגשר על הבדלי המנטליות ופערי השפה בתוך מחלקת-השיווק פנימה, ולייצור קשר טוב ואמין עם המפיצים בכל מדינה. רד מחפשת היום "גרמני" כמנהל-מכירות לארצות דוברות גרמנית, ויפאני לשוק הגדול והמתפתח של יפאן.

לא מעט מהמוצרים שפיתחנו כמרוצת שבע השנים נבעו מההיוון החוזר שקיבלנו מאנשי השיווק בחו"ל. אין לי יומרה לבוא ולומר כי המצאנו את הגלגל. אין זה קסם מופלא, שאף אחד אחר בעולם אינו מסוגל לעשותו. אך למרות ההתחרות עם מעצמות אלקטרוניקה ידועות, הצלחנו בשיטתיות (והיו גם כישלונות, תמיד יש, אצלנו זה כ־10 עד 20 אחוזים מהניסיונות) להגדיל כל שנה את המכירות: חצי מיליון דולר ב־82, 1.1 מיליון (83), 2.3 מיליון (84), 5 מיליון (85), 8 (86), 12 (87), 18 (88), והשנה יחד עם מכירות החברות הקשורות ברד נגיע לכ־30 מיליון דולר, 90% מהם לייצוא.

זוהר זיסאפל (40) נשוי פלוס שניים השתחרר לפני שבע שנים משרות בתפקיד בכיר בתחום האלקטרוניקה. את חברת "רד" לייצור מוצרי תיק שורת-מחשבים הוא הקים יחד עם אחיו הבכור, יהודה. מחצי-מיליון דולר ב־1982, הוא וצוות-המוחות הישראלי שקיבץ לבניין ברמת-החייל נגיעו השנה למכירות של כ־30 מיליון דולר. זיסאפל בא מאהבה לעשייה, לציונות המודרנית, למה שמוגדר ארץ ישראל היפה. הוא חייכן, גבוה ואתלטי, לבוש במיכנסי־גיינס ובסניקרס, והוא מספר איך עושים עסקים טובים בישראל. מאוד טובים. אולי ילמדו מזה משהו גם האחרים.

קיים צורך אנושי ליצור קשר. בני-האדם מרברים זה עם זה פנים אל פנים או ממרחקים גדולים, באמצעות מכשיר-הטלפון. אפשר לראות את הטלפון כמוצר אלקטרוני, המתר גם את הקול האנושי לאותות חשמליים, שר לח אותם דרך הקווים ליעדם, ושם, שוב נעשית מלאכת התרגום, הפעם בכיוון ההפוך: מאותות אלקטרוניים לקולות אנושיים, המר בניס כלל און.

גם מחשבים מתקשרים ביניהם, משוחחים ומעבירים מידע. מאחר וכאן לא קיים קול האנושי, יש צורך באמצעים אחרים ליצירת התיקשורת שבין המחשבים. אנחנו, בחברת רד, מפתחים, מייצרים ומשווקים את אמצעי התיקשורת השונים עבור המחשבים. לפעמים מדובר ברשת-תיקשורת מופעלית — כאשר עמדות-העבודה השונות (הזמנות, יצור, מכירות, מחסן, מישלוחים, הנהלה) מחוברות בצורה המאפשרת להעביר את המידע למקום הנדרש, ואפילו ברומגת למיספר נקודות במקביל. לעיתים מדובר בפרויקטים מסובים כים יותר, כדוגמת חיבור כל סניפי בנק למחשב המרכזי בסניף הראשי.

אחי יהודה עסק בתחום זה עוד מ־1975, כשייבא, הפיץ ותיכנן בארץ מערכות תיקשורת-מחשבים במיסגרת חברת ביד. כשהשתחררתי משרות צבא, החלטנו כי את מה שאפי שר לייבא, אפשר לייצר כאן בישראל. כך נולדה ב־1982 חברת רד. וחברות הקשורות בה: לונז (85), שבראשה עומד בני הניגאל, שהיה האחראי על האלקטרוניקה של הלבאי. אר-אודי (86), העוסקת בגישור בין רשתות מקומיות, ושאותה מנהל אמנון יעקבי. טיילקום (87) המפתחת ג'וקים מורכבים, לשימוש יצרנים אחרים בתחום תיקשורת-המחשבים — שאותה מנהל אבי איזנמן. מלכתחילה בנינו את החברה על רעיון

השיווק הנכון. בכל מדינה חשובה בעולם המערבי יש לנו נציג בלעדי. תפקידו אינו רק לרחוף את המוצרים הקיימים, אלא להימצא בקשר שוטף איתנו בארץ, ולהציע רעיונות חדשים לביצוע. תמיד יהיה הסוכן תושב ואזרח במדינתו, כך שיקל עליו למצוא קונים

אסר: מצאתי אצל מובארכ ידידות ישוה

השבועון המצרי אחר טאנה (31.5) מצטט רברים מפי נשיא סוריה על התפייסותו עם נשיא מצריים במהלך הפיסגה. "אין ספק (שההתפייסות) תשפיע על הפעולה הערבית המשותפת, וכולנו מתייצבים למען זה, זאת היתה הרוח ששררה בדיונים, וזה מה שצפינו אני והנשיא מובארכ." על עתיד היחסים אמר אסר "תהיה לכך השפעה על אווירת היחסים... ומהיום הראשון שפגשתי את נשיא מובארכ הרגשתי את הקשר האישי הוותיק שהיה בינינו והקושר אותנו ליחסי ידידות ואחוה משותפים."

לכן הם ערבים

השבועון המצרי אוקטובר (28.5) מרווח על פגישת מובארכ-קראפי: "כאשר יצאו נשיא מצרים, נשיא אלג'יריה ושלטי לוב מהפיגסה ונסעו במכונית אחת, עקבו שני

עיתונאים, אנגלי וצרפתי, אחרי המתרחש, שאל האנגלי את הצרפתי, איך אתה מסביר את מה שאירע? ענה הצרפתי אני לא יודע — לכן הם ערבים."

האסטרטגיה אחר הפיסגה-מאוחדת

העיתון המיוזח-ירושלמי אלקודס בא לסכם את הפיסגה הערבית. במאמר-מערכת (28.5), תחת הכותרת "הפיסגה והבעיה הפי-לסטית", נאמר: "...נוכל לומר שהעולם הערבי הצטרף בכל עוצמתו למהלכי המדי-

עיתונות ערבית

ניים של אש"ף, ושום צד לא ניסה לנצל את חילוקי-הרעיונות בין מיספר מדינות ערביות לאש"ף. האסטרטגיה המדינית הערבית הפכה עתה מאוחדת."

מוצטפה חליל:

חוכנית שמיר -

נסיגה מקמפי-דיויד

השבועון הסעודי אל-מליה, המופיע ב־לונדון, (29.5) מצטט את התייחסותו של ראש-ממשלת-מצרים-לשעבר, מוצטפה ח"ל ליל בקשר ליוזמת שמיר. לפיו "יוזמה זו היא נסיגה מרוח ומנוסה הסכמי קמפי-דיויד." עוד טוען חלה, שלאחר שקרא את נוסח היוזמה ביסודיות, שטיף אחי סעיף, מצא "שהיא נסיגה ממה שהוסכם בינינו בנושא הגדה והרצועה."

לפי חליל כבר הוסכם בין ישראל למצ-רים שהבחירות יהיו נפיקוח בינלאומי ומי-טרות בחירת מועצה מחוקקת, שתוציא ל"פועל את הקמת השילטון העצמי." לטענתו, "סותרת תוכנית שמיר את מה שהוסכם, והוא יאמר למנהיגים הפלסטיניים שיבקשו את המיסמכים מממשלת מצרים."

דפנה בוק שוחחה עם גור, שחל ויעקובי:

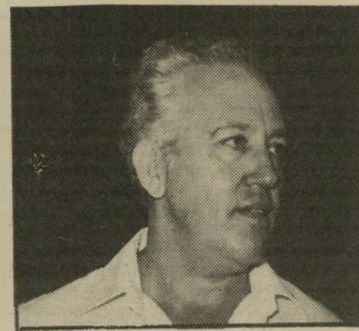
האם הם התקפלו?

גור
לאחרים יש סרחב'ת'מרון

שחל
שיחות אישיות עם פרס

יעקובי
יש יותר הזדהות

המעטה. את הלחץ שלו, סיפר לי, הוא הפיק. פרס קרא היטב את הרכב השלישייה המיימת על כיסאו. השלושה עצמם הודו שהיכו הגדול ביותר שלהם הוא תיאום משר לש. שלושתם גם התוודו שאין סיכוי רב שזה יקרה. פרס עושה הכל כדי שהסיכוי ייהפך לאפס.

אמנם היו לו מאז שתי שיחות-נפש עם שחל, אך שחל בהחלט עולה לו על העצבים, לא פחות מגור. הוא אינו משתגע על התבטאויותיו ב"ש.יניו". למה שאקל את המלאכה על יצחק שמיר, בקשר לתוכניתו המדינית? כדי שהליכוד יישאר שנים בשלטון? גם ההתקרבות בין שחל לבין ישראל קיסר, המועמד בבחירות הקרובות להסתדרות, איננה לרווחו. מעל לכל, אין הוא שבערצון מהינלאומיות שאחזה באחרונה בשרה-אנגריה במשך שנים ניסה לחסום כל ניסיון בינלאומי משחל-יעקובי-גור, ואם זכו להיפגש עם מנהיגים ברחבי העולם — מנע מהם להרחיב שקרים או להופיע כבעלי-סמכות. לפתע-פתאום הצליח שחל להיפגש עם שרה-חנן הברני, ג'פרי האו (עוד לפני ששמיר עשה זאת) וסייר ברחבי ארצות-הברית. בקרוב יארח את שרה-נפת המצר, עבר-אל-זוהאב קנרלי, והוא מקבל הזמנות לבקר מנהיגים ברחבי אירופה. אגב, שחל אינו היחיד. באחרונה ביקרו גם גור ויעקובי בארצות-הברית. כל השלושה הרי פיעו לפני מנהיגי היהדות שם, הותירו רושם חיובי ותקפו שם יתרונות לעתיד. המגמה שקרה — להפוך מסתם פוליטיקאים למנהיגים? אז מה הם אומרים היום?

● מוטה גור: "מאז (הראיון המשולש) לא נעשה שום-דבר. אני רוצה להקריא לך (המשך בעמוד 48)

האומרים שאני מפגר, נכון לעכשיו, אחרי שחל ויעקובי? אני מוכן ללכת להצבעה מחר בבוקר, מחר! אז מה אם פיגרת אחרים בעשירות? אנתנו מוכרים כרגע על הנהגת המפלגה!" — כך אמר לי מוטה גור לפני חודשיים וחצי. הרברים פורסמו במיסגרת ראיון משולש עימו ועם שני המועמדים האחרים להנהגת המערך, מקרב מה שקרוי "רוך ההמשך" — גר יעקובי ומשה שחל (הנולד 15.3.89).

עוד אמר אז גור: "אני גם מבוגר בכמה שנים משחל ויעקובי. אולי לאחד מהם ישת"לם להמתין ולתמוך בפרס או ברבין. לי — לא. אילו היתה הסכמה בינינו (שחל, יעקובי וגור) מי ראשון, מי שני — מילא, אבל לא, אני לא מניח שתהיה..."

הכרותיהם של שחל ויעקובי או היו זהירות יותר, אם כי היו בהחלט ציוד-דרך כמעט רך העכשווי, שבו לא העזו לקרוא תגר על מנהיגותו של פרס בריש-גלי, והעדיפו לעשות זאת, כמשך חודשים, בפניות האפלות ביותר של חדרים-החברים.

משה שחל אמר אז: "מה השתנה? אני נרדף כיום להתמודדות, מתוך קריאת המצב בשטח. אינני כמוטה, שהצהיר כיום הראשון לכניסתו לפוליטיקה על כוונותיו להיות ראש-משלה. מהרגע שראיתי את רמת-הביצוע של הממשלה, עם כל הצניעות, זה הביא אותי לראות את זה כדבר אפשרי, ולרצות בזה. כן, בראש-שורת-הממשלה... אני מגריר את התקופה שבה אנחנו נמצאים, כתקופת פוסט-דביר-פרס. אני מבין לקראת 1991. אינני עושה זאת עם סטופר ביד, ואין זה נעשה ביוזמתי — אלא אני נדחף למירוץ".

גד יעקובי ניסח אז את כוונותיו כך: "שמות המועמדים? לא, לא שלוש בטוחים — ארבעה. ישימי בביתחון גם את פרס. אני אמי גם הצעיר מבין המועמדים (יעקובי צעיר בחצי שנה משחל, ובשש שנים מגור) אך הניסיון הציבורי שלי כולל 20 שנים בכנסת, תפקיד שרה-חנה חברה, מישנה למנכ"ל מיש-ררה-חנן וועד ועוד. תמיד נבחרתי ככה בעות חשאיות, מעולם לא הוצנחתי... אני לא

הכצליה של פרס

ביעידן שבו קיים איום מוצהר על מעמדו של שימרון פרס, כך מרכילים שרי המערך, הוא הקפיד למנות אנשים משלו. מהלך סיבני, "שרינו" מצביעים על החברים רפי אדרי ואברהם (הכצליה) כץ-עוז — שניהם שרים טריים בממשלה, החיבים לפרס את מעמדם הרם, מכוניות-השרד, הנהגים והמוזכרות. לשימון, אך ורק לשימון. כך נוצרה מחויבות ונאמנות כלפי המייסד.

שרינו" מגחכים שהנאמנות של השניים עומדת מעל הכל, לעיתים אף מעל לשכל הטוב.

למשל: לא מכבר הדגים השר-בליתיק השגריר-לא-שגריר אהוד אולמרט את כישוריו המישפטיים, והתפלסף בעניין הפליטים. ניתוחיו, סעונים כמה משרינו, היו ארלי מפולפלים מזי. כצליה סבר בטעות שהם לרוחו של פרס, ומייד חזרה בקול: "כן, כן..."

פרס, המחומם על אולמרט, כמעט התפלף. בשיחות פרטיות נתן, אחרי כן, ביטוי לזעמו. כוונות טובות ותמיכה ללא סייג בפטרון, אמרו השבוע כמה משרינו, אינס, כפי הנראה, כישורים מספיקים. אך הם היקנו לשר-החלקאות, בתקופה של מתחים סמויים וגלויים בשיבות "שרינו", את הכינוי "הכצליה של פרס!"

(המשך מעמוד 13)

לא. אני גם הייתי ראש-העירייה היחיד שנפגש פעמיים עם בגין. אני מאמין בריאלוג וביתרונות שלו.

● אחדים מחברי-הכנסת טענו שי אתה לא חופשי לומר את דעתך, בגין לל מורא אשיף.

צריכים לקרוא את העיתונים שבהם אני מצוטט ובהם אני אומר את דעותי הפרטי לטיטות. בכל מערכת-עיתון ישראלי יש תיק עבה עלי. בכלום יש השקפות שלי ואני בטוח שאנשי הליכוד קראו אותן.

● גם עכשיו אתה מרגיש חופשי לומר את דעותיך?

לא שינתי את דעותי. פעם תיאר אותי עיתון הארץ כקול קורא במידבר. זה היה לפני עשר שנים, או יותר.

● מפקדי הצבא שפועלים פה בעיר מתייעצים איתך לפני שהם מחליטים, למשל, כמו היום, לסגור לרכב את הכיכר המרכזית?

לא, ואני חושב שזה חסרי-כבוד. אני ראש-העירייה הנבחר פה, ואני שייך לעיר יותר מהם. כשבאתי הבוקר לא רצו לתת לי להיכנס. אמרתי שאני ראש-העירייה. החייל ביקש שאראה לו תעודה מזהה. לא הסכמתי. בסוף נתנו לי להיכנס. הם לא מתייעצים איתי בדברים קטנים. לא מודיעים לי מה הם עושים.

● איך אתה מצליח לתפקד? תפקידי להציל את העיר. אני עובד כל יום, חוץ מימי ראשון, מ-8 בבוקר ועד 7 בערב.

● אתה לא אופטימי לגבי העירייה?

אני ריאלי.

● באדם ריאלי, מה אתה חושב שיקרה?

בעוד שנה מהיום יהיו בחירות חופשיות ודמוקרטיות.

● ואחר-כך?

זה יהיה הצעד הראשון בתהליך השלום.

● ואתה חושב שבסוף הליכוד יצטרך לבלוע מדינה פלסטינית? ישראל היא מעצמה צבאית מתוחכמת, יש לה היל-אוויר חזק, צבא מיומן ומצוייד, ברית אסטרטגית עם ארצות-הברית, או איך יכולה מדינה פלסטינית קטנה לאיים על ישראל?

● אתה חושב שמחנה-השלום הישראלי יכול לעזור?

זה המחנה האצילי ביותר.

● הם יכולים לעזור? כן, הם מלא הארץ של ישראל, ואוכל בלי מלח הוא חסרי-טעם.

● אתה קורא עיתונות ישרא-לית?

אני קורא את הגרוסלם פוסט בכל יום.

● "קרל ישראל?"

אני שמע חדשות אנגלית כל בוקר ב-7.

● טלוויזיה ישראלית?

אני צופה בחדשות בערבית וגם בחדשות של 9 בערב, למרות שאני לא מבין עברית.

● אתה מדבר בחוסשיות עם מנהיגים ישראלים, בשאתה נפגש איתם? לגמרי.

● אתה חושב שהם מקשיבים לך?

חלקם. שם יש מיפלגות, אני לגמרי עצ-מאי, אני לא שייך למפלגה. אני ראש-העירייה, מכבדים אותי כאן.

● אתה עייף מהתפקיד?

לא, אני אוהב את זה, אני מסור לזה.

מונולוג של דויד שווייצר

לה צריך להוביל לתוצאות טובות, אבל העסקנים... אחרי שוכינו (הפועל תל-אביב, באימונו של שווייצר) באליפות, לקראת מחצית העונה השנייה שלי, היתה הקבוצה אחרי כמה הפסדים, אך עדיין לא ריחפה עליה סכנת ירידה. פנו אז אלי מהטל-וויזיה וביקשו שאופיע ואסביר מה קרה, איך זה שקבוצה-אלופה מש-תרכת עונה אחרי-כך בתחתית.

כך שיחקנו, ואלי כהן באמת הבקיע שער. סוף טוב, הכל טוב — אבל כך התנהלו העניינים בהפועל תל-אביב כבר אז. סתם מילחמת-עסקנים. לולא אני, לולא שמרתי על הרברים — ההירדררות היתה מתרחשת מוזמן. דוגמה נוספת: יום אחד, לפני מישחק עם מכבי חיפה, נכנס אלי לחדר איירה אלתר. הוא לבש חלוק כזה של בית-חולים. הוא אכל איזו

עיות. שחקנים לא קיבלו משכורות בזמן. התחילו רחיות. אחרי שבנתתי מה קורה, עורך-הדיון שלי כתב מיכתב להנהלה, והודיע לה שאינה עומדת בתנאי ההסכם. הרבה זמן לא ישכחו שם איך הגעתי יום אחד לאימון והור-עתי: "היום אין אימון! אני לא מוכן להמשיך ככה. אם ההנהלה לא תפ-תור את הבעיות — אני מתפטר!" כבר אז התחילה המילחמה, שה-

בשנת 1985 חזרתי לאמן את הפועל תל-אביב (אחרי שאי-מנתי את הקבוצה ב-1966 ובי-1981). הניסיון שלי עם הקבוצה כולל גם שמונה שנות-מישחק. עי-שיתי אז חוזה-אימון לשלוש שנים. אחד התנאים שלי היה שהפועל תל-אביב צריכה להעמיד את השח-קנים לרשותי, בלי בעיות. כשהתחלתי לעבוד, היתה הקבר-צה בתחתית הליגה הלאומית. אני

הדרומאן שלי עם הפועל תל-אביב

ברגע האחרון ביטלתי את ההר-פעה. אבל רבר ההופעה המתוכננת שלי נודע לעסקני-הקבוצה. נראה שהם פחדו ממה שאוציא החוצה. אחד מהם רץ לאחד מכתבי-הספור-רט בטלוויזיה ואמר: "יהיה לי סקופ מעניין כשבילכם, חכו!"

גבינה מקולקלת, ולא שיחק כמה מישחקים. לפני שהספקתי להביץ מה קורה, הוא התנפל עלי בצעקות. לא הבנתי מה הוא רוצה ממני, עד שהראה לי צ'ק על סך 12.5 (שנים-עשר וחצי) שקלים, במקום 2500 שהגיעו לו.

עכשיו יושב במקומו טדי קאר-פמן. מניסיוני איתו — או שהוא לא מבין דבר בכדורגל, או שהיו לו יועצים לא-טובים. גם זה שהוא מינה את מילר, שלא בדיוק הוכיח את עצמו... כאשר כאלה אנשים ניהלו את העניינים, הייתי הגורם היחיד שבלם את הירדררות הקבוצה, ובי-לם התפרצויות. בי-30 בדצמבר 1985 כתב יושב-ראש ההנהלה, עמוס רודין, מיכתב לאלי מילר. המיכתב הובא לידיעתי של טדי קאופמן.

ביאה את הפועל תל-אביב לירידה לליגה הארצית: המילחמה התנהלה או בין עמוס רודין, יושב-ראש ההנ-הלה, לבין אלי מילר, שהתמנה על-ידי טדי קאופמן למחזיק בתיק הפור-על תל-אביב במועצת-הפועלים. זה לא שמילר נחשב לכזה גאון. זה אחד שלא הוכיח עצמו גם במקומות אחרים, כמו הפועל רמת-גן, הפועל רמת-השרון. בין החבי-ר, הוא נחשב כשומר-מראשו של קאופמן.

הבאתי את הקבוצה לאלופות! אבל כבר אז יכולתי לחזות מה יקרה בקבוצה. כבר אז התחילו הב-

שווייצר, לשם באתי שוף ספרו...

כשאימנתי את הפועל תל-אביב ב-1981, היה אייבי אפשטיין מוכיר הפועל. דוב בן-מאיר היה אז מוכיר מועצת-הפועלים. הוא אהב את הנושא. להכריז מיורשיו, הוא קרא לי ואמר לי: "עשה כפי שאתה מבין. אם תהינה לך בעיות — פנה רק אלי!"

בין השאר, כתב אז רודין: "לא סוד הוא ששחקני הקבוצה צורקים, ושההתחייבויות הכספיות כלפיהם לא כוודו. כמו כן, לא סוד הוא ששיחקנו מישחקיית עם קופות סגורות, לא בשל התחייבויות של מחלקת-הכדורגל. סבורני שמיותר להזכיר כי בשל אישיותו הסמ-כותית והמיקצועית של המאמן גובשה הקבוצה, והגיעה להישגים הנוכחיים, והיה זה המאמן שמנע התפרצויות אוהדים ושחקנים בשל חובות כספיים, עד כה..."

נוסטלגיה...

הרבה תלוי ביחס אישי לשחקנים. הנה, דוגמה: בשנות ה-60 קיבלתי על עצמי לאמן את קבוצת הפועל רמת-גן. חיזקנו את הקבוצה בשלושה שחקנים, שהיו בשלהי הקאריירה שלהם: השוער יעקב חודורוב, מרדכי בנבנישטי ושלמה לוי, שהיה שחקן נבחרת-ישראל ומכבי-חיפה. כששאלתי את לוי אם הוא מוכן לעזוב את מכבי חיפה למען הפועל רמת-גן, ענה לי: "אני מוכן! אני מביא לך את הכרטיס שלי!" מכבי חיפה היתה אז הקבוצה האטרקטיבית ביותר בי-ארץ. לא האמנתי, עד שראיתי במו עיני את לוי עם הכרטיס. התמלאתי: "איך הוצאת את הכרטיס!" מה ענה לי? "הבאתי להם אישור מהרומא שאני חולה אסטמה, ושאסור לי להתגורר עוד על הכרמל..." אלא מה! ללוי היה תנאי לעבור לרמת-גן: הוא רצה להת-חתן, ועלי-כן רצה בדירה שם. מה עשינו! יגאל וינרון, שהיה יושב-ראש הפועל רמת-גן, הציע לראש-העירייה, שקבלן מסויים, שלא קיבל היתר-בנייה, יקבל היתר לבנות שתי דירות — אחת בשביל עצמו והשנייה בשביל לוי. כך נפתרה בעיית-הדירה. ואיך פתרתי את בעיית-הנישואין? ביקשתי את גג הבניין של מכבי-ראש ברמת-גן. בטח קיבלתי. נו מה. בבוקר ביקשתי מאשתי: "תכניי הרבה סלטים!" הלכנו, קנינו נקניקים, לחם. עמדנו, יום שלם — אשתי, אחותו של לוי ואני — והתכנו סנדוויצים. בערב שלמה לוי התחתן. כך התחילה ההצלחה חסרת-התקדים של הקבוצה: תחיי-לה עלתה רמת-גן ליגה ובשנה הבאה כבר זכתה באליפות. נזכרתי בסימור הזה, מכיון שגם השנה עלתה רמת-גן חזרה לליגה הלאומית לעומת הפועל תל-אביב שירדה. אפשר גם אחרת!

נקמה מתוקה

הלכנות זאת: "הנקמה השבת של דויד שווייצר. אפשר המאמן הוותיק, המכונה בקרב אוהדי הכדורגל "הכריש" ובשמות נוספים המתארים אדם כלייכול, הוביל את קבר-צתו, הפועל ירושלים, לניצחון על הנידונה לירידה לליגה הארצית, הפועל תל-אביב. שווייצר סגר מעגל היסטורי והשיב את גאוותו הפגועה. פגעו בו טדי קאופמן, אלי מילר ועסקנים נוספים, ה-קשורים בניהול הקבוצה, עת העזו ופסירו את שווייצר הגדול מאימון הקבוצה (1986). אחרי שהביא את הקבוצה לאלופות (1985). המיטורין היו כמצצה בעולם הכדורגל, מכה נוראה. בינתיים כיכבה הקבוצה במדורים הכלכליים והפוליטיים לא פחות מאשר במדורי-הספורט, עקב מילחמות-העסקנים. היא ירדה לליגה הארצית. מילר פוטר, קאופמן הותקף. כששווייצר שיחזר בשבת בבוקר את תולדות "הרומאן שלי עם הפועל תל-אביב", לא נעלמה נימת הסיפוק מדבריו. בשבת אחר-הצהריים, עם שריקת-הסיום במישחק של קבר-צתו נגד הקבוצה שממנה פוטר, אין ספק שחשבו: "הטובים מנצחים!"

ובאמת, בשבת כערב, מטלפן אלי פתאום חיים צימר, היושב-ראש, ומודיע לי: "רודין, אני מצ-טער לומר לך שאנו נאלצים להפי-סיק את עבודתך..." לא הספקתי להתאושש, זה כבר היה בטלוויזיה. פיטוריי מהפועל תל-אביב זכו בכותרות רבות, אבל מה שלא פורסם הוא שיומיים לפני כן פגש עורך-הדין שלי את צימר ואמר לו: "רודין מבקש להתיר את החוזה. הוא לא מעוניין להמשיך איתכם שנה שלישית." צימר שאל: "מה, אתה מדבר ברצינות? או תשמע ממני ביום הראשון?" שמעתי ממנו ביום-שבת... הם חששו, כנראה, שאתפטר ויקום רעש. לכן החליטו: "נראה לה" אז הקדימו אותי, אבל ההחלטה להתי-פטר היתה שלי. ידעתי מראש מה יקרה לקבוצה, המנוהלת על-ידי מילחמות-עסקנים. ניבאתי הכל מראש.

"זה, זה מה שמגיע לזי" צווח, "זאת הוראה שלך!" אפילו לא ידעתי על מה הוא מדבר, עד שקיבלתי מיכתב-הבר-הרה. הסתבר לי שהוא פנה לאלי מילר ולאברהם מירח. שניהם סחבו אותו, עד שמיורחי אמר לו: "לך תעשה לו (לוי) בלגאן. אחרת, לא תראה את הכסף..." אז הוא עשה לי בלגאן, כהוראת העסקנים. גם באגודות אחרות קיימת בעי-ייה רומה. סיפרו לי שמתחילה מי-לחמה דומה בהפועל פתח-תיקווה. לעומת זאת, בהפועל ירושלים, שאותה אני מאמן כיום, יושב פט-רון ושמו עימנואל זיסמן. הוא אוהב כדורגל. לכן העסק דופק. הפועל חיפה ירדה ליגה בגלל העסקנים. זוהי בעיית-הבעיות של הכדור-רגל הישראלי. בעצם, על הנייר, יש להפועל תל-אביב מיתקן, שח-קנים, אוהדים. חיבור הנתונים האי-

מישחק כזה חשוב... עוף מפה!"

התקריב שני

יוסף הדסי הכין את ההתאבדות במשך כל הערב. הוא קשר את מותו לחקירת מצ"ח על פרשת הריגת הערבי בפתח-תיקווה. לא מבין מה רוצים ממני, אמר לחבריו. שני העדים הערבים שטענו כי הדסי ירה ללא התגרות עצורים לאחר שהודו באחרונה כי מסרו עדות-שקר.

החקירה הסתיימה מבחינתם כבר מזמן. לא לחצנו על הדסי, ולא חקרנו אותו שוב. מיד לאחר האירוע הוא מסר את גירסתו ומאו לא נחקר.
פרשת רצח הערבי בפתח-תיקווה עוררה בשעתו רבה סימני-שאלה. משיחור שנעשה בשעתו על-ידי עיתונאים מצומת השרון עיר לה הסיפור הבא.
המקום: תחנת-אוטובוס בפתח-תיקווה בר"ח חוב שטמפפר, יום ראשון בשבוע, השעה: 6 בבוקר ויוסי הדסי, בן 18, עדיין טירון, חמוש ברובה פונה לחזור לבסיסו.
באותה שעה הגיעו שלושה אחים לעבודה. מוחמד יאמין הבכור, בן 30, אב לשלושה, ושני אחיו, עבאס ומעזו. מהבית בכפר ג'ית, בין קלקיליה לשכם, יצאו כבר כ-5 לפנות בוקר, וכי-5:45 הורידו את מעזו בתחנת-האו-

ה מישטרה הצבאית לוחצת עליהם לא יורדים ממני בעניין החקירות עם הערבים. אני לא עומד בזה, כך אמר החייל יוסף הדסי ביום השלישי, 14 שעות לפני שהתאבד, לחבר המשרת איתו בבסיס. הדסי התנהג באחרונה בצורה מוזרה. חב"ריו מספרים כי היה במשבר נפשי. הלחץ גבר אחרי שהוא הואשם כי גנב רימוני-רסס צה"לי מחגור אחד הקצינים, המשרת בבסיס-אימור נים ליד חיפה. המישטרה הצבאית קבעה כבי"ח תביעה כי הדסי הוציא את הרימון ביוזם עיון, והחזיק אותו ברשותו למעלה מ-24 שעות. הדסי טען כי מצא את הרימון זרוק. בבית-המישפט הצבאי מסר הקצ"ן כי מצבו הנפשי של הדסי קשה, וכי הוא מטופל בכלא על-ידי פסיכיאטר וקוקו לתרופות-הרגעה. הדסי התחשב במצבו הנפשי של הדסי ושיח"ר שופט עד המישפט.

יתכן כי בגלל פרשת הרימון חידשה הדסי מישטרה הצבאית את החקירה בפרשת הריגת הערבי בפתח-תיקווה.

באחרונה נחקר הדסי שוב על אותה פרשה, והמשיך לטעון כי הערבי ניסה להתקיפו. ב"י וסו התאבד ישב בחצר-הבסיס עם חייל, ושוב שיחור את האירוע: "עברתי כרחוב והי" רבי הלנפל עלי מאחור", אמר לחייל המשרת עימו, "הרחקתי אותו מכתת-אגרופי ויריתי בו ציור בחזה בצד ימין, לא מבין מה רוצים ממני".

ביום שבו התאבד הסתובב הדסי עצבני בבסיס. הוא ביקש מתבריו לבוא עימו למיש"ט על גניבת הרימון, כדי שיוכלו לעודדו. לא היו לו הרבה חברים קרובים. חיילי המ"מ שרתים איתו תיארו אותו כ"לחץ ביותר".
10 בלילה: הדסי נכנס לחדר במרכז הב"ס ומתקשר לחברת-לשעבר, יפעת, שאליה היה קשור. הדסי: "את תשמעי ממני מאוד בקרוב. את תשמעי עלי הלילה בין 12 ל-2". הוא מסיים את השיחה ויוצא.

22:30: הדסי נכנס למעורר-הבסיס, מס' תוכב שעה קלה במועדון ואחר כך הולך לחדר ר'.

24:00: הדסי יושב בחדרו וכותב את מיכתב-ההתאבדות על קרטון שקרע מקופסת וגיורת. הוא כותב: "הייתי בלחץ אדיר, לא יכולתי לשאת את העול. אני מבקש שכולם יסתחו לי, ואני סולח לכולם על מה שעשו לי." כסיום המיכתב הוא רושם את מיספרי הטלפון של חברתו יפעת ומבקש שיודיעו על זה.
1:45 בלילה: הדסי נכנס לחדרו של הח"י אל אל חזן, שהיה אמור לשמור עימו החל מהשעה 2. הוא מבקש ממנו קלטות של ש"י רים מצדד, שולף את ארנטי מהכיס וזורק לעבר חזן. חזן, שהתעורר משינה, זורק את הארנטי בחזרה. הדסי מתעקש, שם את הארנטי על מיטתו של חזן ואומר: "אני רוצה שזה יהיה אל".

חזן ישן, כשברקע הרדיו בווליום נמוך. הדסי מגביר את המקלט עד למקסימום ויוצא חזן לא קם להחליט את קול המקלט.

1:50: הדסי חוזר לחדרו וחוסם את הדלת עם מיטתו, עומד עם גבו לקיר, מצמיד אליו את קנה-הרובה, מעביר למצב אוטומטי ולוחץ על ההדק, שתי יריות נורות. והוא מת במקום.
1:55: הסמל התורן, שאמור להעיר את מישטרת-השמירה, דופק בדלת. אין תשובה. הסמל מנסה לפתוח ונוכח לדעת שהכניסה חסומה. בידע עם חייל נוסף הם הולכים לצד האחורי של החדר, קורעים רשת-החלון ומג" לים את הגופה.
במישטרת פתח-תיקווה טענו השבוע כי,

לח יותר מהמשרת מטוסי מצריים וסוריה במילחמת ששת-הימים. הטילים הושמדו, ו-98 מטוסים סוריים הופלו. אלא שהטילים ההרוסים האלה פרצו גם את ברית-יורשה, המוגנת על-ידי מערכים היים, ומאו, בשבע השנים, כבר נמצא בלי ספק הפיתרון ההגנתי לתרגיל המבריק שחילה-האוויר הישראלי עשה. יכול להיות שפיתרון-הנגד, שבדוריד פותח במקביל, יהיה יעיל בדיוק כמו ההוא משנת 1982, אבל בזה אפשר יהיה להיווכח רק במילחמה הבאה.

אין מסקנות

ב ה רצית, אמר פעם רפול, "שאם אני אצטרך לאיזה טנק, אני אביא אותו מהימ"ח? ככה היו לי כל הטנקים שי הייתי צריך".
את זה הוא אמר בתשובה לטענה על גורש הכוחות שמילא תארישטן וערויים, מלאים בלוחמייקומנדו לא-מאורגנים, שדפקו את התנועה המסורבלת שהיתה מוכרחה להתנהל על הכבישים הצרים של הרי-לבנון התלולים. זה היה רק הסבר אפשרי לכבדות שבה התנהלה המילחמה ההיא, ואולי בגלל זה הרבה מאוד מהפקודות לא בוצעו בזמן או ככלל. על כל פנים, ההנחה המוסכמת על צה"ל היא שלא היה שום כישלון צבאי במיבצע, והכל נבע מרמת המדינאים, שלא הצליחו לתת לצבא מערכת ברורה של ה"חיות והוראות".
אולי.

לפי הקידום של מפקדי-ההסדה הבכירים לא היתה שום פאשלה צבאית במילחמה הזאת, והכל היה בסדר.

נכון שהיו גנרלים שהתנגדו לצדדים מיבצעיים במילחמה, ושהתוכחו ביניהם, או עם הממונים עליהם, על התבונה הטאקטית שבהוראה זו או אחרת. אבל כולם ביצעו כמיטב יכולתם את הפקודות, בעזרת הכלים, האנשים, והתחכמה הצבאית שעמדה לרשותם. איש מהם, פרט לאלו גבע, ומי עזב את שדה המערכה, וגם הוא הלך בגלל חילוקי-דיעות טאקטיים עם הממונים.

דווקא עברי, שהתנגד לתקיפת הטילים, מילא את הפקודה על כוחרו בצורה המעוררת השתאות. השכונות הגנרלים לא מנעו מהם לקדם את עצמם, ונראה, בסופו של חשבון, שקללת לבנון פעלה במהופך: מי שהיה נגדה מלכתחילה אבל אותה, ומי שהיה בפנים טיפס והתקדם, או לפחות לא ניוזק.

אין כאן מסקנות. לכל מדינאי, בדיוק כמו לכל גנרל, יש הסיפור הפרטי, שהוא שונה לגמרי מאדם-לאדם, פרט לטופ האחיר: האשם, תמיד, היה מישהו אחר. ואולי באמת לא היו ככלל אשמים בצה"ל, כי כאשר יש מילחמה אין מירשם של הצלחה אוטומטית, ואולי, אולי היו מחזירים את הצבא הבינתי, אחרי שהתברר לכולם שאין באשיר, ואין בטיה, ושום דבר טוב לא יכול לקרות, 270 ההרוגים במהלך שלוש שנות-השהייה בלבנון, שבהן משה ארנס כבר היה שר-הביטחון, שלא הסיג את הצבא אחור, למרות הלחץ המתמיד של משה לוי.

שבע שנים עברו, כמו שבע השנים הרזות, שהיו רעות רק לעם המצרי, שמכר את רכושו שנה אחרי שנה ליוסף ולמרעה, שהשמינו מאוד באותן שנים. שבע שנים, ואתה המילגה נמצאת בשליטון, אותם האנשים בצבא, בתפקידים בכירים יותר, כך שלמרות הדיבורים והספרים, מילחמת-הלבנון לא עשתה על האנשים החיים כאן רושם מיוחד, פרט, כמובן, לכמה אלפי מישפחות.

ובדיוק כשם שהמערכת המדינית לא הסיקה מסקנות, ועדיין אין שום מנגנון של תיקון שיתקן את החלטות הממשלה על בסיס מיקצועי, וכשם שהצבא לא הסיק את המסקנות, כשם שלא עשה מעולם אחרי שום מילחמה — כך גם אנחנו לא מסיקים מס' קנות, ומה שהיה הוא שיהיה, רק הרבה יותר גרוע.

הבכיר בקציניו, והאלופים צריכים לציית לו בגלל פקודת-מטכ"ל המכפיה כל טר"ש לכל רב"ט, אבל הוא איננו המפקד של צה"ל. גם שר-הביטחון איננו המפקד העליון של הצבא — עובדה ששרים מטיימים נטו לשכוח אותה. צה"ל, לפי החוק, כפוף לממ"שלת-ישראל כולה, והיא, על פי החוק היש"ר, ראל, מהווה את המפקד הראשי. החלטותיה נקבעות בהכרעות של הרמת-ידיים.

בתחלה-בהתחלה, כאשר הוחלט על המי"בצע, שבגין אהב לכנותו שונום הנ"ל, איש לא הצביע נגדה. שימחה ארליך וברמן נמנעו. וזבולון המר, רודי לוי וציפורי הצטרפו לאור פוויציה בשלבים מאוחרים יותר, כאשר התי"ברר בעליל שהכוננות המוצהרות של המי"בצע אינן מושגות, והמחיר הנפמי והביני"לאומי נעשה יקר מדי. מילחמת-הלבנון על"תה, כמובן, מיליארדים שהיונו את האיני"פלציה. "ותאר לך", אמר ברמן, "שבאותו זמן עצמו הוציאו גם רבע מיליארד דולר על ההתחליות. באותו הזמן ממש".

מילחמת-הלבנון פרצה כאשר כמה איני"טרסים שונים חברו בנקודת-זמן אחת: ראש"ממשלה רצה בחזוה חתום עם מדינה ערבית נוספת, אף אם זו לבנון. שר-הביטחון רצה להוריד את הנושא הפלסטיני מסדר-היום של לבנון, ולהעבירו לרבת-עמו, כדי ששם תוקם המדינה הפלסטינית. הרמטכ"ל רצה לחסל את איום האירגונים הפלסטיניים בצפון. כבאשיר ג'זמייל רצה להקים את שילטון מישפחתו המארונית על לפנון כולה בסיועו הפעיל של צה"ל, והאמריקאים לא ראו שום מניעה לכנסת כשא חיה את הנשק שישראל קונה מהם, בתנאי שלא תהיה מילחמה עם הסורים.

"היה קל לשכנע את האמריקאים", אמר אריה נאור, שהיה מוכיר-הממשלה בתקופה שקדמה למילחמה, "כי בגין דיבר איתם על 40 קילומטרים, והמימד הרפנסיוני היה פשוט להצגה. זה קצת מעל טווח התותחים, וישראל זכאית להרחיק את האיום. את זה הם קנו".
לשרון היתה קונספציה מרחיקת-לכת, שלפיה צריך להיכנס לביירות ולכבוש את טאקטיות, שפעולה כזאת תביא לעימות עם הסורים, ושהמעצמות יתערבו ויפסיקו אתנו באמצע. אבל לא היו ביניהם חילוקי-דיעות על הנושא של דפיקת המחבלים. בזה שניהם הסכימו.

"היתה עוד קונספציה, של רצועות-האורך של לבנון. בגין לא רצה עימות עם הסורים. הוא רצה להוציא את ערפאת מהבונקר. זה היה הדימוי שלו, כמו היטלר בבונקר. הוא לא התכוון כלל להגיע לחו"ת המיוחית".
האם היתה בישיבת-הממשלה החלטה לחד"סל את ערפאת?
לא. מעולם לא היתה החלטה כזאת. למה היא היתה צריכה להיות? הנושא מעולם לא הועלה".

ולגבי העימות עם הסורים?
"כזה הוא נגד הממשלה. היתה ישיבה, שבה שר-הביטחון הציג את התוכנית להש"מדת הטילים הסוריים. הוא בא עם הטענות על זה שהמודיעין צריך מידע, ושטילים מפריעים לטוס, מין נימוקים כאלה. זה היה ביום השלישי או הריבעי למילחמה, והוא בא כדי להשיג אישור".

הכל, אגב, מתורע אצלו. כל פרט-ניירי, והוא תמיד יודע לשלוף את הנייר הרלבנטי. יש לו בורדא בחזוה ארכיון פרטי, והוא יודע להשתמש בו. זה שהוא מוכשר, זה בטוח. "העיקר, הוא הביא את התוכנית, וגם איזה תת-אלוף מחילה-האוויר, עמוס אמיר. ומה שהכי מרדדים, הכי מושונה, הוא שאיש מה"שרים, איש מהם, לא שאל את השאלה הפ"שטת: איפה מפקד חילה-האוויר? איפה רודי עברי? איש לא שאל".

איפה הוא היה?
"עברי היה זהה? וכשם שהפצת הטילים, כטיעון שאפשר לעשות פעולה כזאת רק פעם אחת." אבל זה בוצע בפעם ההיא, בניגוד לרעתו, והסוללות הושמדו, באחד המיבצעים המוצ"לחים ביותר שביצע חילה-האוויר מעודו, וצ"ח

יוסי הדסי, תחנת

יוסי הדסי ז"ל
הדסי פחדו להופיע
טובוסים. כך כל יום ראשון. מעזו מתכה לפור על ערבי נוסף, ויחד הם נוסעים בקו 51 לע"י בודה. מעזו לקח את שקית-האוכל שלו וסי"פוגצ'עים, ונפרד מאחיו שהמשיכו למקום עבודתם, מרחק כמה מאות מטרים משם.
דקות אחרות אחר-כך ירה יוסי הדסי למ"ווחת חוסני אחמד דוחא עבד במכבסה בפתח-תיקווה עד שעוב בניוני. ב"7 ביולי 1988, באותו היום שבו נגמר הפ"ס של יוסי הדסי, ואשר עבדו מעזו יאמין היה יום חש"של עובד שבוע עבודה, נסע מוחמד מכפרו למכבסה, כדי לקבל את משכורתו האחרונה ופיצויי פטורים.
ב"15:6 בבוקר, לפי שעונו, הורידה אותו המונית, שבה נסע כרחוב שטמפפר. יחד איתו ירד נריע עבד אלקה, בן כפרו. גם לו היו סידורים בעיר. לא במיירה הורדו מהמונית לא הרחק מתחנת-האוטובוסים. זוהי התחנה הלא-רשמית של המוניות.
"בעודי הולך עם נדיר, כ-20 מטר", העיד מוחמד חוסני אחמד דוחא בשבועה, "ראיתי" מול עיני חייל עומד מאחורי תחנת-האוטובוסים, מזוי את נישקו ומכניס לתוכו מחס"ב

הצ"ח הורגת אותי!

1988. הן הוגשו ליועץ המישפטי לממשלה, יוסף חריש, ולפרקליט הצבאי הראשי, תת"ר אלוף אמנון סטרשנוב. פרקליט המישפחה, עורך-הדין דרוויש נאצר, ראה בתצהירים הללו ראייה, לכאורה, שמעוזה יאמין נרצח בכוונה תחילה וברם קר בלא עוול בכפו, רק בגלל היותו ערבי. דרישתו היא דרישת המישפחה: לפתוח בחקירה רצינית וממצה של המיקרה.

התצהירים הגיעו לידיו של היועץ המישפטי ב-8 באוגוסט 1988, ולידי הפרקליט הצבאי הראשי שלושה ימים קודם-לכן. אלה אישרו את קבלתם והפרקליט הצבאי אף הר סיף, כי העביר את התצהירים לידי "גורמי החקירה" ול"בדיקת הפרקליטות הצבאית". במקביל מסר עורך-הדין נאצר על שני העדים החדשים לחוקר חיים שרעבי שמטפל בתיק.

"שיבואו למישטרה בפתח-תיקווה", אמר שרעבי. אבל העדים פחדו. נדיר: "הייתי עד ל-מיקרה רצח. אני פוחד מחייל או מהחברים שלי. אני רוצה שמירה מיסטרית. שיבואו לקחת אותי מהכפר, ושיחזירו אותי אחרי החקירה".

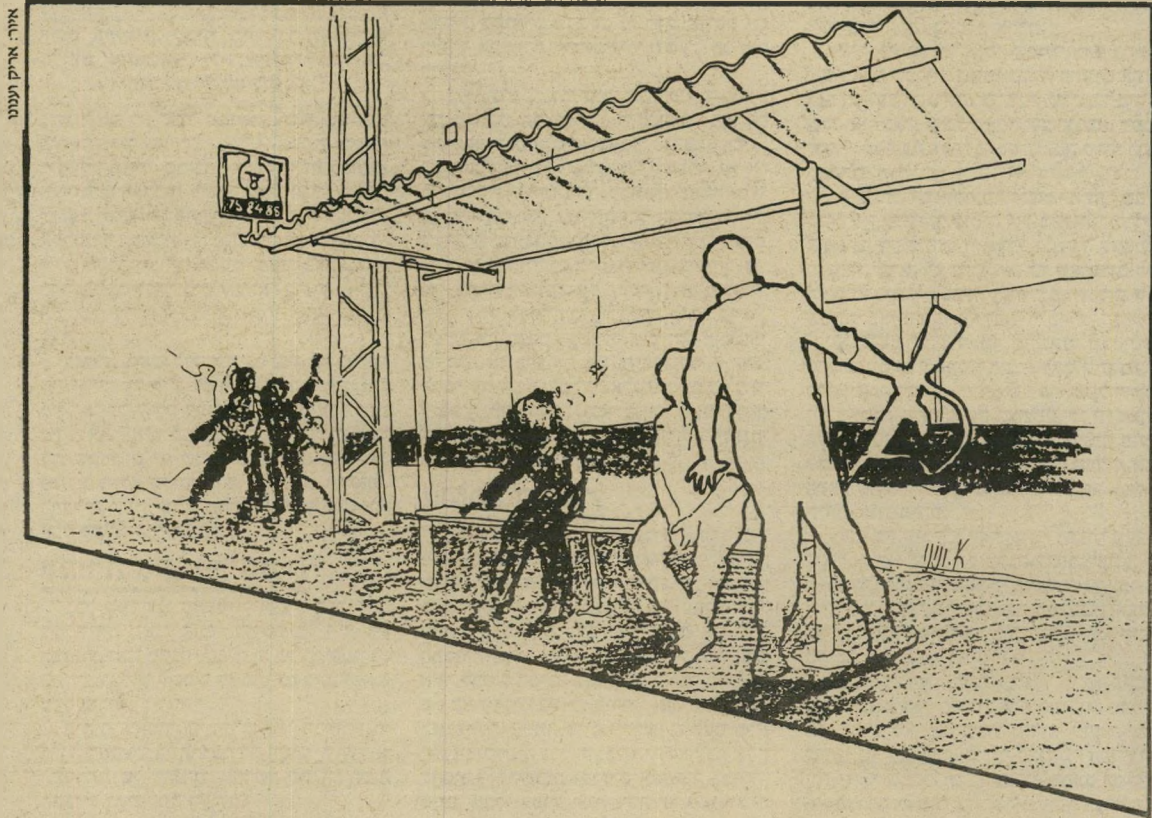
החוקר שרעבי: "שיבואו". עורך-הדין נאצר: "אולי המישטרה תבוא אליהם לכפר". החוקר שרעבי: "שהם יבואו ב-21 באוגוסט 1988".

אבל העדים לא באו. הפחד חזק מהזמנת המישטרה. אבא של מעוזה היה מוכן להבטיח את שלומם ולהסיעם במכוניתו. אבל מוחמד אומר שהוא בטראומה ממה שראה בפתח-תיקווה פחד-מוות. מספר על חבר שהתלונן נגד יהודי במישטרה והוכה מכות-רצח עד שהפך למשותק. לך תתווכח עם פחד.

החוקר שרעבי, מצד שני, לא מתעקש. לא באו — לא צריך. מאז ששני העדים לא התייצבו לפקודתו, לא שמעו ממנו מילה. מע"דף להשאיר תיק פתוח. וכך אמר ממלא-מקום מפקד מישטרת מרחביה-השרון, יצחק מריאמי, לפני כמה חודשים: "חקירת התקרית בפתח-תיקווה נעשית על הצד הטוב ביותר". האם המישטרה אינה נוהגת לספק הגנה לעדים שמפחדים להעיד?

מריאמי: "לעדים שנחקרים במישטרה לא קורה שום דבר. אין להם מה לפחד". לא נראה שאתם להוטים לחקור את העדים החדשים?

מריאמי: "ביקשנו מעורך-הדין נאצר להעיד ביד אלינו את שמותיהם ואת כתובותיהם של העדים, אלא שער עכשיו הוא לא עשה זאת". אחרי שלושה חודשים הובאו שני העדים למישטרה. לאחר חקירה הובאו לבית-הדיש-

כך שחזרה התקרית ברחוב הראשי בפתח-תיקווה: שני עדי-הראייה הערביים עדיין יושבים בכלא

שמעו? האם בירי המישטרה ערות כשבועה שלוש? נראה כי האיש נמלט מהמקום, כמו כל האחרים שהיו באיזור התקרית. גופתו של

ספסל-התחנה כשפניו לכיוון הכביש. החייל בא אליו מאחור ואמר לו: 'קום!' הבחור היפנה ראשו לאחור, והחייל סימן לו בידו למעלה, כמובן, תעמוד! הבחור קם ועמד על רגליו.

נית. הוא היה במרחק 10 מטר ממני, מולי, על המידרכה.

"בתחנה עצמה ישבו שני אנשים. ראיתי את החייל-מתקרב לכיוון גבו של אחד היושבים בתחנה ודוחף אותו בקנה רובה. 'קום!' שמעתי את החייל אומר לאיש. האיש, צעיר, קם ממקומו, תוך שהרים שקית-פלסטיק מהמידרכה והיפנה את פניו אל החייל. 'ואו, חור החייל שני צערים לאחור ופת' אום ירה על הצעיר מרובהו. הייתי כהלם וכי רחתי משם יתר עם חברי נדיר". כך מוחמד חוסני אחמד דוחא בשבועה.

האב, עבד אלירחמן יאמין, אחד משני השוטרים הכפריים, 39 שנים במיקצוע. מות בנו היה מכה קשה עבורו. עם תום ימיה האבל, ביקש את שני בניו שיקחו אותו לשם. החל חוקר בשטח. כך הגיע למתדלק בתחנת-הדלק שמול תחנת-האוטובוסים ברחוב שימפפר. הלה סיפר לו, שמייד עם הרישום היריות ראה שני צעירים בורחים בריצה מהמקום.

חקירה מאומצת של האב השוטר, הביאה אותו לכפר סוידן שבנפת רמאללה. שם מצא את מוחמד חוסני אחמד דוחא. ושם גם מצא את חברו, נדיר עבד אלקא אבו דוחא, צבע. גם הוא הסכים להעיד בשבועה. סיפורו זהה לזה של מוחמד. "פני היו מועי רות לתחנה המרכזית בפתח-תיקווה, כדי לנסוע משם לרמת-גן, ומשם לשיכון-דין. קול היכוך מתכתי ששמעתי, היפנה את תשומת-ליבי לתחנת-האוטובוסים, מרחק שמונה מטר ממני. הפניתי מבטי וראיתי חייל מכוון נישקו מהמוטון לכיוון בחור שישב על

האב אלברט: אדבר רק בתום החקירה

החקירה נגיד כל מה שצריך", מבקש האב, אלברט. שקט שורר בחדר. לא זכר, לא אנוחה. אב לשלושה ילדים (שתי בנות ובן) ונשבע מאובנים. האם ואחות נוספת לא נמצאות בדירה בעת ביקורנו. אין מבקרים. רק אב ושלושה ילדים מאובנים.

"קיבלתי הדרכה מהמישפחה. קיבלתי הנחיות לא לומר שום מילה שהיא לאף אחד, בעיקר לא לעיתונות, עד גמר החקירה. אז אדבר", חוזר ואומר האב לשאלות המזופנות אליו.

צילצול טלפון. "דודו, אני לא יכול לדבר איתך, אל תכעס עלי, אני לא יכול לדבר. לא יכול להגיד לך למה, אתקשר בעוד שעה". כך האב בטלפון אל דודו מיסתורי. התבקשנו לעזוב.

בסלון מרוהט בפסטות, ברחוב צדדי בפתח-תיקווה נידלה מישפחת סעדה את בנם. בשיחה טלפונית פורצת האם בזעקות-שבד ומסרבת לדבר. אל האפרכסת ניגשת בתה, אחותו של יוסי, היא מסבירה בנימוס כי כאבם רב, והם אינם רוצים לאמר דבר לעיתונות. "תכתבו מה שאתם רק רוצים, חזרה האמירה שוב ושוב. הגענו לביתם. האב פתח את הדלת. ביקשנו להיכנס, הזמנו מנימה. על הקיר במרכז הסלון תלויה לה ממוסגרת תעודת-ההוקרה שניתנה ליוסי רק לפני חודשים מעטים. תעודה צבאית מעוטרת, הניתנת בזה ליוסי סעדה (הדסי) על התנהגותך האמיצה ותושייתך בהתגברך על אויב זדוני... ביקשנו רשות לצלמה ונענו בלאו מוחלט. "עזבו אותנו באמת. לא רוצים להגיד כלום. שתסתיים

ממעוז נותרה על המידרכה עוד זמן רב, בלא טיפול. אביו טוען. כי ניתן היה להציל את חייו, אם היה זוכה ליחס שמקבל יהודי. עבר זמן ארוך ויקר עד שנשמעו במקום סירנות האמבולנס. זמן שהותיר את המישטרה עם גירסתו של יוסי הדסי. העדויות כשבועה שהובאו בכתבה זו נגבו כחוק בתאריכים 28 ביולי 1988 וב-30 ביולי

פלאום החייל ירה בבחור, אשר נפל על הקר. קע. ברחתי. אחרי-כך, הגעתי לתחנה המרכזית מדרך אחרת, ומשם לרמת-גן". כך נדיר עבד אלקא אבו דוחא. מחקירתם של שני הצעירים הערבים, עדי המעשה, עליידי השוטר יאמין עולה עוד, כי ראו גבר מבוגר יושב סמוך למעוזה על ספסל תחנת-האוטובוסים. מה הוא ראה? מה הוא

(המשך עמוד 31)

רחמים עצמיים (הו כמה רע ומר הוא גורלנו) ותרומות כלפי הזרים (מי קבע שרווקא אתם צריכים לחיות בגדרהערו). ושוב: לך ספר להם...

סעודות נחיתות

מי ימנה את מיספר הפאראדוקסים שבהם נתקל המבקר בארץ הגדולה הזאת. מצד אחד — אין קפה. ומן הצד השני, כן, הצד השני... בשני הימים הראשונים לשהותי כאן אכלתי יותר קאוויאר שחור מעולה (לא התחלתי ה' נמכר בגרמניה או בחיפה התחתית) ואילתית (סלמון) מעושן, ולגמתי יותר יין שמפניה רר סית מצויינת, מאשר בכל 58 השנים שקדמו לבואי לכאן.

כיום — אני כותב את הדברים במוסקוה, אבל עורך אותם בחיפה, לאחר השיבה הטי ראמאטית לארץ — נראה כי אם יימשכו הנאים הקולניאריים שלנו במוסקוה גם באשחאבאר או בימים שלאחר שובנו מבירת טורקמניה — קיים חשש רציני שאצטרך להתנזר כל ימי הנותרים עלי אדמות מי קאוויאר, אילתית ושמפניה.

באמת, איך מעשים הקומוניסטים לעשות דבר כזה לקאפיטאליסט עניו על מאכלים ומשקאות אחרים חוץ מקאוויאר, אילתית ושמפניה לא שמעתם!...

בכלל מצטיירים המוסקוואים, בהתרשמות ראשונה ושנייה, כנדיבים הפליא, וזאת חרף כל ההשמצות שיררכו בהם טרה כבועו וועץ, שדני ובלתי-יירדותי. נכון, זה שנסים גברתיים, שאצה להן הורר, הודפות מרכן ביד קשה וחזקה כל מי שאיתרע מזלו והוא מהדס לפניו — גם זו עובדה שאינה בת עירעור. נראה שנדיבות ונימוס לא ירדו לי עולם כשהם כרוכים זה בזה.

ומן הצד השלישי — לכל מטבע יש, כידוע, שלושה צדדים — נסה אתה ונסה את להיות רגועים, אדיבים ומנומסים לאחר שלושחצי שעות המדינה בתור, בפארטאט מנט לקוסמטיקה, כדי לקנות הפיסטיסבון עשוי משומן חזירים... (מה יש, וגלידה אנגי לית עשויה משומן חזיר — עובדה! — זה יותר טוב בעיניך?)

כללית ניתן לומר כי האשה הרוסיה הממיר צעת (אין כמוהו דבר כזה!) היא תערובת של קוואק ואלופת התאבקות יפאנית (שכחתי את שם הענף). רק בגרמניה נתקלתי בשנים ביינוניות וגברתניות כבכאן. אבל הנערות — הנערות... עם צמותיהן הבלונדיות או שערן בצבע הפישטן. אין נשים יפות יותר בעולם, מבטיח לי ירדי המשורר, תומאס, הגנלה בעת"ובועונהאחת כי מעולם לא יצא מגבלות ברית-המועצות. וכי איך ייצא בתור משורר, שאינו נמנה עם חברי אגודת הסופרים הרישמית ואינו מועסק במקום-עבד דה קבוע, הוא מוגדר רשמית כ... חוליגאן. מה אומר לכם, חוליגאנים כאלה הלוואי עלינו! האם באמת נגזר עלינו משמים שי אלינו יגיעו רק חוליגאנים נוסח כיריוני הלי כור או קוואקים של הקרובי-בדור-הוא נוסח שצ'רנסקי ורומיזו! כסופו של רבר אינני יודע אם ציונות היא

רפינו בעיסוק: קציני מישטרה מובטלים ברחוב מוסקוואי (לא העזתי להתקרב יותר לצורך הצילום...)

גזענית או לא, אבל זאת אני יודע: מזל לא היה לה לזו מעולם. אוי וי נעמט מאן א ביסעלע מול? שר בתיאטרון שלום המוסק' וואי מקבצ'נרבות יהודי בעל תיבת גנינה בהצגה שאליה הוזמנתי אחר כבוד על-ידי אלכסנדר קריוקוב, וקטור היסטוריה וסוצ' יולוג דובר עברית שאינו מבני ברית. הוא כבר זכה גם לבקר בישראל ואף הופיע — על תקן של קוריוז — בתוכנית זה הזמן של רם עברון.

באמת, מהיכן לוקחים? בספירה של פראנץ סואו ז'ילו על חייה עם פיקאסו, ספר שבו אני מעלעל כל לילה לפני השינה בהיעדר מוזן רוחני אחר (איני קורא מילה רוסית) היא קוב' עת שקיימים רק שני טיפוסי אדם: אלה ש' נותנים והלה שלוקחים מן הנותנים. פיקאסו, לדבריה, היה שירד בהחלט לטיפוס השני. אבל מה לזה ולעניינו.

עבודה סוציאליסטית

ככל זאת אני מקפיד להקשיב בכל ערב לטלוויזיה. ואני אומר להקשיב, ולא רק לצפות. ואני מענה לצורך זה כל מי שמודמן לחדר, ונאלץ לשמש לי מתרגם סימולטאני בעל-כוחו.

הימים, כאמור, הימים שלפני המאורע ה' גדול, המסעיר ביותר: בחירת הסובייט העליון ובחירתה של ההנהגה החדשה של המעצמה השנייה כעוצמתה בעולם. וכך תורגם לי שילשום וכונו של ריון בן שלוש שעות, שהתנהל בטלוויזיה ונגע בכל מדוויי החברה הרוסית, החל בפרוטקציוניזם ובנפוטיוזם (משואפנים לבני מישפחה ולקרר בים אחרים), בהתעוררות הרתית (שיש הרר אים בה — כמוני — פגעדע), וכלה בנגע הסמים שגם החברה הסובייטית לא נוקתה ממנו. אפילו בעיית האירס שרק עכשיו — בראשונה — הותר לרבר בה באמצעי-התיקשורת, הועלתה לדיון. איש עדיין אינו יודע את ממדיה במדינה בעלת אוכלוסיית מאות המיליונים.

בין השאר עלתה גם מצוקת-הדירור: אנשים מחכים שנים לקבלת דירה בת שני חדרים או למה שמכונה כאן: הטבה בתנאי הדירור (לא חלק את המיטבה והשרותים עם בני מישפחה אחרת). כדי לקבל דירה במוסקוה חייב אדם תחילה להוכיח שעבד במשך שבע שנים בכירה הסובייטית. היכן התגורר כל אותן

שנים? זה אינו מעניינו של איש, כמוכן. מראיני המיסודר הציגו לכמה מן המרירי איינים שאלה כמעט פרובוקאטיבית: מה פירוש עבודה סוציאליסטית? נשמעו התי' שובות הצפויות: עבודה למען הוולת, עבודה למען העם, המולדת, לא רק למען הפיט. עצמו («גואיזם», ישמרוננו מארכס'לנין). תשובה צפויה פחות: לעבוד כמו חמור ולקבל אוכל כמו תרנגולת.

כאמור, הכל שודר. לפעמים נרמה כי העיי תונים (קרוקודיל, אונויוק, לי'טראטורניה נאר ז'סר, ונובוסי' מוסקובסקאיה, ואפילו פאר אבדה) מתחרים זה בזה, מי מהם יפרסם את דיברי הביקורת, הסאטירה והלעג הבוטים ביותר.

בעיתונות הסובייטית כבר חזיים מראש את מהלכיו הבאים של גורבאצ'וב. כך, אם לתת אמון בתחויות, כוונתו להציע זכות הגדרה עצמית ל' גרורות' לשעבר. על אף העובדה שרובים אלה מכונים במידה לא-מעטה לחזק את עמדתה של הקואליציה ה' מערכ'גורמנית (ובעיקר את עמדתו של מנהיג מילגנת לשון-המאזניים, האנס דייטריך גנ' שר) בשיחות נאס'ו על פירוק הטיילים לטווח בינוני, יש לדיבורים על הסרת חומת ברלין, למשל, מומנטום והשפעה משלהם. מוכטחני כי ה' או החברים הונקר וירולוסקי, שלא לדבר על עמיתים הסטאליניסטיים בצ'כוס'לובסקה, כבולגריה ובאלבניה, אינם רוויים הרבה נחת מן הנכתב בימים אלה בעיתוניה של הבירה הסובייטית.

אוקטובר שני

מה אומר ומה אדבר. לפעמים אתה באמת מתרשם שלפניך מהפיכת אוקטובר שנייה: שאילו ג'וזף ריד חי כיום — היה כותב את חלק ב' של ענשרת הימים עוזיונו את העולם שלו. ולפעמים מתגנב ללב פחד: האם אין קצב התמורה מהיר מדי? האם יכול בכלל אדם אחד לחולל הפיכה כזאת, גם כאשר מרביתם של האינטליגנציה מאחוריו (מה זאת אינ'ה ליגנציה?)? כמה שנים יירדשו לו לעם שלא ידע דמוקרטיה בכל היסטוריה הארוכה שלו, להסתגל להליכים ולרפורסימחשבה דמוקר'טיים, מבלי לפרש אותם כהיתר לאנארכיה גמורה?

וגם מחשבה אפיקורסית: האינן הנוער ועיי מו המוני 'האינטליגנציה העוברת', כפי ש' קראו לה פעם בארצנו, תולים תיקויות מופר'זות בעמקו קרטיה זו שנפשמ כה יוצאת אליה? ראה ישראל של ימינו. ודי לחכימא ברמיזא. אשר לעתיד — ימים יגידו. כאן שמעתי בראשונה את הסיפור על אותו שליט (קרזם) ואולי היה זה נפוליאון?), שבשעה שאחר מב' כירי וועציו השיב לשאלה שלו במילים 'ימים יגידו', עמד והדיחו בר'במקום, באומרו: 'אם ימים יגידו, בשביל מה אני צריך אותך?' ובכל זאת, אילו הייתי מאמין בקיומו של אלוהים שבשמים, הייתי נושא בליבי תפילה קטנה להצלחת מ'פעלו המונומנטאלי של מיכאל סרגייביץ' (גורבאצ'וב). עכשיו, שאני רתי ואינני מאמין שיש אלוהים בשמים או בכל מקום אחר — אני סתם מחזיק לו אצבעות.

(המשך עמוד 44)

פיסקה ממכתב שכתבתי עכשיו (הד' 28 במאי) לחבריי-המרכז: ...במרכז הקודם סוכם שנושא ההתמודדות נעלה רק לקראת הוועידה... לדעתי יהיה צורך בהנהגה חדשה! אולי נרמה לך שהשטרר בינתיים שקט, אבל אף-אחד לא התקפל.

אינני יכול לדבר בשם האחרים, אבל המ' צב הוא שעובדים כשטת. הנה, באיוז שעה במוציא-שכתב אנתנו מרברים — עובדים, מסיירים ברצינות כשטת. איך מתייחסים אלי מאו שנוצרתני נגלוי על כוונותי? קשה לומר, אבל מתייחסים בהחלט אחרת.

איך אחרת? יש כאלה שמתייחסים בחיוב ויש כאלה שפחות. באופן כללי, בוחנים אותי מאו בנכוחת-ימדת, כל צעד שלי, כל מילה שלי. אני שמח שאת מעלה את הנושא, מפני שאני נתקל בתגובות נוסח: נו, מה קרה? התי' קפלתם?

אגב, חברים אומרים לי שאני היחיד מבין השלשונים שהצהיר סופית על כוונותיו לרוץ. אומרים לי ששחל ויעקובי הותירו לעצמם מרחב-תימרון. לא יודע. זה מה שאומרים לי. היחסים בינינו (שחל'יעקובי'גורז) לא, לא השתנו מאז באופן מיוחד.

● **מזשה שחל:** מה שהשתנה מבחינתי הוא שכיום כל המתמודדים — כולל שימעון פרס ויצחק רבין — יודעים לפחות על דיער תיהם ומחשבותיהם של כל האחרים. לי זה מאוד חשוב. אני מעולם לא אהבתי שאנשים פוע'לים זה מאחורי גבו של זה. אני מעדיף את המצב שהתהווה, שבו כולם הצהירו על עמדת תיהם וכוונותיהם.

אבל כל עוד לא יחול שינוי מהותי מעבר לכך — לא תוכל המיפלגה לשוב לכוחה. מיהלתי מאד שיחות אישיות עם פרס, והוא נודע לדעתי. בהדרגה מתגבשת אצלי הדיעה, שבלי שינוי חד בהנהגה — לא יתכן כל שינוי במעמד המיפלגה!

נוצר הרושם שהשתקפנו, שהשתתקנו? ניתן לכנות זאת, עצרת אלף המיליון. מהפ'ר כה כזאת לא מתרחשת מהיום למחר. מה שהשתנה הוא, שזה (חילוף בהנהגה) הפך לה יות נושא שמדברים בו בגלוי. המצב הנוכחי — הצהרת-כוונות גלויה — עדיף בעיני על ריגונים ורכילויות.

● **גד יעקובי:** לא קמתי ולא הצהרתי שום הצהרה. בסך-הכל אמרתי שכאשר תהיה התמודדות — אקום ואתמודד! כיום זה לא עומד על סדר-היום. זה עשוי להתרחש בוועידה. מה לא טיבעי כאן? גם שימעון התמודד עם רבין, לאי בעצם היו תתי מודריות במיפלגה מאז 1974. זה לא דבר חדשני, לא משהו חדש.

מאז הצהרת-הכוונות? רמת-הפעילות ש' לי לא השתנתה. היא תמיד היתה גבוהה, אבל קיימת יותר התעניינות, אני מרגיש ביותר הודרות. אנשים רבים יותר באים לכנסים, למיפגשים. אני מרגיש שאנשים יותר מש'תפים. מאז, ניתן לומר, שהעניין מתמקד. היחסים בין שלושתנו (יעקובי-שחל'גורז) אין שינוי. אין עליית-מתח, ולא ניתן להצביע על שינוי משמעותי. נמשכים יחסים די תקר'נים. שום רראמה.

מסעדת תפאנו — התפריט שכולם אוהבים® תל-אביב, רחוב יהודה המכבי 4 (כפר מילנו), טלפון 5460435 סלטים / ריבס / בשרים על האש / דגים / מנות אחרונות / בירה ומצבירוח ניתן גם לקחת הביתה

בהרבה מיקרים באה הפעם הראי שונה לענות על בעיות אישיות.

גיא (18), לפני סיום בחינותיה בגרות: "הבנים בכיתה היו צוחקים עלי שיש לי איבר קטן. החלטתי להראות להם. יצאתי עם בת מכיר תה נמוכה, כבוונה ברורה לשכב איתה ולהראות לחברה שאמנם יש לי קטן, אבל לזיון אני יודע. ידעתי מה צריך לעשות.

"היא היתה בתולה, ואני לא התחשבתי בה. רק על עצמי חשבתי. תה הרבה שהינה נהנית ממנו בפעם הראשונה היה שכאב לה. או ידעתי שאם אני מכאיב לה, כנראה שהאיר בר שלי בסדר. יותר מהכל נהנית בפעם הראשונה מזה שכאב לה."

ענת (29), מנהלת חשבונות, נשואה: "נראיתי והרגשתי כמו בן. אפילו חזה בקושי היה לי. באופיי הייתי מרדנית, וככזה הרגשתי שאני מוכרחה לעשות את זה' מוקדם כלכל האפשר.

פיתיתי שכן בן 16. הוא היה בתול בכל המובנים, בכלל לא הבין מה אני רוצה ממנו.

"אולי זה כאב. אבל הייתי כלי כן מהופנטת ממימוש העניין, שם דבר לא ענייני אותי. או גם הבנתי שזו הדרך שבה בנים יסכימו לשתף אותי בפעילויותיהם, שאותן העדפתי על שיחות של בנות. כן, כדי להיות בן שכבתי איתם."

במיקרים אחרים תבוא הפעם הראשונה כתוצאה מלחץ חברתי, ורצון להשתלב בספורים מספיק רים החברה, שכבר עשו את זה.

סיפורה של יעל אופייני לחץ חברתי, המופעל על ידיים בחברה שבה הם נמצאים. "למדתי בבית הספר האמריקאי. היה מקובל בין חברותיי לכינה לשכב בסביבות גיל 16, בעיקר כדי להרגיש מבר גרות. אני הייתי בתולה, ואחרי שחבר לכיתה סיפר לי כי שכב עם חברה משותפת שלנו, התמלאתי קינאה והחלטתי שזהו זה, זמני הגיע.

"כמה ימים לאחר מכן חזרתי ביתה באוטובוס. לא ירדתי בתחנה שלי והמשכתי עד התחנה הסבתא הסכרתי לנהג די ברור שאני רוצה לשכב איתו. ירדנו לחוף, ושם שיכננו. הוא דווקא ליטף אותי. אני רציתי רק להיות כבר אהרריה ולי לכת, רק להיות כמו כולן. לא הציעתי ולא הרגשתי לאיננו עם העניין. דווקא עכשיו, כשאני מספיק רת על זה, אני מרגישה מטופשת."

סוף-סוף נכנסנו!

סוף-סוף עברנו את הפעם הראשונה. עשינו זאת! התאכזבנו ממנה עמוקות, לא לזה צפינו. היא היתה מכאיבה, מפחידה ומתסכלת.

הבנות שבינינו ציפו לברקים ולרעמים, וקיבלו טיפסוף מהיר וקצר. בימקום. הבנים, אחרי שהציגו ליחור "להעמיד" אותו, גמרו ורצו לספק לחברה. אך מה לא אלה לעולם מת הכניסה לעולם הסכסוכי, שי על צירו טובב העולם — כל שנצטרך עכשיו, לאחר הפעם הראשונה. יהיה השכלל את הביצועים ולי השלים עם העובדה, שהבנים הי טובים באמת קורים רק בספרים ובדימויו.

טלוויזיה

קצת מאוחר

ספור של מחזור כ"ג של בית הספר הרתי מעלה, הוא תיאור חלום שנגזר. היה זה ניסיון אומלל ליצור הומניסטי דתי, המ שלב תורה עם השכלה כללית. מין איינשטיין עם כיפה וארבע כנפות, שומר-מיצוות בין המבנות במע-ברה.

אך משום מה לא היתה רדישה לאנדרוגינוס הזה. הרתיים הצעיר רים נעלמו בשיבות התורנית והחילוניים בגימנסיות, והניסיון היה כלא היה.

ההצגה הטלוויזיונית לא היתה משהו. את התלמידים דאו הושיבו בכסאות ילדותם (פחות או יותר), אולי אף זכרו לכל אחד את מקומו של פעם (ממש למות מהמקורות). מנחה-התוכנית סוכב את החגיגה סביב הסופר חיים באר. איך לא? תמיד עובר הסיפור על בנה של בעלת הבכל שהיתה מובילה את בנה, מדי בוקר, לבית-הספר של התלמידים העשירים, והמנחה, עם זיכרונות משלו על בית-סיפרו שמת להבליט דווקא אחד שגורש בשישית. על חבורת הבוגרים נמ נים דוקטורים, עורכירדיו, עיתונאים, פסיכולוגים, מורים, רב של ישיבה במעלה-ארזים ואף אחת שנחרה להיות אמא: והוכיחה את עצמה 12 פעמים.

חיים באר היה מתאים להיות מרכז העלילה, בעיקר מכיוון שהס פיק לעבור בכל המחזות הרתיים, עד שמצא והחליט על דרכו. התל מיר שבנה בבית-הספר את מורל העיר העתיקה, והיה ממקימי נוש אמונים, גילה את קיומו של נכבש ואת כיעור הכיבוש והכובש. גילוי, שהוביל אותו עד לתתימת מודעת-התוכנית במפ"ם, בחברות האחרונות לכנסת.

לא רק זיכרונותיו האוטנטיים

מתקופת ילדותו וכישרונו לתאר את אלה הפכו את באר לציר התוכנית. תמימות התיאור היא שרש כוחו. בטיבעיות הוא העביר את תחושותיו של התלמיד רחלבסקי (שם ילדותו), כאשר הוא מצמיד באולפן את שוער-היד לאונו, לש מוע את השניות חולפות: כמו אז, כשהיה תלמיד כלאו בכיתה, עיני מלשלוט מבטים גואשים בחגיף השעון שנתקעו, כאילו, בלי לזוז. תיאוריו של באר אינם מאבדים את אמיתותם, גם כשהוא מסביר את

אמנון דנקנר פירחח

הפניות החדות בדרכו הארוכה, מקצה אחד של המפה הפוליטית אל הקצה האחר. מסע ארוך, שהחל בסיפור קטן. "פנישת עבודה" שהתרחשה ביינו לבין נער פלסטיני מצחצח-ניעלי יים גרמה לו לסגת מאמנתו בשל מות הארץ הכבושה, אל מווחות נפש אחרים. בסך הכל השתדלה חבורת-ה תלמידים המגודלים לשתף פעולה

עם המנחה. חיים באר מתאים להם. מרכזיות בתוכנית לא הפריעה לדוקטורים רביצקי ולוי ולא לרב יצחק שילאט. אפילו עורכירדיו פרי קש הסכים. רק אחד חשב אחרת. העיתונאי אמנון דנקנר, שהופיע על תקן ליצן-החצר. עושה כל תע לול ומנסה כל טריק למשוך אליו את ערשת-המצלמה. הוא קרא קריאות-ביניים, רשם רשימות, די פדף בהן חוזר ודפדף ובעיקר הגי ים.

כשאמר חיים באר כי הוא חייב את הצלחתו למישטר "הכתב והד חשבון" שהיה נהוג בבית-הספר, היתה לדנקנר דיעה הפוכה. הוא דיבר על "ההתעמרות והמכות הא-

החילוניים שלחו אותו לבית-ספר דתי. כך מצא עצמו משוטט עטור כיפה, הן בין כותלי בית-הספר והן מחוצה להם, ואילו בשבתות היה נוסע עם הוריו לשפתי-הים. ולי מחרת היום כבוקר, כשחזר דנקנר הקטן שרוף כולו מהשמש, היה הולך אל אחות בית-הספר לקבל שיחורו. שם היה מספר סיפורים כדי לתרץ את הכוויות. למעט הפרעותיו המתמשכות של דנקנר היתה התוכנית מעניינת ואקטואלית. היה גם עצב בעובדה שילדי הבוגרים כבר לא ילמדו שם, כיוון שבית-הספר כבר אינו קיים. הילדים גם לא יפגשו זה בזה בבית ספר דומה, כי גם כאלה כבר אין.

חיים באר מהני

בבית הספר מעלה היתה מיסגרת של לימודי-חול עם לימודי-קודש. שם למדו ביחד ילדות וילדים חר כשייכיפה. עוד בימיו היה בית-הספר מעלה יוצא-דופן, וכיום בוודאי שאין לו כל סיכוי להתקיים. הקנאות הר תית, כציפורטרף, בלעה את הנר שיון כאילו לא היה. והצער על כך הוא מאוחר מדי. מאוחר להחזיר את הגלגל אחורה.

ימות והנוראות, והאכזריות שה יינו מקבלים או מרוב המורים. וכשדבריו לא זכו בתגובה של ממש הוסיף והגזים עוד יותר בהצהרה: "היתה אווירה של אלימות. היתה אווירה של אלימות, בפרוש!" "הגזמת!" צעקו לו כולם, בלי כל הפתעה. מכירים אותו מילדות. כבר אז שימשו לו "גיגונים" אלה כלים הכרחיים בחיים, שאותם קי כל מהוריו מולידיו ומחנכיו. הוריו

לארד על מחאת ארצות-הברית על כוונת ישראל לגרש עוד פלסטינים מהשטחים הכבושים. וגם על הכוונה להקים שם עוד התנחלויות. לא הספיקה המיקלחת האמריקאית, וגל מחאות החל שוטף את ישראל. מכל העולם מוחים על התחלת ביצוע האפרטהייד הישראלי כנגד הפלסטינים. מתנההעבודה לאיפסון הפועלים הפלסטינים, על יד פתחי תיקווה, ותגיהיהווי באריאל הדליקו את כל העולם. בצורת מגן-דויד. ובכלל עונדים אותו ערבים ולא יהודים. או על מה כל הרעש???

הפגנת השמאל נגד השתוללות הקוואקים היהודים בשטחים הכבושים מספקת את מנת הצביעות השבועית. כולם היו שם: מהמעדר, דרך השומר הצעיר, נוער ר"ץ, שינוי, מטה החולצה הכחולה, נתיבות שלום וכמובן עלום עכשויו. כל מי שקורא לעצמו שמאל היה בהפגנה הזאת. רק מעטים ראוים לתואר. מי שהיו אמיצים במילחמה מאבדים את הביצים במאבק על השלום. תחת דיבורים כרוזים על פוגרומים בפלסטינים. מדברים על פגיעות בערבים ובחילי צה"ל. כאילו יש חיילים בין מאות הנפגעים מכרוזי המתנחלים. אם אין להצורה הזאת אומץ להגיד את כל האמת, איזה סיכוי יש להם במאבק נגד הרעש??

הסינים מהכים לראות אם יוכי בדרמטיקה, לראשונה בתולדותיהם, או שיצטרפו להמתין עוד 20 שנות דיקטטורה לפני שהשילטון ייכנע לרצון העם, ובינתיים טובב הצבא אלפי סטודנטים. כך נמשכת תגיגת האיסנות הבינלאומיים לשימחת עם ישראל הנדרם מול המפלגים. מתגלה כי רביסר-היד לא למדו עדיין שצרת רבים היא נחמת טיפשים. והם חוזרים מדי שבוע בשבוע למנת האופיום שמספק השילטון. חצי שעה של שימחה-ליאיד העולם, יש שימחה יותר גדולה ומאת?

השבוע הוסיפו קינוח עליו, מין קרם קראמל של החדשות, והביאו קטע של ברברה בוש, אשתו של נשיא ארצות הברית. כשהיא מנשקת את ידו של בעלה של מרגרט תאצ'ר, ראש ממשלת בריטניה. התמונה הרגיעה את כל האמריקאים, שפחדו שמרכיב-הבידור בבית הלכן נסגר, אחרי הגירת הזוג ההוליוודי בחזרה למולדתו בקליפורניה. עכשיו נרגעו האמריקאים. יש למוקיון האמריקאי יורש וגם יורשת. עכשיו יש עוד סיבה לראות עולם. לא להפסיד את הקטעים הקומיים שמגיעים מאמריקה.

רואים שטיות

ל מוצאי-ישיבת, לפני שנכנס עם ישראל לשבוע צרות נוסף, מקבל הציבור את מנת האופיום השבועית. משהו מרגיע, משהו שמשכיח את הצרות הפרטיות של כל אחד ואחד. ואת כל הצרות של כולם ביחד. שבעה 9 אחרי שהרגיעו את חותרי-הספורט, נותנים גם לציבור רחב את המנה שלו, בתוכנית רואים עולם. כפי שנראה העולם בטלוויזיה הישראלית, נשאר רק לשאול — אם זה פרצופו של העולם, מי בכלל רוצה לראות אותו?

התשובה פשוטה: כל עם ישראל, או לפחות החלק המאמין שצרת רבים חצי נחמה. לכן גם נצמד הצופה אל מיקבץ הצרות העולמי העולה לפניו, בקצב אקספרס, צרה רודפת צרה, לשימחת הצופים שבבית. לפני שמתמכרים להנאה מצרות העולם ולשימחה-ליאיד העולם, מקבל הציבור את מנת הייאוש המקומי. בין חרשות הפנים של מוצאי-הישיבת האחרונה היה לא מעט.

התחילו בהודעה על עוצר כללי על רצועת-עזה. משבוע הבא כל מי שיוצא מהרצועה ונכנס לישראל חייב לקבל ויזה (אישור-כניסה). מדינת ישראל עשתה עוד צעד להקמת מדינת פלסטין... לא רק עזה גועשת, גם הדרום הישראלי נלחם. בים הארזים נפצת אגויות נושב אילת, שיצא לרוג דווקא במימי טאבה. עכשיו לא הזמן להזכיר לתושבי אילת שטאבה נמצאת תחת שילטון מצרי, וכל ישראלי כמו כל תייר אחר, צריך אישור כניסה למקום. אם אומר שוטר מצרי לעצור, עוצרים. ואם לא, למת-הישיבה יורה בדיוק כמו בישראל.

כמקום הסברים מטופשים לישראלים עכשיו בדיוק הזמן לרדת קאסח על המצרים: מה פתאום הם יורים? נשאר רק לקוות שהמצרים לא ישיבו כשיגנון הישראלי. "מצטערים על האכזרות. לא היתה כוונה: רק ריינו באוויר." טענה צורקת. יש כדור שלא עף באוויר לפני שפגע במישהו? ואם לא מספיקות הצרות מקרוב יש עוד תוספת של מישלוח צרות מרחוק. מהכחילה הזאת מתגלה שלא רק גיימס בייקר, שריהחוק האמריקאי, הוא שונא ישראל נוראי. כמו שהתגלה, כשהציע לישראל להיפרד משיגוען הגדולות של ארץ ישראל הזלמה. גם הסגן שלו, לורנס איגלברג. התגלה השבוע כהמן לא קטן. הוא הזמין אליו את משה ארד, שגריר ישראל בווינגטון ונפל עליו בחבילת מחאות חריפות. מיסטר איגלברג בישר

תפריט
בינלאומי

מפגש אביב

כל מה שלא ציפית
מפונדק דרכים

דרך חיפה 301 תחנת דלק סונוול (לפני צומת תל ברוך)
טל. 413480, פתוח יום יום עד 24.00

ומעתה גם ארוחה בתפריט קבוע:

מנה ראשונה: מרק או סלט חסה, או פטריות טריות עם חמאה ושום

מנה עיקרית: פירושקי לסוגיו
או שניצל עוף עם רוטב פטריות

מנה אחרונה: פרפה לימון
או מרקיז שוקולד
או שטרודל עם גלידה וקצפת

כוס יין לבן
לחמניות תוצרת הבית וחמאה

ירמיהו 30 (פינת דיזנגוף)

פתוח מ-12.00 עד 01.00 טל' 457599 ש"ח 26.75

חדש בתל-אביב!

עוד סניף של

"מסעדת יונסי"
מאכלים מזרחיים

רח' בן יהודה 163, טל' 03-227813

התימוניה הכי חמה בעיר

רח' אלנבי 12 ת"א (פינת הירקון 50), טל' 03-5101634

cafe-pub

WHITE HOUSE

הבית הלבן

הבירה הכי זולה בעיר

רח' הירקון 108, תל-אביב
טלפון: 230577

חתימה טעימה

אל גאוצ'י - מיסעדה דרום אמריקאית שמתמחה בבשר, בשר ובשר. זאת אומרת לא בדיק הבשר שאנחנו מכירים מבית אמא (אלא אם כן אמא שלנו היא מארגנטינה). כאן מדובר בצ'וריסו (נקניקיה מת-תיכות בשר), אסדו (בשר בעל טעם חזק מאוד), צינצולנס (מעיים על האש), עטינים, כליות, אנטריקוט ועוד ועוד. כל זה נצלה על גחלים בידיו האמונות של אבל דה-סילבה,

ביקור

באל-גאוצ'י

לונדון מיניסטר

גאוצ'י אוטנטי שכמו שאר העובדים במיסעדה מדבר ספ' רדית ופה ושם גם מזיז את גופו למנגינות הדרום-אמריקאיות שמתנגנות להן בין טעימת הצ'וריסו לבין נגישה באמפנדה (בצק ממולא בשר).

את הבשר צולה דה-סילבה על הגחלים בלי שום תבלונים, רטבים או מרינדות, כי בדרום אמריקה אוהבים שלבשר יהיה טעם של בשר. אחרי הצליה מועבר הבשר לשולחן על הפריז' זה שהוא מיכל גחלים קטן השומר על חום הבשר ועסי-סיותו בזמן האכילה.

כן, יש גם תפוח אדמה אפוי וציפס וסלטים, אבל למה שלא נדבר קצת על בשר? כשהבשר מגיע לצלחת כדאי אבל לא חו' בה לשים עליו כמות נדיבה של צימוצ'ורי שהוא רוטב מיוחד לבשר שהדרום-אמריקאים לא מוכנים לגלות לזרים.

הערה לאכלנים גדולים: בשישבת יש מייבצע גריל חופשי ב-25 שקל.

לא מפסיקים להגיש מנות בשר עד שאתה מודה שנשברת. ויוה לטינו-אמריקה!

דניאלה שמי

סיפור של
אורה

מסעדת המוזיאון
רח' האוניברסיטה 2,
רמת-אביב,
טלפון: 54141356

אלגאוצ'י - לונדון מיניסטור

אירועים עד 80 איש
קייטרינג עד 1000 איש
פתוח: 12.00-24.00

שאול המלך 4, טל' 03-250079

מעל הים בת"א

קפה - פאב - מסעדה

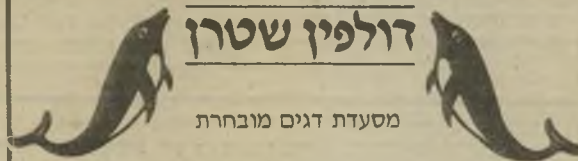
שירה וריקודים

יום ד': ערב סמבה ברזילאי
ימים ה', ו', שבת: ארץ ישראל
מתוך רצון יום-יום משעה 9.00 בבוקר
הזמנות לאירועים
רח' הירקון 109, טל' 5237426

הסינית צ'דיד-הוק סווי
אסדה סווי אובה ואל יקרה

רחוב דיזנגוף 110 (מול קפה רוול) תל-אביב
טלפון: 03-247066

דולפין שטרן

מסעדת דגים מובחרת

פתוח 7 ימים בשבוע: 12.00-24.00
מומלצת לישראלים ולאורחים מחו"ל

דיזנגוף 189 ת"א, טל' 232435

מיבצע מנויים ל העולם הזה החל...

חתום על מני שנתית ותקבל:

- (א) השבועון יגיע לביתך/מישרדך ביום הופעתו ע"י שליח מיוחד.*
- (ב) מחיר המיבצע: 290 ש"ח כולל מע"מ אשר ישולמו ב-5 תשלומים שווים ללא הצמדה, באמצעות כל אחד מכרטיסי האשראי.

(ג) ארוחה זוגית חינם עד 60 ש"ח באחת מהמיסעדות המובחרות המשתתפות במיבצע.

חייג 03-232262 מחלקת המנויים

חתימה טעימה

* באזורי ההפצה בלבד

מאיפה אתה יודע? קראתי העולם הזה

הולכים על בריאות

מגה סאן

מגה סאן

איך הולכים על בריאות?
עם סנדלי הבריאות של
מגה סאן כמובן!
ומרוויחים גם נוחות,
איכות, מוניטין ואופנה.
כשהולכים על בריאות -
הולכים עם מגה סאן כל הזמן.

LEATHER MEGA SUN

מגה MEGA

מבצע פרסים - כל משתתף זוכה!

באדי

6 זוכים ב-10,000 ש"ח כל אחד
 למסע הרפתקאות בעולם הגדול!
 ■ 2,500 כרטיסים לקרקס מוסקבה
 ■ 4,000 סטים של בגדי באדי

חדש - מעדן חלב

שלום! קוראים לי באדי. הבאתי לכם הרפתקאות חדשות וטעימות. מעדני חלב חדשים-חדשים בטעמים נפלאים של שוקולד, תות ואננס. תאכלו תהנו, ותקבלו המון מתנות ופרסים.

אז מה עושים? אוספים מיכסים וזוכים בפרסים!

פותחים באדי, מלקקים את האצבעות ושומרים על המיכסה. בגב המיכסה מופיעה מילה מתוך המשפט: "כל משתתף זוכה במבצע באדי יכול הכל של תגובה". אוספים 9 מיכסים עם 9 המילים המרכיבות את המשפט הנ"ל. רק מילה אחת מכל מיכסה משתתפת. אם במיכסה אחד מופיעות 2 מילים - החליטו באיזו מילה להשתמש. (סמנו את המילה שבחרתם ב-X). שילחו את המיכסים השלמים בצירוף שם, מס' ת.ז., כתובת וגיל ל.ד. 7105 ת"א 61070 עבור 100.

שלחתם - זכיתם בפרס מידי שישלח לבייתכם וגם תשתתפו בהגרלה הגדולה.

ככל שחשלתו יותר מעטפות תקבלו יותר פרסים ותגדילו את הסיכוי לזכות בהגרלה הגדולה. תאריכי ההגרלות: 4.7, 22.6, 18.7, 1.8, 15.8, 5.9.

פרס מידי: 2,500 הילדים הראשונים יקבלו כרטיס חנים לקרקס הטוב ביותר בעולם! קרקס מוסקבה. ל-4,000 הזוכים הנוספים יענק סט בגדי באדי: חולצת באדי, סרט ראש ומדבקה לבגד.

הפרס הגדול: בזמן המבצע יערכו 6 הגרלות גדולות בסך כולל של 60,000 ש"ח. בכל הגרלה תוכל לזכות בפרס הגדול - 10,000 ש"ח. בסכום זה תוכל לקחת את אבא או אמא למסע הרפתקאות מרתק ברחבי העולם. ובנוסף לכל הפרסים:

20% הנחה לקרקס מוסקבה הקרקס הטוב ביותר בעולם!

לכל המביא 4 מיכסים של מעדני באדי לקופות הכרטיסים כפי שיפורסם במודעות הקרקס. המופעים נערכים בהיכל הספורט ביד-אליהו בין התאריכים: 20.7.89-9.8.89.

לגוף שלך מגיע תנובה

המבצע בתוקף עד 31.8.89. המבצע כפוף לחקיקת המבצע - את החוקים ניתן להשיג במשרדי תנובה. המבצע באישור משרד האוצר היתר מס' 162. ההשתתפות אסורה. על עובדי תנובה ופרסומי איראלי ובני משפחותיהם.